

ЕРАТРИДЪР

**ДЖОНАТАН
КЕЛЕРМАН**

**ОЦЕЛЯВАТ
САМО СИЛНИТЕ**

ДЖОНАТАН КЕЛЕРМАН ОЦЕЛЯВАТ САМО СИЛНИТЕ

Превод: Весела Еленкова

chitanka.info

Един млад полицај се самоубива пред очите на клиентите в нощен бар.

Дъщерята на израелски дипломат е намерена убита в „безопасен“ парк в Лос Анджелис.

Полицията е безсилна да се справи с перфектното престъпление, за жалост последвано от още трупове. На помощ се притичват Алекс Делауер и най-добрият агент на Мосад. Уликите водят към престъпна организация, ръководена от зъл гений, чиято единствена цел е да превърне в реалност най-ужасяващата античовешка теория.

1.

По протежение на холивудската Алея на славата се виждат месингови звезди с имената на знаменитости, ала звездите на нощния живот в Лос Анджелис са наркопласьори, рекетьори и петнайсетгодишни хлапета, на които им е писнало от фалшивите семейни добродетели.

Всички те търсят убежище в ресторант „Гоу Джи“, който работи денонощно. Намира се източно от Вайн, от едната му страна има ателие за татуировки, от другата — бар, където се събират любители на трашметал.

В три след полунощ Нолан Дейл паркира патрулната кола пред кафенето. Мексиканчето, което метеше тротоара, нямаше редовни документи, но въпреки това невъзмутимо продължи работата си — знаеше, че на ченгетата хич не им пука за незаконно пребиваващите имигранти. Хлапакът беше в града едва от месец, но вече бе забелязал, че на повечето жители на Лос Анджелис не им пука за нищо.

Нолан Дейл заключи колата и тръгна към заведението — вървеше без да бърза, с достолепната походка на млад полицаи, който, освен своите сто и девет килограма носи палка, портативна радиостанция и фенерче, а в кобура му се мъдри деветмилиметров пистолет. Когато влезе в салона, го лъхна неприятната миризма на застоял въздух. Червеният килим върху пътеката между оранжевите сепарета, където звучеше музика от стереоуредба, бе толкова мръсен, че първоначалният му цвят почти не личеше. Дейл седна в дъното на салона, с лице към касиера филипинец. В съседното сепаре се бяха настанили двацет и три годишен сводник от Комптън на име Теръл Кокрейн и едно от момичетата му — пълничката Джърмадайн Батс, родом от Чекпойнт, Оклахома, която, макар и на шестнайсет, вече бе майка на две деца.

Преди петнайсет минути, докато седяха в белия лексус на Теръл, тя бе навила крачола на синия си ластичен клин, украсен с пайети, и беше инжектирала хероин за петнайсет долара във вената на глезена

си, която скоро щеше да ѝ създаде проблеми. Сега беше приятно замаяна, отпиваше от втората си голяма кока-кола, смучеше парченцата лед и въртеше между пръстите си розовата пластмасова бъркалка. Теръл пък беше смесил хероин и кокаин в така наречената „ракета“ и се чувстваше като акробат, който умело балансира по опънатото въже. Седеше прегърбен, бучеше с вилицата си сандвича със сирене и подреждаше омекналите кръгчета от лук във формата на олимпийския символ, като изпод око наблюдаваше русокосия полицай.

Нолан Дейл не обръщаше внимание нито на двамата в сепарето, нито на останалите посетители, на които повече прилягаше определението „същества“. Стройна и хубавичка сервитьорка, чиято кожа бе с цвят на меласа, забърза по пътеката, застана до масата му и се усмихна. Младежът отвърна на усмивката ѝ, отказа предложението му лист с менюто и я помоли да му донесе пай с кокосов крем и кафе.

— Май досега не сте работили нощна смяна — отбеляза сервитьорката, която беше от Етиопия, но живееше вече пета година в Щатите и говореше английски с едва доловим акцент.

Нолан отново се усмихна и поклати глава. От три месеца нощем патрулираше в Холивуд, но не бе стъпвал в „Гоу Джи“; задоволяваше страстта си към сладкиши в „Дънкин Донатс“ на Хайланд авеню — закусвалнята му бе препоръчана от Уес Бейкър. Ченгетата бяха станали пословични със слабостта си към поничките. Голям майтап, няма що!

— Не съм ви виждала преди, полицай... Дейл.

— Ами... животът е пълен с изненади — промърмори младежът.

Сервитьорката се изсмя и се отдалечи да изпълни поръчката му. Нолан я проследи с поглед, сетне извърна сините си очи към Теръл Кокрейн. Помисли си: „Гнусен тип“.

Дейл бе на двацет и седем и телевизионните предавания и филми до голяма степен бяха повлияли върху формирането на миогледа му. Преди да започне работа в полицията, си бе представял, че сводниците носят костюми от червено кадифе и широкополи шапки с пера. Оказа се, че действителността надминава дори най-смелите му фантазии.

Огледа сводника и проститутката, която със сигурност беше малолетна. През този месец модата диктуваше търговците на плът да носят широки и изключително грозни вълнени ризи върху черни тениски, главите им бяха избръснати, само най-отгоре стърчеше гребен

от къса коса. Миналия месец на мода бяха черните кожени одежди, а преди това сводниците се обличаха като африкански принцове.

Погледът на ченгето смущаваше Теръл. Хрумна му, че може би русокосият не наблюдава него; ето защо крадешком извърна очи към масата от другата страна на пътеката, където трима травестити се кискаха, шепнеха си и си устройваха банкет с пържени картофи. Отново погледна към полицая. Русокосият му се усмихваше, странно... почти меланхолично. Какво ли означаваше това?

Теръл отново се зае със сандвича си, но „балансът“ му бе вече нарушен. Сервитьорката донесе поръчката на Нолан и изчака, докато той опита сладкиша.

— Вкусен е — промърмори младият мъж, макар че кокосовите стърготини имаха вкус на долнопробна пиня колада, а кремът бе като лепило.

Лъжата не го затрудни. От дете бе свикнал да казва „вкусно е“ в унисон с Хелена и баща си, когато майка му поднасяше обичайната помия.

— Ще желаете ли още нещо, полицай Дейл?

— Засега не, благодаря — отвърна й и мислено добави: „Не можеш да ми предложиш това, от което се нуждая“.

— Добре, повикайте ме, ако размислите.

Нолан отново се усмихна и тя се отдалечи.

Теръл Кокрейн си каза: „От усмивката му тръпки ме побиват. Така се хили щастлив човек... а едно ченге няма причини да е щастливо, освен ако не е окошарило някой нещастник“.

Дейл изяде още една хапка от пая, усмихна се на Теръл, сетне сви рамене. Сводникът изпод око погледна към Джърмадайн, която съвсем клюмаше над чашата си. „Почивай си още няколко минути, пачавро, после пак излизаш на улицата“ — помисли си.

Полицаят изяде пая и изпи кафето си, а сервитьорката побърза отново да напълни чашата му.

Теръл гневно я изгледа — след като им беше донесла поръчката, долната мръсница се преструваше, че не ги забелязва. Наблюдаваше я как върти опашка около ченгето и му казва нещо. Русокосият продължи да се усмихва, но поклати глава. Мръсницата му подаде сметката, ченгето си плати, а тя се ухили до уши. Дейл й бе двайсетачка и беше казал да задържи рестото. Скапаняците винаги

оставяха големи бакшиши, но чак пък толкова усмивки... Сигурно празнуваше нещо.

Полицаят се втренчи в празната си чаша, сетне извади нещо, което досега бе държал на коленете си.

Револверът!

Отново се усмихваше на Теръл... и му показваше оръжието си!

Вдигна ръка.

Сводникът напълни гащите и се пъкна под масата, без да се досети да натисне надолу главата на Джърмадайн, макар това да му бе станало навик.

Травеститите, пияният шофьор в сепарето до тях и беззъбият, изкуфял старец до вратата видяха скока на Теръл и последваха примера му. Остана права само сервитьорката, която досега не бе забелязала нищо, тъй като разговаряше с касиера. Впери поглед в полицая, ужасът сковаваше крайниците ѝ. Нолан ѝ кимна, сетне се усмихна. „Каква печална усмивка. Какво ли го мъчи?“ — помисли си тя.

Нолан затвори очи, сякаш се молеше. Вдигна клепачи, на лапа дулото на револвера, засмука го като биберон и се втренчи в хубавичкото лице на сервитьорката.

Жената стоеше като вкаменена. Той разбра, че е ужасена и погледът му се смекчи, като че искаше да ѝ каже, че всичко е наред, че това е единственият изход.

Красивото тъмнокожо лице бе последният образ, който се запечата в съзнанието му. Ни в клин, ни в ръкав си помисли: „Как вони този бардак!“.

После дръпна спусъка.

2.

Част от историята ми разказа опечалената Хелена Дейл. Останалото научих от вестниците и от Майло. Самоубийството на младия полицай бе отразено само в няколко реда на двацет и трета страница, след което вестниците не споменаха нито дума повече. Ала случилото се ми направи силно впечатление и когато след няколко седмици Майло ме помоли да се срещна с Хелена, възкликнах:

— Това е сестрата на онова ченге, нали? Имаш ли представа защо младежът се е самоубил?

— Абсолютно никаква. Може би тя иска да поговорите точно за това. Рик каза да не се чувстваш длъжен да я приемеш. Хелена не му е близка приятелка, но са работили заедно в интензивното отделение на „Сидърс“ — тя е медицинска сестра. Твърдо отказала да разговаря с психиатрите от болницата.

— Проведено ли е служебно разследване на случая?

— Вероятно.

— Не си ли чул никакви подробности?

— Не. Подобни случаи се разследват при пълна секретност, пък и аз не съм близък с колегите от този участък. Единственото, което научих, е, че младежът бил особняк. Все мълчал, нямал приятели, обичал да чете книги.

— Книги ли? — повторих. — Ето един вероятен мотив за самоубийство.

Майло се засмя:

— Не пистолетът, а самовглъбяването убива, а?

Аз също се засмях, но думите му ме накараха да се замисля.

Хелена Дейл ми се обади вечерта, уговорихме се да я приема у дома на следващия ден сутринта. Появи се точно в определения час — беше висока, красива жена на около трийсет, с много късо подстригана права руса коса и с мускулести ръце. Носеше тъмносиня фланелка без

ръкави, джинси и маратонки, нахлузени на бос крак. Овалното ѝ лице беше с равномерен слънчев загар, очите ѝ бяха светлосини, имаше прекалено широка уста. Не носеше никакви бижута, нито венчална халка. Ръкува се с мен, направи несполучлив опит да се усмихне, благодари за отзивчивостта, а аз я въведох у дома. Поканих я в кабинета, предложих ѝ да седне, а тя се настани на стола с изпънат гръб, сякаш бе глътнала бастун, и отпусна ръце в скута си.

— За пръв път го правя — промърмори Хелена. Гласът ѝ беше мелодичен, но някак авторитетен, нетърпящ възражения — задължителен атрибут за сестра от спешно отделение.

— Дори след развода отказах да разговарям с психотерапевт — добави. — Всъщност не знам защо съм тук...

— Може би искате да разберете каква е причината за нещастieto — меко я прекъснах.

— Дявол знае... Известни ли са ви... обстоятелствата около смъртта на брат ми?

Кимнах.

— Поведението му с нищо не подсказваше намеренията му. Нолан беше...

Тя избухна в ридания.

Сетне ми разказа всичко от игла до конец.

— Нолан беше умен... нещо повече, надарен бе с изключителна интелигентност. И през ум не ми минаваше, че ще стане полицай. Не искам да обиждам никого, но общото мнение е, че ченгетата не са от най-умните, нали?

Оставих думите ѝ без коментар и вместо това казах:

— Значи Нолан е бил интелектуалец. Имаше ли висше образование?

— Следваше психология в „Нортридж“, но след втората година напусна. Той... той... ами това му беше слабостта — не изкарваше нещата докрай. Може би напускането на университета бе своеобразен бунт срещу родителите ни. Или пък просто му е писнало, бог знае каква е била причината. Никой не подозираше, че ще постъпи в полицията. Единственото обяснение според мен е, че политическите му възгледи са станали консервативни и е решил да служи на закона. Ала работата е там, че винаги си е падал по... долнопробното.

— Не ви разбирам.

— Харесваше гадориите, грозното в хората и в отношенията помежду им. Като малък гледаше най-отвратителните филми на ужаса. В последния клас на гимназията си пусна дълга коса и си пробви пет дупки на ушите. Родителите ми бяха убедени, че е последовател на сатанизма.

— А беше ли?

— Нямам представа. Обаче знаете какви са родителите.

— Навярно са му вдигали скандали.

— Не, не беше в стила им. Оставяха го да си прави каквото пожелае, очаквайки лошият период да премине.

— Били са толерантни.

— По-скоро нерешителни. Нолан винаги ги е въртял на малкия си пръст... — Тя замълча, без да довърши изречението.

— Къде сте прекарвали детството си?

— В Уудланд Хилс. Баща ми беше инженер, почина преди пет години. Мама също е покойница, получи удар след смъртта на татко. Започвам да си мисля, че е имала късмет, защото нямаше да преживее онова, което стори Нолан. — Тя сви юмруци.

— Имате ли други близки роднини?

— Не. Нолан беше ерген, а аз съм разведена и нямам деца.

— И сега сама понасяте всичко това... — промърморих.

— Имате право. Докъде бях стигнала? О, до онази история със сатанизма. Увлечението на Нолан беше краткотрайно, скоро той си възвърна интересите на нормален юноша: училището, спортът, момичетата и колата му.

— Продължаваше ли да се вълнува от отвратителното и грозното?

— Мисля, че не... всъщност не знам защо го споделих с вас... Питам се защо го е направил на публично място, пред очите на толкова много хора. Сякаш е искал да каже на целия свят да върви на майната си.

— Може би именно това е било посланието му.

— Струва ми се толкова театрално... — продължи тя, сякаш не ме бе чула. — Нолан беше от хората, чието появяване непременно ще забележиш. Като малък жадуваше да бъде център на внимание. Ала имаше моменти, когато странеше от всички, затваряше се в себе си. А

по-късно... по-късно... истината е там, че с течение на времето все повече се отчуждавахме. А сега...

Сълзите ѝ рукнаха, но тя успя да се овладее.

— Изпадал е в депресия, така ли? — подканих я аз.

— Това е семейна черта. — Хелена потърка коленете си и се загледа в някаква точка зад гърба ми. — Преди години татко се подложи на шокова терапия заради депресията си. Тогава не ни казаха истината, едва след смъртта му мама ни обясни какво се е случило. Всеки път, когато татко се върнеше у дома, изглеждаше уморен до смърт, а паметта му изневеряваше. Сигурна съм, че тъкмо лечението с шокова терапия увреди мозъка му.

— Какви бяха взаимоотношенията му с Нолан? Караха ли се?

— Татко не се караше с никого. Беше благ, изглеждаше уравновесен.

— Как реагира Нолан, когато баща ви умря?

— Плака на погребението. Двамата се постаряхме да утешим мама, после той отново се затвори в себе си. — Тя прехапа долната си устна, сетне продължи: — Не исках да устройвам пищно погребение на Нолан, с почести и прочее... Колегите му от участъка веднага се съгласиха, сякаш искаха час по-скоро да си измият ръцете и да забравят случилото се. Кремирах останките му. Наскоро научих, че ми е завещал всичко, което е притежавал. Наследница съм и на имуществото на родителите ми. От цялото семейство само аз останах жива...

Мъката ѝ беше толкова неподправена, сякаш искрено съжаляваше, че не е била достатъчно близка с брат си.

— С какво се е занимавал Нолан, след като е напуснал университета?

— С какво ли не, смени доста работни места. Известно време загубихме връзка, после се обади и съобщи, че е завършил полицейската академия. Не го бях виждала от погребението на мама, от година и половина. Обясни ми, че академията била „пълен въздух“, че бил сред отличниците на випуска. Каза, че държал да ме уведоми за новото си поприще, за да не припадна като го видя в патрулна полицейска кола.

— Веднага ли е бил назначен в холивудската полиция?

— Започнал е кариерата си в Лос Анджелис. Обаждаше се да ме предупреди да не се изненадам, ако случайно го видя да кара някоя жертва в спешното отделение на „Сидърс“.

„Ако случайно го видя.“ Онова, което Хелена описваше, не приличаше на семейни отношения, а на инцидентни срещи между хора, които едва се познават.

— Какво ще кажете за отношението му към жените?

— Докато учеше в гимназията, излизаше с различни момичета, после почти не сме се виждали... — Тя стана и нервно закрачи напред-назад, като продължи да говори: — Всичко в живота на Нолан ставаше много лесно, сякаш за него не съществуваха никакви пречки. Може би и сега е избрал най-лесния начин. Може би тъкмо това е проблемът — не е бил подготвен за момента, когато ще престане да му върви. Нолан винаги е искал да бъде забелязван, какво го е привлякло в професия, изискваща безропотно подчинение? — Тя престана да се разхожда, впери поглед някъде в пространството и после отново седна. — Може би сега се чувствам гузна, задето не съм била достатъчно близо до него през цялото това време. Ала винаги съм имала усещането, че ме държи на разстояние. — Отново избухна в ридания, раменете ѝ се разтърсваха. Когато се поуспокои, добави: — Нолан все казваше, че не му трябват пари, нищо не му трябвало. Дали пък отдавна не е замислял да... да го направи?

Преди да успее да ѝ отговоря, тя скочи на крака и решително каза:

— Ще се разсърдите ли, ако веднага си тръгна?

* * *

Кафявият ѝ мустанг беше паркиран встрани от тясното шосе, което се вие като серпентина по хълма недалеч от Бевърли Глен. Въпреки че все още нямаше пладне, бе доста горещо, а тръпчивото ухание на бор, долитащо от близката клисура, действаше освежаващо.

— Благодаря ви — промърмори Хелена, докато отключваше колата.

— Желаете ли да се запишете за ново посещение? — предпазливо попитах аз.

Тя седна зад волана и свали стъклото. Колата беше безупречно чиста, две бели престилки висяха закачени над задната врата.

— Удобно ли е да ви се обадя допълнително? Трябва да проверя графика си.

„Не ме търси, ще ти се обадя“ е обичайната реплика на жените, които искат да прекъснат любовна връзка.

Думите на Хелена означаваха същото.

— Разбира се — отвърнах.

— Още веднъж ви благодаря, доктор Делауер. Ще ви се обадя.

Жената натисна газта и отпраши по шосето, а аз се запътих обратно към къщата, размишлявайки върху оскъдните сведения, които бях научил от посетителката.

Разказът на Хелена ме караше да вярвам, че всички в семейството ѝ са имали сериозни психични отклонения. Ами ако шефовете на Нолан са го смятали за „по-различен“? Това допълнително би задълбочило умопомрачението, предизвикано от работата. Човъркаше ме мисълта, че Нолан е бил заобиколен от хора с умствени увреждания, които са му подействали пагубно. Разбира се, Хелена беше потресена от смъртта му, но това не ме изненадваше. Нищо от разказа ѝ не ми подсказваше защо младежът е захапал дулото в „Гоу Джи“. Едва ли бих могъл да изкопча нещо повече от сестрата — начинът, по който се разделихме, недвусмислено показваше, че това бе първата и... последната ни среща.

Така че, да живее интуицията!

3.

Майло ми се обади след два дни, в осем сутринта:

— Умниците пак ми набутаха случай, чието разследване е попаднало в задънена улица. Излишно е да ти казвам, че имам въпиеща нужда от помощта ти и не разполагам с никакви средства за хонорара ти.

— Я, чакай, чакай малко — вметнах се аз. — Всъщност защо съм длъжен да ти правя услуги?

Той се засмя:

— Защото съм страхотен симпатяга.

Престорих се на водещ телевизионна игра и додадох:

— Я опитай пак.

— Защото си психоаналитик и си свикнал да ти се подчиняват безпрекословно. — Той въздъхна тежко и промърмори: — Убито е хлапе, Алекс, петнайсетгодишно хлапе. Знам отношението ти към подобни случаи, но този е изключително важен. Дано ми отделиш малко време, иска ми се да пообсъдим това-онова.

* * *

Когато му отворих, Майло стоеше на прага, гушнал огромна кутия с досиета. Носеше тюркоазно поло, опънато върху шкембенцето му, изпомачкани кафяви джинси и овехтели бежови ботуши. Беше едър мъжага, висок над метър и осемдесет и от години поддържаше едно и също тегло — сто и двацет килограма, натрупани главно около кръста му. Подстриган бе в типичния за него стил, макар използването на думата „стил“ за прическата на Майло да бе равностойно на престъпление: косата му бе ниско подстригана отстрани и отзад, а отгоре се развяваше рошав перчем. Белите нишки вече надделяваха в битката с черните, а бакенбардите му бяха изцяло побелели. Майло е с

девет месеца по-голям от мен и когато го погледна, си казвам: „Брей, как лети времето!“.

Той постави кутията върху кухненската маса. Лицето му, надупчено от едра шарка, бе тебеширено бяло, а зеленикавите му очи бяха помътнели. Явно бе прекарал няколко безсънни нощи. Майло хвърли настървен поглед към хладилника и намръщено попита:

— Е, писмена молба ли искаш?

— Какво да бъде — храна или пиячка?

— От шест сутринта си блъскам главата над този случай.

— Значи се нуждаеш от двете.

— Както кажеш, докторе. — Протегна се и се стовари на стола, който изскърца под него.

Приготвих му сандвич със студено печено говеждо и му го поднесох заедно с кутия прясно мляко. Той набързо омете всичко и доволно въздъхна. Сетне извади от кутията превързаните с ластици досиета.

— Жертвата е момиче на име Айрит Кармели. Петнайсетгодишна, с леко забавено умствено развитие. Преди тринайсет седмици някой я е похитил и я е убил по време на училищна екскурзия в Санта Моника Маунтийнс — обществен природен резерват. Екскурзията се организира всяка година с цел да се внесе малко красота в монотонния живот на децата.

— Всичките ли възпитаници са със забавено умствено развитие?

— Да, всички имат някакъв здравословен проблем. Това е специално училище. — Той прокара длани по лицето си, сякаш се миеше без вода, сетне продължи: — Децата слезли от автобуса и навлезли на около километър в парка. Местността е обрасла с гъсти гори, но има отлично маркирани пътеки за начинаещите туристи. Децата се разхождали около час, закусили и после ги качили на автобусите. Проверили учениците и установили, че Айрит я няма. След като не я намерили, позвънили в полицейския участък в Уест Сайд, откъдето изпратили две патрулни коли, но и те нищо не открили и се обърнали за помощ към специалния отряд К-9. След половин час хората с обучените кучета пристигнали в резервата и след още трийсет минути животните надушили трупа. Тялото на мъртвата Айрит се намирало на около два километра от входа на парка, в борвата горичка. Липсвали каквито и да било следи от физическо насилие,

кръвоизливи и отоци, нямало дори капчица кръв. Ако не била странната поза на жертвата, щели да предположат, че Айрит е получила инфаркт или нещо подобно.

— Каква е била позата — сексуална ли?

— Не, след секунди ще ти покажа фотографиите. Съдебният лекар установил увреждания на подезичната и гръдната кост, както и на фаринксовите мускули. Момичето не е било изнасилено.

— Била е удушена — промърморих. — Но как не се забелязват външни белези?

— Лекарят ми обясни, че подобен ефект се получава, когато натискът е разпределен върху по-голяма площ, чрез използване на „примка“ от навита на руло хавлиена кърпа или прегънат лакът. Наричало се „нежно“ удушаване.

Лицето му се изкриви в гримаса, после той взе най-горната папка и я разгъна, за да ми покаже снимките. На някои се виждаше гората, на останалите бе заснета девойката. Беше слабичка и русокоса, носеше бяла тениска с дантели около деколтето и на ръкавите, джинси, бели къси чорапи и розови обувки от изкуствена кожа. Ръцете и краката ѝ бяха тънки като вейки, лактите ѝ стърчаха, сякаш се бяха уголемили при внезапното ѝ израстване. Никога не бих предположил, че е петнайсетгодишна, давах ѝ най-много дванайсет. Лежеше по гръб върху кафеникавата горска пръст, с прибрани ръце и крака. Невъзможно бе да е паднала — някой нарочно я беше оставил така.

Разгледах снимките, на които лицето ѝ бе фотографирано в едър план. Очите ѝ бяха затворени, а устните — сякаш извити в усмивка. Дългата ѝ къдрава коса бе разстлана по земята.

Убиецът беше действал хладнокръвно и бе отделил доста време за някаква своя, ужасяваща игра.

Направи ми впечатление, че ръцете на жертвата са обърнати с дланите нагоре, а пръстите са леко свити, сякаш мъртвото момиче питаше „Защо?“. Върху бледото ѝ лице се открояваха сивкави петна, като че нанесени от четката на художник — това бе светлината, процеждаща се през листата на дърветата.

Почувствах, че се задушавам и понечих да затворя папката. В този миг забелязах нещо да се розовее до дясното ухо на момичето. Посочих го и попитах:

— Какво е това?

— Слухов апарат. Малката е била с увреден слух — напълно глуха с едното ухо и частично — с другото.

— Господи! — възкликнах и оставих папката на масата. — Айрит Кармели... какво странно име. Италианско ли е?

— Еврейско. Бащата на момичето е важна клечка в израелското посолство. Може би това обяснява защо нашите хора цели три месеца не са открили никакви улики.

— Била е убита преди три месеца? Странно, че не съм прочел за престъплението в някой вестник.

— Случилото се бе запазено в тайна от пресата. Упражнен бе натиск на дипломатическо ниво, нали разбираш?

— Безнадеждна работа, а?

— Толкова безнадеждна, че ме обзема пълно отчаяние. Интуицията подсказва ли ти нещо?

— Убиецът не е бързал — промърморих замислено, — което означава, че е отвякъл Айрит минути след като е слезла от автобуса. Кога са я видели за последен път?

— Лошото е, че никой не си спомня. Щом слезли от автобуса, настъпил пълен хаос, хлапетата се пръснали във всички посоки. От училищната управа обясниха, че вече няколко пъти са организирали екскурзии в резервата, тъй като го смятали за напълно безопасен.

— Как убиецът е влязъл в парка, без да го забележат?

— Може би е използвал страничен път — в резервата може да се проникне откъм долината, откъм Санта Моника, както и от Сънсет Булевард. Очевидно мръсникът е бил отлично подготвен. Ако е използвал кола, то сигурно я е паркирал по-далеч, тъй като по най-близкото шосе не открихме следи от автомобилни гуми. По отдалечените шосета движението е доста натоварено и дори да е имало отпечатъци от гуми, бързо са били заличени. Освен това в търсенето се включили не само хората от спецотряда, учителите и охраната, ами и бащата с цяла група колеги от посолството. Изпотъпкали са всичко като побеснели слонове.

— Нима не са открили никакви улики на местопрестъплението?

— Нищо съществено, освен няколко дълги сламки. От лабораторията твърдят, че са били откъснати от метла. Явно онзи гад е измел пространството около мъртвата.

— Голям чистник, няма що! И педантичен, при това!

Насилих се отново да прегледам снимките, представях си сатанинското лице на убиеца, навел се над бездиханната си жертва. Не, тук Сатаната нямаше пръст — убийствата се извършваха от хора, не от чудовища.

— Няма сексуално насилие — продължи Майло, — съдебният лекар установи, че момичето е девствено. Този случай е различен, Алекс. Когато за пръв път видях снимките, ми хрумна, че малката изглежда досущ като кукла.

— „Нашият човек“ обича да играе с кукли — промълвих и с изненада открих, че гласът ми е прегракнал. — Айрит наистина ли е била бавноразвиваща се?

— В медицинския ѝ картон пише, че е била с незначителни умствени увреждания.

— Как обясняват убийството ѝ — че се е отклонила от пътеката и е станала случайна жертва на психопат?

— Това е едната теория. А според другата убиецът е имал конкретни мотиви, макар и засега неизяснени. Все пак ми се струва доста съмнително, че липсват синини.

— Да предположим, че убиецът е наблюдавал учениците, докато си набележи жертва — започнах да размишлявам на глас. — Дебнел е стадото като хищник и е избрал най-беззащитното същество... И все пак е невероятно, че никой не е забелязал нищо нередно.

Майло поклати глава и посочи папките:

— Всички са били разпитани неколкократно.

— Посещението било ли е предварително уговорено с администрацията на резервата?

Майло кимна и рече:

— Много училища предприемат излети в парка.

— Значи всеки „вътрешен“ човек е знаел за посещението — заключих аз.

— Горобик и Рамос — колегите, които досега бяха натоварени с разследването са разпитали настоящите и бивши служители в резервата и в училището. Алибитата на всички, без изключение, били потвърдени.

— По всичко личи, че тези Горобик и Рамос не са пропуснали нищо съществено.

— Дватамата са истински професионалисти, пък и случаят бил от „първостепенно“ значение, тъй като било убито дете на чуждестранен дипломат. Обаче така и не се натъкнали на никакви улики, а миналата седмица по заповед на началството ги преместиха в отдела за издирване на откраднати коли.

— Да разбирам ли, че трябва да работиш за двама? — подхвърлих язвително. — Знам, че те бива, но...

— И аз зададох същия въпрос. Лейтенантът сви рамене и ми рече: „Хей, Стърджис, да не намекваш, че не си гений?“. Според мен единственото обяснение е, че след като екипът е свършил черната работа, израелците не желаят да се дава гласност на случилото се, за да не хрумне на арабските терористи да отвличат децата на служителите в посолството. А ако се питаш защо са решили да поверят разследването на мен... — Той отново сви рамене. — Може би са научили за блестящия начин, по който разкрих убиеца на онази Дивейн.

— Следователно от теб се очаква да се справиш бързо, без излишен шум — промълвих. — Шибана история, нали?

— Адски шибана, Алекс. Случаят е безнадежден. Подозирам, че са ми устроили капан, за да се проваля с гръм и трясък. Лейтенантът непрекъснато се хилеше... — Той забарабани с пръсти по кутията с досиета.

Взех втората папка, която съдържаше стенограмите от разпитите на членове на семейството на жертвата и на учителите. Изпълнени бяха с полицейски жаргон и с много човешка мъка, но не помагаха за разкриване на мистерията.

— Е, какво ще кажеш? — прекъсна размишленията ми Майло.

— Убиецът е човек, който методично планира действията си, после се промъква незабелязано до жертвата си. Вероятно си пада по излетите и живота на открито. Надарен е с физическа сила, допускам, че проявява склонност към сексуален тормоз над деца и към воайорство. Обича рискованите ситуации. Проявява завидно търпение, изчаква най-подходящия момент да нападне жертвата си. Може би педантичен дори в личните си навици. Не е изнасилил момичето, значи изпитва „тръпка“ от самото преследване. Допада му да дебне и да залови плячката си. Да предположим, че наистина е набелязал Айрит. Какво го е накарало да избере точно нея измежду другите деца?

— Уместен въпрос.

— Възможно ли е убийството да е свързано с професията на бащата?

— Той твърди, че смъртта на дъщеря му няма нищо общо с дипломатическата му кариера. Аз пък съм сигурен, че ако убийството беше политическо, израелците сами щяха да го разследват.

— Може би като дъщеря на дипломат е имала достъп до поверителна информация. А умствената ѝ изостаналост е подпомогнала убиеца.

— Горобик каза, че задал същия въпрос на бащата, който му отговорил, че Айрит не е била набелязана, а е станала случайна жертва, че Лос Анджелис гъмжи от убийци психари и че никой не е в безопасност в тази преизподня.

— И тъй като е бил важна клечка, никой не си е направил труда да го опровергае.

— Най-лошото е, че Горобик и Рамос подкрепяли мнението му. Според тях момичето наистина е било убито случайно — някакъв извратен тип го е издебнал, отнел е живота му и после е почистил местопрестъплението. Както ти отбеляза преди малко, за него това е била само шибана игра. Господи, винаги съм потресен, когато жертвата е дете!

Той стана, заразхожда се из кухнята, отвори хладилника, надникна вътре, затвори го и застана до прозореца.

— Успя ли да разговаряш с родителите? — попитах.

— Днес позвъних в посолството, за да си уредя среща с тях.

— Изминали са цели три месеца, а от полицията не са открили нищо — измърморих. — Навярно скръбта на тези хора е прераснала в гняв. Нищо чудно да откажат да ти съдействат.

— Имаш право. По-късно ще си поблъскам главата над този проблем. Предлагам да отидем на местопрестъплението — дърветата са лишени от чувства и няма да ни създават проблеми.

4.

Пътуването до резервата ни отне трийсетина минути. Завихме вдясно от Сънсет и преминахме през кръстовището на Брентууд и Пасифик Палисейдс. Липсваха крайпътни табели, насочващи към парка.

След като минахме по тясна уличка, от двете страни на която се издигаха неголеми къщи, се озовахме в засенчен от храсти черен път, който все повече се стесняваше.

Стоманената, боядисана в мръсножълто врата беше затворена с резе, но не бе заключена. Първата табела, която се изпречи пред погледа ни, беше оранжева и на нея бе написано работното време на резервата. До отварянето оставаше още час. Слязох от колата, освободих резето, отново седнах до Майло и продължихме по тясно асфалтово шосе, обградено от шубраци. Храстите бяха заменени от елхи, кедри, кипариси и чинари. Дърветата бяха засадени толкова нагъсто, че образуваха тъмнозелени, почти черни стени, върху които не се открояваха отделни клони. Всеки можеше да се скрие зад тези непристъпни стени.

Пътят ни изведе на елипсовидна поляна. Паркингът беше разчертан с избледнели бели линии и Майло спря колата на обозначеното място, макар да нямаше други автомобили. Прекосихме полянката и се приближихме до двете поставени една върху друга табели, бележещи началото на пътека, която навлизаше между дърветата. Тръгнахме по терасирана пътека, която плавно се спускаше надолу. Нагъсто засадените дървета хвърляха тъмни сенки, които почти скриваха пътеката. Вървахме бързо и мълчаливо. Опитвах се мислено да възпроизведа случилото се, а по изражението на Майло отгатнах, че и той прави същото. Най-накрая спряхме на полянка, която не се отличаваше с нищо особено. Всъщност дори не беше полянка, а малко пространство между гигантски борове със сивкави, набраздени стволове, напомнящи колони на древногръцки храм. Имах усещането, че се намирам в помещение на открито.

В гробница.

— Може би убиецът си е представял това място като камера на смъртта... — продумах, ала Майло не ми отговори.

Огледах се и наострих уши. Попитах приятеля си къде са страничните пътища, през които може да се проникне в резервата. Той посочи с пръст зад себе си:

— Гората свършва на около триста метра оттук, макар да не виждаш нищо. Отвъд се простира обширно поле, следват шосета, някои от които имат връзка с магистралите, но повечето не водят наникъде. Вчера цял ден кръстосвах из местността — с кола или пеш — но не се натъкнах на нищо.

Втрених се към мястото, което ми бе посочил, но изобщо не личеше, че само на триста метра има просека.

— Какво направиха с трупа? — попитах.

— Погребах момичето в Израел. Родители придружиха ковчега с останките до Израел, където останаха около две седмици, сетне се върнаха в Щатите.

— Еврейските погребални ритуали продължават една седмица.

Майло учудено повдигна вежди.

Почувствах се длъжен да поясня:

— Навремето съм работил в отделението за болни от рак.

Приятелят ми закрачи напред-назад; изглеждаше като гигант сред клаустрофобичното пространство, напомнящо на подземна гробница.

— Какво изолирано място! — възкликнах. — Намира се само на километър и половина от паркинга, но е напълно усамотено. Навярно убиецът отлично е познавал местността.

— Бедата е там, че това не стеснява кръга на заподозрените. Всеки има достъп до резервата, тук обикновено гъмжи от туристи.

— Жалко, че ги е нямало точно в деня на убийството...
Всъщност може би греша.

Майло престана да се разхожда и смаяно ме изгледа:

— Какво искаш да кажеш?

— Забравяш информационното затъмнение. След като никой не е научил за престъплението, не можеш да очакваш появяването на евентуални свидетели.

Той се замисли, сетне отсече:

— На всяка цена трябва да разговарям с родителите, макар че навярно е твърде късно.

— Може би ще ги склониш да направят компромис — да съобщят за убийството, без да споменават името на Айрит. По всяка вероятност ще се окажеш прав — разгласяването на престъплението едва ли ще има ефект след цели три месеца.

Майло ритна ствола на едно дърво, измърмори нещо под носа си, отново закрочи из полянката, като се оглеждаше, накрая попита:

— Видя ли нещо, което да ти направи впечатление?

Поклатих глава и се върнахме на същата пътека, която ни отведе обратно до паркинга. Смугъл мъж с униформа с цвят каки и с миньорски шлем косеше с машина тревната ивица. Обърна машината и я подкара към другия край на полянката. Козирката на шлема засенчваше лицето му.

— Май само си загубихме времето — отбеляза Майло, докато изкарваше колата на заден ход.

— Не се знае.

— Имаш ли време да се запознаеш с материалите по разследването?

В съзнанието ми изплува лицето на Айрит Кармели.

— Разполагам с неограничено време — отвърнах замислено.

5.

Беше сигурен, че не са му обърнали внимание. Изчака двадесетина минути след потеглянето на колата, слезе от косачката, завърза последния чувал, пълнен с листа и смет, качи се на машината и бавно я подкара към изхода на резервата. Спря недалеч от жълтеникавата врата и избута косачката встрани от пътя. От управата на парка така и не бяха забелязали липсата ѝ. Лоша дисциплина. Много лоша. Момичето бе умряло в резултат на небрежността на служителите.

Косачката бе допълнила образа на човека, за когото се представяше. Както обикновено номерът с униформата се беше задействал безотказно: никой не те забелязва, когато носиш униформа и се занимаваш с физически труд.

Колата му, сива тойота „Корола“ с фалшиви регистрационни номера, беше паркирана недалеч от входа на парка. Под седалката на шофьора бе скрита кутия с деветмилиметров полуавтоматичен пистолет.

Непознатият беше мършав и се движеше бързо. Щом наближи колата, изключи с дистанционното алармената система, огледа се с безразличие, сякаш не се интересуваше дали са го забелязали, сетне се качи и бързо потегли. Когато излезе на Сънсет, зави на изток.

Следваше посоката, в която се бяха отправили двамата посетители на резервата. Нито детективът, нито психоаналитикът бяха обърнали внимание на човека с косачката. Полицаят беше истински великан с големи ръце и крака и с приведени рамене. Стъпваше бавно и тежко като затлъстял бик. Дори отпуснатото му, набръчкано лице напомняше муцуна на бик... не, на носорог.

На печален носорог. Още не бе започнал разследването, а вече изглеждаше обезкуражен. Нима е възможно такъв песимист да бъде добро ченге? Или защо пък не? Този човек беше професионалист и навярно знаеше колко минимален е шансът да се добере до истината.

Виж, психологът бе друго нещо, съвсем различен от приятеля си. Енергичен, очите му шареха навсякъде. Имаше вид на упорит и амбициозен човек. И сигурно му бе приятно да се изживява като ченге... Ала вероятно бе абсолютен аматьор, който поради невежество си пъхаше главата в торбата.

Смуглият наблюдател с насмешка си помисли, че бяха изминали три месеца, а никой дори не подозираше какво се е случило с Айрит.

6.

Майло ме остави пред дома ми и се върна в полицейското управление. До ушите ми долетя воя на електрически трион. Явно Робин пак работеше усилено. Запътих се към пристройката, слънчевите лъчи нахлуваха през прозорците на чистото и просторно помещение. Изчаках Робин да изключи триона, сетне се приближих до нея. Тениската ѝ бе мокра от пот, пот се стичаше и по лицето ѝ. Избърса ръцете си и се усмихна.

— Научи ли нещо? — попита ме тя.

— Не. — Разказах ѝ за парка и за „гробницата“ между дърветата. Кафявите ѝ очи се разшириха и тя потръпна.

— Кошмарът на всеки родител! Какво ще предприемете?

— Майло ме помоли да прегледам информацията.

— Отдавна не си участвал в разследването на подобен случай, Алекс.

— Права си. Най-добре да се залавям за работа. — Целунах я по челото и излязох от ателието.

Робин ме проследи с поглед.

* * *

След тричасово проучване на досиетата, бях научил следното:

Господин и госпожа Зев Кармели бяха наели къща на престижна улица в Бевърлиуудс. Живееха със седемгодишния си син Оded. Зев беше на трийсет и осем, родом от Тел Авив, дипломат от кариерата. Трийсет и четири годишната му съпруга Лиора бе родена в Мароко, но бе израснала в Израел. Сега работеше като преподавател по иврит в еврейското училище на Уест Сайд. Преди година бяха пристигнали от Копенхаген, където в продължение на три години Кармели е бил аташе в израелското посолство. Преди това е работил в посолството в Лондон, завършил е специалността „международни отношения“ в

лондонския университет. Той, съпругата му и Оded говорели английски почти без акцент. Според бащата Айрит говорела „сносно, като се има предвид състоянието й“.

Забелязах, че в досиетата често се цитираха думите на господин Кармели. Когато било едва на шест месеца, момиченцето изкарало тежък грип, след което започнали здравословните му проблеми. Кармели определяше дъщеря си като „незряла, но отлично възпитана“. Думата „бавноразвиваща“ не се споменаваше в досиетата. Но в годишния педагогически отчет на Учебния център за развитие се казваше, че Айрит „имала проблеми с възприемането на учебния материал; слухът ѝ е увреден, а умственото ѝ развитие е под нормалното ниво“.

Кармели отрекъл да има врагове в Лос Анджелис и отклонявал всички въпроси относно работата му и политическото положение в Близкия Изток.

Полицай Горобик пишеше:

Бащата на жертвата заяви, че в задълженията му влизат „координирането на масови прояви“. Помолих го да ми даде пример, а той обяви, че през пролетта организира парад по случай Деня на независимостта на Израел. Попитах го още какви „прояви е координирал“, а отговорът му бе, че проявите са били многобройни. Когато намекнах за евентуална връзка между убийството на дъщеря му и професионалните му и политически ангажменти, той реагира много остро и заяви: „Дъщеря ми не загина заради политическите ми убеждения, а от ръката на психопат! Очевидно в Америка е пълно с психопати“.

* * *

Учебният център бе малко частно училище в Санта Моника, където се обучаваха деца с умствени и физически недъзи. Таксата беше висока, броят на преподавателите надвишаваше този на учениците.

Всяка сутрин в осем училищният автобус взимал Айрит и я връщал у дома в три следобед. Госпожа Кармели имала часове само сутрин и винаги била вкъщи да посрещне дъщеря си. Одет пък бил записан в училището, където преподавала майка му и имал часове до четири. Преди нещастieto със сестра му до дома го отвеждал някой от родителите, които се редували да прибират децата си, или пък служител от посолството. След смъртта на Айрит господин и госпожа Кармели неизменно чакали сина си пред училището.

Данните за учебните резултати на Айрит бяха доста оскъдни. Липсваха оценки по предметите — явно не беше издържала тестовете. Ала според един доклад на преподавателката Кати Бренан, момичето „било постигнало забележителен напредък“.

Полицай Харолд Рамос беше разпитал госпожица Бренан и в рапорта му пишеше:

Свидетелката заяви, че била напълно покрусена и изпитвала чувство за вина заради случилото се. Макар непрекъснато да обмисляла фактите в онзи фатален ден, стигнала до извода, че не би могла да предотврати нещастieto, освен ако е наблюдавала неизменно жертвата. Но това било практически невъзможно, защото учениците били четирийсет и двама, а някои се нуждаят от специални грижи. Попитан дали все пак не е забелязала нещо подозрително. Свидетелката отговори, че доста си е „блъскала главата“, но не си спомня да е видяла нещо нередно. Добави, че малката била „толкова добричка“ и никога не ѝ създавала проблеми. Защо съдбата отнема винаги живота на най-добрите! След което госпожица Бренан избухна в сълзи.

Следваха разпитите на преподавателите, учениците, както и на директора (някой си доктор Ротстейн) и на Алонзо Бърнс — шофьорът на автобуса. Всички те бяха заявили, че не са забелязали нищо. С това материалите в папката приключваха. В друга, по-дебела папка, бяха рапортите на полицаите, които бяха разпитали всички служители в резервата, както и хората, живеещи в района. След две седмици

Горобик и Рамос отново ги бяха разпитали по телефона, но за втори път бяха ударили на камък: никой не бил чул, нито забелязал нещо необичайно в резервата и околността.

Препрочетох заключението на съдебния лекар и потръпнах от определението „нежно удушаване“; после посегнах към дебелия папка с компютърни разпечатки, върху която се мъдреха печатът на областния съд в Сакраменто и надписът „Информационна банка за тежки престъпления“. В петте списъка от папката се съдържаха имената, както и подробна информация за хората, извършили сексуални престъпления — общо двайсет и три имена. Онези, които фигурираха в повече от един списък, бяха обградени с червено. Деветдесет и седем престъпника, включително четирима рецидивисти, бяха повторно арестувани и в момента се намираха в затвора. Със зелено бяха оградени двама убийци на деца, освободени за добро поведение; единият живееше на пет километра от резервата, другият — в Бел Гардънс.

Горобик и Рамос незабавно ги разпитали и се убедили, че престъпниците имат солидни алибити за деня на убийството. Внимателно прочетох методите, използвани от всичките сто осемдесет и шест криминални типове от списъците. С изключение на неколцина експозиционисти нападателите на деца се бяха гаврили с жертвите си, бяха ги пребивали жестоко, или пък ги бяха изнасилвали. Повечето от тях са познавали жертвите си: бедните деца бяха техни дъщери, синове, роднини. Изтръпнах, като си помислих, че близо двеста изрода бяха на свобода в този сравнително малък район.

Лос Анджелис се бе разпрострял върху огромна площ, където царуваше Негово величество автомобилът. Престъпникът може да отиде където пожелае — излиза на магистралата, издебва и убива някого, скача обратно в колата и вече си е вкъщи за вечерните новини. Изтяга се в леглото, хруска чипс и мастурбира, вперил поглед в екрана на телевизора с надеждата да споменат за ужасното му деяние.

Безцелното шофиране по пътищата бе характерно за изнасилвачите със садистични наклонности.

Ала Айрит не беше изтезавана.

При все това не изключвах възможността убиецът да е „пътешественик“. Нищо чудно вече да е в Аляска и да лови пъстърва,

да се разхожда из Атлантик Сити или да опитва прочутата пилешка супа с бамя в някой френски ресторант в Ню Орлиънс.

И да дебне, подготвяйки се за следващия удар...

Макар петте списъка да бяха изготвени прецизно, човъркаше ме съмнението, че нещо липсва. Оставих ги и взех следващата папка, която бе черна и много по-тънка. Ала мисълта за двестата престъпника, които подобно на хищни зверове, бродеха из околността, отказваше да ме напусне.

Измина много време, Алекс!

В черната папка имаше фотографии на местопрестъплението, заснети от самолет. Приложено бе и писмо на бланка на ФБР, адресирано до детектив Горобик от Гейл Горман — служителка в регионалния отдел на ФБР в Сан Диего. Горман съобщаваше, че е получила фотографиите, подробното описание на местопрестъплението и стенограмите от разпитите, но със съжаление уведомяваше Горобик, че наличната информация не е достатъчна, за да състави психологически профил на убиеца. Все пак тя предполагала, че най-вероятно престъпникът е мъж от бялата раса, прехвърлил трийсетте, средно интелигентен или дори над средното ниво, не страда от психоза, педант и перфекционист. Може би в момента е назначен на някаква работа, но по принцип не се задържа дълго на една и съща служба. Горман повтаряше, че „въпреки очевидната преднамереност на престъпното деяние, липсата на садистични прояви, както и фактът, че жертвата не е била изнасилена, подсказват, че подбудите на убиеца не са били сексуални. Моля да ни уведомите, в случай че отново бъде извършено престъпление със същия «почерк».“ По нататък в писмото агентката на ФБР съветваше да се проучи обстойно жертвата: възраст, етнически произход, степен на умствено развитие. Не бива да се пренебрегва предположението, че момичето е познавало извършителя.

Средно интелигентен или дори над средното ниво... педант и перфекционист.

Бинго! Заключение на Гейл Горман съвпаднаше с първоначалното ми впечатление.

Убиецът бе убеден в умственото си превъзходство. Защо ли? Вероятно защото нееднократно бе убивал, но се беше измъквал безнаказано. Възможно ли бе деянията му да са останали в тайна, тъй

като е погребвал другите си жертви? Защо ли е решил да привлече вниманието към себе си?

Дали е станал прекалено самоуверен?

Дали пък този човек не жадува да упражнява власт, тъй като в детството си е бил потискан, дори малтретиран?

Може би още е потискан?

Може би само се преструва на самоуверен, а всъщност търси начин да отприщи натрупаното напрежение.

В момента е назначен на работа, но по принцип не се задържа дълго на една и съща служба.

Да, Горман е права: постиженията на психопатите никога не отговарят на огромното им самочувствие.

Което пък води до недоразумения с по-висшестоящите и до напрежение.

Докато мислите ми се въртяха около евентуалния психологически портрет на злодея, внезапно си спомних за слуховия апарат на Айрит. Странно, та нали убиецът бе положил много усилия да остави трупа в определена поза. Слуховият апарат не бе паднал случайно. Колкото повече размишлявах по този въпрос, все повече се убеждавах в предположението си.

Захвърленият розов диск бе нещо като съобщение.

Но какво ли бе посланието на изверга?

Представих си го как стои над Айрит и, уверен в собственото си всемогъщество, нагласява трупа в необходимата поза, помита земята около жертвата... страда от мания за чистота, но не е умопобъркан. Хрумна ми, че може дори да е заснел трупа и да е отнесъл фотографите като спомен за отвратителното си деяние, създавайки нов вид ужасяваща художествена фотография.

Очевидно в Америка е пълно с психопати.

Препрочетох писмото на агентката от ФБР, както и всички досиета в кутията.

Изписани бяха стотици страници, ала нещо липсваше.

А сега, месеци след убийството, разследването се бе озовало в задънена улица.

Главата ми се пръскаше от болка, белите ми дробове пареха. Станах и си приготвих кафе, в този миг телефонът иззвъня. Чух гласа на телефонистката:

— Докторе, търси ви някоя си госпожица Дейл.

— Благодаря, свържете ме.

— Доктор Делауер, обажда се Хелена. Уточних дежурствата си в болницата и мога да си запиша час при вас. Ще ме приемете ли след два дни? Да речем в десет сутринта?

Прелистих бележника си и видях, че трябваше да се явя в съда. При все това попитах:

— Удобно ли ви е в единайсет?

— Да, благодаря ви.

— Как сте, Хелена?

— Ами... добре, доколкото е възможно. Струва ми се, че сега Нолан ми липсва повече, отколкото след... Няма значение. Дочуване.

Записах името ѝ в бележника си и с насмешка си помислих, че май вече не ме бива в професията.

Какво ли ми даваше право да вярвам, че ще разгадая убийството на момичето?

7.

— Докъде стигна? — попита ме Майло на следващата сутрин.

Беше девет и половина и двамата пиехме портокалов сок в моя кабинет.

— Свърших. — Вдигнах разпечатката. — Нова система ли има?

— Изградена с държавни средства в отговор на движението за защита правата на жертвите на престъпления. Прекрасна идея, но засега връзката се осъществява бавно, а в много градове — в това число и Ел Ей — няма изградена мрежа. А и повечето ченгета се страхуват от компютрите, тъй че най-сигурните средства си остават мегафонът и телексът. Как ти се стори писмото от ФБР?

— В него няма нищо невярно, но агент Горман не е взела нещата кой знае колко присърце.

— А ти какво измисли?

Разказах му как си представям престъпника. И че вероятно са правени снимки.

— С полароид? Или дори за фотолаборатория? Професионални снимки, с една дума?

— Или поне дело на аматьор със сериозни познания. На човек с претенции за артистичност — в самото престъпление има нещо претенциозно, Майло. И прекалено педантично. Внимателно да намести тялото и да почисти наоколо — това може да направи само психопат, на когото му се иска да вярва, че е нещо повече, отколкото представлява всъщност. Но това е характерно за сексуално престъпление, а тук не става въпрос за такова. Горман може и да е права, че убийството не изглежда случайно и вероятно съществува връзка със семейството. Горобик и Рамос доста са се потрудили. Но просто не са разпитвали достатъчно. Срещнали са се почти с всички, които живеят в съседство с парка, но изобщо не са потърсили съседите на семейството в Бевърлиуудс. Говорили са два пъти с бащата и нито веднъж с майката.

Той отри лицето си.

— Значи семейна история, а?

— Повечето убити деца стават жертва на роднини.

— А откриваш ли нещо мътно около родителите на Айрит?

— Прави впечатление единствено фактът, че им е било обърнато толкова малко внимание. И че не са предоставили на полицията почти никаква информация.

— Представи си само как единият дебне из гората — и то бащата, понеже майката надали е достатъчно силна да завлече Айрит толкова далеч. А и съм сигурен, че не е бил Кармели, защото когато се обадили, че Айрит е изчезнала, той е бил на събрание в консулството.

— Добре. А освен по-малкия брат има ли други роднини?

— Не зная. — Той хвана кутията и леко я разклати. — И без друго цялата работа звучи доста налудничаво, Алекс. Когато роднини решат да убиват деца на близки, почти винаги го правят вкъщи. Или по време на семейна разходка. Никога не съм чувал за подобна засада. Зная, че Горобик и Рамос не са се престарали, но те твърдят, че семейство Кармели са чисти. Просто родители, страдащи по най-жесток начин. Като добавим факта, че бащата е дипломат, лесно се разбира защо не са искали да ги притискат.

— Прав си — съгласих се. — Той отвърна ли на твоето обаждане?

— Още не. И нямам търпение да се срещнем. Моята скромна личност ще има удоволствието да похлопа на тежките порти на дипломацията.

Въображаемата гледка ме накара да се усмихна.

— Какво? Не харесваш ли вратовръзката ми?

Безжизнено увиснала на врата му, *вратовръзката* представляваше тясна ивица от синьо-зелена изкуствена коприна с подвити краища, която бе прекалено къса и дори не стигаше до добре загладения му корем. Страшно „отиваше“ на ризата на черни и бежови райета и избелялото маслинозелено спортно сако.

По-рано смятах, че просто няма усет, но преди месец ходихме заедно с него и Робин в музея на изкуствата — той разглеждаше картините като истински познавач и говореше колко обичал творбите от Ашканската школа^[1] и защо вулгарните цветове на фовизма^[2] му били противни. Едва тогава за първи път в дългогодишното ни познанство започнах да подозирам, че нарочно се облича така.

Сигурно за да разсейва хората и да създава впечатлението, че е некадърник.

— С тази вратовръзката — казах — направо можеш да предизвикаш световен конфликт. Да не би да се каниш да ходиш на гости?

— Нали ме знаеш — господин Спонтанност.

— И кога?

— Колкото се може по-скоро. Искаш ли да дойдеш с мен? *Ти*, без съмнение, също притежаваш някое дипломатически подходящо — всъщност, дали не можеш да ми заемеш едно? И тъкмо си станал, би ли ми подал портокаловия сок?

Заех му консервативно шалче в кашмирен десен и се качихме на служебната кола.

Израелското консулство се намираше на Уилшър, близо до Кресънт Хайтс, на последния етаж на неугледна седемнадесететажна сграда. Първите три етажа представляваха паркинг, и без да обръща внимание на табелата „Моля, изчакайте служителя“, Майло вкара колата и я паркира близо до асансьора. Прибирайки ключовете, пхна банкнота в ръката на възмутения пазач, размаха служебната си значка и се провикна:

— Желая ви лек ден.

Качихме се в асансьора. Коридорите бяха тесни, бели, без никаква украса, увенчани с нисък, сив, повреден от прокапалата вода звукоизолиращ таван. Подът бе застлан с избелял тъмнозелен килим на точки. Нуждаеше се от почистване, а на места тапетите се бяха разлепили. От двете страни имаше множество врати — повечето бяха бели и нямаха табелки.

В дъното на коридора се виждаше телевизионна камера, насочена към последната врата. Кафява пластмасова табела съобщаваше, че там се помещават израелското консулство и неговият туристически отдел, като допълнително се указваше приемното време за документи за виза. Отдясно имаше друга табелка, която изобразяваше синьо-белия израелски флаг; двете табели се намираха над стъклена витрина с метален улей за поставяне на документи, звънец и микрофон.

Зад стъклото седеше млад чернокос мъж със синьо сако, бяла риза и вратовръзка. Имаше изсечени черти, а гъстата му коса бе подстригана съвсем ниско. Четеше списание и вдигна поглед чак когато Майло натисна звънеца.

— Да?

— Търсим господин Кармели.

— Имате ли уговорена среща? — Близкоизточен акцент.

Майло отново извади значката.

— Предайте му това, ако обичате.

Значката дрънна в металното чекмедже и падна в кабинката. Метален капак се хлопна върху отвора. Охранителят огледа значката, вдигна поглед към Майло, направи знак с ръка, изправи се и изчезна. Четеше списание „Илюстриран спорт“.

Зад кабинката започваше кошер от бели отделения с компютри, където забелязах две жени и един мъж. На стените бяха окачени няколко туристически рекламни плаката. Всичко изглеждаше малко нереално — като замазано. Образите се пречупваха през дебелия дватри сантиметра стъкло.

След миг младият мъж се върна.

— Господин Кармели е в среща...

— Става дума за...

Младежът се усмихна и отново вдигна пръст.

— Но — продължи той — скоро ще свърши.

После седна на стола си и отново потъна в света на футбола.

— Сякаш ни прави голяма услуга — промърмори Майло.

Над главите ни долетя нисък шум. Камерата се извърна и се насочи към нас.

Майло отново натисна звънеца и младежът вдигна поглед.

— Къде е значката ми?

— У господин Кармели.

Продължавахме да стоим във фойето. Иззад ъгъла се появи едра тъмнокожа жена със синьо сако и сиви панталони, която закрачи по коридора, заглеждайки вратите. Като ни забеляза, се извърна.

Минаха три, четири, пет минути. Пазачът вдигна телефона, изслуша какво му говорят, после затвори.

Изминаха още пет минути, тогава една от белите врати се отвори и в коридора излезе висок блед мъж. Имаше прегърбени, заоблени

рамене и беше облечен в тъмносив двуреден костюм, синя риза и тъмночервена вратовръзка. Яката на ризата бе прекалено широка, а костюмът висеше като на закачалка. Страните му бяха хлътнали и скулите на ястребовото му лице изпъкваха още по натрапливо. Начупената кестенява коса бе стилно подстригана и леко плешивееше на темето. Човекът носеше огромни очила с черни рамки.

— Зев Кармели.

Бегло ръкуване. Имаше дълги и много студени пръсти. Очилата му бяха бифокални. На тридесет и осем години този човек изглеждаше поне с десет години по-възрастен.

Майло понечи да заговори, но Кармели го прекъсна, върна му значката и ни поведе по коридора. Стигнахме до друга бяла врата, която той отключи и ни покани в стая без прозорци, обзаведена с кафяв диван, тикова масичка с меден пепелник и две кресла с кафява облицовка от туид и хромирани облегалки.

Син мокет, отново голи стени. Зад дивана се виждаше друга бяла врата, заключена с две резета.

Кармели заключи и входната врата, а в това време ние с Майло се разположихме на креслата. Дипломатът посегна към джоба на самото си и извади кутия „Дънхил“ и кибрит с надпис „Как да усвоите у дома изкуството да бъдете съдебен репортер“, които постави на масата.

Седна на дивана, запали цигара и дълбоко пое дима, плъзгайки поглед по повърхността на масата. Движенията му бяха бавни и сигурни, сякаш издаваха убеждението, че всяко нещо се нуждае от внимателно планиране. Продължавайки да пуши, най-сетне се обърна към нас. Очите му бяха черни като рамката на очилата, неподвижни и непроницаеми като стъкло. Стаята се задими и изведнъж забръмча климатична инсталация, която всмука дима към отвора в тавана.

Кармели придърпа панталона си и изпод крачолите се подадоха черните му чорапи. Пръстите му бяха придобили кехлибареножълт цвят.

— И тъй — обърна се той към Майло, — вие сте новият детектив. — В сравнение с говора на бодигарда акцентът му не беше толкова изразен — характерното за Близкия Изток произношение бе посмекчено от претенциозния лондонски говор.

— Приятно ми е, Майло Стърджис, сър.

Кармели извърна очи към мен.

— Това е доктор Делауер — поясни Майло. — Нашият консултант психолог.

Очаквах някаква реакция, но Кармели не показа нищо. Най-сетне вдигна непроницаемия си черен поглед и ме погледна в очите. Отново всмукна от цигарата.

— Добро утро, господин докторе.

Всичко правеше със закъснение. Всяко нещо му костваше усилие. Не се изненадах — сблъсквал съм се с достатъчно семейства, изгубили деца.

— Значи вие ще анализирате убийството, докторе?

Кимнах.

— Или поне онези елементи, които изобщо се поддават на анализ — вметна Майло.

Кармели не помръдна.

— Нашите съболезнования, господине.

— Научихте ли нещо ново?

— Не, сър, току-що получих цялата документация. Мислех да тръгна от първа база...

— Първа база — тихо повтори еврейнът. — Бейзбол, значи... И вашите предшественици започваха от първа база. За съжаление изгоряха от играта.

Майло не отвърна.

Цигарата бе изпушена едва наполовина, но Кармели я изгаси. Бе стъпил здраво на земята с двата си крака. Придърпа стъпала към дивана и коленете му рязко изпъкнаха през плата на панталона. Огромната риза бе най-малко с един номер по-голяма от неговия размер; адамовата му ябълка бе необикновено изпъкнала и напомняше острие, което сякаш всеки миг ще прореже кожата и ще изскочи навън. Беше слаб мъж — или страхотно отслабнал.

Извади нова цигара. Забелязах тъмните кръгове под очите му. Стискаше хартиения цилиндър толкова силно, че той придоби формата на буквата Г. Бе отпуснал ръка на дивана, свил дланта в юмрук.

— Игра без удар на база — замислено изрече Кармели. — Значи на първа база. Какво бихте искали да научите, господин Стърджис?

— Първо искам да ви попитам има ли нещо, което искате да ми кажете?

Кармели се втренчи в Майло.

— Все едно какво, нещо, което ви е хрумнало откак за последен път сте говорили с детективи Горобик и Рамос.

Без да отклонява поглед, Кармели изправи огънатата цигара, после я запали и поклати глава. През стиснатите му устни долетя едва доловимо:

— Не. Нищо.

— Тогава ще ви задам няколко въпроса, сър. Моля ви да разберете, че някои може би се повтар...

Кармели го прекъсна с ръка. Димът от цигарата се накъдри във въздуха.

— Питайте, питайте, господин Стърджис.

— Вашата работа, сър. И ситуацията в Близкия Изток. Сигурен съм, че получавате заплахи...

Кармели се разсмя, без да помръдва устни.

— Аз не съм Джеймс Бонд, господин детектив. Моята титла е заместник-консул по връзките с обществеността. Предшествениците ви обяснили ли са ви значението му?

— Споменаха нещо за организиране на събития. Например парад по случай Деня на независимостта на Израел.

— Да: паради, обеда, събрания в синагоги, срещи с дами хадасах — знаете ли какво значи това?

Майло кимна.

— Мили дами — продължи Кармели. — Чудесни хора, които засаждат дръвчета в Израел. Когато някой богат дарител иска да обядва с консула, аз уреждам срещата. Когато министър-председателят пристигне в този град, за да се срещне с най-богатите дарители, аз организирам програмата за престоя му. Нула-нула-осем. Ползвам нещо като разрешително за главен снабдител.

Прокара пръсти през оредяващата си коса.

— Искате да кажете, че никога не сте се сблъскали...

— Казвам, че в работата ми няма нищо противоречиво или опасно, господин Стърджис. Казвам, че случилото се с дъщеря ми няма нищо общо с моята работа, нито с работата на жена ми, нито с нашето семейство, и не проумявам защо полицията просто не желае да приеме този факт.

Бе повишил тон, но гласът му продължаваше да звучи тихо. Приведе глава надясно, сякаш вратът му е схванат и той иска да облекчи болката. Тъмните очи не потрепваха. Продължаваше да пуши, жадно всмуквайки дима от цигарата.

— А и вече съм се срещал с вашия отдел във връзка със служебните си задължения.

— О, така ли?

Вместо да обясни подробно, Кармели продължи да пуши агресивно.

— Понякога — заяви Майло, — за да си вършим работата както трябва, се налага да бъдем досадни.

— Тъй ли?

— Страхувам се, че да. Налага се да задаваме все същите въпроси по няколко пъти.

— Питайте каквото искате, но ако продължавате да настоявате на моята работа, ще получавате все същия отговор — аз съм бюрократ. Химикалките не избухват.

— И все пак, сър. Като гражданин на Израел имате врагове...

— Цели двеста милиона. Въпреки че сега сме в мирен процес, нали? — Кармели най-сетне се усмихна.

— Тогава как можете да сте сигурен, че причината не е политическа? Като оставим на страна преките ви служебни задължения, вие си оставате представител на Израелското правителство.

Кармели не отговори веднага. Загледа се в обувките си и потри носа на лявата в пода.

— Причина за политическите престъпления е омразата, а арабите ни мразят. В този град има хиляди араби, мнозина от които споделят крайни политически възгледи. Но дори и най-безогледните терористи имат за цел да предадат някакво послание по начин, който да привлече вниманието. Не биха убили *едно* дете, господин Стърджис. А да речем *цял автобус* с деца. Става дума за реки кръв, откъснати крайници, телевизионни камери, които заснемат всеки отчаян писък. Става дума за бомби, които вдигат шум, господин Стърджис. Буквално и преносно. Преди няколко години, когато палестинците в ивицата Газа установиха, че замеряйки нашите войници с камъни се превръщат в интернационални герои, започнаха

предварително да се обаждат в новинарските агенции, за да известят журналистите за предстоящите сблъсъци. И като пристигнат снимачните екипи... — Той плесна с ръце и пепелта от цигарата му се посипа по масата, панталоните му и по пода.

— Вашите предшественици, господин детектив, ме информираха, че... престъплението било необикновено поради *липсата* на насилие. Съгласен ли сте с това твърдение?

Майло кимна.

Кармели продължи:

— Само този довод е достатъчен да ме убеди, че тук няма нищо политическо.

— Само този довод? — учуди се Майло. — А има ли и други доводи, които подкрепят вашето убеждение?

— Интерпретирате думите ми ли? Мислех, че *господинът* е психолог — а като стана дума, имате ли вече някаква теория, господин докторе?

— Все още не — отвърнах аз.

— С умопобъркан ли имаме работа?

Спогледахме се с Майло. Той кимна.

— Външно — поясних — убиецът най-вероятно изглежда съвсем нормално.

— А вътрешно?

— В психиката му цари пълно безредие. Но не е клинически луд. По-вероятно принадлежи към типа, който наричаме психопати — личност със сериозни изкривявания. Егоцентричен, лишен от нормални емоционални реакции човек, който не изпитва съчувствие и чиято съвест е незавършена.

— Незавършена? Искате да кажете, че подобен човек изобщо *има* съвест?

— Отличава добро от зло, но пренебрегва правилата, когато му е угодно.

Кармели отново потри крак в пода и се изправи. Тъмните очи се присвиха.

— Описвате злодей и ми казвате, че би могъл да е всеки срещнат?

Кимнах.

— И защо този човек убива? Какво му носи това?

— Разтоварва се от напрежението.

Той потръпна. Дръпна от цигарата.

— Всеки е подложен на напрежение.

— Може би у него напрежението е изключително силно — до такава степен, че от време на време губи контрол. Но това са само догадки, господин Кармели. Никой не знае каква е причината за...

— За подобно *напрежение*?

Сексуална перверзия, но не го казах гласно.

— Вероятно разминаване между представата му за себе си и начина му на живот. Може би се ласкае, че е изключително умен, и вярва, че с право заслужава богатство и слава. А вместо това навярно е неудачник.

— И вие ми казвате, че този човек убива, за да се почувства *компетентен*?

— Възможно е. Но...

— Да убие едно дете го кара да се чувства *компетентен*?

— Убийството го изпълва с усещане за сила. Както и умелото изплъзване от полицията.

— Но защо *дете*?

— Дълбоко в себе си той е страхливец и затова напада слабите.

Кармели отметна глава, сякаш бе сразен. Цигарата в пръстите му потрепна и той я пъкна в устата си. Докато пушеше, си играеше с копчето на маншета си и изведнъж отново се втренчи в мен.

— Но вие казахте, че това са само догадки.

— Да.

— И ако в тях има някаква истина, този човек няма да престане да убива, нали? Просто защото *напрежението* няма да се изпари току-така.

— Възможно е.

— Освен това е възможно да не убива за първи път. — Кармели се обърна към Майло. — Ако е така, защо на полицията не са й известни подобни случаи?

Бе повишил тон и думите просто се изплъзнаха. Той загаси и втората цигара, а после събра с показалец пепелта по масичката в тънка сива ивица.

Майло отговори:

— Може това да е началото, сър. Първият случай.

— Значи убиецът е *започнал* с моята Айрит?

— Възможно е.

— Защо? — Изведнъж гласът му зазвуча много жално. — Защо точно *Айрит*?

— Все още не знаем, сър. Това е една от причините, поради които поискахме среща с вас, за да...

— А колко *настоятелно* издирвате подобни случаи, господин Стърджис?

— Много активно, но все ще сме в процес на...

— В процес, в процес... вашите предшественици ми казаха, че полицията в Калифорния няма централизирана компютърна база данни. Не можех да повярвам и проверих сам. — Той поклати глава. — Пълен абсурд. Вашата дирекция се смята за... Израел има пет милиона население и престъпността е много по-ниска, но въпреки това имаме такава база данни. Като се изключат политическите атентати, броят на убийствата е по-малко от сто годишно. Което като цифра е сравнимо с тежък уикенд в Лос Анджелис, нали?

Майло се усмихна.

— Не точно.

— Значи тежък месец. Ако се вярва на информацията от кметството, миналата година в този град са извършени хиляда и четири престъпления. В други американски градове е още по-страшно. В тази огромна страна се извършват хиляди и хиляди убийства. Как се надявате да съберете информация без централизирана база данни?

— Трудно е, сър. Имаме някои централизирани...

— Зная, зная, ФБР. Националния център за информация по престъпността, някои държавни архиви — зная. Но процедурите са много несигурни и непоследователни в отделните градове.

Майло не отвърна.

— Цари пълен хаос, нали, господин детектив? Вие всъщност *не знаете* дали са извършвани подобни престъпления и надали *някога* ще узнаете.

— По този повод, ако разгласим случая в пресата може да отбележим напредък. Разбирам нежеланието ви, но...

— Отново — Кармели стисна зъби. — Отново прехвърляте нещата върху мен. Върху нас. Какво очаквате от публичното

огласяване на случая, освен да причините на семейството ми още повече болка и да изложите на опасност децата на колегите ми?

— Какво би могло да ги заплаши, господин Кармели?

— На някой може да му хрумне да убие още някое израелско дете, или пък да се настрои срещу ционистите. В такъв случай *наистина* ще подкладем фантазиите на терористите. — Той отново поклати глава. — Не, няма смисъл, господин Стърджис. А и дори да е имало предишни престъпления, убиецът ги е извършил на друго място, нали?

— Защо го казвате?

— Защото колкото и да е бавна процедурата, все щяхте да чуете, нали? Убеден съм, че престъпленията срещу деца не са нещо обичайно дори в Лос Анджелис.

— Аз не приемам никое убийство като обичайно, господин Кармели.

— И все пак щяхте да знаете за подобни случаи?

— Ако полицията е била известена за убийството.

Кармели озадачено присви очи.

— А защо би могла да не е?

— Много убийства изобщо не се съобщават. Например случаи, наподобяващи злополука, често изобщо не се съобщават.

— Но тук става дума за смъртта на дете! А вие ми говорите, че в този град има места, където родителите дори не биха съобщили в полицията!

— Да, сър — внимателно отвърна Майло. — Защото много убийства са дело на самите родители.

Кармели пребледня.

Майло разтри страните си, но се насили да отпусне ръце.

— Искам да кажа, сър, че на този етап не можем да правим никакви изводи, а публикуването на случая във вестниците може да събуди нечий спомен. Може да изскочи някое подобно престъпление. Извършено преди много време, в друг град. Ако огласим престъплението в медиите, ще се разчуе и в други градове. Но разбирам съображенията ви за безопасност. А и честно да си призная, не мога да обещаая, че от подобно действие непременно ще има полза.

Кармели бързо пое дъх на няколко пъти и отпусна ръце на дивана.

— Честността ви е направо... похвална. А сега аз ще бъда откровен с вас — изключено е това да стане. Рискът е прекалено голям и не мога да си позволя на съвестта ми да легне смъртта на още някое дете. Тъй че предложете други пътища, които можете да следвате.

— Ще задавам много въпроси. Може ли да задам и на вас още няколко?

— Да — слабо отвърна Кармели. Посегна за трета цигара, взе кибрита, но не я запали веднага. — Но ако ме питате за семейния ни живот, ще ви отговоря с онова, което казах и на колегите ви — ние сме щастливи. Щастливо семейство. Никога не сме си давали сметка колко сме щастливи.

Черните очи се затвориха и пак се отвориха. Вече не бяха непроницаеми. В тях пламтяха искри.

— Нека за миг да се върнем на политическата страна на нещата — започна Майло. — Без съмнение консултът е обект на анонимни заплахи. Пазите ли подобни писма?

— Сигурен съм, че се пазят, но това не влиза в моите задължения.

— Дали бихте имали нещо против да ги прегледате?

— Мога да попитам.

— Ако ми кажете към кого да се обърна, с удоволствие ще попитам сам.

— Не, аз ще се заема с този въпрос. — Ръката му затрепери. — Вашият коментар. За родителите, които убиват децата си. Ако намеквахте...

— Не намеквах. Разбира се, че не — моля да ме извините, ако съм ви обидил. Просто обяснявах защо някои убийства изобщо не се съобщават.

Черните очи се овлажниха. Кармели свали очилата и отри очи с длан.

— Дъщеря ми беше... изключително дете. Отглеждането ѝ бе истинско предизвикателство и може би именно заради това я обичахме още повече. Никога не сме ѝ причинявали болка. Не сме я докосвали и с пръст. В *най-лошия* случай може да се каже, че я разглезихме прекалено много. И слава богу, че я разглезихме!

Той отново постави очилата на носа си и плесна с длани върху тапицерията на дивана.

— Какви други въпроси имате? — Гласът му звучеше по-плътно.

— Бих искал да науча повече за Айрит, господин Кармели.

— В какъв смисъл?

— Какво дете беше, каква личност. Нещата, които обичаше и не обичаше.

— Обичаше всичко. Беше много разбрано дете. Мило, щастливо, винаги засмяно, винаги готово да помогне. Предполагам, че сте чели записките на Горобик?

— Да.

— Значи не е необходимо наново да описвам подробно... здравословното ѝ състояние. Като бебе преболедува треска и така настъпиха усложненията.

Бръкна във вътрешния джоб на сакото си и извади портфейл от телешки бокс. Вътре имаше отделения за кредитни карти. Зад първата преграда беше сложена снимка, която той извади и ни показа, но без да ни я дава.

От цветната фотография с големината на портфейл се усмихваше красиво дете в бяла рокличка с бухнали ръкави. На шията му висеше медальон с формата на еврейската звезда. Същата руса, къдрава коса и нежна кожа, същото лице... което тук изглеждаше зряло и не издаваше никакви признаци на умствено увреждане. На полицейските снимки момиченцето изглеждаше по-малко. Но по тази снимка, озарено от радостта от живота, трудно можеше да се определи дали е на дванадесет или на седемнадесет години.

— Това беше истинската Айрит, господин детектив. А не онова създание от снимките във вашите документи.

— Кога е правена снимката? — попита Майло.

— Тази година. В училище.

— Може ли да получа екземпляр от нея?

— Ако намеря, ще ви дам. — Кармели загрижено дръпна снимката и я прибра в портфейла си.

— Тя имаше ли приятели, господин Кармели?

— Разбира се. В училище. Децата на нейната възраст бяха прекалено... развити за нея.

— А децата от квартала?

— По-скоро не.

— А забелязали ли сте някое по-голямо дете да я притеснява или тормози?

— Защо? Защото е различна?

— Случва се.

— Не. Айрит беше мило дете. Разбираше се с всички. А и ние я пазехме.

Той стисна очи и запали цигарата.

— До каква степен беше увреден слухът ѝ?

— С дясното ухо не чуваше изобщо, а лявото функционираше около тридесет процента.

— Със или без слуховото апаратче?

— Със. Без него почти не чуваше, но въпреки това рядко го използваше.

— Защо?

— Не ѝ харесваше, оплакваше се, че било прекалено силно и от него я боляло глава. Регулирахме го няколко пъти, но тя все не го харесваше. Всъщност аз...

Той скри лице в дланите си.

Майло се отпусна в креслото. Този път спокойно разтри страните си.

След миг Кармели се изправи. Всмукна от третата си поред цигара и изпускайки дима, рече:

— Опитваше се да ни измами. Излизаше от къщи с него, но още щом се качи на училищния автобус, го сваляше. Или ако не в автобуса, в клас. Или пък го губеше. Купувахме на няколко пъти. Бяхме помолили учителите да следят дали го носи. Тогава тя се научи да го изключва, без да го вади от ухото си. Понякога се сещаше да го включи, като се прибере у дома, но в повечето случаи забравяше и ние разбирахме — но беше мило дете, господин Стърджис. Невинно дете, което не умееше да лъже. Но проявяваше воля. Опитвахме се да я придумаме, да я подкупим. Нищо не помагаше. В крайна сметка стигнахме до извода, че тя *предпочита* да не чува. Така успяваше да се изолира от външната действителност и да създаде свой собствен свят. Звучи ли ви логично, господин докторе?

— Да, имал съм подобни случаи.

— И жена ми твърди същото. Тя е преподавател. В Лондон работеше в училище за деца с проблеми и беше забелязала, че много от

тях се затварят в собствен, вътрешен свят. Но ние искахме Айрит да познава заобикалящата я реалност. Непрестанно ѝ напомняхме да използва апаратчето.

— Значи в онзи ден — предположи Майло, — дори да е била с него, не знаете дали е било включено.

— Подозирам, че по-скоро е било изключено.

Майло се замисли и отново взе да разтрива страните си.

— Тридесет процента с едното ухо, в най-добрия случай. Значи дори с апаратчето не е чувала съвсем ясно какво става наоколо.

— Не. — Кармели дръпна от цигарата и изправи гръб.

— Беше ли доверчива? — намесих се аз.

Той пое дълбоко дъх.

— Трябва да имате предвид, господин докторе, че тя е отраснала в Израел и Европа, където е много по-безопасно и децата са много по-свободни.

— В Израел е по-безопасно?

— Много по-безопасно, господин Стърджис. Вашите медии показват случайни инциденти, но като се изключи политическият тероризъм, престъпността е много ниска. А в Копенхаген и Лондон, където живеехме след това, тя също се чувстваше относително свободна.

— Въпреки че е била дете на дипломат? — попитах аз.

— Да. Живеехме в хубави квартали. По никакъв начин не бяхме подготвени за живота в този град — да, разбира се, че беше доверчива. Обичаше хората. Учехме я как да се отнася с непознати и да бъде предпазлива. Казваше, че разбира. Беше — по свой собствен начин — изключително умна. Но и много малка за възрастта си — брат ѝ е едва на седем години и в някои отношения е много по-възрастен. По-... мъдър. Той е много надарено дете... Дали Айрит би тръгнала с някой непознат? Бих искал да вярвам, че не би го направила. Но дали съм сигурен? — Мъжът поклати глава.

— Бих искал да се срещна със съпругата ви — рече Майло. — Освен това смятаме да говорим със съседите ви. Да проучим дали някой е забелязал нещо необичайно на вашата улица.

— Никой не е забелязал нещо необичайно — отвърна той. — Питам ги. Но разбира се, питайте ги и вие. Що се отнася до жена ми обаче, настоявам да се придържате към едно основно правило: няма да

й намеквате по *никакъв* начин, че е отговорна за случилото се, както си позволихте да намекнете пред мен.

— Господин Кармели...

— *Ясно* ли се изразих, господин детектив?

Гласът му отново ечеше силно, а слабото тяло се бе напрегнало, с повдигнати рамене, сякаш Кармели се канеше да скочи насреща ни.

— Сър — започна Майло, — нямам никакво намерение допълнително да усложнявам състоянието на съпругата ви и се извинявам, ако съм ви обидил...

— Дори най-далечен намек. Иначе няма да ви позволя да се срещнете с нея. Понесла е достатъчно болка в живота си. Разбирате ли ме?

— Да, сър.

— На срещата ще присъствам и аз. Не може да разпитвате сина ми. Той е прекадено малък и няма работа с полицията.

Майло не отговори.

— Зная, че тези условия не ви харесват. Струва ви се, че... преча на работата ви. Но става дума за моето, а не за вашето семейство.

Той скочи й застина в поза *мирно*, втренчил поглед във вратата. Служител на висок и скучен, но важен пост.

Изправихме се и ние.

— Кога можем да се срещнем с госпожа Кармели? — попита Майло.

— Ще ви се обадя. — Кармели застана до вратата и я отвори. — Бъдете брутално честен с мен, господин Стърджис — има ли каквато и да е надежда да откриете това чудовище?

— Правя каквото мога, господин Кармели, но аз работя с факти и детайли, а не с надежди.

— Разбирам... Не съм религиозен и никога не съм ходил на църква, освен по официални поводи. Но ако има живот след смъртта, съм сигурен, че ще отида в рая. И знаете ли защо?

— Защо?

— Защото вече съм бил в ада.

---

[1] Реалистично течение в американската живопис от началото на века. — Б.пр. ↑

[2] Група френски художници, чиито картини разчитат на буйни, нереалистични цветове и мощен, преднамерено огрубен рисунък. — Б.пр. ↑

8.

Докато слизахме с асансьора, Майло отбеляза:

— И тази стая. Питам се, дали на Горобик и Рамос е оказал честта да ги посрещне в личния си кабинет.

— Мислиш, че не иска да намесва престъплението в пряката си работа?

— Този човек явно много държи на дистанцията, а?

— Можеш ли да го виниш? — казах аз. — Загубата на дете е достатъчно тежко преживяване и без да има връзка с професията. Сигурен съм, че от самото начало е наясно с политическата страна на нещата. Сигурно са го обсъдили в консулството, но са сметнали, че няма връзка. Както казваш, ако бяха решили, че има някакво отношение, щяха да се справят сами. А и онова, което Кармели каза за терористите — че искат да привлекат вниманието — потвърждава тази теза. Същото важи и за контратероризма — важно е посланието. Децата ви са в опасност, отвърнете твърдо и решително, с достатъчно шум в пресата, за да поставите спирачка. Има и друго: Кармели съвсем не се държеше така, сякаш е превъзмогнал случилото се. Той още страда, Майло. Копнее за отговори.

Той се смръщи.

— А ние досега не сме му предложили нищо. Ето ти още една причина за ненавистта, която изпитва към дирекцията.

— Какво искаш да кажеш?

— Заяждането. Сигурно някой се е издънил на парада или нещо подобно. Продължавайки да се придържам към бейзболните аналогии, започвам с два удара за противника.

Намерихме колата на мястото, където я бяхме оставили. Майло даде още една банкнота на пазача, изкара колата на заден ход и се насочи към изхода. Движението по Уилшър беше натоварено и се наложи да чакаме за ляв завой.

— И тази стая — повтори Майло. — Забеляза ли как димът се засмука към тавана? Кармели сигурно далеч не е Джеймс Бонд, но не

мога да озаптя вихреците се в съзнанието ми фантазии за Мосад и все си представям как там горе има разни тунели, и всякакви такива потайности.

— Разрешително за главен снабдител — казах аз.

— И циничното ми подсъзнание си казва: защо ли протестира толкова ожесточено... някакви други впечатления?

— Не, само онова, което вече казах.

— И никакви потресаващи интуиции?

— Защо?

Той сви рамене.

— Разбирам, че не иска да намесва престъплението в пряката си работа, но не смяташ ли, че можеше да се държи малко по-открито? Поне можеше да прояви желание да прегледа анонимната кореспонденция на консула... не че го виня де. В неговите очи ние сме най-обикновени клоуни.

Най-сетне завихме.

— Да сменим темата: слуховото апаратче. Продължава да ми се струва, че е оставено там нарочно. Може би по този начин убиецът ни казва защо е избрал точно нея.

— Казва ни? Значи играе игри?

— Има игрови елемент, Майло. Елемент на зловеща игра. А и фактът, че Айрит често е изключвала апаратчето и се е потапяла в собствения си вътрешен свят, я превръща в идеалната жертва. При децата оттеглянето във вътрешния си свят често е съпроводено от видима стимулация: фантазират, говорят си сами, правят чудновати движения. Ако убиецът я е наблюдавал, е забелязал всичко това: първо слуховото апаратче, после как Айрит се отделя от останалите деца и изглежда погълната от мислите си, зареяна във фантазиите си. Просто я е извадил от нейния игрови сценарий и я е направил част от своя.

— Отделя се от групата — замислено повтори Майло. — Значи може би просто става дума за лош късмет.

— Смесица от лош късмет и подходящи дадености за жертва.

След миг ми хрумна друга идея.

— Възможен е и съвсем различен сценарий. Убиецът я е познавал. Знаел е, че дори когато е с апаратчето, то е изключено, и човек лесно може да я проследи незабелязано.

Майло шофираше бавно, стиснал зъби и присвил очи, но причината не бе единствено блестящото в стъклото слънце.

— Тогава да се върнем на списъка с познатите. Учителите, шофьорът на автобуса. И съседите, каквото и да говори Кармели. Видял съм достатъчно момичета, насилени по най-жесток начин точно от приятели и познати. Някое якичко съседско момченце, което скришом коли кварталните котки и кучета.

— Затова ли попита за кварталните хулигани?

— Попитах, защото на настоящия етап просто не знам какво друго да питам. Иначе да — мина ми през ум, че е възможно някой да ѝ е имал зъб. Тя е бавноразвиваща се, глуха, еврейка, при това от Израел. Определено има за какво да се хванеш.

— Някой ѝ е имал зъб, но въпреки това специално се е постарал да не обезобразява тялото?

— Той е перверзен тип. Нали ти си психоаналитикът. — В предрезгавелият му глас отчетливо се долавяше раздражение.

— В медицинската експертиза се уточняваше само възрастта и пола. Бих се поинтересувал от убийства на глухи хора, стига да ми набавиш необходимата информация. Дори на инвалиди изобщо.

— Как дефинираш понятието „инвалид“, Алекс? Много злодеи и жертвите им далеч не се радват на забележителен коефициент за интелигентност. Как би определил пристрастен наркоман, който поема свръхдоза и изпада в кома?

— Тогава нека се спрем на слепи, глухи, парализирани. С документирани увреждания, ако не смяташ, че така пък става прекалено обширно. Непълнолетни жертви, убити чрез удушаване.

Той ускори ход.

— Мога да събера подобна информация. Теоретично. Стига да разполагам с достатъчно време, обувки за износване и колеги от други управления, които са готови да ми сътрудничат, имат що-годе ясна памет и водят що-годе подробен архив. Говоря само за Ел Ей Каунти^[1]. Но ако вече е извършвал подобно престъпление другаде и това е първата му изява на наша територия, шансовете да научим нещо са нищожни. А и вече знаем от Горман, че компютрите на ФБР не са дали нищо, което означава, че нямат регистрирани подобни случаи. Дори да намерим нещо, случаят със сигурност ще бъде отворен. А ако и тогава

е бил толкова старателен в заличаването на следите, значи и с отпечатъците няма да има особен напредък.

— Песимизмът — заявих му — вреди на душата.

— Отдавна съм си продал душата.

— На кого?

— На богинята развратница Успех. Но тя избяга точно преди да се разплатим. — Той поклати глава и се разсмя.

— Какво?

— Човекът получава информацията си направо от кметството?

Дали пък накрая няма да ме повишат?

— Нека приемем — предложих, — че отговорът е „не“.

Той се разсмя още по-силно.

— Честността ви е похвална, господин докторе.

На кръстовището с Робъртсън спряхме на светофара и Майло посочи ухото си.

— В свой собствен свят... Горкото дете.

След миг добави:

— Да не чуе дявол.

Тази нощ не можах да спя добре. Робин усети как се въртя и ме попита какво става.

— Пих прекалено много кафе.

---

[1] В САЩ, административна поединица на щат. — Б.пр. ↑

9.

Кварталът изглеждаше по-зле, отколкото го помнеше.

На улицата, където живееше неговият приятел, къщите бяха хубави. Големи, според неговите представи, а и повечето все още прилично поддържани, доколкото можеше да прецени в тъмнината. Но докато се добере дотук, бе минал през булеварди с безброй заложни къщи, магазини за алкохол и барове. Със сигурност имаше и други магазини, но по това време на денонощието кепенците им бяха спуснати и улицата бе предоставена на полуразсъблечени момичета и разни типове, които пиеха алкохол от бутилки, увити в хартиени торбички^[1].

Във въздуха отекваха нощните звуци: музика, рев на двигатели, от време на време смях, но рядко радостен. Хората висяха по ъглите, полускрити в сенките.

Тъмнокожии хора, които очевидно нямаха друга работа.

Радваше се, че тойотата е малка и не се набива на очи. Но въпреки това някой все го заглеждаше.

Гледаха го, нехайно пъхнали ръце в джобовете си.

Полуголите момичета се разхождаха нагоре-надолу или просто стояха на тротоара; сводниците им не се забелязваха, но със сигурност бяха достатъчно наблизко да ги следят с поглед.

Знаеше всички тези подробности. Знаеше всички игри, които се въртяха.

Приятелят му го бе предупредил да не се шокира и той се бе подготвил — деветмилиметровият пистолет бе напуснал кутията си под седалката и понастоящем бе затъкнат отляво на колана му, откъдето бързо можеше да го извади за стрелба. Стреляше с дясната ръка.

Стреляше с дясната ръка... добре казано.

И тъй, вече бе тук, подготвен за изненади в рамките на очакваното, но разбира се, основното бе да не се изненадва.

В миг шумната музика от минаваща наблизко кола заглуши мислите му. Беше огромна лимузина, приклепнала тъй ниско над асфалта, че почти се влачеше по настилката. Вътре се виждаха подскачащите бръснати глави на няколко негърчета. Гърмящ бас. Това не е музика. Няма текст. Прилича на заклинание — крясъци на фона на електрически китари.

Грозна, ядна дандания.

Някой изкрещя, мъжът се обърна и погледна в огледалото.

В далечината отекна вой на сирени. После се усили.

Най-страшното.

Спря край бордюра и в този миг линейката го отмина, а после сякаш в миг онемя. Доплеров ефект.

Айрит бе живяла в свят, изтъкан от тишина.

Дали инстинктивно се е потопила в някаква вътрешна вселена, улавяйки вибрациите на собственото си сърце?

Мислеше за нея вече цял ден и цяла вечер, като наум рисуваше, чертаеше догадки и преповтаряше цялата сцена. Но когато тръгна към дома на приятеля си, се насили да пропъди тези мисли, тъй като трябваше да се съсредоточи върху настоящето.

Но наоколо имаше толкова много неща, които го разсейваха. Този град... този квартал, всичките тези промени.

„Да не се шокираш.“

Сви в тъмна странична уличка, после хвана друга, трета, докато най-сетне се озова в напълно непознат свят: сумрачен, тих, където къщите се възправяха строги като неумолими бюрократи.

Домът на неговия приятел изглеждаше досущ като останалите, само че на вратата висеше табела „За продан“.

Добре че го хвана на време.

Изненада!

Спря в двора, зад тъмен на цвят микробус.

Попипа пистолета, огледа се, слезе от автомобила, включи алармената инсталация и се запъти по алеята с цветните лехи към входната врата.

Звънна, отвътре извикаха — „Кой е?“ и в отговор изрече името си.

Вратата се отвори и насреща му грейна усмихнато лице.

— Здравсти!

Влезе и двамата мъже се прегърнаха. Отляво до стената бе изправена старинна махагонова поставка за писма. Отгоре стоеше голям кафяв пощенски плик.

— Да, това е.

— Много ти благодаря.

— Няма за какво. Имаш ли време? Ще влезеш ли да пиеш кафе?

— Разбира се. Благодаря и за кафето.

Приятелят му се засмя и двамата влязоха в кухнята на голямата къща.

Мъжът стискаше твърдия шумолящ плик в ръка.

Значи се е справил успешно. Поемайки целия риск.

Но кога ли нещо стойностно се е постигало безболезнено?

Седна, проследи с поглед приятеля си, който наливаше кафе, и рече:

— Лесно ли се справи?

— Без проблем.

— Добре. Нали ти казах, че положението се е влошило.

— Нещата се променят.

— Да, но рядко за добро. Е... значи се завръщаш в играта. Като те гледам, имаме да си кажем много неща.

— Така е.

Ръката застина във въздуха:

— Без сметана, нали?

— Добра памет.

— Вече не е каквато беше. — Ръката отново застина. — И може би така е най-добре.

---

[1] В САЩ е забранена открита консумация на алкохол на улицата. — Б.пр. ↑

10.

— Пречи на работата ми — каза Хелена. — Като докарат в спешно отделение пациент, направил опит за самоубийство, ми иде да кресна: „Идиот!“. Когато хирурзите отварят огнестрелна рана, се замислям за аутопсията на Нолан... беше толкова здрав и силен.

— Чели ли сте доклада?

— Няколко пъти се обаждах на съдебния лекар и най-сетне ми обърнаха внимание. Сигурно съм се надявала да открият нещо — рак, или някакво рядко заболяване, все едно — което оправдава постъпката му. Но е бил в цветущо здраве, доктор Деллауер... можел е да живее още дълго.

Тя се разплака. Измъкна кърпичка от чантата си, преди да съм успял да посегна към кутията.

— Парадоксалното е, че през последните седмици мислих за него повече, отколкото през всички минали години, взети заедно.

Идваше направо от болницата и не се бе преоблякла — беше с работната си бяла престилка, скроена по мярка на стройното ѝ тяло, а на джобчето бе закачена табелка с името ѝ.

— Изпитвам вина, по дяволите. А защо да се чувствам виновна? Никога не съм го разочаровала, защото никога не се е нуждаел от мен. Не бяхме зависими един от друг. И двамата умеехме да се грижим сами за себе си. Или поне аз така смятах.

— Били сте независими.

— Винаги. Дори като деца всеки следваше свой собствен път. Имахме различни интереси. Не воювахме помежду си — просто не си обръщяхме внимание. Това ненормално ли е?

Помислих си за всички генетично свързани непознати, които бяха минали през кабинета ми.

— Човек не избира братята и сестрите си. Оттук нататък помежду им могат да възникнат всякакви чувства — от искрена обич до смъртна омраза.

— Е, ние с Нолан се обичахме — или поне аз го обичах. Но то бе по-скоро... не искам да казвам семейно задължение. По-скоро беше нещо като... обща връзка. Усещане. И ценях добрите му качества.

Тя смачка кърпичката. Като дойде, ми връчи застрахователните формуляри още от вратата. После заговори какво покрива застраховката и за изискванията на работата си — не искаше да заговори веднага за Нолан.

— Добрите му качества — повторих.

— Например енергичността му. Той изпитваше истинска... — Тя се засмя. — Щях да кажа *любов към живота*. Енергичността и интелигентността му. Като беше малък — на осем-девет години — от училище го тестваха, защото не внимавал в час. Оказа се, че е невероятно надарен — класира се в горната десетка по процент и в час се разсейвал, защото му доскучавало. И аз не съм глупава, но далеч не мога да се меря с него... за свой късмет, може би.

— Тежеше ли му това, че е надарен?

— И аз съм се питала. Нолан не беше много търпелив и мисля, че това беше свързано с интелигентността му.

— Към хората ли проявяваше нетърпение?

— Към хората и изобщо към всякакви неща, които се точат бавно и мудро. Но отново говоря за времето, когато беше тийнейджър. Може с възрастта да е поомекнал. Помня, че все от нещо недоволстваше. Мама му казваше — „Милото ми момче, не можеш да очакваш от всички да се справят бързо като теб“ — дали затова е станал полицай? За да се справя бързо?

— Ако е така, значи са възникнали проблеми. Много малко неща в полицейската практика се решават бързо. Тъкмо напротив. Полицаяте се сблъскват с проблеми, които никога не се разрешават. Последният път споменахте нещо за консервативни политически възгледи. Може би това го е подтикнало да стане полицай.

— Може. Въпреки че — пак повтарям — доколкото ми е известно на мен. Може впоследствие да е преминал към нещо съвършено различно.

— Често ли прегръщаше различни философии?

— Непрекъснато. Понякога ставаше по-либерален и радикален и от мама и татко. Направо комунист. После пък се хвърляше в другата крайност.

— Става дума за времето, когато е бил в гимназията, така ли?

— Мисля, че беше след сатанинската фаза — като че ли втората година в колежа. Или първата, не зная. Помня как четеше Мао, цитираше го на масата и убеждаваше мама и татко, че макар да се мислят за прогресивни, всъщност са контрареволуционери. После пък се занимаваше със Сартр, Камю и екзистенциалистките идеи за безсмислеността на живота. Опитваше се да го докаже цял месец, като не се къпеше и не си сменяше дрехите. — Тя се усмихна. — Всичко свърши, когато изведнъж реши, че все още харесва жените. Следващата фаза беше... като че ли Ейн Ранд^[1]. Тогава се запали по идеята за индивидуализма. След това стана анархист, после пък либералист. Последното, което съм чувала, е, че Роналд Рейгън бил бог, но не сме говорили за политика от години, тъй че не зная какви са били последните му възгледи.

— Това звучи като младежко търсене.

— Сигурно е било така, но аз самата никога не съм минавала през подобна фаза. Винаги съм била в златната среда. Скучното дете.

— А родителите ви как приемаха промените у Нолан?

— Доста спокойно. Бяха толерантни. Не мисля, че разбираха какво им говори, но никога не са го обезкуражавали. — Усмихна се. — Понякога излизаше много смешно — той така се вживяваше във всяко следващо свое откритие. Но ние никога не сме му се присмивали.

Тя кръстоса крака.

— Може би заради него аз самата не съм изживявала подобни неща — той беше толкова непредсказуем, че просто бях длъжна пред мама и татко да бъда по-стабилна личност. Понякога семейството наистина изглеждаше разделено на две: ние тримата и той. Аз винаги съм била близка с родителите си.

Тя изтри очи с кърпичката.

— Докато учех в колежа, излизах с тях насам-натам, ходехме заедно на вечеря. Дори след като се ожених.

— А Нолан не участваше в тези семейни събития, така ли?

— Нолан се откъсна от домашните мероприятия на дванадесетгодишна възраст. Все предпочиташе да е сам и да се занимава със свои неща. Като се замислям сега, откривам, че винаги е пазел личните си неща за себе си.

— Отчужденост?

— Предполагам. Или просто е предпочитал да бъде насаме със себе си, тъй като бе изключително умен. Което пък също противоречи на решението му да постъпи в полицията. Та те са гръбнакът на системата!

— Но понякога могат много да се отчуждят като прослойка. Животът им е изпълнен с насилие и често стават жертва на нагласата „ние — те“.

— И медицинските работници развиват подобна нагласа, но въпреки това аз се чувствам член на това общество.

— А смятате, че Нолан не се е чувствал така?

— Кой знае как се е чувствал? Сигурно животът му се е струвал твърде безнадежден, за да пристъпи към подобна крачка.

Гласът ѝ звучеше напрегнато и сухо.

— Как е могъл да направи подобно нещо, доктор Делауер? Как е могъл да стигне дотам, че вече не си е струвало да чака утрешния ден?

Поклатих глава.

— Татко изпаднаше в депресии — обясни тя. — Сигурно е генетично. Може би всички ние сме затворници на собствените си тела.

— Телата са много силни, но човек винаги има избор.

— Не смятате ли, че Нолан сигурно е бил твърде потиснат, за да прибегне към подобна стъпка?

— Понякога мъжете го правят от яд.

Ченгетата го правят от яд.

— И за какво се ядосват? За работата си ли? Опитвам се да науча нещо повече за службата му и да разбера какви затруднения е имал. Обадох се в полицията, за да поискам досието му, но оттам ме насочиха към инструктора му — някой си сержант Бейкър. Понастоящем работи в Паркър Сентър. Беше мил, каза, че Нолан бил сред най-добрите му ученици, той не бил забелязал нищо необичайно и също не можел да проумее случилото се. Потърсих и медицинския му картон — свързах се със застрахователната служба към управлението и използвах медицинските си познания, за да измъкна картоната. Още по времето, когато се надявах, че е бил болен от нещо. Но в картоната му не се указваше никакво лечение, освен че в продължение на два месеца преди смъртта си посещавал психиатър.

Ходил е на консултации до последния момент. Значи е имало нещо нередно. Някой си доктор Лейман. Познавате ли го?

— Как е малкото му име?

— Рун Лейман.

Поклатих глава.

— Кабинетът му се намира в центъра на града. Оставих му няколко съобщения, но той не се обади. Дали ще ви затрудни да се свържете с него?

— Не, но той може да предпочете да запази в тайна проблемите на пациента си.

— Нима това право важи и след смъртта?

— Няма твърдо мнение по този въпрос, но повечето терапевти запазват лекарската тайна дори след смъртта на пациента.

— Сигурно съм го знаела и преди. Но зная също така, че лекарите споделят с колеги. Може би Лейман ще прояви желание да ви каже нещо.

— С радост ще опитам.

— Благодаря ви. — Тя ми подаде листче с телефона.

— Хелена, искам да ви задам един въпрос — знаете ли защо Нолан се е прехвърлил от Уест Ел Ей в Холивуд? Сержант Бейкър спомена ли нещо по този въпрос?

— Не. Не съм го питала. Защо? Необичайно ли е?

— Работа в Уест Ел Ей е относително лека. А Нолан е преминал от дневна на нощна смяна. Но ако наистина е обичал силните изживявания, може би е искал по-напрегната работа.

— Може. Той обичаше енергичното действие. Влакчета на ужасите, сърфове, мотоциклетизъм... Защо, защо, защо, всички тези защото. Безсмислено е да се задават въпроси, на които не може да отговори.

— Не, нормално е — отвърнах аз, мислейки си за Зев Кармели.

Тя се засмя — смехът ѝ екна остро и неприятно.

— Веднъж във вестника имаше карикатура. За Страшния Хогар, един викинг. Той стои на върха на планината, лее се проливен дъжд и падат мълнии, а той протяга ръце към небесата и пита — „Защо мен, Господи?“. Може би това е самата истина, доктор Делауер. Какво право имам да очаквам лесен живот?

— Имате право да задавате въпроси.

— Е, може би трябва да предприема и някакви действия. Тепърва трябва да подреждам вещите му. Все го отлагам, но е крайно време да се заема с това.

— Ще го направите, когато сте готова.

— Вече съм готова. В крайна сметка, тези неща вече са мои. Оставил е всичко на мен.

Уговорихме час за следващата седмица и Хелена си тръгна. Избрах телефонния номер на доктор Рун Лейман и казах името си, като помолих да ми продиктуват адреса.

— Седма улица — отвърна секретарката и каза някакъв номер, по който заключих, че кабинетът му се намира близо до Флауър, където бяха всички банки. Необикновено местонахождение за психотерапевтичен кабинет, но ако се предположи, че Лейман има много пациенти от дирекцията на полицията и държавната администрация, може би не е чак толкова необичайно.

Тъкмо затворих и звънна Майло, а в гласа му се долавяше някаква живост.

— Намерих още един случай. Умствено изостанало момиче, удушено.

— Много си бърз...

— Не от архива, Алекс. Говоря ти за съвсем пресен случай. Хванах радиосигнала преди няколко минути и съм тръгнал натам — близо до Двадесет и осма улица. Ако дойдеш с мен, сам ще видиш тялото, преди да го отнесат. В някакво училище. Основно училище „Букър Т. Уошингтън“.

---

[1] Американски автор (1905 — 1982) от руски произход, известен с полемичните си романи. — Б.пр. ↑

11.

Онзи квартал се намираше на светлинни години от мястото, където Айрит Кармели бе загубила живота си. Тръгнах по Сънсет до Ла Сиенега, поех на юг по Сан Висенте и на Ла Бреа свих на изток по магистралата „Санта Моника“. По Уестърн се придвижих доста бързо по пренаселените централни жилищни квартали. Отминавах разрушените сгради и следите от пожарите по време на вълненията, които може би никога нямаше да бъдат ремонтирани, и по пътя почти не срещях коли. Небето бе светлосиво, почти бяло, и изглеждаше тъй, сякаш му бе омръзнало да е синьо.

Основното училище бе стара, жълтеникава и жестоко обезобразена с надписи сграда. Тя бе разположена наред огромно изровено игрище, заградено с триметрова телена мрежа, която изобщо не бе попречила на вандалите да се изживяват като художници.

Спрях на Двадесет и осма улица, близо до централния вход. Портата беше широко разтворена, но препречена от униформени полицаи. В южния край на игрището, сред люлките, бяха наредени няколко патрулни коли и служебни микробуси, сред които забелязах колата на съдебния лекар. Жълта лента разделяше площадката надве. В северния край, под надзора на учители и възпитатели, тичаха деца. Повечето възрастни наблюдаваха какво става отсреща. Малко деца проявяваха интерес към полицейските процедури и въздухът се цепеше от детски смях и крясъци.

Журналистите още ги нямаше. Може би убийствата в този край на града не са сензация.

Доста трябваше да убеждавам униформените да ме пуснат, но най-сетне се добрах до Майло.

Той говореше с някакъв мъж с прошарени коси в маслинозелен костюм и си водеше бележки. На врата на събеседника му висеше лекарска слушалка и той говореше спокойно, без видимо вълнение. На пет-шест метра встрани двама чернокожи със значки на реверите на спортните си сака оглеждаха поставено на земята тяло. Фотограф

правеше снимки и неколцина технически работници обикаляха наоколо с портативна прахосмукачка, четки и пинсети. Имаше още множество униформени полицаи, които не изглеждаха особено заети със случая. Сред тях забелязах нисък, брадат мъж, на вид от хиспаничен произход, на около петдесет години, в сива работна униформа.

Като се доближих, чернокожите детективи млъкнаха и се втренчиха в мен. Единият беше към четиридесет години, на височина около метър и осемдесет, леко закръглен, с ниско избръсната глава, едри челюсти и вид на човек с болен стомах. Бе облечен с бежово сако, черни панталони и черна вратовръзка на огнени орхидеи. Другият изглеждаше с десетина години по-млад, беше висок, строен, с гъсти мустаци и буйна коса. Беше с тъмносиньо сако, кремави панталони и синя вратовръзка. И двамата имаха изпитателен поглед.

Майло ме видя и вдигна ръка.

Чернокожите продължиха разговора си.

Погледнах мъртвото момиче на игрището.

На вид не много по-голяма от Айрит. Бе поставена в същата поза — ръцете край тялото, с дланите нагоре, краката изпънати и долепени. Но това лице бе различно: изглеждаше подуто и посиняло, езикът се подаваше в левия ъгъл на устните, а вратът бе опасан с широка, набърчена червена ивица.

Трудно бе да се определи възрастта ѝ, но като че ли нямаше двайсет. Тъмнокожа, с вълниста коса, едри черти, тъмни очи, леко засегнати от акне страни. Мулатка или латиноамериканка. Беше с тъмносин анцуг и бели гуменки, нагоре с късо джинсово яке върху черна блузка.

Мръсни нокти.

Оцъклените ѝ очи втренчени в бялото като мляко небе.

Езикът ѝ подут, лилав на цвят.

На люлката отзад висеше тридесетсантиметрово въженце, спретнато отрязано в края. Въздухът бе застинал, нищо не помръдваше.

Съдебният лекар си тръгна и Майло се приближи към чернокожите детективи, викайки ме с ръка да се присъединя и аз. Представи едрия с името Уилис Хукс, а младия нарече Рой Макларън.

— Приятно ми е — каза Хук. Ръката му бе на допир като оцавена кожа.

Макларън кимна. Имаше гладка, почти въгленовочерна кожа и изразени черти.

— Така ли са я намерили, или някой я е свалил от въжето? — попитах.

— Свалили са я от въжето — отвърна Майло. — Защо?

— Отначало ми се стори, че прилича на Айрит. Виж позата.

Той се обърна към тялото и веждите му се повдигнаха едва забележимо.

— Айрит твой случай ли е? — попита Хукс.

Майло кимна и обясни:

— Беше намерена в същата поза.

— Освен ако портиерът не е убиецът, не виждам какво толкова чудно има в това.

— Портиерът ли я е свалил? — попитах аз.

— А-ха. — Детективът измъкна бележника си. — Извинете, училищният служител по поддръжката. Гилермо Монтес, онзи възрастният мексиканец със сивите дрехи. Като дошъл на работа в седем часа тази сутрин, първо измил пода в сградата, после дошъл да обере боклука от площадката и тогава видял момичето. Хукнал за нож и я свалил от въжето, но вече била мъртва, може би от няколко часа. Казва, че въжето било дебело и доста се мъчил, докато го пререже.

— Доктор Коен каза, че е починала към три-четири часа през нощта — поясни Майло.

— Обикновено Коен е доста точен — отбеляза Макларън.

— Значи е убита през нощта — заключих аз, — но слънцето изгрява в шест. Никой ли не я е видял?

— Очевидно не — отвърна Хукс. — А може и да са я видели. — Обърна се към Майло. — Разкажи за своя случай.

Майло му разказа.

Хукс го изслуша внимателно, допрял пръст до устните си.

— Като изключим умствените проблеми, не виждам кой знае какви прилики. — Потърси с поглед партньора си.

— Не, това не прилича на нежно удушване — рече Макларън.

— Нашата не е изнасилена — продължи Майло. — Коен ми каза, че и тук нямало видими следи от изнасилване.

— Засега — отговори Макларън. — Но кой знае. Портиерът твърди, че била с бельо, но може да е била облечена впоследствие. Съдебният лекар ще направи аутопсия и ще ни каже със сигурност.

— Съдейки по големината на синината на врата ѝ, мисля, че по-скоро е починала вследствие на обесването, отколкото да е била умъртвена предварително.

Хукс отвърна:

— Може би. Трудно е да удушиш човек, който се съпротивлява, дори малко момиче, но ако е била друсана, нищо чудно. Знаем, че е взимала нискокачествен кокаин.

— Каква е? — попитах аз.

— Момиче от квартала на име Латвения Шейвър — обясни по-възрастният детектив. — Патрулната служителка я е идентифицирала преди да дойдем, но аз я познавам лично, защото преди няколко години работех с организираната престъпност.

— Проститутка ли е? — запита Майло.

— Прибирали сме я по подобни причини, но не бих я нарекъл чак проститутка. Просто улично момиче, а в главата ѝ — вятър и мъгла. — Той почука голото си теме. — Няма какво да прави по цял ден и се набърква в истории, понякога прекарва някого за една доза или за джобни пари.

— Сериозна наркоманка?

— Патрулната каза, че не знаела да е много пристрастена, но нека питаме нея.

Той се приближи към униформените полицаи и дръпна встрани ниска слаба жена.

— Полицай Риналдо, запознайте се с детектив Стърджис и доктор Делауер, психологически консултант. Полицай Риналдо познаваше Латвения.

— Съвсем бегло — тихо поясни жената. — Живееше в квартала.

Тя изглеждаше на двадесет и пет, с къносана коса, опъната назад в опашка, и мъничко, напрегнато лице, което бързо щеше да се състари.

— А какво друго знаете за нея, освен че взимаше наркотици? — попита Хукс.

— По принцип не беше лошо дете. Но имаше умствени увреждания.

— В каква степен? — поиска да знае Майло.

— Мисля, че беше на осемнадесет-деветнадесет години, но се държеше като дванадесетгодишна. Или дори по-малка. Семейството е много зле. Тя живее на Тридесет и девета улица с баба си, а може и да е някаква възрастна леля, и в къщата им непрекъснато влизат и излизат хора.

— Наркотици ли се продават?

— Не съм сигурна, но не бих се учудила. Има брат в Сан Куентин, беше голяма клечка в тези среди.

— Име?

— Не го зная, съжалявам. Помня само това — бабата ми го разказа по повод на това, че била доволна от заминаването му, така нямало да влияе лошо на Латвия. — Тя се смръщи. — Жената доста се стараше.

Хукс си водеше бележки.

— А някакви познати или приятели гангстери? — попита Макларън.

Риналдо сви рамене.

— Доколкото ми е известно, не излизаше конкретно с никого. Не членуваше в банда, искам да кажа. По-скоро забърсваше който й попадне... като цяло беше доста промискуитетна. Освен това пиеше, защото на няколко пъти я улавях с бутилки малцово уиски и джин.

— Арестувахте ли я?

Риналдо се изчерви.

— Не, просто й го отнех и го изхвърлих. Знаете как е тук.

— Естествено — съгласи се Хукс. — Друго интересно нещо?

— Сигурно има много неща, но аз не съм я хващала в по-сериозни провинения — искам да кажа, не използваше хероин, доколкото знам.

— А деца имаше ли?

— Не съм чула. Но може и да е имала, никак не се свърташе на едно място. Не беше трудно да я прекара човек. Беше като дете с тяло на възрастен. Тъй че кой знае.

— Би било интересно, ако е бременна — отбеляза Хукс. — Нямам търпение да излязат резултатите от аутопсията, та да разбере. — Той хвърли поглед към тялото. — Нищо не личи. Момичето е дребно.

— Дребно е — съгласи се Макларън. — Коен каза, че била метър и петдесет и два, четиридесет и пет килограма.

— Да, доста дребна — потвърди Риналдо. — Всеки би могъл да я нарани.

— А имате ли някаква идея кой го е направил?

— Съвсем не.

— Значи не е имала открити врагове.

— Не съм чувала. Беше доста мило дете, но всеки можеше да я прекара. Както ви казах, беше поизостанала в развитието си.

— Все още не мога да добия точна представа в каква степен — каза Хукс.

— И аз не зная с точност, сър. Тоест, момичето говореше свързано и на пръв поглед си изглеждаше съвсем нормално, но като се заговориш с нея, веднага се разбираше, че е незряла.

— Като дванадесетгодишно хлапе.

— Може би дори по-малко. Десет-единадесет. Но въпреки всички глупости, които вършеше беше някак... невинна. — Служителката отново се изчерви. — Не беше хулиганка, разбирате ли?

— Участвала ли е в някаква програма? — поинтересува се Макларън. — Посещавала ли е някакво специално училище, или нещо подобно?

— Не мисля, че изобщо ходеше на училище. Просто я срещах по улиците — все се мотаеше навън. Понякога ѝ казвах да се поразмърда и да се прибира вкъщи.

Тя потръпна.

— Проблемът е, че понякога не си обличаше достатъчно дрехи. Излизаше без бельо и сутиен, а се случваше да се издокара в някоя съвсем прозрачна дрешка. Или да не си закопчее ризата. Като ѝ кажех — „За бога, какво правиш, момиче!“, тя се кикотеше и се закопчаваше.

— Значи привличаше клиенти? — попита Макларън.

— Винаги съм смятала, че просто постъпва глупаво.

— Дали е търсела клиенти, или не, разхождайки се в подобни дрехи неминуемо е забирала по някого.

— Сигурна съм в това — потвърди и жената.

— Но не е имала приятел — предположи младият детектив.

— Не ми е известно.

— И никакви гангстери?

— Освен за брат й, не знам за други. Трябва да попитате баба й.

— Ще говорим с нея. Домашният им адрес?

— Не зная точния номер, но се намира на Тридесет и девета улица, на няколко пресечки отгук. Зелена стара къща, от онези огромни стари постройки, които сега се дават като квартири под наем, с телена мрежа и с циментова плоча пред входа вместо градинка. Зная, понеже веднъж се наложи да я прибера до къщи, защото беше излязла по съвсем къса рокля и без бикини. — Тя премигна. — Бабата е на втория етаж.

— Вие лично ли арестувахте Латвия?

— Да, заедно с партньора си Крецър. Два пъти сме я прибирали за предизвикателно поведение. И двата пъти беше късно вечер, близо до отбивката от магистралата, момичето излизаше на платното сред колите.

— На източното или на западното отклонение?

— На западното.

— Сигурно се е опитвала да забърше някой баровец от Бевърли Хилс — вметна Макларън.

Риналдо сви рамене.

— Кога се случи това? — продължаваше да я разпитва по-възрастният.

— Миналата година. През декември, струва ми се. Беше студено и тя беше с пухено палтенце, но отдолу нямаше блуза.

Хукс старателно записваше.

— Значи мога да извадя биографичните данни от досието й.

— Може би не, защото е малолетна и случаят е закрит. Беше на осемнадесет години без малко и й казаха, че е извадила късмет. Ако ви трябва само домашният адрес, мога да ви заведа дотам.

— Адресът е добро начало. — Хукс погледна Макларън. — Ще идеш ли?

— Разбира се — отвърна по-младият.

Двамата с Риналдо се отдалечиха, качиха се в патрулната кола и потеглиха през южния вход.

— Забеляваш ли някакви потресаващи съвпадения? — обърна се Хукс към Майло.

— Не бих казал.

— Твоят случай е дете на дипломат, нали?

— Да, от Израел.

— Но не е разгласен публично?

— Покриха всичко. — Майло му предаде опасенията на Кармели.

— Е, може и да е бил прав, но не мога да преценя. Звучи забавно — отбеляза тъмнокожият.

— А-ха. А ти какво ще правиш с тази девойка, Уилис?

— Както обикновено. Ако извадим късмет, ще се окаже работа на някой боклук от съседната къща. Ако не — кой знае? Не е била особено предпазлива.

Майло се вгледа в отсрещния край на двора.

— Децата гледат трупа.

— Ако портиерът не я бе заварил и не я бе свалил, щяха да я видят как виси на люлката, което е още по-лошо.

— Необичайна реакция — защо я е свалил?

Четири бръчки на челото на Хукс се вкопаха по-дълбоко.

— Гражданска доброволност. Сигурно слуша речите на кмета. Я почакай. — С бърза, плавна походка той се промъкна в тълпата и като забеляза човека със сивата униформа, му направи знак да се приближи.

Мексиканецът застана при нас, облизвайки устни.

— Ако може да ни отделите една минута, господине — обърна се към него Хукс, а после ни го представи. — Това е господин Монтес.

Човекът кимна. Отблизо ми се стори на около шейсет години, с обезобразено от белези лице като на професионален боксьор и груба сива брада. Метър и шейсет, широки рамене, едри ръце с къси пръсти и несъразмерно големи крака.

— Детектив Стърджис — представи се Майло и протегна ръка.

Монтес я стисна. Очите му бяха кървясали.

— Зная, че вече сте разказали каквото знаете, господине — започна Майло, — но ако не възразявате, бих искал отново да го чуя.

Монтес вдигна поглед и пъкна ръце в джобовете си.

— Идвам на работа в седем часа — каза той с ясен глас, но с изразен акцент. — Както винаги, почиствам основната сграда и пристройка Б, а после идвам да помета игрището. Мета рано, защото понякога хората оставят какви ли не лай... неща в двора. Не искам децата да ги виждат.

— Какви неща?

— Бутилки от алкохол, пликчета от наркотици. Понякога презервативи или игли. Дори използвана тоалетна хартия. Знаете как е.

— Значи през нощта влизат хора.

— Винаги. — Монтеc повиши глас. — Влизат, правят си купони, взимат наркотици. Преди три месеца застреляха двама. Миналата година други двама. Ужасно е за децата.

— Кой е бил застрелян?

— Разни гангстери, де да знам.

Хукс се намеси:

— Случаят Уолъс и Сан Джорджо. Простреляни от минаваща кола, през оградата. — После се обърна пак към Монтеc. — Как влизат, сигурно разбиват катинара?

— Прерязват веригата. Или просто се прехвърлят през оградата. И това е вечно.

— Имате ли представа кога за последен път е била прерязвана веригата?

— Кой знае. Преди време непрекъснато сменяхме катинарите. Но сега... училището няма пари и за книги. Внуците ми учат тук.

— Някъде наблизо ли живеете?

— Не, живея в Уилоубрук. Дъщеря ми и мъжът ѝ живеят тук, на Тридесет и четвърта улица. Мъжът ѝ работи на стадиона. Имат три деца — двете учат тук и едно бебе.

Майло кимна.

— Значи вие дойдохте, започнахте да метете и тогава я видяхте.

— Веднага я видях. Висеше ей там. — Той поклати глава и лицето му за миг стана много тъжно. — Езикът... — И отново заклати глава.

— Разбрахте ли веднага, че е мъртва?

— С този език? Естествено, какво друго.

— Значи я свалихте.

— Естествено, защо не? Мислех, че може да е...

— Какво?

Монтеc се втренчи в него. Отново облиза устни.

— Може и да е глупаво, не знам, ама мислех, че може да ѝ помогна — знам ли, сигурно... като я видях да виси така, не исках децата да я видят... моите внуци да я видят. А винаги е била мило дете. Исках да изглежда по-добре.

— Познавахте ли я?

— Латвия ли? Разбира се. Всички я познаваха, тя е луда.

— Често ли идваше насам?

— Не влизаше вътре, стоеше отвън на улицата. — Той почука с пръст челото си. — Живее на Тридесет и девета, на няколко пресечки от дъщеря ми. Всички са я виждали как се разхожда наоколо без дрехи. Малко... не е наред.

— Без никакви дрехи ли? — попита Хукс. Като видя объркания поглед на Монтес, добави: — Съвсем гола ли се разхождаше?

— Не, не. С *малко* дрехи, но не достатъчно, разбирате ли? — Пак се чукна по челото. — Не беше добре, разбирате ли? Но винаги беше щастлива.

— Щастлива?

— А-ха. Все се смееше. — Погледът му изведнъж помръкна. — Сгрешил ли съм, че я свалих?

— Не...

— Излизам, виждам я, представям си как децата я виждат. Моите внуци. И отидох за нож от склада.

Той размаха въображаем нож.

— Откога работите тук, господине? — попита Майло.

— От девет години. Преди това дванадесет години работех в гимназия „Дорси“. Онова училище беше хубаво. Но сега има същите проблеми като тук.

Майло посочи тялото.

— Когато видяхте Латвия, с тези дрехи ли беше?

— Какво искате да кажете?

— С бикини ли беше?

— Да — ама вие какво...

— Не, просто се опитваме да разберем как е изглеждала, когато сте я видели за първи път.

— Както сега — ядно отвърна мексиканецът. — По същия начин, с гащи, и всичко. Аз взех нож, прерязах въжетото и я сложих на земята. Сигурно съм си мислел, че ще стане чудо и още не е умряла. Ама тя беше умряла. Тогава се обадох на 911.

— А защо я поставихте в тази поза?

Монтес гледаше неразбиращо.

— С ръцете край тялото — обясни Хукс. — Сякаш сте искали да изглежда добре.

— Естествено. Защо не? Защо да не изглежда добре?

Хукс го пусна да си върви и той се запъти към централната сграда.

— Какво ще кажеш? — попита тъмнокожият детектив Майло.

— Има ли причини да се съмняваме в историята му?

— Не мисля, но ще го проверя, и ако момичето е било изнасилено, ще се опитам да му взема проби. — Той се ухили. — В знак на благодарност към Добрия Самарянин. Но сме виждали достатъчно такива, които в крайна сметка съвсем не се оказват толкова добри. Питам се обаче, ако той е виновен, защо би я убил точно тук, на работното си място, привличайки вниманието върху себе си.

— Кървясали очи — разсъждаваше на глас Майло. — Сигурно си е легнал късно.

— Н-да — съгласи се Хукс. — Но не вонят на алкохол и твърди, че работи на две места. Тук идва през деня, а нощем взема смени в някакъв магазин за алкохол на Върмонт. Казва, че снощи е бил в магазина, а това лесно може да се провери. Съмнителен ли ви се видя? Само да има нещо нередно, връчваме му Оскара и толкоз.

Той се загледа през телената мрежа към Двадесет и осма улица, после прецени с поглед движението по Уестърн.

— Пешеходец или минаващ водач спокойно щеше да я забележи, но нали го чухте какво каза за цялата измет, която се изсипва нощем в училищния двор. За разлика от господин Монтес, останалите граждани не проявяват особена склонност към доброволни начинания.

— Питам се, ако е работа на мърльо от квартала, защо би си правил *труда* да я беси тук? — замислено рече Майло.

— Кой знае? Сигурно са се сблъскали на ъгъла, решили са да си направят среща и са тръгнали насам да се чукат. Монтес нали каза, че непрекъснато намирал презервативи.

— Учителите дали имат представа кога за последен път веригата е била прерязана?

— Просто казват, че била стара, което отговаря на думите на Монтес.

— Училището не я сменя, защото вандалите веднага прерязват и новата.

— Н-да — съгласи се Хукс. — Не можем да ги опазим малчуганите и това си е. — Той отново погледна тялото. — Може би фактът, че е донесена тук, означава нещо: сигурно така убиецът е искал да внуши някакво послание.

— Например?

— „Мразя училище.“ — Детективът се ухили. — Така ограничаваме кръга на потенциалните убийци, нали? Включваме всички слаби ученици.

Майло се изсмя грубо, а Хукс му пригласяше и челюстите му плавно се поклащаха. Четирите бръчки се изгладиха.

— Горے ръцете, хулиган с хулиган. Я си дай бележника. Две тройки и двойка? Марш до стената!

Той продължи да се хили, после шумно въздъхна.

— Във всеки случай, като изключим факта, че и двете момичета са с умствени дефекти и са били удушени, продължавам да не виждам нищо сходно с твоя случай.

— Удушена, бавноразвиваща се, няма следи от изнасилване — обобщи Майло.

— Още не сме сигурни за изнасилването.

— Уилис, а не смяташ ли, че в противен случай става доста интересно? Колко сексуални манияци не посягат на тялото?

— Може би си прав. Но кой знае какво се мъти в главата на един мръсник? Може би само като я е гледал да си *виси*, му е станало, свършил е в гащите, прибрал се е в къщи и е заспал кротко и спокойно. Помня, че преди години имаше един, който се възбуждаше, като ги галеше по стъпалата. Първо ги убива, курдисва ги на леглото и започва да си играе със стъпалата им. Това направо го довършваше — какво ще кажете, господин докторе?

— За всекиго по нещо — рекох.

— Тоя тип, с краката, въобще нямало нужда да се докосва с ръка. Просто ги хваща за краката и веднага му става.

— И аз имах един дето си падаше по крака, ама той не ги убиваше, а просто ги връзваше и си играеше с тях — каза Майло.

— Сигурно е щял да почне и да убива, ако е продължавал все в същия дух.

— Сигурно.

— Ако човек седне да се рови, ще изнамери какви ли не перверзни истории. — Хукс се смути и хвърли притеснен поглед към Майло. Той не реагира изобщо. — Както и да е, ако разберем нещо, веднага ще ти се обадя.

— И аз, Уилис.

— А-ха.

Към нас се доближи млад белокож полицай.

— Извинете, господин детектив — обърна се той към Хукс, — но шофьорът на съдебния лекар пита може ли да изнасяме тялото.

— Майло, интересува ли те още нещо?

— Не.

— Взимайте го.

Полицаят забърза нанякъде, предаде думите на Хукс и двама служители от моргата се приближиха с количка и черна торба.

Забелязах раздвижване в северния край на игрището. Неколцина учители се бяха приближили до жълтата лента и наблюдаваха сцената, пиейки кафе.

— Училищни дни — отбеляза Хукс. — Аз съм роден на Тридесет и втора. Преместили сме се в Лонг Бийч, когато съм бил тригодишен, иначе съм щял да уча тука.

Санитарите скриха тялото в торбата и го качиха на количката. Докато я откарваха, младият полицай огледа игрището и повика друг униформен свой колега: висок чернокож мъж, по-тъмен и от Макларън. После тичешком се върна при нас.

— Вероятно не е важно сър, но може би бихте искали да видите сам.

— Какво? — попита Хукс, който вече бе тръгнал да си върви.

— Нещо, което намерихме под тялото.

Всички го последвахме. Скръстил ръце, униформеният полицай се взираше в късче бяла хартия, не по-голямо от пет квадратни сантиметра.

— Може изобщо да не е важно — повтори младежът, — но беше под нея, а и върху него е напечатано нещо.

Погледнах буквите.

Хукс приклегна.

— D-V-L-L. На някого да му говори нещо?

Полицайте се спогледаха.

— Не, сър — отвърна първият.

— Сигурно е свързано с дявол — предложи вторият.

— Да ви е известна банда с такова име?

Всички свиват рамене.

— А и откога ли бандитите са почнали да пишат на машина — промърмори Хукс. — Браво на вас, полицай... Брадбъри, имате орлово око. Бихте ли ми направили една услуга — огледайте надписите по стените и ми кажете дали се среща подобен акроним.

— Да, сър.

Брадбъри закричи към жълтата лента и учителите отстъпиха назад. Но не го изпуснаха от поглед, докато изучаваше надписите.

— DVLL — повтори Хукс. — Разбираш ли го, Майло?

— Не.

— И аз не го разбирам. А и ние я намерихме там, където я беше оставил портиерът — това сигурно се е въргаляло по земята отпреди това. Сигурно е от ученическо тефтерче или нещо подобно.

Бялото листче не помръдваше в неподвижния въздух с металически привкус.

— Да си правя ли труд да казвам на техническите работници? — попита тъмнокожият.

— Не, кажи им да го сложат в плик и да го снимат — каза Хукс.

— Няма да рискуваме някой пропаднал адвокат да ни обвини в небрежност, я!

12.

Майло изкара колата си на улицата и я паркира зад моя кадилак.

— Ах, играта най-сетне започва — отбеляза той, хвърляйки поглед в огледалото.

Зад нас тъкмо спря микробус от местната телевизия и от вратата се наизсипаха цял екип работници с камери и най-различни други машинарии, които хукнаха към двора. Докато униформеният и Хукс се готвеха да си вървят, от бордюра се отдели малка сива кола и ни подмина. Водачът — хиспаничен тип в същата сива униформа като Монтеc ни погледна за миг и продължи по Уестърн.

— Дете на дипломат в Уест Сайд и наркоманче тук — рече Майло. — Как ти се струва?

— Първо, съществува физическа прилика между Айрит и Латвия, а и двете момичета са страдали от умствени увреждания, умъртвени са чрез удушаване, при това Айрит не е била жертва на сексуално насилие, и засега няма доказателства, че Латвия е била изнасилена. А и положението на тялото — но Латвия е удушена със сила, а и портиерът е преместил тялото.

— Портиерът.

— Симпатичен ли ти се стори?

— Естествено. Беше там. *Освен това* я е преместил.

— Искал е да спести гледката на децата — казах. — Портиерите чистят. Използват метли.

— Но има и друго, Алекс: той прерязва въжето, полага тялото в почтена поза, но не прибира езика в устата. Хукс го попита и той каза, че когато разбрал, че е мъртва, не искал да се бърка повече. Това звучи ли ти смислено?

— При гледката на обесено тяло средностатистическият гражданин вероятно би хукнал към първия телефон. Но бих могъл да разбера подобна постъпка, ако приемем, че Монтеc е човек на действието, семеен, силно привързан към училището. Но има и друг вариант: Монтеc има среща с Латвия — призна, че я е познавал.

Двамата се срещат в училището, защото е негова територия. Той я убива, обесва я, после си дава сметка, че скоро ще заприиждат учениците, а той няма време да се отърве от тялото. Затова решава да се представи за герой.

— Или пък действа още по-хладнокръвно: *има* време да се отърве от тялото, но я остава тук, защото го възбужда самата *мисъл* да ни се подиграе. Или пък да се направи на герой: както казваш, мисли се за страшно умен и играе ролички. Като подпалвачите, които след това се правят на пожарникари.

— Още нещо — Монтес носи униформа. Неговата е сива, а онзи, който косеше в парка, беше с бежова, но друг на мое място може и да не забележи разликата.

Майло присви очи.

— Айрит.

— Униформата означава държавен служител. Някой, на когото може да се има доверие. Повечето хора свързват униформата с доверие.

— Монтес — размишляваше Майло. — Е, ако има нещо интересно около него, Хукс е достатъчно добър детектив.

— А онова листче с надписа „DVLL“?

— Говори ли ти нещо?

— Не. Сигурен съм, че не е важно — както каза Хукс, сигурно е от ученическо тейфтерче.

Той се обърна към мен.

— Какво има, Алекс?

— Просто ми се стори прекалено нагласено: повдигаме тялото — а отдолу — листче. А според докладите около Айрит не е намерено подобно нещо.

— Тоест?

— Понякога дреболиите се изплъзват от погледа.

Той се намръщи.

— Мислиш, че Монтес, или който е убил Латвиния, е оставил послание?

— А може да е било в джоба ѝ и да е паднало, когато е била обесена, или когато Монтес я е свалил на земята.

Той разтри страните си.

— Ще ида до моргата и лично ще разгледам всичките ѝ лични вещи. Ако не са ги върнали на семейството, разбира се. Което ме подсеща, че Кармели ми се обади тази сутрин и каза, че вече има копия от анонимните писма до консула и мога да мина да ги взема. Ще ходя към пет, но първо ще си поиграя с телефона, за да разбера дали някой работи по интересен случай с глухи или умствено увредени жертви. Ако ти оставя писмата довечера, ще можеш ли да ги анализираш?

— С радост, доколкото е възможно. Бързо съдействие от страна на Кармели? Преосмисляне на личностната позиция по въпроса?

— Сигурно се е впечатлил, че съм завел и психолог.

— Няма съмнение — отвърнах. — Най-вече от психолога и от вратовръзката.

Прибрах се у дома в два и половина. Робин и Спайк бяха излезли на разходка и аз изпих една бира, прегледах пощата, платих някои сметки. Хелена Дейл се бе обаждала преди час и половина — малко след сеанса — и бе оставила служебния си телефон. Доктор Рун Лейман ме бе потърсил в отговор на моето обаждане.

От регистратурата на Сърдечно-съдова хирургия ми казаха, че в момента Хелена е заета с процедура и не може да се обади. Оставих си името и след това позвъних на Лейман.

Този път попаднах на телефонен секретар: на касетата бе записан нисък, сух, но същевременно плътен мъжки глас, а когато се представих, в слушалката прозвуча същият глас.

— Доктор Лейман на телефона.

— Благодаря за обаждането, господин докторе.

— Разбира се. Сестрата на полицай Дал вече ми се обади, но реших да говоря първо с вас. Какво точно иска да узнае тази жена?

— Иска да получи някаква представа защо брат ѝ се е самоубил.

— Съчувствам ѝ напълно. Разбира се. Но нима човек е в състояние да разбере?

— Прав сте. Нолан не предизвести ли по някакъв начин?

— Питате дали е бил отчаян или дълбоко депресиран, дали е говорил открито за самоубийство или пък е надавал недвусмислен зов за помощ? Не и когато аз разговарях с него, доктор Деллауер, но... изчакайте така.

Нямаше го около тридесет секунди, а когато се върна, заговори прибързано.

— Съжалявам. Изскочи нещо и в момента не мога да се разпростирам нашироко. Не че и иначе бих могъл. Въпреки че пациентът е мъртъв, и въпреки че съдилищата правят всичко възможно да нарушат поверителният характер на терапията, аз съм от старата гвардия и приемам сериозно клетвата, която съм положил.

— А има ли нещо, което можете да ми кажете и което би било от полза за жената?

— Нещо — повтори той, провлачвайки думата. — Хм... да видим — идвате ли понякога към центъра? Мога да ви отделия няколко минути. Бих предпочел да не обсъждам тези неща по телефона. Случаят е свързан с полицията, а знаете какъв е общественият климат и така нататък. Човек никога не знае откъде дебнат журналистите.

— Често ли се сблъсквате с полицейски случаи?

— Достатъчно често, за да бъда предпазлив. Разбира се, ако ви е прекалено трудно да идвате чак дотук...

— Ни най-малко. Кога мога да мина?

— Нека погледна графика си — искам да подчертая, че не мога да обещавам нищо, докато не прегледам случая. А и бих предпочел да избегна пряк контакт със сестрата. Моля ви да ѝ предадете, че сме разговаряли.

— Разбира се. Имали ли сте друг път неприятности с подобни случаи?

— Не... като цяло. Предпазливост и така нататък — но има нещо, над което може би трябва да размислите, господин докторе. В качеството си на терапевт на сестрата. Стремехът към разбиране е съвсем нормална проява, но стойността на изровените тайни е различна в отделните случаи.

— Смятате ли, че това важи и за конкретния случай?

— Опитвам се да кажа... да речем, че полицай Дейл беше... интересен човек. И за момента ще спрем дотук. Ще държим връзка.

Интересен човек.

Предупреждава ли ме?

Може би тук се крие някаква тъмна тайна, за която по-добре Хелена да не узнава?

Прехвърлях наум наученото за Нолан.

Резки промени в настроението, търсач на емоции, неочаквани залитания в политически крайности.

Дали е превишил правомощията си — в полицейската си работа? Или има нещо друго, което най-добре да остане в неизвестност?

„Случаят е свързан с полицията, а знаете какъв е общественият климат и така нататък.“

Видеозаписи на побой над заподозрени; ченгета, които бездействат, докато бунтуващите се изпепеляват града; проява на небрежност в разследването на важни случаи — напоследък престъпността в самата полиция много зачести. Лосанджелиската дирекция на полицията се радваше на вниманието, с което биха удостоили във Ватикана защитник на правото за аборт.

„Журналистите дебнат.“

Дали Лейман е имал и други полицейски случаи, които са го наплашили?

Каквато и да е причината, той очевидно се опитваше да ме отклони от евентуална психологическа „аутопсия“ на Нолан.

Отделът бе възприел на драго сърце желанието на Хелена да няма тържествено погребение.

Може би са бързали да потулят нещата?

Нолан: умен и различен, понеже четете книги.

Отчужден.

Премества се от Западен Ел Ей в Холивуд.

Защото е човек на действието?

На незаконното действие?

Дали се е забъркал в нещо, единственият изход от което е бил да се самоубие?

Докато размишлявах над тези неща, Хелена се обади: говореше припряно.

— Бързате ли?

— Заета съм. Току-що оперирахме един пациент с инфаркт, който беше развил тумор на голяма артерия. Хирургът не знаеше, и докато отваряше едната, другата се запуши. Но издържа — пациентът де — и нещата се поуспокоиха. Обадих се, защото веднага след

срещата ни отидох в апартамента на Нолан, готова да подреда всичко и може би дори да открия нещо. — Тя замълча и шумно въздъхна. — Влязох в гаража и там всичко беше наред, но някой е разбивал жилището, доктор Делауер. Беше в пълен безпорядък. Взели са дека и телевизора, микровълновата печка, всички съдове, няколко лампи, картините от стените. Може би липсват и дрехи. Сигурно са дошли с камион.

— Боже мили — възкликнах. — Много съжалявам.

— Негодници. — Гласът ѝ се разтрепери. — Гадове.

— Никой нищо ли не е забелязал?

— Сигурно е станало през нощта. Къщата е двойна, там живеят само Нолан и хазайката му, която е зъболекар и в момента е на конференция извън града. Обадих се в полицията и ми отговориха, че могат да пристигнат най-рано след час. Трябваше да бързам за работа и затова си оставих телефона и тръгнах към болницата. Но какво могат да направят те? Ще напишат доклад и ще го заведат в архива? Лошото вече е станало. Дори ако тия мръсници се върнат, няма какво да вземат, освен... колата на Нолан... Господи, как не се сетих за това! Фиерото му! В гаража е. Или не са го видели, или не са имали време и ще се върнат да приберат и него — божичко, трябва да се върна, но някой трябва да дойде с мен, за да закарам фиерото у нас... толкова неща трябва да се уреждат, току-що се обади адвокатът за последните документи... да ограбят ченге. *Проклет* град... наемът му е платен до края на месеца, но в крайна сметка ще се наложи да разчистя всичко и... трябва пак да отида...

— Искате ли да ви придружа?

— Ще го направите ли?

— Разбира се.

— Толкова мило от ваша страна, но не, не мога да приема.

— Не се притеснявайте, Хелена. Нямам нищо против да дойда с вас.

— Просто... сериозно ли говорите?

— Къде се намира жилището?

— Уилшър. На Сикамор близо до Бевърли. Не мога да изляза веднага, чакат ме прекалено много пациенти в нестабилно състояние. Може би към средата на смяната, ако има достатъчно сестри. А ако вече са отмъкнали проклетата кола — много важно.

— Значи се уговаряме за довечера.

— Не мога да ви моля да идвате толкова късно, доктор Деллаур...

— Никак не ме затруднявайте, Хелена. Аз съм нощна птица.

— Не зная точно кога ще се освободя.

— Обадете ми се, като свършите. Ако съм свободен, ще се видим там. Ако не съм, ще трябва да се справите сама. Съгласна ли сте?

Тя тихо се засмя.

— Съгласна съм. Толкова съм ви благодарна. Не зная как щях да ида сама.

— Можете ли да ми отделите още минутка?

— Ако не тръгне някой да умира.

— Говорих с доктор Лейман.

— Какво каза той?

— Както и очаквахме, нищо особено, защото не искал да престъпва лекарската тайна. Но се съгласи отново да прегледа досието на Нолан и да се срещнем, ако открие нещо, което спокойно може да се обсъди.

Тишина.

— Разбира се, в случай че искате да се срещна с него, Хелена.

— Да — каза тя. — Да, разбира се. Започнах всичко това и мисля, че трябва да го завърша.

13.

Захапал угаснала пурета, Майло се появи с анонимната кореспонденция на консула в огромен, неадресиран бял плик.

— За една година. — Той ми подаде плика, без да влиза.

— Какво правят с по-старите?

— Не зная. Кармели ми даде това. Или по-точно секретарката му ми ги даде. Още не ме пускат по-навътре от коридора. Благодаря ти, Алекс. Аз се връщам при телефона.

— Още нищо ли няма?

— Очаквам да ми върнат много обаяния. Хукс се е заел с Монтез. Засега човекът е чист. Напълно. За всеки случай проверих досиетата. Няма го и там. До скоро.

Потупа ме по рамото и тръгна да си ходи.

— Майло, чувал ли си за скандали в дирекцията? И по-специално в Уест Ел Ей или Холивуд?

Майло застина на място.

— Не. Защо?

— Не мога да ти кажа.

— О, онова хлапе Дейл. Някой да не го е натопил? Ти знаеш ли нещо?

Поклатих глава.

— Сигурно прекалявам, но психотерапевтът му намекна, че не бива да задавам прекалено много въпроси.

— Без причина?

— Лекарска тайна.

— Хм. Не, нищо не съм чул. Но макар и да не съм самата популярност, все щях да чуя, ако е било нещо сериозно.

— Добре, благодаря ти.

— А-ха... приятен анализ.

* * *

Изпразних плика на бюрото си. Към всяко писмо бе забодено синьо листче, на което пишеше Ел Ей и се уточняваше датата на получаване.

Имаше общо петдесет и четири писма, най-скорошното отпреди три седмици, а най-старото — отпреди единадесет месеца.

Повечето бяха кратки и яростно лаконични.

Бяха анонимни. Съдържаха три основни теми.

1. Израелците са евреи и следователно са врагът, защото всички евреи са капиталисти банкери/масони/членове на Тристранната комисия, които участват в конспирация да завладеят целия свят.

2. Израелците са евреи и следователно са врагът, защото всички евреи са комунисти/болшевики/космополити, които участват в конспирация да завладеят целия свят.

3. Израелците са врагът, защото са колониални узурпатори, които откраднаха земя от арабите и продължават да потискат палестинците.

Писмата бяха пълни с правописни грешки, а и отдавна не бях виждал по-разхвърляни писания.

В третата група писма — Израел срещу арабите — имаше най-много правописни грешки и тромави фрази, и заключих, че някои от авторите очевидно са от чуждестранен произход.

В пет от писмата от трета група се споменаваше за убити палестински деца и аз ги отделих настрана.

Но никъде нямаше изрични предупреждения за отмъщение срещу деца на служещи в консулството, нито пък се споменаваше за DVLL.

Заразглеждах пликовете и марките. Всичките бяха изпратени от Калифорния. Двадесет и девет от територията на Ел Ей Каунти, осемнадесет от Ориндж Каунти, шест от Вентура и едно от Санта Барбара.

От петте писма, в които се споменаваше за деца, четири бяха от града и едно — от Ориндж Каунти.

Отново ги прочетох. По никакъв начин не можех да свържа тази евтина и банална расова омраза с Айрит.

Вратата на кабинета се отвори и Робин влезе със Спайк. Докато го чеше по врата, Робин плъзна поглед към писмата.

— Анонимни послания — обясних.

Тя прочете един ред и извърна очи.

— Ужасни са. До бащата на момичето ли са били изпратени?

— До консулството. — Засъбирах пликите.

— Не си изоставяй работата заради мен.

— Не, аз вече свърших. Какво ще правим за вечеря?

— Тъкмо идвах да те питам.

— Мога да приготвя нещо.

— Искаш ли?

— Нямам нищо против да се почувствам полезен, особено ако си съгласна на нещо бързо и просто. Например агнешки пържоли. Имаме замразени. Ще задуша и малко царевица. Салата, вино, сладолед — и всичко останало.

— Вино и всичко останало? Девичето ми сърце тръпне в очакване.

Готвенето на скарата ми подейства отпускащо. Седнахме да вечеряме навън — бавно, спокойно, а след час бяхме в леглото. В седем и половина Робин беше във ваната, а аз лежах върху чаршафа.

Десет минути по-късно се обади Хелена и каза:

— Вече мога да изляза, но наистина няма нужда да се ангажирате.

Отидох в банята и казах на Робин.

— Защо пък не? Тук направи достатъчно добрини.

Сикамор беше приятна, сенчеста улица, която се намиреше точно до западния край на Ханкок Парк, застроена с помпозни двойни къщи от двадесетте години. Къщата на Нолан Дейл беше от същата реколта, само че по-далечен братовчед. Грапава бяла облицовка, без архитектурни украси, тесни, наподобяващи рани прозорци, няколко юкови растения под предния прозорец, неясно очертана квадратна морава. По нищо не личеше да е станала жертва на друго, освен съкращения в бюджета.

Пристигнах две минути преди Хелена.

— Извинявам се, имах да довърша едни формуляри за изписване. Надявам се, че не сте ме чакали дълго?

— Тъкмо идвам.

Тя размахна един ключ и обяви:

— На долния етаж.

Влязохме през предната врата, включихме лампата и се намерихме в дневната, потънала в пълен безпорядък и затъмнена с тежки, златисти кадифени пердета, на вид стари колкото самата къща. Помещението беше просторно, с таван с открит гредоред и кремавобели стени, но въздухът беше застоен и вонеше на пот — сякаш тук се бе водило сражение. Оцелелите мебели бяха преобърнати и повредени: наоколо се търкаляха сгъваеми дървени столове с изпочупени крака; дъното на тапицирания с кафяво кадифе диван, обточен с изкуствена кожа по облегалките, бе разпорено и отвътре стърчаха пружини и дунапрен. Евтина керамична лампа се бе разбила на парчета върху зеления вълнен килим и купчината бе посипана с бели отломки. Освен тъмните очертания на виселите някога картини, по стените нямаше нищо.

В трапезарията намерихме маса за карти, запратена до стената с такава сила, че мазилката се бе напукала. Още няколко сгъваеми стола. В мъничката кухня чекмеджетата на всички шкафове бяха наизвадени, а повечето бяха изпразнени до дъно. Скромната колекция от прибори на Нолан беше разпиляна по целия неравен под, покрит с линолеум. Както бе казала Хелена, всички съдове липсваха.

Хладилникът — стар бял „Адмирал“, прекалено голям за отделената му ниша — бе като изваден от оказион. Отворих го. Беше празен.

Нолан очевидно е водил живот на самотен ерген. Беше ми добре познат. Едно време.

— Влезли са оттук, през кухненската врата — обясни Хелена и посочи сервизната верандичка до празната кофа за смет.

На задната врата имаше прозорец, чието стъкло бе разбито. Съвсем грубо — още стърчаха стъкла. После е било съвсем лесно да се отвори резето.

Най-обикновено резе, нямаше дори секрет.

— Не е много обезопасено — отбелязах.

— Нолан винаги се е гордеел, че умее сам да се грижи за себе си и сигурно му се е струвало, че няма нужда много да се заключва.

Тя вдигна от пода счупена купа. После я остави с измъчен вид.

Опитвайки се да си представи как е живял брат ѝ, плъзна поглед по разхвърляните вещи.

Тръгнахме по нисък тесен коридор, подминавайки облицована в зелени плочки малка баня, където зееше празна аптечка. На пода се въргаляха четка и паста за зъби и свити на кълбо хавлиени кърпи. Кабинката под душа беше суха.

— Явно са му свили дори лекарствата.

— Ако изобщо е имал лекарства. Нолан никога не боледуваше. Не взимаше дори аспирина. Още по времето, когато го познавах добре — докато живееше в къщи.

В жилището имаше две спални. Първата беше съвършено празна, с плътно спуснати завеси. Хелена дълго се визира от прага в тъмното помещение, преди да се насили да продължи нататък. Почти целият под в другата стая, където Нолан бе спал, бе зает от огромен матрак два на два метра с пружина. Тук имаше и талашитен скрин с чекмеджета — също доста овехтял — който бе отместен от стената и всичките му чекмеджета бяха извадени на земята. Целият под беше осеян с бельо, чорапи, ризи. До леглото имаше алуминиева поставка за телевизор, но самият апарат липсваше. В ъгъла стоеше стайна антена. Изпод отметнатата черна пухена завивка се подаваха бели чаршафи с петна от пот, а самият матрак бе наполовина измъкнат от рамката на леглото. До стената като два пребити до безсъзнание призрака се мъдреха две омачкани възглавници.

Кръгло петно на стената над леглото издаваше, че някога там е висял часовник.

И това бе всичко.

— *Единственото*, което не разбирам — каза тя, — е къде са всичките му книги. Книги поне винаги е имал в изобилие. Обожаваше да чете. Мислите ли, че крадците може да отмъкнали и тях?

— Грамотни престъпници — отбелязах аз. — Сред тях имаше ли ценни издания?

— С колекционерска стойност ли? Не зная. Просто помня стаята на Нолан вкъщи — цялата беше затрупана с книги.

— Значи никога не сте идвали тук?

— Не — каза тя с тон, сякаш правеше признание. — По едно време живееше в Долината и съм ходила там няколко пъти. Но след като постъпи в полицията, се премести на другия склон на хълма...

Тя сви рамене и докосна завивката.

— Възможно е просто да ги е раздал — предположих аз.

— Защо би направил подобно нещо?

— Понякога хората, които замислят самоубийство, раздават вещите, на които държат. По този начин сякаш узаконяват пред себе си финалната крачка.

— О! — Очите ѝ се навлажниха и тя се извърна, а аз бях сигурен, че си помисли — „Не ги е дал на мен“.

— А може би съществува друга причина, Хелена. Казвате, че Нолан променял възгледите си доста ненадейно. Ако книгите са били политически, с идеи, в които вече не е вярвал, може би е решил да се отърве от тях.

— Както и да е. Да се махаме оттук. Да вървим да проверим дали колата все още е в гаража.

Задният двор бе по-добре поддържан от моравата отпред — няколкото кайсиеви и прасковени дръвчета бяха добре подкастрирани, а въздухът ухаеше на цъфнали цитрусови храсти. Гаражът беше двоен. Хелена отвори лявата половина. Вдясно от входа висеше шнурче, с което включихме осветлението и пред нас се разкри ниско помещение със струг до стената.

Аленочервеното фиеро бе покрито с тънък слой прах, а гумите му бяха почти спаднали. Отдавна не е било караню.

Обиколих колата и надзърнах през лявата врата. Ламарината до ключалката бе доста нагъната и стъклото беше напукано, но все още цяло.

— Опитали са да задигнат и нея, Хелена. Или са се изплашили, или не им е останало време.

Тя се доближи и въздъхна.

— Ще трябва да извикам Пътна помощ.

Останалата част от гаража бе заета от дървен тезгях, етажерки, запълнени с кутии с боя и изсъхнали четки, велосипед с едно колело, спаднала баскетболна топка и няколко кашона, завити с омачкан водолазен костюм. Поставката за инструменти над тезгяха бе празна.

— И сечивата му ги няма — рече Хелена. — Имаше ги още от училище. Беше изпаднал в артистичен период — резбоваше дърво — и

убеди мама и татко да му купят пълния комплект. Скъпи неща. Но скоро изгуби интерес... А в онези кашони сигурно има книги.

Тя отиде да провери и отметна неопреновия костюм. Най-горният кашон беше незапечатан.

— Празен е — обяви младата жена. — Това е чиста загуба на... я виж ти!

Тя повдигна втория кашон. Изглеждаше доста тежък, съдейки по напрежението на ръцете ѝ.

— Но е запечатан: — Тя безуспешно се опита да разреже лепенката с ключа от входната врата. Аз извадих джобното си ножче и направих по-дълбок прорез.

Тя ахна.

Вътре имаше кожени албуми в различни цветове. Най-горният беше черен и беше надписан със златни букви: „СНИМКИ“. Хелена бързо го разтвори и отвътре изпод целофанени листа се усмихнаха избледнели лица.

Тя запрелиства страниците бързо, почти нервно.

Все същите хора в различна обстановка: едра майка, кльоцав баща, две силно руси деца, а отзад ту дървета, ту океан, виенско колело, или просто синьо небе. На всички тези снимки Хелена бе на не повече от дванадесет години. Нима тогава семейният живот е спрял?

— Семейните ни албуми — обясни тя. — Търся ги откакто мама почина и изобщо не съм подозирала, че той ги е взел.

Тя отгърна следващата страница.

— Татко и мама... изглеждаха толкова млади. Това е толкова... — Тя затвори албума. — Ще ги разглеждам после.

Вдигна кашона и го занесе в мустанга си. Постави ги на предната седалка и хлопна вратата.

— Е, поне намерих нещо важно — благодаря ви, доктор Деллаурер.

— Моля ви.

— Утре ще изкарам и колата. — Тя притисна ръка към гърдите си. Пръстите ѝ трепереха. — Нолан е взел албумите от мамината къща без да обели и дума. Защо не ми е казал? Защо не споделяше *нищо*?

14.

В десет часа на следващата сутрин се обади доктор Рун Лейман.

— Разглеждах картоната на Нолан. Как е сестра му?

— Справя се — отвърнах. — Тежко ѝ е.

— Да. Е... той беше комплексна личност.

— Комплексна и надарена личност.

— О?

— Хелена ми каза, че тестовете му за интелигентност били изключителни.

— Разбирам... любопитно. И тя ли е също толкова надарена?

— Хелена е интелигентна жена.

— Без съмнение — е, ако имате възможност да минете през кабинета ми, да речем към обед, бих могъл да ви отделя двадесетина минути. Но не ви обещавам главозамайващи разкрития.

— Благодаря ви за времето, което сте готов да отделите.

— Влиза в работата ми, все пак.

Малко след това позвъни Майло.

— Съдебният лекар казва, че Латвиния не е била изнасилена. Хукс пък твърди, че Монтес имал алиби.

— Добро ли е?

— Не е идеално, но понякога само престъпниците имат непоклатимо алиби. В магазина за алкохол е на работа от седем до единадесет и половина. Собственикът казва, че бил отличен служител. А и жена му и децата му — има две по-големи дъщери, и двете са били будни, като се е прибрал — потвърждават. И трите се кълнат, че си легнал малко след полунощ, а жената е сигурна, че изобщо не е излизал от къщата. Към три часа ставала до тоалетната и го видяла, че спи. В пет отново се събудила от хъркането му.

— Жената.

— Да-а, но Монтес е стабилна личност: женен е от тридесет и пет години, служил е във Виетнам, няма криминално досие, дори не е глобяван за пътни нарушения. Директорката на училището казва, че с всички се разбирал прекрасно, винаги е готов да помогне и наистина държи на училището и децата. Казала на Хукс, че да свали тялото от люлката е напълно в негов стил. Преди години някакво дете се задавило с нещо и той го спасил.

— Истински герой.

— Чакай, има още. Хукс изнамерил някакъв приятел на Монтес от армията, който живеел на същата улица. През войната сам отблъснал някаква виетнамска орда и така спасил шестима души. Има многобройни медали. Помня, че виетнамците обичаха да бесят нашите и все трябваше да ги сваляме. Ето ти още една причина. Що се отнася до Латвия, Хукс и Макларън говорили с баба й и тя казала, че момичето било непоправимо, излизало по всяко време на денонощието и отказвало да се вслуша в гласа на разума. Нямала постоянен приятел, не била замесена в банди. Просто не била особено умна и още небрежна и наивна, а понякога се държала много странно — танцувала и пеела и си събличала блузата. Съседите смятат, че Латвия се славела като момиче, което можеш да убедиш да направи каквото и да е.

— А открили ли са наркотици в кръвта й?

— Резултатите от токсикологията още не са готови, но съдебният лекар каза, че по тялото нямало следи от игли. Само че носният хрущял е доста разяден и сърцето й е леко увредено, тъй че със сигурност е взимала кокаин. Продължавам да разпитвам по другите управления за убийства на глухи момичета и търся информация за акронима DVLL. Засега нищо. Сигурно е случайно листче.

— А сред вещите на Айрит също ли няма нищо?

— Няма такива. Всичко е върнато на родителите, а в книгата за вещественни доказателства се казва, че нямала в себе си никакви джобни предмети.

— Нима връщат дрехи преди приключването на случай?

— Не, но като се има предвид, че по тялото и по дрехите няма следи от семенна и други органични течности, а и Кармели е важна клечка, не е трудно да се досетиш как се е получило. — Пауза. —

Скапана история. Но на този етап съм готов да преживея крясъците на защитата в съда.

— Ще молиш ли Кармели да огледа дрехите?

— Мислиш ли, че има смисъл?

— Сигурно няма, но защо да рискуваш пропуск?

— Н-да. Ще повдигна въпроса, като се срещна с майката. Оставих му съобщение, че почтително го моля, и така нататък, но още не се е обадил. Доколкото ми е известно, дрехите сигурно вече са погребани. Евреите погребват ли дрехите на починалия?

— Не зная.

— Както и да е. Добре, ще ти звънна, ако изскочи нещо интересно. Благодаря ти, че ме изслуша, изпрати ми сметката.

Потеглих към центъра, но реших да не минавам по магистралата и тръгнах по Сънсет. Искях да усетя града от Бел Еър до Скид Роу. Като излязох на Хоспитал Роу, се замислих за времената, когато работех в детската клиника — това бе моето посвещаване в света на страданието и рядко срещаното изкупление. И на героизма. Сетих се за Гилермо Монтес, който бе спасил толкова хора в Азия и имаше куп медали, а сега бе чистач, който работи на две места.

При Еко Парк Латинска Америка завладява Ел Ей. После иззад поредната пътна детелина пред погледа ми изникна гледката на небостъргачите в центъра — кули от синя стомана и бял цимент с позлатени огледални стъкла прорязваха небето с цвят на пресечено мляко.

Кабинетът на Лейман на Седемдесет и седма улица се намираше в прекрасна шестетажна стара сграда, облицована с варовик, разположена в най-лъскавата част на квартала, където преобладаваха раираните костюми и бизнес организерите, и никъде не се забелязваха бездомни или болни.

Оставих колата на един платен паркинг и продължих пеша. Целият партер на сградата бе нает от някаква застрахователна компания, където се влизаше през отделен вход. Отдясно имаше отделно фоайе към останалите етажи — то бе просторно и отблъскващо студено, облицовано с тъмносив гранит с декоративен златен парапет, с два открити асансьора с позлатени клетки, вътре се

носеше уханието на тютюн и афтършейв, но зад резбования плот от орехово дърво на рецепцията нямаше никого.

На плана бе указано, че вторият и третият етаж са заети от частна Американска банка на име „Американ Тръст“, а на четвъртия се помещава клуб на име „Сити Клуб“, където се влиза само с личен ключ от асансьора. Останалите наематели бяха най-различни инвестиционни компании, адвокати, счетоводители, и, на последния етаж, д-р Рун Лейман, доктор на науките, „Консултант“.

Необичайно място за терапевт, а и никъде не се казваше, че е психолог. За да не се смуцават онези, които се срамуват от психиатрично лечение?

Едната клетка слезе на партера и аз се изкачих на шестия етаж. Таваните на коридора бяха високи, белосани, украсени с гипсови орнаменти; стените бяха облицовани с дъбова ламперия, а подът бе застлан с червеникавокафяв мокет на бели звездички. Вратите също бяха дъбови, с лъснати наскоро сребърни табелки. От невидими колони се лееше тиха, безлична музика. Коридорът бе украсен с ловни литографии, а на всеки пет-шест метра върху лакирани маси в стъклени вази бяха наредени свежи цветя. Нямаше нищо общо с голия коридор в еврейското консулство.

Кабинетът на Лейман се намираше в ъгъла, в съседство с многочленна адвокатска кантора. Име и степен на сребърна табелка, където занятието отново не се споменаваше.

Натиснах дръжката. Заключено. На дървения панел отдясно светеше кехлибарено оранжевата лампичка на звънец.

Натиснах го и веднага ми отвориха. Озовах се в много тясно антре с кафяви стени, обзаведено с два сини стола и диван в стил „Кралица Ана“, с твърда зелена тапицерия. На стъклена масичка бяха разпръснати „Уолстрийт Джърнал“, „Таймс“ и „Ю Ес Тудей“. Стени без украса. От два скрити аплика струеше уморена светлина. На вътрешната врата имаше друг звънец, чиято табелка подканяше: „Моля, позвънете“.

Но още преди да съм посегнал, вратата се отвори.

— Доктор Делауер? Доктор Лейман. — Същият сух, плътен глас, но сега звучеше още по-приглушено, почти тъжно.

Стиснах меката длан и взаимно се огледахме. Той беше над петдесет години, висок, със заоблени рамене, мек на вид човек с

рошава бяла коса и едри, размити черти. Гъстите му вежди бяха надвиснали над уморените му очи. Кафявите му ириси се опитваха да надникнат иззад присвитите клепачи.

Беше с тъмносиньо двуредно сако със златни копчета, сиви панталони, бяла риза, разхлабена розова вратовръзка, небрежно затъкната в джобчето на самото бяла кърпичка и черни обувки.

Имаше омачкан вид, въпреки че дрехите му бяха идеално изгладени. И скъпи. Сакото беше кашмирено. Копчетата на маншетите не бяха декоративни, което издаваше, че е шито по поръчка. Яката бе зашита с единичен шев. Вратовръзката му бе от плътна коприна.

Той ме покани да вляза. В останалата част от апартамента се помещаваше малка тоалетна с орехова ламперия на стените и огромен кабинет, боядисан в масленожълто, с висок, орнаментиран таван и овехтял червеникав дъбов паркет, на места подут. Напреки на стаята бе проснат износен, на вид много стар син персийски килим. Още два сини стола и масичка с филигранна инкрустация оформяха къта за разговор в дъното на стаята. По средата на стаята нямаше нищо, освен килима, а в отсрещния край до масивно писалище от черешово дърво бяха поставени два фотьойла, тапицирани в черен туид.

Викторианските махагонови етажерки бяха претрупани с книги, но стъклените вратички яростно отразяваха светлината от прозореца и скриваха заглавията. Прозорците бяха тесни и високи, закрити в горния си край с рубиненочервени кадифени завеси, и очертаваха правоъгълен отрязък от градския пейзаж.

Прекрасна гледка. Ако зданието беше по-ново, стената щеше да е стъклена от горе до долу. Но когато е било строено, оттук вероятно са се виждали само комини и бобени полета. Жълтите стени бяха с копринени тапети. Никакви препоръки, никакви дипломи. Нищо, което да издава предмета на дейност на този кабинет.

Лейман ми посочи едното огромно черно кресло и потъна зад писалището. То бе със зелена кожена повърхност с позлатени ъгли. Отгоре бяха подредени кафява подложка за писане от телешки бокс, сребърна мастилница, нож за писма, ваза за моливи и някаква невероятна сребърна приумица с богато орнаментиран назъбен перваз в горния край. В няколкото отделения бяха подредени пликове. Вероятно служеше за сортиране на писма.

Лейман прокара пръст по ръба.

— Интересна вещ — отбелязах.

— Поставка за документи — обясни ми той. — От времето на крал Джордж. Преди двеста години е стояла в Британския парламент. Историческа находка. На дъното има дупка, през която е минавал болт — била е неподвижно закрепена към писалището на чиновника, за да не я отмъкне някой.

Той вдигна предмета с две ръце и ми показа отвора.

— Но все пак се е озовала отвъд океана — отбелязах.

— Семейна вещ — рече той, сякаш това обясняваше всичко. Постави ръце върху подложката за писане и погледна плоския си златен часовник. — Полицай Дейл. Ще ми помогнете да се ориентирам, като ми разкажете онова, което вече знаете за него.

— Разбрах, че бил умен и непостоянен. Не отговарял на образа на типичното ченге.

— Ченгетата не могат ли да бъдат умни?

— Могат и са. Хелена — сестра му — го описа като човек, четящ Сартр и Камю. Може би схематизирам нещата, но в общия случай това не е най-разпространената литература в Лосанджелиската дирекция на полицията. Въпреки че вие работите по-задълбочено с полицията и вероятно сте по-наясно от мен.

Ръцете му литнаха във въздуха и дланите му безшумно се докоснаха.

— Всяка година работата ми ме изненадва все по-малко, доктор Делуер. Да се въздържи човек от налагането на схеми става все по-трудно, не смятате ли?

— Понякога. Полицията ли ви прати Нолан?

Отново мълчание. После кимна.

— Може ли да попитам защо?

— Както обикновено. Проблеми с адаптацията. Работата е неимоверно натоварена.

— А какви служебни проблеми имаше Нолан?

Човекът облиза устни и белият му перчем падна на челото му. Той го отмести с ръка и започна да си играе с вратовръзката си, бутайки крайчето с нокътя на палеца си.

Най-сетне каза:

— Нолан имаше едновременно лични проблеми и трудности в работата. Тревожен млад мъж. Съжалявам, но наистина не мога да

навлизам в по-големи подробности.

Нима бях прекосил целия град да чуя това?

Погледът му се плъзна по обширната, орнаментирана стая.

— *Непостоянен*. Определението ваше ли е, или на Хелена?

Усмигнах се.

— Моят пациент е жив, господин докторе. Трябва да пазим лекарската тайна.

И той отвърна с усмивка.

— Разбира се, просто се опитвах да... Да кажем, че ако използвате думата *непостоянен* като евфемизъм за афективно разстройство, ще ви разбера, доктор Деллауер. При това *много* добре.

С което ме уведомяваше, без да го изрича направо, че Нолан е страдал от внезапна рязка смяна на настроенията. Само депресия? Или маниакална депресия?

— Може би ще отида прекалено далеч, ако попитам дали говорим за еднополярно или за биполярно явление.

— Има ли някакво значение? Убеден съм, че тя не се стреми към диагноза „Медал за заслуги IV степен“.

— Прав сте. Идват ли ви наум някакви други евфемизми?

Той затъкна задния край на вратовръзката в илика и се изправи на стола.

— Доктор Деллауер, съчувствам ви за ситуацията, в която се намирате. Както и на сестра му. Напълно естествено е да търси някакво обяснение, но и двамата знаем, че тя никога няма да се добере до онова, което иска.

— Което е?

— Онова, което копнеят всички, за които животът продължава и след трагедията. Опрощение. Както вече казах, напълно разбираемо е, но ако сте се сблъскали с много подобни случаи, знаете, че това търсене ги отклонява. Те не са прегрешили, прегрешил е самоубиецът. Така да се каже. Сигурен съм, че Хелена е прекрасна жена, която е обожавала брат си и сега се измъчва с разни „ако не бях“ и „трябваше“. Простете дързостта ми, но по-полезно би било във времето, което прекарвате заедно, да ѝ помогнете да оневини себе си, отколкото да търчи подир призрачните фантазии на едно доста обременено съзнание.

— Беше ли Нолан прекалено обременен, за да върши полицейска работа?

— Очевидно, но това така и не се изясни. До последния момент. — Бе повишил тон, а страните му се бяха зачервили и руменината пропълзваше като змия под брадичката му и се скриваше в гънката на яката.

Може би е пропуснал знак за задаваща се опасност? Собствения си гръб ли прикриваше?

— Пълна трагедия. Нямам какво повече да кажа. — Той се изправи.

— Доктор Лейман, не исках да кажа, че...

— Но някой друг може да каже и аз няма да допусна подобно нещо. Всеки сериозен терапевт знае, че на човек, твърдо решен да се самоунищожи, не може да се помогне по абсолютно никакъв начин. Само вземете за пример самоубийствата в психиатричните клиники, където пациентите са под непрестанен надзор.

Той се приведе към мен, подръпвайки ревера на кашмиреното си сако.

— Кажете на вашата пациентка, че брат ѝ я обичаше, но проблемите му го съсипаха. Проблеми, за които е по-добре изобщо да не научава. Повярвайте ми — *много* е по-добре.

И ме гледа втренчено.

— Сексуални проблеми?

Той махна с ръка.

— Предайте ѝ, че сте говорили с мен и аз съм ви казал, че е бил в депресия и че полицейската служба може би е усложнила проблемите му, но не тя е причината за тях. Нека знае, че самоубийството не можеше да се предотврати и тя няма нищо общо с него. Помогнете ѝ да запълни емоционалните празнини. Нашата работа се състои в това. Да кърпим, да утешаваме. Да разтриваме болното място. Да казваме на пациентите си, че всичко е *наред*. Ние сме вестители на новината, че всичко е *наред*.

През яда избиваше нещо, което ми се стори познато. Тъгата, която може да се породи в резултат на дългогодишно поемане на отровата на другите. Рано или късно повечето терапевти се сблъскват с нея. Понякога им минава, но се случва да се загнезди в душата като хронична инфекция.

— Сигурно е така — отвърнах. — Наред с други неща. Понякога е доста трудно.

— Кое?

— Разтриването на болните места.

— О, не зная. Човек сам избира професията си и трябва да я практикува. Това е тайната на професионализма. Няма място за оплаквания.

„Като стане напечено, терапевтът става още по-печен.“ Питам се дали е прилагал на Нолан подхода „горе главата“. Ръководството на полицията би било доволно точно от такова нещо.

Той се усмихна.

— След всичките тези години, работата ми ме обогатява.

— От кога практикувате?

— От шестнадесет години. Но професията продължава да ме интригува. Може би защото първата ми кариера беше в света на бизнеса, където властва съвсем друга философия: Не е достатъчно аз да *успея*. *Ти* трябва да се провалиш.

— Брутална е — отбелязах.

— О, доста. В сравнение с онзи свят, полицията е нещо елементарно.

Той ме изпрати до вратата и докато подминавах претрупаната библиотека, този път успях да различа няколко заглавия. Организационна структура, групово поведение, управленски стратегии, психометрично тестване.

Отвън в чакалнята ми каза:

— Съжалявам, че не съм в състояние да ви разкрия нещо повече. Цялата ситуация беше... отблъскваща. Нека сестра му запази своя образ на Нолан. Повярвайте ми, това е много по-човечно.

— Тази неопикуема патология у него — попитах аз — беше ли пряко свързана със самоубийството?

— Твърде е вероятно.

— Изпитваше ли някаква вина за нещо?

Той закопча сакото си.

— Аз не съм свещеник, доктор Деллауер. Вашият клиент иска илюзии, а не факти. Повярвайте ми.

На слизане с асансьора се чувствах така, сякаш току-що ме бяха насилили набързо да погълна безобразно скъп, безвкусен обяд. Започвах да преповтарям разговора наум.

Защо ми бе изгубил времето?

Дали бе възнамерявал да ми каже нещо повече, но впоследствие бе размислил?

Може би се чувстваше професионално уязвим, защото е пропуснал нещо фатално?

Опасението от съдебен процес би превърнало Хелена — и мен — в сериозна заплаха. Отказът да се срещнем би се изтълкувал като неразумен обструкционизъм.

Но ако ще се прикрива, защо изобщо би намеквал за сериозните проблеми на Нолан?

Може би искаше да разбере аз какво зная?

Асансьорът се отвори на петия етаж и се качиха трима едри мъже със сиви костюми и тъмни очила. Веселият им разговор се прекрати в мига, когато ме забелязаха, и те ми обърнаха гръб, а най-високият пхна ключ в специалния отвор за „Сити Клуб“. След като излязоха, асансьорът не се затвори веднага и аз успях да огледам шахматния под от бял и черен мрамор, лакираната дървена ламперия, приглушено осветените маслени пейзажи по стените, ярките цветя в обсидианови урни.

Посрещна ги оберкелнер в смокинг, който се усмихна и ги въведе в салона. Те отново се бяха разбъбрили. Смееха се. Отзад долиташе тракането на сребърни прибори, а келнери в червени сака бързаха със захлупени подноси. Асансьорът се изпълни с аромата на печено месо и пикантен сос и позлатената врата безшумно се затвори.

Подкарах на запад, този път по магистралата, продължавайки да мисля за Лейман.

Странна птица. А и в поведението му имаше нещо характерно за стария свят. Британско произношение. Каза точно каквото трябваше да каже, но не приличаше на нито един от познатите ми терапевти.

Сякаш рецитираше за пред мен.

Анализираше ли ме?

Някои психолози и психиатри — слабите — го превръщат в игра.

„Повярвайте ми — *много* по-добре е изобщо да не научава.“

Консултант.

Само книги за управление и психологическо тестване, нищо по терапия.

Може би практикува нещо, което не умее?

Затова ли беше раздразнителен?

Ако е така, защо се е заел с дирекцията на полицията?

Нищо чудно. Политика, както обикновено. Важно е кого познаваш.

Кашмирено сако по поръчка. Заучена небрежност и старовремски разкош.

Консултант със семейни връзки? Връзки в управата можеха да означават неспирен поток от пациенти от полицията и други държавни ведомства.

Потенциално *наводнение* от пациенти, защото макар дирекцията на полицията да поддържаше малко психолози на щат, почти цялото им време бе заето да тестват бъдещи кандидати и да обучават служителите как да водят преговори за заложници, тъй че бяха хронично пренатоварени.

А има и друго: Майло бе споделил веднъж, че ченгетата смятали ведомствените психоаналитици за оръдия на висшето началство, твърде цинично приемали уверенията им за запазване на пълна лекарска тайна и често изпитвали нежелание да се обръщат към тях за помощ.

Освен в случаите, когато подаваха молби за нетрудоспособност поради стрес. Нещо, което от години лосанджелиските полицаи правеха в пословични мащаби, а във времената след вълненията ситуацията се бе влошила още повече.

Което означава, че от договор с цял бранш се правят *много* пари. Негласното изискване на началството вероятно е *изкарайте ги здрави*.

Което би обяснило самоопределението на Лейман като „вестител на новината, че всичко е наред“.

Както и нежеланието му да регистрира тревожните симптоми у Нолан.

Дали младият полицай е дошъл при терапевта с оплаквания за смяна в настроенятията и отчуждение, оплаквайки се от смазващото го

служебно напрежение, а в отговор е получил само сухи уверения, че трябва да се справи?

„Човек сам избира професията си и трябва да я практикува. Това е тайната на професионализма.“

Значи Лейман искаше да убие желанието ми да се ровя в случая още в зародиш.

Нека мъртвите почиват в мир. Както и репутацията му.

Като се прибрах у дома, проверих името му в справочника на Американската асоциация на психолозите. Не беше вписан. Не фигурираше и в нито един друг местен указател на медицинските услуги, което бе странно, ако наистина работи по договор. Но може би лосанджелиската дирекция на полицията му осигурява достатъчно пациенти и той няма нужда от други.

А може би *наистина* е от стара фамилия с наследствено богатство и е избрал психологията за своя втора кариера по-скоро за собствено удовлетворение, отколкото като източник на доходи. Временна почивка след борбата в безчувствения свят на *бизнеса*.

Голям кабинет, писалище с кожена повърхност и книги — символите на *лекарското* призвание. Най-обикновен декор, който запълва часовете преди масажа в клуба няколко етажа по-долу?

Позвъних в медицинската комисия, за да се уверя, че Рун Макки Лейман наистина притежава съответното разрешително да практикува психология в Калифорния, което датира от преди пет години. Бе получил научната си степен в някакъв университет на име „Ню Доминиън“, а клиничния си стаж бе изкарал във фондацията „Патфайндър“ — институции, за които изобщо не бях чувал.

Никога не са подавани оплаквания срещу него, квалификацията му е напълно законна.

Помислих за него още известно време, и осъзнах, че нищо не бих могъл — или не трябва — да правя. В крайна сметка той бе прав: ако Нолан е бил твърдо решен да се прости с този свят, никой не би бил в състояние да го възпре.

„Сериозни проблеми.“

На въпроса ми за сексуалността отвърна с многозначително мълчание, тъй че може би проблемът се криеше в това.

Отблъскваща ситуация.

Сестрата по-добре да не знае.

Което ме отведе до основния въпрос: какво да кажа на Хелена?

15.

Обадих се в болницата, но Хелена не беше там. Нямаше я и в къщи, и аз ѝ оставих съобщение, а после се обадих на Майло в полицията.

— Някакви нови прозрения? — попита той.

— За съжаление, не. Всъщност се обаждам за Нолан Дейл.

— Какво за него?

— Ако си зает...

— Де да бях. Цял ден висях на телефона и най-близкото, което изрових, е отвлечено бавноразвиващо се тринадесетгодишно момченце от Нютън. Тялото така и не било открито, но се появили обувките, пълни със засъхнала кръв. Били оставени пред участъка в Нютън. Не изпитвам усещането, че ми е светнала гениална идея, но по-късно ще отскоча до там да разгледам доклада. Та какво за Дейл?

— Току-що се срещнах с психоаналитика му, екземпляр на име Рун Лейман. Да си чувал за него?

— Не. Защо да съм чувал?

— Препращали са му пациенти чрез полицията и имам чувството, че се води към ЛДП.

— Възможно е. Конкретна причина ли те кара да питаш за него? Разказах му за посещението си.

— Значи подозираш, че е оплескал лечението на Нолан и сега си пази гърба.

— Намекна, че Нолан имал сериозни проблеми, за които Хелена по-добре да не знае.

— Кое то значи, че ако е пропуснал нещо, то изобщо не е било маловажно.

— Именно. А и е чудат тип, Майло. Работи в сграда, пълна с адвокати и банкери, нарича се консултант, но не споменава каква професия практикува. Все пак има законно разрешително, срещу него не са подавани оплаквания, тъй че най-вероятно преувеличавам. Но

бих искал да зная защо Нолан го е посещавал. Дали дирекцията води архив?

— Ако е било във връзка с работата, със сигурност се пази нещо, но я се опитай да се докопаш до него. Особено след самоубийството. Ако е кандидатствал за пенсия поради нервна преумора или за някаква друга компенсация, ще има документи, но пак ти казвам, че когато на определени хора им изнася, нещата изчезват безследно.

— Това е друг въпрос. Ако е бил под стрес, защо се е преместил от Уест Ел Ей в Холивуд?

— Хвана ме натясно — сигурно му е писнало от скапаните величия и пребитите им съпруги.

— Аз предположих, че е искал по-активна работа. Обичал е да се излага на рискове. — Разказах му за обрания апартамент и евтината ключалка на задната врата.

— Не се изненадвам. Ченгетата или откачат на тема охранителни системи, или на тема риск и въобще не се пазят. Ако обществеността знаеше колко често ставаме обект на насилие, щяха да ни имат още по-малко доверие. Ако изобщо е възможно.

— Но ако Нолан е искал напрегната работа, защо не е издържал? Той изръмжа.

— Ти ще кажеш, аз не ги разбирам тези работи. Струва ми се, че и двамата сме в задънена улица. Бих ти предложил да му прегледам досието, но зная, че би било загуба на време. Единственият човек, който може да ти каже нещо, е инструкторът му.

— Хелена вече е говорила с него и той не можел да проумее случилото се.

— Как се казва?

— Някой си сержант Бейкър.

— Уесли Бейкър?

— Не му зная първото име. Хелена ми каза, че сега работел в Паркър Сентър.

— Точно Уес Бейкър. — Гласът му се промени. Майло заговори по-тихо. И по-предпазливо.

— Познаваш ли го?

— О, да... любопитно.

— Кое е любопитно?

— Значи Уес Бейкър отново обучава новациите. Не знаех, но ние и без друго не се засичаме много с униформените... Слушай, Алекс, това съвсем не е най-подходящият момент — и най-подходящото място — за този разговор. Нека първо да се разходя до Нютън и да проверя това отвличане, и ако нищо не излезе, мога да мина довечера. Ако ще си у дома.

— Не съм се канил да излизам — отвърнах аз, давайки си сметка, че съм вкъщи вече час и още не съм отишъл да видя Робин. — Ако излизам, ще ти се обадя.

— Чудесно. Значи потеглям към Ийст Сайд. Sayonara^[1].

Като влязох в ателието, Робин тъкмо си сваляше работните очила и посягаше към прахосмукачката. При вида на маркуча Спайк ожесточено се разлая. Той презира индустриалната ера. Куче лудит^[2]. Като ме забеляза, млъкна, наклони глава и препусна към мен, после промени намеренията си и отново се нахвърли върху прахосмукачката.

Робин се разсмя и рече:

— Престани.

После хвърли кучешки бонбон в ъгъла и Спайк се втурна след него.

Целунахме се.

— Как мина денят? — попита ме тя.

— Безуспешно. А твоят?

— Всъщност доста успешно. — Тя отметна къдри и се засмя. — Но не ме намразвай.

— Защото си красива ли?

— И за това също. — Тя докосна лицето ми. — Какво се случи, Алекс?

— Нищо. Просто се ровя непрестанно, а нищо не намирам.

— За убитото момиченце ли?

— Да, а имам и друг случай. Самоубийство, което вероятно никога няма да получи обяснение.

Тя ме хвана под ръка и излязохме от ателието, Спайк ни следваше по петите, лаеше въодушевено, а трохите от бонбона още висяха по увисналите му бърни.

— Не ти завиждам — каза Робин.

— За какво?

— За вечния лов на обяснения.

Тя си взе душ и се преоблече в тъмносив костюм с панталон, сложи си мънички диамантени обици и предложи да хапнем в аржентинското заведение, където бяхме ходили преди няколко месеца.

— С чесновите хлебчета? Не е много културно.

— Не и ако и двамата ядем от тях.

— Добре, тогава ще изям цяла купа. После можем да потанцуваме танго или ламбада, все едно, и да си воним в лицата.

Изведнъж Робин ми се хвърли на врата.

— Ах, Алесандро!

Тя приготви на Спайк вода и храна, а в това време аз се преоблякох и оставих на Майло съобщение на домашния му телефон в бюрото му в Уест Ел Ей — домът му в Уест Холивуд — който използваше и за частния си бизнес в извънработно време: „Блу Инвестигейшънс“, частни детективски услуги.

Бе започнал лунните си подвизи преди няколко години, когато го свалиха от длъжност заради юмручния удар, който нанесъл на висшестоящ, поставил живота му в опасност, и го преместиха в информационния отдел в Паркър Сентър, надявайки се впоследствие да го изхвърлят съвсем. Той бе съумял да си възвърне детективската служба и отдавна вече не зависеше от частната работа, но все пак запази фирмата.

Предполагам, че това бе символ на свободолюбие. Или на несигурност. Защото, въпреки всички приказки за разнообразие и открит достъп, ролята на хомосексуален детектив съвсем не бе приятна.

Дали и Нолан е страдал от *този* проблем?

Неженен. Но е бил едва на двадесет и седем години.

В миналото е имал отношения с жени, но, доколкото на Хелена ѝ бе известно, напоследък не бе имал връзка с никого.

Доколкото на Хелена ѝ бе известно. Което съвсем не беше кой знае колко.

Замислих се за жилището му. Матрак на пода, празен хладилник, овехтели мебели. Дори като изключим погрома, пак не приличаше на

изтънчена ергенска квартира.

Самотник, флиртувал с какви ли не философии, прескачайки от една политическа крайност в друга.

Дали накрая не е стигнал до пълно отречение на себе си?

Или просто се е лишил от материалните удоволствия, защото вече му е било *все едно*?

Или е искал да се накаже.

Лейман употреби думата „грях“, но когато го попитах за вината, отвърна, че не бил свещеник.

Дали не е осъдил Нолан?

Или Нолан се е осъдил сам? Произнесъл е присъдата, а след това е провел екзекуцията?

Но за какво?

Представях си младия полицай в заведението, заобиколен от нощните обитатели на улиците, които трябваше да обуздава.

Изважда служебния пистолет и лапва дулото.

Символично, като толкова много други самоубийства?

Последно фелацио?

Разголване на съвестта пред другите грешници?

Полицаяте извършваха самоубийства по-често от цивилните граждани, но рядко го правеха *публично*.

— Готов ли си? — извика Робин иззад вратата.

— О, да — отвърнах. — Да вървим да танцуваме.

---

[1] Довиждане — букв. „щом е тъй“ (яп.). — Б.пр. ↑

[2] Движение за разрушаване на машините в знак на протест срещу безработицата и ниските заплати в зората на индустриалната революция в Англия. — Б.пр. ↑

16.

Психологът.

Присъствието му усложняваше нещата: с него ли да се заеме, или със Стърджис?

Стърджис беше професионалистът, но засега по цял ден стоеше в кабинета си.

Вероятно говореше по телефона.

Предказуем ход.

Психологът бе малко по-дързък. Излезе два пъти.

Вероятно ще свърши по-добра *работа*.

Първият път ходи до къщата на Сикамор, където се срещна с онази руса жена — приятна на вид, но с напрегнато лице.

Тревогата ѝ го накара да се запита дали не е пациентка? Може би провеждат някаква улична терапия?

Разбира се, съществуваше и друга възможност — приятелка: значи психологът изневерява на кестенявата жена, с която живее. Тя бе красавица, нещо като скулпторка. Бе я виждал да пренася дървени трупчета от камиона си в задния двор на къщата.

Бе проследил как терапевтът и нещастната жена разговарят, а после влизат в къщата. Поддържаше връзка с тази, докато онази дялка?

Русокосата жена бе стройна и изглеждаше добре, но изобщо не можеше да се мери със скулпторката. И двата пъти, когато бе виждал кестенявата жена с психолога, от двамата се излъчваше искрена привързаност. Докосваха се често, със страст.

Но човешкото поведение няма нищо общо с логиката.

Ужасни събития в живота му го бяха научили, че стремежът към саморазрушение тече през човешката душа като мръсен поток.

Останаха вътре двадесет минути, после отидоха до гаража. Очевидно помежду им не съществуваше романтична връзка, но може би пък изживяваха тежък период.

Не, не изглеждаха зле настроени един към друг. Тя говореше, а той я слушаше сякаш с разбиране.

Внимателно, но запазвайки дистанция.

Професионална дистанция?

Значи *най-вероятно* е негова пациентка.

Или сестра. Определено не ги свързваше романтична връзка.

Записа си регистрационния номер на мустанга, който караше русата жена, изчака и двамата да си тръгнат, после небрежно заобиколи до задната врата в работния си екип на електротехник и влезе, като бе достатъчно само да бутне смехотворното резе.

Веднага разбра защо жената изглеждаше толкова нещастна.

Обрали са я.

Порови из изпотрошените предмети и откри сметки на името на Нолан Дейл, съответстващи на адреса на къщата. По късно същата вечер, след бърза вечеря със студен сандвич и бутилирана вода, последвана от недостатъчно убедителна молитва, той включи компютъра си, влезе в системата на Пътния отдел и провери номера на жената.

Хелена Алисън Дейл, тридесетгодишна, руса коса, сини очи, живееше в Удланд Хилс.

Бивша съпруга на ограбения Нолан Дейл?

Тогава къде е самият Нолан?

Или може би разгневеният съпруг сам е обрал дома си, за да се докопа до собствената си съпруга.

Една жена би се обадила на психоаналитика си в подобна ситуация.

Но едно бе ясно — не ставаше дума за убийство.

Кое то звучеше правдоподобно. Вероятно цялото време на Стърджис е заето с Айрит, но психологът се занимава със съвсем различни неща. За него Айрит е просто поредната консултация.

Хипотетично заключение: излизане номер 1 нямаше нищо общо с неговите *собствени* тревоги.

Нито пък, доколкото му бе ясно, излизане номер 2.

Ходи до центъра, движението беше страхотно натоварено през целия път и му бе доста трудно да следва на дискретно разстояние зеления кадилак на психоаналитика. Да се намери място за паркиране на микробуса недалеч от платения паркинг, който психологът си избра, без да изпуска за дълго къдравата му глава от поглед, също бе предизвикателство.

Но пък влизането в сградата бе относително просто.

Нямаше охрана, а работният екип му даваше вид на свой човек.

Както и микробусът.

Униформи и микробуси. Сред тях бе прекарал огромна част от живота си.

Основната маскировка за влизането в сградата бе чантата с инструменти, чието съдържание обаче можеше да се използва не само като маскировка. Носеше го в здравата си ръка, а другата криеше в джоба, защото не искаше излишно да привлича погледи.

Успя да се пъкне във фоайето тъкмо когато терапевтът влизаше в асансьора, който го изкачи на последния етаж.

След малко, когато сам се озова най-горе, мъжът огледа табелките на вратите, опитвайки се да отгатне къде ли е отишъл психиатърът.

Адвокатски кантори, счетоводни фирми, инвестиционни банки и един доктор на науките.

Също психолог? На табелата пишеше само „Консултант“.

Рун Лейман, докторска степен.

Един консултант посещава друг.

Освен ако неговият човек не е сериозен инвеститор и не е дошъл да провери дивидентите си.

Малко вероятно. Живееше прилично, но не екстравагантно. Най-вероятно е при консултанта Лейман.

Записа името, за да го провери в системата на Пътния отдел, скри се зад ъгъла, за да наблюдава по-удобно вратата на Лейман, извади фазомера си и свали една лампа. Ако някоя от дървените врати се отвори, веднага ще се засуети около лампата и ще си дава вид на много зает.

Цели тридесет минути не се случи нищо, после психологът отново се появи в коридора.

Излезе от кабинета на Лейман. Другият — едър, отпуснат на вид белокос мъж с рошави вежди, изпрати Делауер без капка дружелюбност в погледа. С нещастен вид го изчака да се качи в асансьора.

Делауер изглеждаше заобиколен само с нещастни хора.

Рисковете на професията?

Най-сетне Лейман се прибра.

Срещата продължи двадесет и осем минути.

Кратка консултация? За нещо, свързано с *него*?

Постави лампата на място и прибра фазомера в чантата. Под горния ред инструменти, увит в черно кече, бе скрит деветмилиметров автоматичен пистолет — но не онзи от колата, а друг от същия модел — със зареден пълнител. С всички тези железарии, които мъкнеше, беше направо мечта за металдетектор.

А детектори имаше в толкова малко здания.

Дори в правителствените учреждения нямаше.

Миналата седмица някакъв работник в сервиз за ремонт на електроника дошъл на работа с картечен пистолет и убил шестима свои колеги.

Толкова лудост и насилие, а хората продължават да се преструват.

Престъпление и отказ.

Разбираше го.

Като се върна на тихо в къщи, си поигра с компютъра.

В системата на Пътния отдел откри името на Рун М. Лейман, докторска степен, петдесет и шест годишен, сто осемдесет и три сантиметра, сто и десет килограма, живущ в Санта Моника.

Според картата адресът се намираше в един от каньоните, които отвеждаха до Тихоокеанската крайбрежна магистрала.

Изобщо не е далеч от Айрит.

В живота ни очакват какви ли не съвпадения.

Беше осем и половина вечерта, време да провери другия.

Обади се в полицейски участък „Уест Ел Ей“ и помоли да го свържат със Стърджис. След малко едрият полицай вдигна и мъжът затвори телефона.

Значи онзи още е там.

Всеотдаен държавен служител.

Да се заеме отново с психолога? Вероятно е безполезно, но след убийството на онова момиче на игрището не се бе случвало нищо интересно и трябваше да си запълва някак времето.

Да си уплътнява времето му бе в природата. Така се бореше със самотата.

Отиде с колата до Бевърли Глен и спря недалеч от тясната пътека, която завиваше към модерната бяла къща на психолога и скулпторката.

За късмет, след осемнадесет минути зеленият кадилак излезе на улицата и го подмина, набирайки скорост.

Пред погледа му се мярнаха две размазани, усмихнати лица.

Десет минути по-късно застана пред прага на дома и позвъни със здравата си ръка, скрита в ръкавица.

Отвътре изляя куче. Съдейки по лая, бе малко. Понякога кучетата бяха опасни, но ги обичаше.

Веднъж имаше куче, което *много* обичаше — дружелюбен малък шпаньол с черно петно на окоето. Някой го бе премазал от бой и той уби насилника пред очите на животното. То се съвзе, но оттогава стана по-недоверчиво. Три години по-късно получи тумор на пикочния мехур, който го довърши.

Поредната загуба... Огледа ключалката. Брава с топка. Хубава марка, но беше много популярна и той имаше шперц за нея.

Осмият ключ я отключи и той влезе.

Отвътре също изглеждаше приятно. Високи, просторни тавани, бели стени, няколко произведения на изкуството, хубави мебели, няколко скъпи на вид персийски килима.

В мига, в който се включи оглушителна аларма, кучето се втурна насреща му.

Малко и сладко. Тъмносива козина, смехотворни уши и плоска муцуна, които съвсем не можеха да се вземат на сериозно. Някаква порода булдог. Миниатюрен. Метна се на панталона му, ръмжейки, виейки и пръскайки лиги на всички страни. Мъжът го грабна сръчно, повдигна го — бе по-тежко, отколкото изглеждаше, и за да държи мятащото се животинче на разстояние, трябваше да го прикрепя с две ръце. Занесе го в банята, заключи го вътре и то започна упорито да се мята по вратата.

Алармата продължаваше да бучи.

Червената лампичка до вратата светеше.

Нямаше и минута, откак алармата се включи, но няма страшно. Полицаяте в Лос Анджелис реагират бавно, понякога изобщо не идват, а на такова отдалечено място, без съседи наблизо, които да се оплачат, няма за какво да се притеснява.

Нещата бяха стигнали дотам, че само кръвта бе в състояние да накара полицаите да напуснат участъка и то без особен ентузиазъм.

Обиколи къщата бързо, но безшумно, умело заглушавайки шума, като търсеше удобно място. Миришеше на лимонов восък. Колкото повече мислеше, толкова по-силно се убеждаваше, че психологът е правилният избор. Няма значение дали ще има пряка полза от Делauer, или не, важното е, че лекарят поддържа връзка със Стърджис, а това бе удобен канал.

С един куршум два заека.

Алармата звънеше много високо, но това не му пречеше. Скоро ще се обадят от алармената компания, а ако никой не вдигне телефона, ще позвънят в полицията.

В конкретния случай ще се обърнат към участъка „Уест Ел Ей“, но Стърджис, който е все още в детективския си кабинет, изобщо няма да разбере. Някой униформен ще приеме обаждането и ще надраска подробностите. И най-накрая може и да дойде някой.

Престъпление и отказ... Но неговата работа и без това нямаше да отнеме много време.

Все пак изпитваше известно чувство за вина — да влиза с взлом в чужд дом не съответстваше на представата му за себе си. Но най-важните неща трябва да се слагат на първо място.

Като свърши, пусна кучето от банята.

17.

Така и не успяхме да танцуваме.

Потърсиха ме по телефона точно когато умувахме над десерта и аз отидох да говоря от бара.

— Обажда се вашата секретарка Нанси, доктор Деллауер. Извинявам се, че ви притеснявам, но алармената компания безуспешно се опитва да се свърже с вас от известно време, докато най-сетне измислили да позвънят на нас.

— Алармата се е включила? — Гласът ми звучеше спокойно, но усещах как финото острие на паниката ме пронизва: споменът за нападението на старата къща, която впоследствие изгоря до основи, съвсем не беше толкова далечен.

— Преди около час. Компанията е регистрирала сигнала като прекъсване на веригата при входната врата. Обадили са се в полицията, но може би ще мине известно време, докато изпратят някого.

— Минал е цял час, а полицията още я няма?

— Не съм сигурна. Искате ли да им се обадя?

— Не, благодаря, Нанси. Благодаря, че се обадохте.

— Сигурна съм, че не се е случило нищо страшно, господин докторе. Непрекъснато се случват подобни неща. Обикновено е фалшива тревога.

Преди да се върна на масата, се свързах с Майло в Уест Ел Ей.

— Смятам да се възползвам от приятелството ни — казах. — Какво ще кажеш да пратиш една патрулна кола към къщи?

— Защо? — остро попита той.

Разказах му.

— Сам ще ида. Ти къде си?

— Мелроуз, недалеч от Феърфакс. Тръгваме след минута и ще се видим там.

— Вечеряхте ли изобщо?

— Дори свършихме. Тъкмо щяхме да поръчваме десерт.

— Поръчайте си. Сигурен съм, че е фалшива тревога.

— Сигурно. Но не, дори ако аз съм в състояние да ям, Робин не би могла. Спайк е там.

— А-ха — рече Майло. — Но кой би откраднал точно него?

Робин се отпусна чак като спряхме пред къщи и заварихме Майло на моравата отпред да ни прави знаци, че всичко е наред. Спайк стоеше до него и Майло изглеждаше като човек, извел кучето си на разходка. Пълен абсурд. Гледката ме накара да се усмихна.

Вратата бе отворена, лампите вътре светеха.

Хукнахме по стълбите. Спайк се дърпаше, Майло го освободи от каишката и кучето ни пресрещна.

— Нали си добре? — Робин го грабна и го целуна. Той я близна в отговор и с поглед ми даде да разбере кое е най-великото куче на света.

Влязохме вътре.

— Като дойдох, входната врата беше заключена — обясни Майло. — Резето беше спуснато и трябваше да вадя ключа си. Нямахме избити прозорци. Нищо не е разхвърляно, а сейфът ви в спалнята изобщо не е докосван. Като че ли е била фалшива тревога. Утре се обади на фирмата и им кажи да дойдат да ти проверят алармата. Само този приятел ме притеснява.

Потърках Спайк зад ушите. Той изръмжа, обърна се и продължи да ближе Робин по шията.

— Искан да окупира твоята дама. Нима ще търпиш това?

Влязохме в кухнята. Робин внимателно се огледа.

— Струва ми се, че всичко е наред. Нека само да проверя бижутата, които държа в тоалетката си.

След миг се върна и каза:

— Още са там. Сигурно е било фалшива тревога.

— И слава богу, защото полицията не ни защити много-много.

— Ти се радвай, че не си получил призовка за фалшива тревога — намеси се Майло.

— Защищавай и призовавай?

— Стига да има печалба.

Робин предложи:

— Хайде да хапнем десерт. Какво ще кажеш за сладолед, Майло?

Той се потупа по корема.

— Ех, по дяволите, не бива — само три лъжици сладолед и само четвърт шоколадов сироп.

Тя се разсмя и отиде да сервира, а Спайк хукна подире ѝ.

Майло потри обувки. Нещо в погледа му ме накара да попитам открил ли е нещо в Ийст Ел Ей.

— Жертвата е хлапе на име Реймънд Ортис. Коефициент за интелигентност 75, наднормено тегло, проблеми с координацията, много слабо зрение, адски дебели очила. Били на разходка от училище в една градинка в източната част на Нютън. Неприятно място, известно като свърталище на банди, наркомани, и така нататък. Теорията е, че се отделил от групата и някой го е отмъкнал. Така и не го открили, но след два месеца марафонките му, пълни със засъхнала кръв, били оставени недалеч от входа на полицейския участък, заедно с изрезка от вестника, където се съобщавало за изчезването. Кръвта е на детето — имало картон в окръжната болница, понеже участвало в изследване върху бавноразвиващи се.

— Господи. Горкичкото дете... В някои отношения този случай толкова напомня на Айрит, но в други...

— Да, зная, че изобщо не е като Айрит. При Айрит — и при Латвия — имахме тяло, по което нямаше кръв, а тук имаме кръв, но тялото го няма. А кръвта предполага нещо повече от удушаване. Или най-малкото не е било нежно.

— Мразя това определение, Майло.

— И аз. Патолозите са такива безсърдечни копелета, нали?

Замислих се над думите му.

— Но въпреки приликите, имаме две увредени деца, отвлечени от училищна група в парк.

— А какво по-удачно място да отвлечеш хлапе? Парковете и големите търговски комплекси са любимите места за отвличане. А този парк по нищо не прилича на резерват. Никакви следи от животни, никаква дива растителност. Типична градска градинка — зле поддържана, пълна с бездомници и наркомани, натъркаляни по тревата.

— И те водят там децата на разходка?

— Не на разходка, боядисвали училището и те искали да ги изведат, за да не дишат боя. Тази градинка се намира на няколко

пресечки от сградата. Водели ги там всеки ден.

— Цялото училище ли?

— По няколко класа. Реймънд бил заедно със специалния клас, в който учел и който бил разпределен с първи и втори клас.

— Значи наоколо е имало множество по-малки деца, но убиецът е избрал Реймънд. И като няма дива растителност, къде се е прикривал?

— Зад обществената тоалетна растат няколко големи дървета. Най-логичният сценарий е следният: Реймънд отива до тоалетната и е завлечен в някоя от кабинките. Или е убит на място, или обездвижен. В тоалетната не открили кръв от него, но може да е убит чисто и кръвта в обувките да е взета по-късно. Каквото и да се е случило, никой не е видял.

— Нямало е негово кръв? Това значи ли, че е имало нечия чужда?

— Както ти казах, там се навъртат наркомани, които се боцкат в кабинките. Цялата постройка била в петна. Отначало помислили, че е следа, но нито едно не отговаряло на неговата кръв. Задържали пробите, в случай че се появи съответствие, но защо пък *другият* човек да е кървял? Свалили и отпечатъците на няколко квартални безделници, но те имали сигурно алиби, а и никой нямал досие за педофилия и сексуално насилие.

Като си представих момченцето, затиснато в гнусната кабина, стомахът ми се сви.

— И как го е изнесъл от парка?

— Паркингът е на десетина метра зад тоалетната, а там растат дърветата, които са послужили като идеално прикритие. Ако колата на онзи нещастник е била наблизо, може да е занесъл Реймънд, да го е хвърлил вътре и да е отпътувал.

— По кое време на деня се е случило това?

— Късно сутринта. Между единадесет и дванадесет на обед.

— Посред бял ден. Също като Айрит — адски нагло... Казваш, че Реймънд бил пухкавичък. Колко е тежал?

— Към петдесет и пет килограма. Но е бил нисък. Един и тридесет и пет.

— По-тежък от Айрит. Значи и този убиец е бил силен. Как водят случая?

— Отворен, но следата е съвсем изстинала и за цяла година не са попаднали на нищо. Разследването води един по-възрастен човек на име Алварадо, който е много добър и много методичен. Започнал е като нас с Айрит: първо разпитал манааци с досие. Освен това разпънал на кръст бандитите от градинката. Те казали, че никога не биха наранили бедно нещастно детенце — което е чиста лъжа, непрекъснато убиват бедни нещастни дечица по тъмните улички. Но Реймънд бил известно хлапе, защото по-големите му братя са гангстери във Ватос Локос, а преди това и баща им е бил. Това е район на ВЛ и семейството е уважавано.

— А това не е ли възможен мотив? — предположих. — Вътрешна кавга в бандата и Реймънд като послание до Ватос? Може бащата или братята да са се скарали не с когото трябва. Или пък са се забъркали в търговията с наркотици.

— Алварадо е проучил. Преди време бащата лежал няколко години на топло, но сега е чист — работи като тапицер в центъра — а братята са нископоставени нещастници, които не са подчертано агресивни. Разбира се и те като всичките си другарчета се друсат, но не са голяма работа и доколкото е успял да разучи Алварадо, не са се карали с никоя важна клечка. А и ако е било вътрешна разпрания, е щяло да последва отмъщение. На Алварадо още от самото начало му звучи като сексуално престъпление — заради парка, тоалетната и обувките. Казва, че това било да ги подразнят — някой изперкал юначага, който иска да покаже за сметка на полицията колко е хитър. Звучи ли логично?

— Напълно логично — отвърнах аз, припомняйки си правилото, което бях чул същия следобед от доктор Лейман: „Не е достатъчно аз да успея. Ти трябва да се провалиш“.

— Да-а, твърде нагло. Арогантно копеле. А изрезката ми звучи сякаш е искал да каже, че изпитва крайно задоволство от факта, че вече е известен и се надява да раздвижи нещата.

— Много шум ли се е вдигнал около отвличането?

— Няколко кратки статийки в „Таймс“ и няколко по-големи в „Ел Диарио“. Между другото, на Латвия Шейвър не й отделиха толкова внимание. Тия пиявици я почетоха с един-единствен тридесетсекунден материал в късните новини и не последва продължение.

— Което повдига един въпрос. Мога да разбера как убива Айрит, за да стане популярен, но защо пък Латвия?

— Именно. Не откривам достатъчно прилики и затова ми се струва, че става дума за три отделни случая.

— А имало ли е развитие след появата на обувките?

— Не. Алварадо изобщо не е известил медиите.

— Защо?

— За да има скрит коз, ако мръсникът изобщо бъде заловен. Попитах го за DVLL, но не му говореше нищо. Значи онова листче вероятно е било боклук.

— Три отделни случая — повторих.

— Не си ли съгласен?

— Не. Още не. Но приликите трябва да се отчетат: все увредени тийнейджъри, в случаите с Айрит и Реймънд подбрани от голяма група, а в случая с Латвия — от множеството други момичета на улицата. Представям си все един и същ психопат: самодоволен, педантичен, достатъчно самоуверен да отвлече жертвата посред бял ден и да я остави на обществено място, например в училищен двор. На два пъти оставя тялото на открито, а в третия случай — телесен сурогат, пълните с кръв обувки. Потаен, но екхибиционист. Погълнат от себе си. Кое не е задълбочен анализ, понеже всички психопати са obsесирани от собствената си личност. Те са като сладки от една и съща форма: все същото желание за власт, все същия нарцисизъм, все същата необходимост от изкуствена възбуда и пълно пренебрежение към другите.

— Като знаеш един, все едно си ги видял всичките, а?

— Що се отнася до вътрешната им мотивация, това твърдение е вярно. От психологична гледна точка това са едноизмерни, банални, отегчителни хора. Помисли си за всичките гадина, които си прибрал на топло. Да си срещнал някой изключително забележителен?

Той се замисли.

— Всъщност не съм.

— Емоционални черни дупки — продължих аз. — Няма никой. Техниките им се различават, защото си имат индивидуални изкривявания. То не е просто М. О.^[1], защото убиецът може да промени подхода, ако той не носи за него *психологическа* значимост, и въпреки това да има своя *запазена марка*.

— А-ха, сблъсквал съм се с подобно нещо. Изнасилвачи, които използват ту нож, ту пистолет, но които говорят на жертвата винаги едни и същи неща. А в нашия случай забелязваш ли запазената марка?

— Просто увредени деца с различни проблеми. Предполагам, че това издава някакво извратено разбиране за евгеника — нещо като отстраняване на слабия добитък за клане. Въпреки че основният мотив си остава психосексуален. Дай ми лист и молив.

Седнах на масата, начертах таблица и запопълвах отделенията, а Майло заничаше над рамото ми.

	Реймънд	Айрит	Латвия
Възраст	13	15	18
Пол	М	Ж	Ж
Етническа принадлежност	латиноамериканец	еврейка	негърка
Метод на местопрест.	Няма кръв — възможно удушаване	ръчно удушаване	обесване
Под юрисд. на	Нютън	Уест Ел Ей	Саутуест
Местопрест.	парк	парк	училищен двор
Време на денонощието	сутрин	следобед	нощ
Увреждане	увреден	увредена	увредена
силно	глуха	наркотици	
късогледство			
несръчен			
Поза	(показност)	(показност)	(показност)
педантичност на престъплението			

— Звездичките показват съвпаденията, така ли? — попита Майло.

— Да.

— А защо да съвпадат по националност?

— Членове на малцинства.

— Убиец расист?

— Това се връзва с евгениката. Както и фактът, че и трите деца са били съвсем леко увредени и са функционирали много добре. Тийнейджъри. Тоест, способни да се размножават. Той си казва, че прочиства генния набор, а не е просто някакъв си похотливец. Коего обяснява защо не насилва жертвите.

— Той. Значи е един и същ убиец?

— Хипотетично.

— Обикновено убийците избират жертви от своята раса.

— Общото твърдение бе, че *винаги* избират жертви от своята раса, докато не взеха да изникват надрасови серийни убийци. А убийството и изнасилването от години се използват като оръжия в етническата война.

Той прегледа таблицата.

— Парк и училище.

— И двете са обществени места, където се събират деца. Не мога да се откажа от идеята, че в начина, по който Латвия бе захвърлена в училищния двор, се криеше някакво послание. Може би целта е била да изплаши учениците на следващата сутрин — да разшири границите на насието.

— Отстранява слабите. — Майло поклати глава.

— Това беше просто предложение в подкрепа на аргумента.

Той взе таблицата и прокара пръст по средата.

— Честно казано, Алекс, забелязвам само частични съвпадения, но почти нищо не е еднакво при всички. И защо един убиец ще извършва престъпление в три различни района?

— А какъв по-добър начин да остане незабелязан? Така шансът да се установи връзка между трите убийства е много по-малък, защото колко често се засичат детективите от различните управления? Освен това може би е част от тръпката: като убива в целия град, разширява обсега си на влияние. Управлява града, така да се каже.

— Кралят Убиец от Ел Ей. — Той се намръщи. — Добре, да приемем в подкрепа на аргумента хипотезата, че има само един убиец. Реймънд е отвлечен цяла година преди Айрит, а Латвия — три месеца по-късно. Ти казваш, че действа, воден от подсъзнателен импулс. Но интервалите изобщо не са равни.

— Ако приемем, че между Реймънд и Айрит не е имало други убийства. Но дори и да е нямало, при подобни убийства нагонът често

се стимулира с увеличаването на жертвите. Освен това е възможно да е убивал извън града. Но да приемем, че действа само на територията на Ел Ей и Реймънд е бил първата му жертва. Въпреки цялата си наглост вероятно се е разтревожил и е трябвало да изчака, за да види какво ще излезе от следствието. А когато е разбрал, че нищо не става, е оставил обувките. И понеже на това не е било обърнато достатъчно внимание, е набелязал нова жертва. На сигурно място — в резервата. И с *този* успех е добил достатъчно самоувереност, за да потрети още по-скоро.

— Което означава, че следващата жертва ще е съвсем скоро. — Пъхна ръце в джобовете си и закрачи из стаята.

— Има и друго. Ако Реймънд е първата жертва, убиецът може да е прибрал някъде тялото, за да го *използва*. Пазил го е два месеца, а след това е решил, че повече не му трябва. Или — колкото и да е противно — че повече не може да се използва. Тогава се е отървал от него, запазвайки обувките и кой знае още какво за спомен. Тогава може би все още е искал да се откаже. Но след време обувките вече не са можели да му служат като сексуален стимул и ги е оставил пред Нютънското управление заедно с изрезката, за да изпита отново тръпката на силата. Но и това е действало само временно и е пристъпил към следващата жертва. Обикалял е града, търсейки друго подходящо открито място. Което напомня за убийството на Реймънд, но е достатъчно различно, за да не се създава впечатлението, че са прекалено еднакви.

Майло спря.

— Първо момче, а после момичета?

— Сексуалният му нагон е амбивалентен. Не забравяй, че той не спи с тях. Тръпката се крие в дебненето и залавянето. Затова е отвлякъл Реймънд, но не и Айрит или Латвиния. Тогава вече е бил много по-слабо импулсивен и вече е знаел кое наистина го възбужда.

— Имаш право, докторе.

— Нали затова ми плащаш. Когато ми платиш.

Той тропна с крак и огледа килима.

— Не зная, Алекс. Хитроумна теория, но въпреки това съществуват прекалено много разлики.

— Сигурен съм, че си прав. Но ето и нещо друго: и трите деца са били убити на публично място. Може би защото убиецът — или

убийците — смята това за еротично. Или пък няма достъп до подходящо закрито място.

— Бездомен?

— Не, съмнявам се. Продължавам да си го представям с кола, от средна класа, спретнат и чист. Напротив, мислех си точно обратното: семеен мъж, който външно води здравословен, конвенционален живот. Може би има съпруга или пък живее с приятелката си. Дори има деца. Приятна и уютна домашна обстановка, която изобщо не е подходяща за игри с мъртво тяло.

— А микробус? Знаеш колко си падат тия гадове по микробуси.

— Един бус може да свърши работа, но рано или късно ще трябва да се почисти. И ако съм прав за семейството и работата, ще се наложи да е по-рано.

— Но работата му не е с твърдо работно време от девет до пет, Алекс, защото очевидно може да излиза през деня.

— Вероятно не. Програмата му е гъвкава. Сигурно работи за себе си, като независим предприемач. Или пък на редуващи се смени. Може би е униформен. Някакъв техник, или от поддръжката на парка. Охрана. Аз бих сравнил списъка на служителите от резервата и парка, където е бил убит Реймънд. Ако попаднеш на някой, който се е преместил от Ийст Ел Ей в Палисадите, го извикай на подробен разпит.

Той измъкна бележника си и си записа нещо.

— И продължавай да търсиш други увредени жертви. В другите управления...

Робин влезе с трите купи и ги остави на масата. Майло сгъна таблицата, която му бях начертал и я пъхна в бележника си.

— Заповядайте, момчета. За теб, Майло, с шоколадов сироп, но имаме само ванилов сладолед.

— Няма проблем — отвърна той. — Достойнството на простотата.

---

[1] Modus operandi (лат.) — начин на действие. — Б.пр. ↑

18.

В девет и половина изпратих Майло до служебната му кола. Той изостана след мен по стълбите, нарочно влачейки крака.

— В къщи ли се прибираш? — попитах.

— Не, връщам се в службата. Ще звънна на всички дежурни детективи във всички управление и ще издиря и най-далечните съответствия. А ако не открия нищо, това също означава нещо.

Той отвори вратата на колата.

— Благодаря за ценните идеи. А сега нека ти разкажа за Уес Бейкър. Бяхме колеги в академията. Двамата от най-старите в класа, може би дори той беше *най-старият*. Сигурно затова си науми, че сме сродни души. Или пък защото имам магистърска степен, а той се имаше за интелектуалец.

— А ти не искаше да си сродна душа с него.

— Ти психоаналитик ли си, или какво? Не исках да съм сродна душа с никой на онова място, бях се затворил дълбоко в себе си и когато се събуждах сутрин, тъй здраво стисках зъби, че се страхувах да не ми се счупи челюстта. Всеки ден назубрях поредния откъс от наказателния кодекс, целех десетки на стрелбището, тренирах ръкопашен бой и всичко останало, както се полага. След Виетнам изобщо не ми се струваше страшно, но сякаш не аз, а някой друг преживяваше всичко това — чувствах се като натрапник, бях сигурен, че ще ме разкрият и ще ме линчуват. Затова бяха затворен, избягвах срещите след часовете с другите новобранци, което ми спестяваше усилието да се преструвам на страшен сваляч и да се усмихвам на вицовете за педали. И до ден-днешен не зная защо не напуснах. Може би след войната просто не бях в състояние да открия по-добра алтернатива.

Изведнъж на лицето му се разля ужасяваща ухилена гримаса.

— И това е моето признание, Отче... да се върнем на Уес Бейкър. И той беше самотен, защото се чувстваше над всичко, господин Жизнен Опит. Видя ме да чета Вонегът и му хрумна, че сигурно си

приличаме, защото и той си падаше по книги, философия, дзен, йога, политика. *Психология*. Винаги бе готов за разговор на тема смисълът на живота. Аз се преструвах, че откликвам, което не беше никак трудно, защото той обичаше да говори, а аз умея да слушам. Разказваше ми историята на своя живот на седмични порции. Поскитал, бил къде ли не, служил в Корпуса на мира, работил на петролен кладенец и на научноизследователски кораб, преподавал в хулиганско училище, бил къде ли не, правил какво ли не. Вечно се оплакваше, че в академията не можел да събере четворка за бридж, защото за другите и покерът бил интелектуално предизвикателство. Непрестанно се старееше да се сприятелим, все ме канеше. Аз непрестанно отказвах възпитано. Най-сетне, към средата на годината, ме покани у тях да гледаме мач и аз приех, питайки се дали и той е гей. Но беше поканил и приятелката си — малка сладка дипломантка от университета. Заедно с нейната приятелка — бъдеща актриса. *Моето момиче*.

Той отново се ухили, но този път с радост.

— Казваше се Норийн. Страхотни крака, равен глас, може би в ерата на нямото кино щяха да я оценят по-високо. Уес приготви индийско пиршество — чатни^[1] и къри, и какво ли не. Бамя, която на вкус ми се струва като земен сопол, пиле в пръстено гърне. Предложи някаква езотерична бира от Бомбай, която имаше вкус на конска пикня. Мачът вървеше по телевизията, но никой не го гледаше, защото Уес ни въвлече в спор на тема Изтока срещу Запада и чий живот е по-ценен. После легна на пода и започна да ни показва стойки от йога, опитвайки се да ни убеди как можело да обезвредиш заподозрените без излишно насилие. Изнесе ни цяла лекция за бойните изкуства и връзката им с азиатската религия. Приятелката му бе поразена. На Норийн ѝ се доспа.

— Изглежда е била забавна вечер.

— Бурно веселие. След тази вечер бях по-приятелски настроен, но се държах настрана. Струваше ми се прекалено напорист, а животът ми бе достатъчно тежък и без неговите космически дивотии. Сигурно го е почувствал, защото също охладня и вече само си кимахме за „здрости“ по коридорите, а накрая почнахме съвсем да се избягваме. Седмица преди завършването бях излязъл. Вечерях в Уест Холивуд с един човек, с когото се бяхме запознали в един бар. Беше по-възрастен,

счетоводител, който също се бореше с живота. Накрая се разведе с жена си, малко след това получи сериозен сърдечен удар и почина на четиридесет и две години... Та значи, бяхме в едно заведение в Санта Моника, а като излязохме, на светофара бяха спрели няколко коли. Човекът ме прегърна през раменете. Не ми беше приятно да афиширам на публични места и отместих ръката му. Той се засмя и застанахме на бордюра, готвейки се да пресечем. В този миг изпитах странното усещане, че някой ме гледа и като се обърнах, видях Уес Бейкър в малка червена спортна кола. Гледаше право през мен, с поглед, който сякаш казваше „сега разбирам“. Когато погледите ни се срещнаха, се направи, че не ме вижда и изхвърча в мига, в който светна зелено. Седмица след това някой бе разбил шкафчето ми и го бе напълнил с гей порно. Беше огромен куп списания, сред които имаше наистина противни садо-мазо гадости. Не можех да докажа, че е бил Уес Бейкър, но кой друг? И няколко пъти го улових да ме гледа по много особен начин. Изучаваше ме, сякаш бях особено животно.

— Ти си се питал за сексуалните му наклонности — казах аз. — Може би неслучайно е обикалял Уест Холивуд и се притеснил, че *ти* си го видял там.

— А историята с шкафчето е била нещо като „най-добрата защита е атаката“? Може, но мисля, че по-скоро ставаше дума за добрата стара хомофобия.

— Реакцията му не е много толерантна за един интелектуалец.

— Че откога двете са свързани? А и аз го смятам за *псевдоинтелектуалец*, Алекс. Плъзга се по гребена на интелектуалната вълна на седмицата. Може би е латентен, не зная. По разбираеми причини не можех да си позволя да вдигам шум по въпроса, затова просто се отдръпнах. Дълго след това не го виждах. После преди пет години стана сержант и го прехвърлиха в Уест Ел Ей, и аз си казах — „По дяволите, ще си имам неприятности“. Но нямах никакви проблеми. Той си направи труда да дойде при мен и да каже здрасти Майло, не сме се виждали отдавна, как си? Господин Дружелюбен. Не можех да се отърва от чувството, че ме баламосва. Че се държи покровителствено. Но цивилните и униформените съвсем не се срещат често и така и не се срещнахме отново. След няколко месеца изхвърча нагоре по стълбицата и се настани в Паркър Сентър. Получи някаква административна служба.

— Ако се пише интелектуалец, как така е останал униформен и се е отказал от следователска работа?

— Може би обича улиците — прилага космическа йога на престъпниците. Или пък му допада образа — униформа, пистолет, палка, пагони. Някои униформени смятат детективите за книжни плъхове. Или пък си е падал по новобранци и му е харесвало да учи младите пилета да летят.

— В известен смисъл ми напомня Нолан. Своеобразен учен, който опитва различни философии. Не си представям управлението като компютърно бюро за запознанства, но срещата им ми се струва прекалено случайна.

— Сигурен съм, че не е. Бейкър е бил в позицията да избира.

— Питам се дали самоубийството не е свързано с работата, но Бейкър е казал на Хелена, че не може да проумее случилото се.

— Онзи Бейкър, когото аз познавах, щеше да има някакво мнение по въпроса. Онзи Бейкър имаше мнение за всяко нещо.

Сетих се за резервираното отношение на Лейман и задавайки си въпроса кой друг го споделя, казах:

— Може би ще трябва сам да поговоря с него.

— Значи се ангажираш, а? Рик е пратил Хелена при теб, мислейки си, че ще свършите бързо.

— Защо?

— Защото според него била от онези жени, на които глупости не им минават лесно. Делова.

И аз бях придобил подобно впечатление от нея и затова се учудих, когато се обади да си запази втори час. Но още не бе отговорила на днешното ми позвъняване.

— Едно самоубийство е в състояние да промени нещата.

— Прав си. Обадох се в деловодството и ми казаха, че Лейман, заедно с неколцина други, бил включен в техния списък с психотерапевти, но не мога да изкопча нищо повече за него.

— Не си губи времето. И без това имаш достатъчно грижи на главата си.

— *Голяма* глава — изръмжа той и я поклати. — За *голям* човек. С *голяма* работа. Прибирам се в бърлогата. А ти гледай да не забъркаш някоя *голяма* каша.

Засмях се.

Той се качи в колата и включи мотора.

— И за да не те изоставя в пълно отчаяние, ти съобщавам, че днес ми се обади Зев Кармели и каза, че утре мога да се срещна с жена му у тях. Предупредих го, че може да заведе и теб и се питах дали няма да има нещо против — да психоанализираш жена му. Но той не направи въпрос. Изобщо казано, стори ми се по-отзивчив. Сякаш най-сетне е повярвал, че съм на негова страна. Имаш ли време и желание?

— Кога?

— В пет часа.

— Там ли ще се видим?

— Може би ще е най-добре, защото не зная къде ще съм преди това. Живеят на Болтън Драйв. — Даде ми адреса, включи на скорост, измина три метра и спря. — Като говориш с Уес Бейкър, не забравяй, че познанството ти с мен няма да е повод да ти свалят звезди от небето.

— Ще го преживея.

— Какъв другар.

На следващата сутрин отново прегледах материалите за Айрит и не открих нищо ново. Теориите, които развивах снощи на Майло, сега ми се струваха просто предположения напосоки.

Не напредвах и със самоубийството на Нолан. Налице бяха някои елементи от типичното „ченге с проблеми“ — отчужденост, изолация, наследствена депресия, вероятен стрес от работата и тъмните тайни, за които намекваше Лейман. Но да се опитваш да обясниш акт на самоунищожение на базата на сбор симптоми е все едно да кажеш, че хората обедняват, защото губят пари.

Онова, което Майло ми каза за Бейкър, ме заинтригува, но преди да се свържа с него, исках да получа съгласието на Хелена, а тя още не се бе обадила. Отново звъннах в болницата и разбрах, че снощи отсъствала по болест. В дома ѝ не отговаряше никой.

Може би сгушена под завивките спи дълбоко. Опитвайки се да пребори някой гаден вирус?

Дали все пак да не се обадя на Бейкър? Ако само питам и не кажа нищо съществено, няма да наруша лекарската тайна.

Но мъката е на приливи и отливи в зависимост от магнитните лъчения на спомена и „болестта“ на Хелена може да е нещо съвсем различно.

Емоционален срив? Само времето лекува рани, а понякога и то не успяваше да ги излекува.

Когато се видяхме за последен път, тя се прибра да разглежда семейните албуми.

Може би спомените са ѝ дошли прекалено много?

Реших да потърся Бейкър. И без друго сигурно ще откаже да говори с мен.

* * *

От Паркър Сентър ми казаха, че сержант Бейкър имал почивен ден и аз си оставих името и номера, не очаквайки отговор. Но само след час, докато пишех един доклад за попечителство на дете, се обади секретарката ми и каза, че ме чакал на телефона.

— Доктор Деллауер? Уесли Бейкър, търсили сте ме. Какъв лекар сте? — Лаконичен и делови. Беше по-възрастен от Майло, но звучеше като агресивен тридесетгодишен адвокат.

— Благодаря ви, че се обадохте, господин сержант. Психолог съм и работя върху смъртта на Нолан Дейл.

— По чия молба?

— На сестра му.

— Психологическа аутопсия?

— О, съвсем не толкова официално.

— Значи просто търсите някакво логично обяснение? Не се изненадвам. Тя ми се обади преди няколко седмици, надявайки се да научи нещо. Горката жена. Аз самият бях безкрайно разстроен от самоубийството на Нолан и за съжаление не можах да ѝ кажа нищо. Понеже с Нолан сме работили заедно известно време и не исках да я затормозявам с излишни факти. Звучеше много депресирана. Радвам се, че е потърсила професионална помощ.

— В какъв смисъл излишни?

Пауза.

— Аз самият *не съм* професионалист и не знаех кое е полезно и кое може да навреди.

— Казвате, че Нолан е имал проблеми, които са щели да я разстроят.

— Нолан беше... интересно момче. Комплексна личност.

Същото определение бе употребил и Лейман.

— В какъв смисъл?

— Хм... слушайте, не ми се иска да навлизам в тази тема, без предварително да размисля. Днес съм свободен, канех се да покарам яхта, но ако ми дадете малко време да си събера мислите, можем да се срещнем при лодката ми и ще видим какво ще излезе.

— Благодаря за поканата, господин сержант. Кога ви е удобно?

— Да речем на обед? Ако сме гладни, можем да похапнем. За ваша сметка.

— Чудесно. Къде е яхтата ви?

— Марина дел Рей. Казва се „Сатори“. Точно пред хотел „Марина Шорс“. — Каза ми номера. — Ако ме няма, значи вятърът е утихнал и е трябвало да включа двигателя. Но при всички случаи ще съм там.

---

[1] Ордъвър от плодове: стафиди, манго, подправки, билки и захар, с оцет или лимонов сок. — Б.пр. ↑

19.

Тридесетметровата яхта беше от гладко фибростъкло, със сива ватерлиния. С високи мачти, с прибрани платна. Името „Сатори“ бе изписано върху корпуса с черни букви, поръбени със златен контур.

Яркосиньото небе над пристана беше като посипано с тебеширен прах. Почти не духаше. Яхтите едва помръдваха и се запитах дали Бейкър изобщо е излизал от пристанището. На две крачки по-нататък, надвиснала над пътеката, която обточваше кея като панделка, се виждаше задната веранда на хотел „Марина Шорс“. Подрали посетители за обед вече бяха поръчали ледени питиета и морска храна.

Хотелската собственост бе отделена с верига от пристанището, но беше отворено и аз влязох.

„Сатори“. Знаех, че името е свързано с дзенбудизма и предварително проверих значението му.

„Състояние на интуитивно прозрение“^[1].

Питах се дали сержант Бейкър ще хвърли нова светлина върху самоубийството на Нолан.

Докато се приближавах към лодката, полицаят изникна от каютата, бършейки ръце в бяла кърпа. Беше висок метър и седемдесет, набит, но без видими телесни тлъстини, с бяла блуза марка „Лакост“, с парени черни джинси и бели маратонки. Външният му вид точно съответстваше на възрастта му — беше около петдесетгодишен, но много стегнат мъж: имаше силен слънчев загар, късо подстригана тъмнокастена коса, вече прошарена на слепоочията, широки ъгловати рамене и мускулести, гладки ръце без косми. На фона на едрото тяло главата му изглеждаше малко дребна; въпреки тена и самоуверените черти, в изражението на кръглото му лице имаше нещо детинско. Очилата със златна рамка отразяваха лъчите на обедното слънце като картечни откоси.

Преуспяващ бизнесмен в почивния си ден.

Махна ми, качих се на борда и се ръкувахме.

— Доктор Делауер? Уес Бейкър. Какво ще кажете за обед? Да идем ли в хотела?

— С удоволствие.

— Идвам веднага, само да заключа лодката.

Изчезна за миг, после отново се появи с голям черен кожен портфейл. Всъщност повече приличаше на чантичка, а и той го носеше в ръка. Слязохме от лодката и се запътихме към хотела.

Вървеше много бавно — сякаш внимателно отмерваше всяко движение. Като танцьор. Или мим. Размахваше ръце, погледът му сновеше на всички страни, а на тънките му устни играеше едва забележима усмивка.

Изад стъклата на очилата надничаха любопитни кафяви очи. Заключих, че дори да се кани да скрие нещо от мен, това не го тревожи ни най-малко.

— Страхотен ден, а? — отбеляза сержантът.

— Разкошен.

— Ако живее тук, горе, човек трябва да се откаже от идеята за пространство — имам на разположение четиридесет квадратни метра — а пристанището, както и градът, е пренаселено. Но през нощта, когато нещата поутихнат и се отвори гледка към океана, илюзията за безкрайност далеч компенсира всичко останало.

— Сатори? — подхвърлих.

Той се изсмя.

— Сатори е идеал, но човек трябва непрестанно да се стреми. Занимавате ли се с ветроходство?

— Понякога.

— Аз самият започнах относително скоро. Като хлапак съм работил на кораб, но нямах понятие как се управляват по-сериозни съдове. Захванах се преди няколко години. Неволята учи. Като те прасне гикът по кратуната два-три пъти и се научаваш.

— Нолан също се е занимавал с плавателни съдове.

Кимна.

— Да, на рибарските кораби в Санта Барбара. Освен това се гмуркаше за миди. Но и двете неща не му допадаха.

— Така ли?

— Не обичаше физически труд.

Изкачихме се по стълбите към терасата на ресторанта.

Посрещна ни табела „Моля, изчакайте да бъдете настанени“, но зад плота нямаше никого. По червеникавия тухлен под бяха пръснати двадесетина маси с тъмносини ленени покривки. Три от тях бяха заети. Слънчевите лъчи играеха по кристалните чаши и сребърните прибори. Източната стена беше изцяло стъклена и гледаше към празен салон.

— Освен това твърдеше, че убиването на риба го отвращавало — продължи Бейкър, докато се оглеждаше. — Било убийство и точка. Той не обичаше насилието и година преди да влезе в академията беше станал вегетарианец. Май не познавам друго ченге вегетарианец... здрасти, Макс.

От хотела изникна китаец в униформа на оберкелнер. Черен костюм, черна риза, черна вратовръзка и широка професионална усмивка, изпълнена с ужас.

— Здравейте, господин Бейкър. Масата ви е сервирана.

Заведе ни на маса за четирима, сега сервирана за двама, която гледаше към залива. Долових миризма на солена морска вода, гориво и нечий обяд.

— Не обичаше насилието — повторих. — И все пак е станал полицаи.

Бейкър разгъна тъмносинята салфетка и я постави на коленете си.

— Теоретично двете не си противоречат. Полицаят се стреми да ограничи насилието. Но разбира се действителността е различна. — Той свали очилата си, огледа ги, духна някаква прашичка и отново си ги сложи. — Истината е, че при полицейската работа човек непрестанно е затънал в насилие. При такова чувствително момче като Нолан резултатът е пълно разрушаване на илюзиите.

— Той споменава ли, че е разочарован?

— Не го изразяваше с думи, но не изглеждаше никак щастлив. Все беше някак умърлушен.

— Депресиран?

— Връщайки се назад в спомените си, бих казал да, може би е бил депресиран, но не проявяваше клинични симптоми. — Той млъкна. — Поне доколкото аз с лаичните си познания бих могъл да преценя. Искам да кажа, че имаше добър апетит и работеше старателно, винаги готов за действие. Просто не се смееше и никога не

се радваше. Сякаш бе импрегниран с някакво специално покритие — нещо като противоемоционален лак.

— За да не бъде уязвен?

Бейкър сви рамене.

— Това не е по моята част. Постъпката му изненада и мен, като всички останали.

Млад келнер донесе франзели и ни попита какво искаме за пиене.

— Водка и тоник — поръча Бейкър. — А вие, господин докторе?

— Айс чай.

— Можем да поръчаме и обета. Салатата от калмари е фантастична, стига да обичате морска храна.

— Разбира се.

— Значи две салати, с някое хубаво бяло вино. — Той вдигна поглед. Изражението на младежа издаваше, че последната ревизия не е минала много успешно. — Имате ли още от онова бяло совиньон, „Беър Кейв“?

— Осемдесет и осма ли? Мисля, че да.

— Ако има, една бутилка. В противен случай какво ще ми препоръчате от същия клас?

— Имаме хубаво бяло совиньон „Блекридж“.

— Изберете нещо в разумни граници. Господин докторът плаща.

— Да, сър.

Младежът се отдалечи и Бейкър подуши пръста си.

— Какъв капризен нос. Усещам претенции за праскови и стари листа, примесени с едва доловим аромат на 7 Up.

Той разчупи хляба и бавно задъвка.

— Постъпката на Нолан ме изплаши на две нива. На първо място, разбира се, е самото деяние. Загубата. Но всичко беше толкова нарцистично. Питам се как не съм забелязал.

— Колко дълго сте работили заедно?

— Три месеца, всеки божи ден. Беше най-схватливият ученик, който съм имал. *Интересно* момче. Различно от останалите новобранци, но по нищо не личеше, че е рисков — какво знаете за полицейските самоубийства?

— Доколкото ми е известно, напоследък се увеличават.

— Естествено. През последните двадесет години са нараснали двойно. При това тук говоря само за официално регистрираните. Като прибавите служителите, които се излагат на прекомерно голям риск; злополуките, които всъщност изобщо не са злополуки, и други смъртни случаи с неустановена причина, цифрата се увеличава четворно.

— Казвате злополуки. Служебни злополуки?

— Разбира се. Ченгетата обичат да го правят по този начин, защото така спестяват срама на семейството. Същото правят и онези, с които се разправяме: някой напълно отчаян тип се напива или надрусва до смърт, застава на сред улицата и размахва пистолет, а като пристигне патрулната кола, вместо да хвърли оръжието, онзи го насочва право в стъклото. — Той натисна въображаем спусък. — Наричаме го „самоубийство от ченге“. Единствената разлика е, че семейството на *онзи* наема адвокат, съди градската управа за неправомерно убийство и прибира парите. Депресията и съдебните процедури са чудесна комбинация, доктор Делауер.

— И полицаите ли се съдят?

Той свали очилата и отправи замислен поглед към пристанището.

— Живите да. Пенсии по болест и всякакви облаги. Напоследък вече изнемогваме. Защо? Сестра му иска да ни съди ли?

Изрече го с небрежен тон, забол поглед в чинията с хляба.

— Доколкото ми е известно, не. Просто иска да получи отговор на въпросите си, без да вини никого.

— Но в крайна сметка виновният е самоубиецът, нали така? Не друг, а сам си е тикнал пистолета в устата. Сам си е дръпнал спусъка. Дали е имало други признаци, като изключим факта, че не беше душата на компанията? Не съм забелязал. Приемаше нещата сериозно, приемаше *работата си* сериозно. Одобрявах това. Не се измъкваше от задължения.

Донесоха ни питиетата. Докато Бейкър опитваше своето, го попитах:

— Освен че усвояваше бързо, по какво друго се различаваше от останалите новобранци?

— По сериозността си. По интелекта си. Но аз говоря за невероятно умен човек, господин докторе. Всички излизат в код 7 — в почивка — а той вади книга и започва да чете.

— Какви книги?

— Наказателният кодекс, политически издания. Вестници и списания. Все носеше нещо. Нямах нищо против. Аз самият с радост бих предпочел хубава книга пред полицейските разговори.

— За какво са те обикновено?

— За мотоциклети „Харли Дейвидсън“, за лодки, оръжие и амуниции.

— Имал е спортна кола. Малко червено фиеро.

— Така ли? Изобщо не е споменавал. Точно това имам предвид. Когато излизахме на обиколка, се съсредоточаваше върху работата. При почивките не завързваше празни разговори. Неуморна мисъл. Това ми харесваше.

— Избрахте да обучавате Нолан, понеже беше умен?

— Не. Той ме избра. Още докато беше в академията веднъж изнасях лекция върху правилата за арест. След лекцията момчето дойде и ме попита дали ще приема да му бъде инструктор като завърши. Каза, че схващал бързо и сме щели да се разбираме.

Бейкър се усмихна, поклати глава и разпери върху покривката едрите си ръце със силен бронзов загар. Слънцето прежуряше. Взе да ми пари на врата.

— Ама че нахалник. Тогава реших, че всъщност иска място в Уест Ел Ей. Но ме заинтригува и го поканих да поговорим в участъка след края на смяната.

Той разтри връхчето на носа си.

— Пристигна още на следващия ден, точен до секунда. Изобщо не се навираще. Тъкмо напротив — държа се изключително почтително. Попитах го какво е чувал за мен, а той каза, че съм имал репутация.

— На интелектуалец? — вметнах.

— На инструктор, който показва нещата в истинската им светлина. — Сви рамене. — Наистина беше умен, но нямах никаква представа как ще се справи на улицата. Стана ми интересно и му отвърнах, че ще видя какво може да се направи. В крайна сметка реших да го взема, защото прецених, че е най-добрият от останалите.

— Слаб випуск?

— Не по-различно от друга година. Академията не е „Харвард“. Решителните действия правят нещата по-... многопластови. Нолан се

справяше добре. И ръстът помагаше — хората не обичаха да се закачат с него, а не съм го видял да тормози някого или пък да се държи покровителствено. Държеше се както трябва.

— А говореше ли за политика?

— Не. Защо?

— Просто се опитвам да добия колкото се може по-пълна представа.

— Ами, ако трябва да гадая, бих казал, че по-скоро споделяше консервативни политически убеждения, просто защото в дирекцията съвсем не гъмжи от яростни либералисти. Но ако ме питате за нещо от рода на Ку Клукс Клан, нямаше нищо такова.

Попитах за политика, а не за расизъм.

— Значи е бил в добри отношения с хората?

— Съвсем нормални.

— А с другите полицаи? Общуваше ли активно с тях?

— Един-два пъти вечеряхме заедно. И мисля, че това беше всичко. Обикновено се движеше сам.

— Според вас чувствал ли се е отчужден сред останалите новобранци?

— Не мога да отговоря на този въпрос. Живееше по свой начин и като че ли се чувстваше добре.

— Споделял ли е кое го е накарало да стане полицай?

Сержантът отново сложи очилата.

— Преди да го приема, му зададох този въпрос и той отвърна, че нямало да ме баламосва с глупости от рода на това как искал да помага на хората или как се изживявал като нов центурион — просто му се струвало интересно. Този честен отговор ми хареса и повече не сме обсъждали темата. Като цяло беше мълчаливо момче. Все работеше и изгаряше от желание да научи всички тънкости. Моят стил на работа включва многобройни арести, тъй че през по-голямата част от времето активно проверявахме обаждания. Но без каубойски изпълнения. Аз се придържам към рамките. Както и Нолан.

Той отмести поглед. Ръцете му останаха на масата, но връхчетата на пръстите му бяха побелели. Може би болно място?

— Значи не сте имали потресаващи служебни проблеми?

— Никакви.

— А алкохол или наркотици?

— Държеше на здравето. Допълнително тренираше във фитнес залата, а преди смяна тичаше.

— Но винаги сам.

Бейкър вдигна поглед към небето.

— Изглежда му беше добре така.

— А в живота му имаше ли жени?

— Не бих се изненадал, беше хубаво момче.

— Но никога не е споменавал подобни неща?

— Не. Не беше в негов стил... Вижте, господин докторе, трябва да знаете, че светът на полицаите е субкултура, която не толерира слабостта. Да търсиш помощ е оправдано само когато симптомите са наистина сериозни. Моята работа беше да го науча да бъде полицай. Той се учеше добре и работеше добре.

Келнерът донесе обед с виното. Бейкър изпълни ритуала на дегустирането, нареди — „Налей“ и чашите ни бяха напълнени. Когато отново останахме сами, каза:

— Не зная дали имаме специален повод за тост, тъй че какво ще кажете за едно най-обикновено „Наздраве“?

Отпихме и той зачака да започна да се храня, а след това се присъедини към мен, като внимателно разрязваше всяко късче и изучаваше съдържанието, преди да го пъкне в устата си. На всяка трета хапка попиваше устни с кърпата за хранене и бавно отпиваше вино.

— Изпратили са го на терапия — казах аз. — Или може би е отишъл сам.

— По кое време?

— Не зная. Терапевтът отказва да коментира подробности.

— От щатните психолози ли е?

— Не, частен лекар. Доктор Рун Лейман.

— Не го познавам. — Отново отклони поглед. Правеше се, че гледа някакви гмуркаци се чайки, но бе престанал да дъвче и бе присвил очи.

— Терапия. Не съм и подозирал. — Продължи да се храни.

— А знаете ли защо се е прехвърлил от Уест Ел Ей в Холивуд?

Той отново остави вилицата.

— По времето, когато се прехвърли, аз вече се бях преместил в дирекцията. От доста време ме зальгваха с административна служба —

да проверявам учебната програма. Не храня особено голяма любов към бумагите, но човек не може да отказва на началството до безкрай.

— Значи не сте знаели за прехвърлянето?

— Точно така.

— След приключване на обучението сте изгубили връзка.

Той ме погледна.

— Не става дума за изгубване на връзка — по-скоро за нещо като разпадане на сериозни бащинско-синовни отношения. Обучението е ограничено по време. Нолан научи каквото трябваше да научи и се отпрати сам в големия лош свят. Научих за самоубийството чак на следващия ден. От клюките в службата. В първия миг изпитах желание да го напердаша — как може толкова умен човек да направи такава глупост?

Набучи един калмар.

— А сестрата? С какво се занимава?

— Медицинска сестра е. Нолан не ви ли е говорил за нея?

— Изобщо не е споменавал. За семейството му знаех единствено, че двамата му родители са починали.

Той бутна чинията настрана. Беше изял порцията наполовина.

— А какво мислите за начина, по който го е извършил? Толкова очебийно.

— Твърде ме озадачава. А вие какво мислите?

— Възможно ли е постъпката му да е някаква декларация?

— Например?

Свих рамене.

— Имаше ли Нолан екхибиционистични наклонности?

— Да привлича внимание? Не и по време на работа. Е, много държеше на фигурата си — на мускулите, на униформата. Но младежите са така. Продължавам да не разбирам какво имате предвид, като казвате декларация.

— Споменахте, че полицаите винаги се стремят максимално да смекчат срама от самоубийството. Но Нолан е направил тъкмо обратното. Превърнал се е в зрелище. Извършил е едва ли не публична самоекзекуция.

Бейкър дълго мълча. Вдигна винената чаша, пресуши я, отново я напълни и отпи.

— Значи казвате, че може да се е самонаказал за нещо?

— Това са просто хипотези. Но на вас не ви е известна никаква евентуална причина, която би породила чувство за вина?

— Не е било свързано с работата. Сестра му каза ли нещо по този въпрос?

Поклатих глава.

— Не — каза той, — не ми звучи логично.

Приближи се келнерът.

— Аз приключих — заяви полицаят.

Последвах го, отклоних десерта и подадох на сервитьора кредитната си карта.

Бейкър извади голяма пура и навлажни крайчеца.

— Имате ли нещо против?

— Не.

— В ресторанта не е позволено да се пуши, но тук ме знаят, а и сядам на място, където вятърът да отнася дима.

Внимателно огледа твърдия кафяв цилиндър. Беше ръчна изработка. Отхапа края, постави го на салфетката си и внимателно го загъна. Извади златна запалка, запали пурата и всмука дима. Над масата за миг се изви кълбо горчив, но не неприятен пушек.

Спокойно облегат на стола, Бейкър плъзгаше очи по яхтите на пристана и се печеше на слънце.

Паф, паф. Представях си как е натъпкал шкафчето на Майло с порно.

— Каква нечувана загуба — отбеляза. — Още не мога да го преживея.

Но както седеше, с пура и чаша вино, подложил гладко избръснатото си лице на слънчевите лъчи, изглеждаше като същинско олицетворение на щастието.

---

[1] В дзенбудизма понятието е свързано с разкриването на нов свят чрез постигане на различна гледна точка. — Б.пр. ↑

20.

Тръгнах си и го оставих на терасата с пурата и виното. Преди да се отправя по алеята към паркинга на хотела, за последен път се обърнах и го проследих с поглед как усмихнат казва нещо на оберкелнера.

Мъж, който прекарва приятно свободното си време. По нищо не личеше, че до преди миг е обсъждал смъртта на свой колега.

Дали това щеше да ми направи впечатление, ако Майло не ме беше предупредил?

Въпреки цялата си откритост, сержантът ми разказа по-малко подробности и от доктор Лейман: Нолан бил изолиран от околните, над средното равнище, винаги стриктно следвал правилата.

Изобщо не спомена за сериозните проблеми, за които намекваше Лейман. Но от друга страна, Бейкър беше инструктор, а не психоаналитик на Нолан.

И все пак, това бе втората ми лична среща по повод Нолан, която не даде никакъв резултат.

Може би хората бързаха да се предпазят в случай на евентуално дело?

Но за какво биха го съдили?

Хелена още не се бе обадила. Може би бе стигнала до заключението, че единствено Нолан разбира значението на постъпката си. Ако се отказва от терапия, не можеш да направя нищо по въпроса, а и дълбоко в себе си не се вълнувах особено. Просто Лейман беше прав: истинските отговори често са недостижими.

Като се прибрах у дома, се изтормозих с по-бързо от обикновеното катерене по урвата, после си взех душ, преоблякох се и в четири и петнадесет се отправих към Бевърлиуудс, пристигайки пред дома на Кармели десет минути по-рано от уречената за пет часа среща.

Тяхната къща бе една от многото еднакви, спретнати едноетажни постройки на тази пресечка. Наклонената малка морава отпред завършваше с очукана тухлена алея. Там бяха паркирани син минибус

марка „Плимут“ и черен акорд с дипломатически номера. Тротоарите бяха празни, с изключение на две лимузини волво и едно комби в другия край на улицата и служебния микробус на някаква електрическа компания на отсрещния тротоар. В алеите пред съседните къщи бяха паркирани всякакви бусове и лимузини, а в много от тях забелязах детски седалки. Удобство и плодовитост.

Сгушен източно от Хилкрест Кънтри Клуб и южно от Пико, през петдесетте години кварталът Бевърлиуудс се бе разраснал като трамплин за семействата на младши чиновници към по-високи постове и огромни къщи в Брентууд, Ханкок Парк и Бевърли Хилс, заради което мнозина все още го наричаха Малкия Бевърли Хилс. Улиците в Ел Ей бяха напълно занемарени, но Бевърлиуудс изглеждаше прилежно поддържан, благодарение на сдружението на собствениците, което се грижеше за квартала и поддържаше дърветата подкастрирани. По улиците денонощно патрулираше частна охранителна компания. През седемдесетте години бумът със земята вдигна цените до половин милион, но по време на рецесията се задържаха на ниво, достъпно за активно трудещите се семейства, за които собствен дом в този квартал се равняваше на сбъждане на всички мечти.

Майло пристигна две минути по-късно и спря зад мен. Беше облечен с тъмнозелен блейзър, златистокафяви панталони, бяла риза и карирана вратовръзка в жълто и маслинозелено. Истински зелен великан, само дето съвсем не беше весел.

— Най-сетне изрових още шестима изроди от базата данни, но всичките са се преместили в Ривърсайд и Сан Берду. Никой не е изписан преждевременно, а психотерапевтите гарантират психическото им здраве. За DVLL също нищо, тъй че съм на път да изхвърля цялата идея на боклука.

Когато Майло почука на вратата, ни отвори Зев Кармели, с тъмен костюм и сурово изражение на лицето.

— Заповядайте, моля.

Нямаше антре и се оказахме направо в ниска, тясна, боядисана в кремаво дневна. Тъмнозеленият мокет поразително се доближаваше по нюанс до сакото на Майло, който за миг заприлича на мебел. Златистокафявите канапета и стъклените маси бяха съвсем безлични. Прозорците бяха скрити зад тънки бежови завеси, но основното осветление в помещението бяха две керамични настолни лампи.

На най-широкото канапе седеше красива смугла жена между тридесет и четиридесет години, с много дълга, къдрава черна коса и влажни, хлътнали черни очи. Пълните ѝ устни бяха напукани, а скулите ѝ бяха тъй изпъкнали, че изглеждаха изкуствени. Беше с безформена кафява рокля до коленете, с равни кафяви обувки и без никакви бижута. Погледът ѝ се рееше в безвъздушното пространство.

Кармели застана до нея, повъртя се наоколо и аз се усилих да отклоня поглед.

Не заради красотата ѝ — бях виждал снимките на мъртвата Айрит, а сега бях изправен пред жената, в която малката може би щеше да се превърне един ден.

— Това са детектив Стърджис и доктор Деллауер. Запознайте се със съпругата ми Лиора.

Лиора Кармели понечи да се изправи, но съпругът ѝ я докосна по рамото и тя остана на мястото си.

— Здравейте — тихо отвърна тя, безуспешно опитвайки се да се усмихне.

И двамата се ръкувахме с нея. Пръстите ѝ бяха отпуснати, влажни и леденостудени.

Знаех, че отново е започнала преподава и не може да е толкова разстроена. Значи нашето посещение е изострило обстановката.

— Добре — каза Кармели, седна до нея и ни посочи два стола зад стъклена масичка.

Като седнахме, Майло изнесе кратка детективска реч — изпълнена със съчувствие, разбиране и възможности — каквито много мрази, но умее тъй добре. Кармели изглеждаше ядосан, но жена му като че ли се посъвзе — раменете ѝ се изправиха, погледът ѝ се проясни.

Забелязвал съм го и преди. Понякога хората — обикновено жените — веднага откликваха на речите на Майло. Той не изпитва от тях никакво удовлетворение, опасявайки се, че ще се изложи. Но тъй като не знае друг подход, продължава да изнася кратки детективски речи.

Кармели бързо каза:

— Добре, добре, разбирам всичко това. Да минем по-нататък.

Жена му го погледна и каза нещо, вероятно на иврит. Кармели се смръщи и подръпна вратовръзката си. И двамата изглеждаха

представителни хора, но в момента бяха напълно изцедени от всякакви жизнени сили.

Майло отвърна:

— Госпожо, ако има нещо, което...

— Не знаем нищо — прекъсна го Кармели, докосвайки лакътя на жена си.

— Съпругът ми е прав. Няма какво повече да ви кажем.

Като говореше, се движеше само устата ѝ. Издутата кафявата рокля не издаваше никакви телесни очертания.

— Сигурен съм, че е така, госпожо — съгласи се Майло. — Причината да ви питам, е, че понякога на хората им хрумват разни неща. Които те смятат за маловажни и никога не са споменавали. Не казвам, че и в случая става дума за същото...

— О, за бога — пак се намеси Кармели, — не смятате ли, че ако знаехме нещо, щяхме да ви кажем?

— Убеден съм, че щяхте, сър.

— Разбирам какво казвате — каза Лиора Кармели. — Откак моята Айрит... я няма, непрестанно мисля. Мислите... ме нападат сами. Особено нощем. Мисля непрекъснато, през цялото време.

— Лиора, maspeek — прекъсна я мъжът ѝ.

— Мисля — повтори тя, сякаш удивена — за глупости и най-налудничави неща, за чудовища, демони, нацисти, откачени... понякога на сън, понякога наяве. — Тя затвори очи. — Понякога ми е трудно да различа.

Кармели бе пребледнял от гняв.

Жена му продължи:

— Странното е, че никога не сънувам Айрит, а само чудовищата... чувствам, че и тя е там, а когато се опитам да... извикам образа ѝ, той... отлита.

Тя погледна към мен. Аз кимнах.

— Айрит беше моето съкровище.

Кармели отново припряно ѝ зашепна на иврит. Тя сякаш не го чуваше.

— Това е абсурд — обърна се дипломатът към Майло. — Моля ви да си тръгнете веднага.

Лиора докосна ръката му.

— Сънищата с чудовището са толкова... детински. Черни създания... с криле. Когато Айрити беше малка, се страхуваше от черните крилати чудовища — от дяволите. На иврит ги наричаме shedim. Ва'al zvuiv — на иврит това означава повелител на мухите. Като онази книжка за учениците на острова... това е името на филистимски бог на насекомите и болестите... на английски е Велзевул. Когато Айрити беше малка, сънуваше кошмари за насекоми и скорпиони. Събуждаше се посред нощ и искаше да дойде в нашето легло... за да я успокоя, ѝ разказвах истории за shedim. Библията... как ние... филистимците били... завладени... и глупавите им богове... моята култура... моето семейство е от Казабланка... имаме прекрасни приказки, които ѝ разказвах... истории за деца, които побеждават чудовища. — Жената се усмихна. — И тя престана да се страхува.

В това време юмруците на съпруга ѝ побеляваха от стискане.

— Мислех, че съм успяла, защото Айрити престана да идва при нас — продължаваше жената.

Вдигна поглед към съпруга си. Той забодеше очи в панталона си.

— Когато Айрит отрасна — попита Майло, — страхуваше ли се от нещо?

— От нищо. Абсолютно от нищо. Мислех, че съм постигнала забележителен успех с приказките, които ѝ разказвах.

Тя се изсмя кратко и остро, с такава жестока нотка в смеха си, че гръбнакът ми настръхна.

Съпругът ѝ продължаваше да стои до нея, после в миг скочи и се върна с кутия носни кърпички.

Очите ѝ бяха сухи, но той ги изтри.

Лиора му се усмихна и го улови за ръка.

— Смелото ми момиче. Знаеше, че е различна... беше ѝ приятно, че е хубавица... Като живеехме в Копенхаген, веднъж един мъж я сграбчи и се опита да я целуне. Беше на девет години, отивахме да купуваме джинси и вместо да я следвам, вървах пред нея, защото Копенхаген е спокоен град. Има един музей на Строгет — главната търговска улица. Музей на еротиката. Никога не сме влизали, но винаги беше препълнено. Датчаните имат здравословно отношение към тези неща, но може би музеят е привличал болни хора, защото мъжът...

— Стига — прекъсна я Кармели.

— ... сграбчи Айрити и се опита да я целуне. Някакъв старец, ужасен наистина. Тя не го чула — както обикновено беше изключила слуховото апаратче и сигурно си е пеела песнички.

— Песнички? — повтори Майло.

— Пееше си сама. Не истински песни, а някакви свои. Веднага познавах, че си пее, защото главицата ѝ започваше да се движи нагоре-надолу...

— Престана да го прави много отдавна — пак се намеси Зев.

— А тя как реагира — поиска да знае Майло, — когато мъжът я грабна?

— Удари го и се освободи от ръцете му, а после му се присмя, защото изглеждал много уплашен. Беше дребен стар човечец. Отначало дори не разбрах и се обърнах чак като чух викове на датски — двама младежи държаха стареца, а Айрити се смееше отстрани. Видели цялата случка и твърдяха, че мъжът бил луд, но безопасен. А Айрит все се смее и смее. Старецът изглеждаше много по-уплашен от нея.

— Това се случи в Дания — отбеляза Кармели. — А тук е Америка.

Усмивката на Лиора се стопи и тя притеснено наведе глава.

— Значи според вас Айрит не се е страхувала от непознати? — отново попита Майло.

— Не се страхуваше от нищо.

— Значи ако някой непознат...

— Не зная — прекъсна го тя и изведнъж се разплака. — Нищо не зная.

— Лиора — каза Кармели и я улови за китката.

— Не зная — повтори тя. — Може би. Не зная! — Издърпа ръка и заби поглед в тапета на празната стена. — Може би е трябвало да ѝ разказвам други приказки, в които демоните побеждават и затова трябва да се внимава...

— Госпожо...

— О, моля ви — отвратен каза Кармели. — Това е пълна идиотщина. *Настоявам* да си тръгнете.

Той енергично се отправи към вратата. С Майло се изправихме.

— Последен въпрос, госпожо Кармели — каза той. — Дрехите на Айрит. Изпратихте ли ги в Израел?

— Нейните дрехи? — учуди се Кармели.

— Не — отвърна Лиора. — Изпратихме само... тя... когато ние... нашите обичаи... използваме бяла роба. Дрехите ѝ са тук. — Тя погледна съпруга си. — Помолих те да се обадиш в полицията, а след като не се обади, се обърнах към секретарката ти. Пристигнаха след месец и аз ги запазих.

Кармели се опули.

Тя продължи:

— В колата са, Зев. За да са с мен, когато ходя някъде.

— Ако нямате нищо против... — започна Майло.

— Това е лудост — отсече Кармели.

— Луда ли съм? — Лиора отново се усмихна.

— Не, не, не, Лили, но всички тези въпроси.

Отново заговори на иврит. Тя го изслуша мълчаливо, после се обърна към нас:

— Защо искате дрехите?

— За лабораторни изследвания — обясни Майло.

— Вече бяха подложени на лабораторен анализ — каза Кармели.

— С месеци чакахме да ни ги върнат.

— Зная, сър, но когато поемам случай, държа да съм сигурен.

— В какво да сте сигурен?

— Че всичко е направено какво трябва.

— Разбирам. Вие сте старателен човек.

— Опитвам се да бъда.

— А предшествениците ви?

— Сигурен съм, че и те са се стараели.

— Освен това сте и лоялен — отбеляза евреинът. — Добър войник. И какъв е смисълът да правите анализи след толкова много време, в което дрехите са престояли в багажника на жена ми?

— Изобщо не съм ги докосвала — каза Лиора. — Дори не съм ги разпечатала. Исках, но...

Кармели имаше вид на разлютена оса и се задоволи само с възклицанието:

— А!

Лиора продължи:

— Ще ви ги донеса. Ще ми ги върнете ли после?

— Разбира се, госпожо.

Тя се изправи и излезе.

Отключи задния капак на минибуса и отдолу се подаде отделението с резервната гума. Отстрани бе оставена найлонова торба с етикет „ЛДП“. Вътре имаше нещо синьо — сгънати джинси. И нещо бяло — единствено чорапче.

— Съпругът ми вече смята, че съм се побъркала напълно, понеже започнах да си говоря — както Айрити си пееше.

Кармели окаменя, но после очите му омекнаха.

— Лиора. — Той я прегърна.

Тя потупа ръката му и се отдръпна от него.

— Вземете я. — Посочи дрехите.

Майло посегна, а в този миг Кармели се прибра в къщата.

Лиора го проследи с поглед и каза:

— Може би съм болна. Или примитивна... Какво ще анализирате? Първото, което ни съобщиха от полицията беше, че по дрехите нямало нищо.

— Може би ще повтора същите изследвания — обясни Майло. Стискаше плика с две ръце, сякаш беше скъпоценна вещ.

— Ами, довиждане тогава. Радвам се, че се запознахме.

— Благодаря, госпожо. Съжалявам, че разстроихме съпруга ви.

— Мъжът ми е много... чувствителен. Ще ми ги върнете ли?

— Непременно, госпожо.

— Можете ли да ми кажете приблизително кога?

— При първа възможност?

— Благодаря — заключи жената. — При първа възможност. Искам да ги нося със себе си, когато отивам някъде.

21.

Тя тъжно се замъкна до вратата, прибра се вътре и заключи.
С Майло се върнахме при колите.

— Обожавам работата си — отбеляза той. — Особено тези
жизнерадостни и леки мигове. — Бе сгушил торбата на огромните си
гърди.

— Горката жена — отвърнах. — Мъчно ми е и за двамата.

— Като че ли отношенията им не са особено розови.

— Трагедиите обикновено развалят отношенията.

— Други прозрения?

— Относно?

— Относно нея, тях.

— Той се опитва да я защити, а тя не иска да бъде защитавана.

Най-стандартен мъжко-женски стереотип. Защо?

— Не зная... само как говореше, че е луда, примитивна. Тя е...
нещо в нея ме накара да се запитам дали нямат нещо наследствено.

Аз се опулих насреща му.

— Както ти казах, все жизнерадостни и леки мигове, Алекс.

— Издебнала е собственото си дете в парка и го е удушила?

— И то нежно... или например приятелят ѝ, *такива* съм ги
виждал много: той завързва връзка, децата му пречат — но не, не я
подозирам. Просто по инерция ми идват грозни мисли. — Отпусна
ръка и торбата се люшна. — Виждал съм толкова деца, убити от
мамичка. Не мога да работя ефективно, ако пренебрегвам сенките.

— Прав си — подкрепих го. — Моята версия е, че е била
изложена на свръхголямо напрежение — жена на дипломат и така
нататък — и нервите ѝ не са издържали. Сигурно преди е умеела да
изглежда весела, да потиска тревогите, а сега е пратила всичко по
дяволите.

Той отново погледна дрехите.

— А как ти се струва фактът, че ги е пазила през цялото това
време?

— Това е за нея нещо като параклис. Има какви ли не. Знаела е, че съпругът ѝ ще се засегне и го е направила тайно, но сега рискува да предизвика неодобрението му, за да ни съдейства.

— Ще се засегне. Тя говореше за културата си. Може би в противовес на неговата? Мароко срещу държавата откъдето е той?

— Вероятно. Прилича на европейец. Когато бях на частна практика, имах няколко пациенти евреи и изникна проблемът изток-запад. Със създаването на Израел всички евреи са се оказали в общ куп, а това може да породии конфликт. Помня едно семейство, което се намираше в противоположната ситуация. Съпругът беше от Ирак, а жената — от Полша или Австрия. Намираше я за студена, тя пък го смяташе за суеверен. Може би госпожа Кармели не иска господинът да смята, че се занимава с първобитни ритуали. Сигурно просто е знаела, че ще бъде отвратен от идеята с дрехите. Каквато и да е причината, изобщо не се поколеба да ти каже за тях.

— Едно е сигурно — ще разпитам съседите. Кармели ще побеснее, но да става каквото ще. Най-много ситуацията да се влоши още повече, тогава ще ме сменят и някой друг ще трябва да се чувства безполезен.

Огледах улицата. На тротоара бе останал само микробусът на електрическата компания.

— Наистина ли смяташ да правиш нови лабораторни тестове?

— Може би. Всяко нещо с времето си.

Срещнахме се в участъка на Уест Ел Ей, на горния етаж, в детективския му кабинет, където сега бе относително тихо и празно, с изключение на един-единствен детектив — една тъмнокожа, която попълваше формуляри. Като че ли изобщо не забеляза как Майло седна на металното си бюро, разчисти листата и постави найлоновия плик до купчина бележки, затиснати с телбод. Прегледа листчетата и ги остави на бюрото. После сложи хирургически ръкавици и отвори торбата.

Първо извади панталоните, обръщайки джобовете наопаки. Джинсите издаваха миризма на пръст, мъх и химикали.

Бяха празни.

Като обръщаше панталоните, ми показва много бледи кафяви петна, които не бях забелязал.

— Кал от мястото, където е лежала на земята.

Отново сгъна дрехата спретнато, извади бялото чорапче, после и другарчето му, сетне бели памучни гащички на розови цветенца, чието дъно беше отрязано.

— Изследвали са за семенна течност — промърмори Майло.

После дойде ред на гуменките. Майло извади стелките и разгледа обувките, отбелязвайки:

— В обувките на онова дете Ортис кръвта направо се е набивала на очи, но все пак да проверим — четиридесет и първи номер, произведени в Макао, пада, няма кръв, каква изненада.

Белият памучен сутиен го накара да се поколебае за миг, преди да извади последната дреха — обточената с дантела бяла тениска, която бях видял на снимките. Отпред беше чиста, но на гърба беше изцапана със същите кафяви петна. Имаше две джобчета.

Майло разтвори едното с пръсти, погледна вътре, после надникна и във второто и извади правоъгълно листче.

— А-ха, доктор Шерлок, попаднахме на някаква следа — „Инспектирано от номер 11“.

После обърна хартийката и ченето му увисна от почуда.

В средата спретнато бяха напечатани четири букви: DVLL.

22.

Същата вечер в десет часа влязохме в задната стая на малък ресторант на булевард Санта Моника, който се намираше на четири преки от полицейското управление в Уест Ел Ей. Червенокосата престолика келнерка изглежда ни се зарадва, а банкнотата, която се шмугна в дланта ѝ, подобри настроението ѝ още повече.

В това помещение с яркозелени тапети и пейки с кожена (естествена или изкуствена) тапицерия спокойно можеше да се проведе цяло сватбено тържество. По стените висяха изискани импресионистични репродукции, които изобразяваха парижки улици, долината на Лоара и други места, които едва ли биха били посетени точно от ченгета, но единствените посетители бяха трима полицаи, настанени в най-голямото сепаре в дъното на салона.

Уилис Хукс и Рой Макларън от Саутуестското управление пиеха айс чай, а на масата седеше още някакъв едър и набит белокоос мъж на около шейсет години, с карирано сако и черна памучна блуза, който пиеше бира.

Докато се настанявахме в сепарето, Майло представи възрастния господин като детектив Мануел Алварадо, от Нютънското управление.

— Приятно ми е, господин докторе — отвърна другият. Имаше мек глас, а кожата му бе потъмняла и загрубяла като на полски работник.

— Благодаря ти, че пожертва свободната си вечер, Мани.

— За детективска сбирка? Не бих я пропуснал за нищо на света.

В Согъс не става нищо интересно.

— Чак там ли живееш? — попита Хукс.

— От петнадесет години.

— И как се развличаш?

— Отглеждам разни неща.

— Растения?

— Зеленчуци.

Келнерката отново изникна до масата.

— Всички ли се събраха?

— Всички — потвърди Майло.

— Нещо за вечеря, господа?

— Донеси от смесения ордъовър.

Когато тя се отдалечи, Макларън отбеляза:

— *Господа*. Очевидно не ни познава.

Всички се почувствахме длъжни да се усмихнем.

Хукс се обърна към Майло:

— Ти направо ме срази по телефона. Не бях изпитвал такава изненада откак бившата ми жена ми заяви, че вече не ме намирала красив.

— И аз много се изненадах, Уилис — отвърна Майло.

Алварадо извади от джоба си пакетче дъвка и предложи на присъстващите. Всички отказаха. Той извади една и я лапна, замислено отбелязвайки:

— Ди Ви Ел Ел. Такова съвпадение, а никой не го е чувал досега.

— Ние разпитахме цялото управление и нищо — вметна Макларън.

— И в Уест Ел Ей е така — съгласи се Майло. — ФБР нямат нищо в архива.

— Аз пак си прегледах копие от случая Ортис — каза Алварадо.

— Своео копие?

— Оригиналът го нямаше, появи се чак вчера — сигурно е станало някакво объркване, добре че винаги си правя ксерокопие. В тоалетната, където е било убито момчето, никъде няма надпис DVLL, а навремето най-старателно бях преписал всичко от стените. Продължавам да търся обувките, но доколкото си спомням, в тях нямаше нищо, само кръв. Тъй че не съм много сигурен дали моят случай спада към вашите.

— Пък и е момче — отбеляза Хукс.

— Освен това не намерихме тялото, което е съществена разлика.

— Не че откривам някакъв особено ясно изразен модел — продължи Хукс. — Какво общо откривате между дете на дипломат от Уест Ел Ей и градска въртиопашка? — Той поклати обръснатата си глава. — Луда работа. Истории от *зоната на здрача* — нещо му хлопа

дъската на този тип, нали, докторе? Как мислите, това DVLL има ли нещо общо с дявол?

— Възможно е — отвърнах. — Но въпреки разликите, Латвия и Айрит си приличат в някои отношения: и двете са с леко изостанало развитие, тийнейджърки от неанглоезични семейства, фактът, че убиецът се е спрял на деца с увреждания, показва, че презира слабостта у другите, а може би и у себе си.

— Убиец инвалид?

— Или пък маниак на тема сила и слабост. Доминация. Това би могло да издава безсилие в собствения му живот.

— Нещастник, който убива — обобща Макларън. Дръжката на лъжицата се скри в огромната му длан.

— Реймънд Ортис също е бавноразвиващо се дете — допълни Алварадо. — Но нали е момче... обикновено като избират момчета, не закачат момичета.

— Обикновено — отвърна Хукс, — като избират бедни деца от центъра, не закачат богаташчета от предградията. Обикновено, като обесят един, не оставят следващата жертва просната на земята. Тъй че дори да има някакъв шаблон, на мен определено ми убягва.

Обърна се към мен.

— Може би шаблонът се заключава в упоритото *избягване* на всякакви шаблони — предположих. — За да ви надхитри. Често пъти серийните убийци сериозно изучават полицейските процедури и дори събират списания с истински случаи за стимул. Възможно е този също да ползва помощен материал. Изучил е правилата, за да ги нарушава. Променя начина на действие и се мести от квартал на квартал, но това са все повърхностни промени.

— Какво разбирате под „повърхностни“? — попита Алварадо.

— В същността си престъпленията остават едни и същи. Това е запазената му марка. Сексуалните убийци са психологически закостенели и се нуждаят от определена структура. В конкретния случай тя се базира на умствено увредени тийнейджъри и оставянето на посланието DVLL. Може би е нещо лично, което само той разбира, или заяждане, а дори и двете. За сега обаче избягва да се изтъква — бележките са оставени толкова дискретно, тъй че надали изобщо е очаквал някой да ги открие. И това е предимство в полза на добрите. Той дори не знае, че някой е направил връзката.

— А на твоята бележка, Майло — поиска да знае Макларън, — „Инспектирано от номер 11“, това на самия лист ли е написано, или е напечатано допълнително?

— Изглежда като да е на самия лист, но със съвременните компютри и принтери е трудно да се определи. Пратих я за анализ и може би от лабораторията ще ми кажат по-точно. Както и да е, донесъл я е предварително, защото DVLL е написано с различен шрифт, от лабораторията казаха, че сигурно е на компютър, но не си представям някой, който е тръгнал да убива, да помъкне и компютър.

— Ами човек никога не знае — отбеляза Хукс. — Вече произвеждат такива миниатюрни лаптопи. А и господин докторът смята, че убиецът е правил снимки на жертвата. Тъй че ако е имал фотоапарат, защо да не си е носел и компютър? Сигурно е имал цяла кола с каква ли не техника.

— Или цял микробус — поправи го Алварадо. — Тия типове много обичат микробуси.

— А-ха.

— Аз все се оглеждам за микробуси. В случая с Реймънд със седмици проверявах микробусите в квартала — глоби за неправилно паркиране и какво ли не. Така и не открих убиеца, но много бяха превърнати в походни спални и дори попаднах на един турчин, който имаше белезници и инструменти за кражба.

— Има си хас — намеси се Макларън. — Всеки добре оборудван убиец има я микробус, я каравана. Сигурно има каталог за поръчка.

— Та значи, DVLL е нещо важно за него, макар че не иска да го изтъква — заключи Майло.

— Или сега започва и трупа увереност — обясних аз, — или е прекалено страхлив и ще продължи да оставя скрити послания. Фактът, че се е спрял на изключително уязвими жертви, издава страхливост.

На вратата се почука и Майло викна:

— Влизай, Сали.

Келнерката вкара количка за сервиране с две табли, отрупани с чинии. Китайски уонтон, пържени пилета, скарриди, яйчни ролца, пържоли, кебап на дървени шишове, гарниран със сланина; малки пици, какви ли не сосове, начо, солети и пържени картофи.

— Смесените ордъоври, господа.

— Благодаря, защо не — отвърна Хукс. — Днес на обед изминах пеш три метра от будката за сандвичи до колата си и сигурно съм изгорил една-две калории.

Сали нареди чиниите на масата и напълни чашите.

— Благодаря. Вече се чувстваме идеално — каза Майло.

— Няма да ви прекъсвам повече — обеща тя. — Ако искате нещо, просто ми викнете.

Мъжете нападнаха ордъврите и не след дълго половината чинии се изпразниха.

— Обожавам тези работи — каза Хукс и посегна към едно пилешко крилце. — Просто усещам как ми се запушват артериите.

— Казваш, че обувките още ги нямало — обърна се Майло към Алварадо.

— Разбрах, че били там, но като проверявах, ги нямаше в хранилището. Което никак не ме изненадва, Майло, защото случаят е отпреди година, а помещенията са малки и непрекъснато местим нещата. Като изскочат отнякъде, веднага ще ти кажа.

Майло кимна.

— Нещо друго?

— Латвия — започна Макларън. — Изнамерихме всякакви бандити, които са я познавали, даже двама си признаха, че са лягали с нея, но никакви постоянни приятели. Бабата казва, че непрекъснато излизала нощем, но не знаем къде е ходила, като се изключи отбивката от магистралата. От време на време се е завъртала натам и може да е попаднала на някого — да речем, някой от Уест Сайд, който я е оправил в колата си или микробуса си, а после я е хвърлил в училището, за да не се сетим откъде е. Когато отклоненията са задръстени или пък има място за паркиране, гъмжи от всякакви просяци, цветари и продавачи на портокали. Да предположим, че има задръстване, Латвия развява крака насам-натам, някой шегаджия я привиква... Може някой да е забелязал. Щях да видя, ако бяха показали снимка по телевизията, но кой би се занимавал със загазила негърка проститутка. После вие ми казахте, че било наредено да се мълчи.

— Как така? — поиска да знае Алварадо.

— Семейството на жертвата — обясни Майло — и израелското консулство. Настояват да се въздържа от разгласяване на случая в

медиите поради съображения за безопасност и имат доста здрави връзки с началството. Днес питах моя шеф и той каза, че било заповед отгоре, тъй че да не се бъркам.

— Значи трябва да мълчим — заключи Хукс.

— А за мен отнася ли се? — настояваше Алварадо. — Още не съм много сигурен дали моят случай има някаква връзка с вашите.

— Защо? Да не би да се каниш пак да пускаш материал в испанските вестници? — попита Майло.

— Не. Просто искам да си изясня правилата. И какви са им съображенията за безопасност?

Майло му разказа накратко.

— А като се има предвид и връзката с Латвия, съвсем не звучи като политически тероризъм. Обясних на шефа, ама той...

Майло театрално си запуши ушите.

— Естествено, че не е терорист — съгласи се Макларън. — Тоя е чист луд.

— Деца с увреждания — рече Хукс и поклати глава.

— И какъв е планът за действие? — попита Алварадо.

— Продължаваме да търсим улики и държим връзка — каза Майло.

Мани кимна.

— И обувките. Ще ги намеря.

— Може да извадим късмет и нашият човек да допусне грешка — предположи Хукс.

— Човешката грешка — нашият стар приятел — заяви Макларън.

— Разбира се, в случай че става дума за човек — заключи Майло.

23.

Другите си тръгнаха и Сали донесе на Майло сметката. Типичният полицейски бакшиш, и келнерката беше готова да го разцелува.

Той прибра бележката, но остана на мястото си и жената се скри.

— Какво ще кажеш?

— Осем ръце са по-силни от две — отвърнах.

Той се намръщи.

— Какво?

— Непрекъснато ми се въртят в главата твоите думи за случая с Реймънд Ортис. За импулсивното първо убийство. Ако не грешиш, значи това е началната точка на крива... DVLL. Това ли пък какво значи?

— Утре ще ида до университета и ще си поиграя с компютрите.

— Добре... много ти благодаря.

В чашата му беше останал малко айс чай и той я пресуши до дъно.

Попитах го къде е тоалетната.

Той посочи някаква врата в отсрещния десен ъгъл.

Като влязох, забелязах телефон, а в дъното имаше друга врата с надпис „авариен изход“. Тоалетната беше малка, облицована с бели плочки, безупречно чиста и ухаеща на дезинфектант.

Отнякъде ставаше течение. Забелязах, че прозорецът, покрит с многобройни пластове боя, е леко откряхнат, и в същия миг отвън долетя шум от бръмчене на мотор.

После видях парченца олющена боя по перваза. Значи някой е отворил прозореца съвсем скоро.

Зад ресторанта минаваше малка улица, по която се движеше някаква кола.

Микробус.

Беше с изгасени светлини, но отдалечавайки се на заден ход, премина под лампата над задния вход.

Сив или светлосин микробус форд. Служебна кола на някаква електрическа компания.

Бях я видял — нея или някоя друга кола на същата фирма — днес следобед на улицата пред дома на Кармели.

Уличката беше тясна и автомобилът трябваше да извърши тройна маневра, при което се извърна странично към мен.

Опитах се да отворя прозореца по-широко, но той изобщо не помръдваше. Присвивайки очи, се опитах да различа името на фирмата.

„Хермес Илектрик. Скоростно обслужване“

И лого, изобразяващо крилатия бог. Телефонен номер, който започваше с 818, но не можах да го различа целия.

„Микробус. Тези типове страшно си падат по микробуси.“

Автомобилът се изравни с тротоара и гумите му се извъртяха. Прозорците бяха затъмнени и шофьорът не се виждаше.

Докато се отдалечаваше, се опитах да различа регистрационния номер, справих се и със седемте цифри и започнах гласно да ги повтарям, докато търсех писалка и посягах да ги запиша на хартия от автомата за салфетки.

Майло така подскочи, че разклати цялата маса.

— Значи дебнат нас и Кармели? Каква арогантност!

Той забърза към тоалетната и отвори със замах аварийния изход.

Навън беше топло и миришеше на развалени зеленчуци. Дочувах вой на сирени — сигурно откъм полицейското управление. Подадох му хартиятката.

— „Хермес Илектрик“ — прочете той.

— Ако е електротехник, значи е с униформа. Някоя безлична сива или белезникава униформа, подобна на онези от озеленяването. Освен това те мъкнат каква ли не техника — кой би забелязал фотоапарат сред другите машинарии в микробуса. А и помня какво ми каза Робин, докато строяхме новата къща. От всички майстори електричарите са най-точни. Прецизни до степен на перфекционизъм.

— Звучи логично — съгласи се той. — Оплескваш нещата и заминаваш на електрическия стол... И през цялото време ли беше пред Кармели?

— Да.

Прекосихме ресторанта, забързано подминавайки посетителите. Служебната кола ни чакаше отпред.

— Хермес — започнах, — богът на...

— ... бързината — довърши Майло. — Да разбирам ли, че сме попаднали на някой много бърз образ?

* * *

Проверихме регистрационния номер чрез мобилния терминал. Получихме отговора след минути.

— Шевролет „Нова“, седемдесет и осма година, на името на П. Л. Алмони във Феърфакс. Значи тоя изрод е сменил номерата. Тази история става все по-хубава и по-хубава — заминавам право там, сигурно е някъде между Пико и Олимпик.

— Номерът за контакт започваше с 818.

— Значи живее в града и работи в долината. Има лична кола и служебен микробус, и като му се доиграе, просто разменя номерата... Алмони... името може ли да е еврейско?

Кимнах.

— Все по-заплетено и по-заплетено... добре де, я да видим дали го има в компютрите на националните служби.

Но не открихме нищо. Майло подкара колата и отбеляза:

— Няма досие. Значи наистина е начинаещ, по дяволите... Я да видим как живее това животно, освен ако не бързаш да се прибиращ.

Сърцето ми подскачаше, а устата ми беше пресъхнала.

— Ами, как пък не.

Източният край на Феърфакс авеню беше сравнително тъмен и почти празен, а по тротоарите една след друга се редяха витрините на сбутани магазинчета. Всичките бяха затворени, с изключение на един етиопски ресторант без завеси на прозорците. Вътре трима посетители размишляваха над чинии с огромни порции.

На адреса, където беше регистриран Алмони, намерихме „Нотариус“, „Копирни услуги“ и „Пощенски кутии под наем“. Излязохме навън и надникнахме през прозореца. Три стени, изцяло заети с кутии и бюро в дъното на помещението.

— Наистина е поща, да му се не види. Да вървим във фирмата му — възкликна Майло.

Отново се качихме в колата, той позвъни на „Услуги“, изчака, после попита — „Сигурни ли сте?“ и записа нещо.

Затвори и кисело се ухили.

— Наистина е от долината, само че адресът е в район 310. Холоуей Драйв в Уест Холивуд. Добре дошли в лабиринта, приятели.

Холоуей се намираще на десет минути път с кола от пощенските услуги — близко и удобно за потайния господин Алмони. От Уест свихме към Ла Сиенега, после на запад почти до булевард Санта Моника, след това наляво в тиха уличка с жилищни кооперации. Приятни сгради, много от тях отпреди войната, някои скрити зад плетове. Предположих, че и Алмони живее в подобна кооперация.

Беше почти до Сън Стрип, но шумът и светлините не стигаха дотук. Забелязах жена, която разхождаше огромно куче — и двамата имаха протяжна и самодоволна походка. Сред жилищните сгради се гушеше старинна средиземноморска къща, където се помещаваше частно училище.

Беше толкова тъмно, че едва разчитаме табелите с номерата. Докато Майло търсеше адреса, аз съчинявах наум вестникарски материал за събитието:

Малко се знае за Алмони. Тих човек, казват съседите му от приятния квартал.

Изведнъж Майло спря.

Не познах: сградата, където се помещаваше „Хермес Илектрикс“, представляваше триетажна, добре осветена постройка от по-ново време, с открита тухлена фасада и стъклена врата, която водеше към осветено фоайе, цялото в огледала.

Всъщност Майло и Рик живееха съвсем близо.

И той си го помисли, защото стисна зъби и каза:

— Добър вечер, съседе.

Като слязохме от колата, задълбочено разгледа накичените по уличния стълб знаци за паркиране. Най-отдолу се казваше, че местата са само за абонати. Майло залепи на таблото на колата лепенка с надпис „ЛДП“ и заяви:

— Не че има полза. Тук е Уест Холивуд Каунти и на собствениците на платените места за паркиране хич няма да им пука.

Приблжихме до стъклената врата. Десет процепа за пощенски кутии и до всеки от тях по един звънец.

На номер 6 пишеше: „И. Буджишин. Езиково училище Хермес Инк.“.

— Разностранен талант — отбеляза Майло и присви очи да види колко е часът. — Почти полунощ. Нямаме правомощия в този район, нямаме и заповед за обиск... нищо чудно да има домоуправител... ей го на номер две, дано е нощна птица.

Той заби пръст в бутона на звънеца до номер 2. Известно време никой не отговаряше, но после прозвуча плътен мъжки глас:

— Да?

— Полиция, сър. Извиняваме се за безпокойството, но ви молим да слезете във фойето.

— Какво?

Майло повтори.

Плътният глас отвърна:

— А аз как да съм сигурен, че сте от полицията?

— Като слезете, с удоволствие ще ви покажем документите си, господине.

— Но ако това е някаква шега...

— Не е, сър.

— За какво става дума?

— За един от вашите наематели...

— Някакви проблеми?

— Все пак ви моля да слезете, господине.

— ... чакайте малко.

След пет минути във фойето се появи мъж на близо тридесет години, който усилено триеше очи. Беше млад, но вече плешивееше, с кестеняви мустаци и подстригана козя брадичка, облечен в размъкната сива тениска, сини бермуди и по домашни пантофи. Краката му бяха много бледи, покрити с руси косми.

Той продължаваше да премигва и да трие очи, надничайки иззад стъклото. Майло измъкна значката си, брадатият я разгледа, смръщи се

и изрече:

— Покажете ми нещо друго.

— Страхотно — промърмори Майло. — Този пък е претенциозен. — Извади служебната си карта. Дори ако беше разбрал, че Майловите документи не важат в този квартал, младежът не го показа. Кимна сънено, отключи и ни пусна вътре.

— Не разбирам защо не се появите в по-разумен час.

— Извинете, господине, но проблемът възникна току-що.

— Така ли? Кой има проблеми?

— Дори не става дума за нещо сериозно, сър, просто бихме искали да ви зададем няколко въпроса във връзка с господин Буджишин.

— Господин Буджишин?

— Да...

Младежът се усмихна.

— Нямаме такова животно.

— Но на номер 6...

— Там живее *госпожа* Буджишин. Ирина. При това е сама.

— А тя има ли приятел, господин...

— Лоръл. Фил Лоръл. Да, да, като Лоръл и Харди. Никога не съм виждал приятел, не зная дали се среща с някого. През по-голямата част от времето я няма. Приятна, тиха наемателка, не ми създава грижи.

— А къде ходи, като излиза, господин Лоръл?

— Предполагам, на работа.

— А какво работи?

— В някаква застрахователна компания. Изкарва добри пари и винаги си плаща наема навреме, а мен ме интересува единствено това. За какво става дума?

— Тук пише „езиково училище“.

— Това е странична дейност — обясни Лоръл.

— Буджишин... Руския ли е?

— А-ха. В Русия преподавала математика в университета.

— Значи училището е в извънработно време.

Лоръл започваше да се притеснява.

— Ако трябва да сме точни, не позволяваме на наемателите да провеждат търговска дейност в жилищата си, но нейният бизнес е съвсем малък, идват най-много двама-трима седмично и тя не вдига

никакъв шум. Много е мила. Поради което съм убеден, че е станала някаква грешка...

— Двама-трима ли казахте? Всичките й ученици ли са мъже?

Лоръл докосна брадичката си.

— Сигурно са били... о, не. — Той се разсмя. Зъбите му бяха пожълтели от никотин. — Не, не, не и Ирина, това е абсурд.

— Кое?

— Сигурно намеквате, че работи на повикване. Не, не, не бихме допуснали подобно нещо, повярвайте ми.

— Имали ли сте вече проблеми с момичета на повикване?

— В тази кооперация не, но на други места, по на изток... както и да е, Ирина не е такава.

— Сградата ваша ли е?

— Наполовина. — Той хвърли бърз поглед към вратата. — Семейна собственост. Родителите ми се пенсионираха и се преместиха в Палм Спрингс, а аз им помагам в бизнеса. — Той се прозя. — Мога ли вече да се прибирам да спя?

— Знаете ли дали госпожата има електрическа компания на име „Хермес Илектрик“? — продължи Майло.

— Не съм чувал — за какво става дума?

— А къде се намира застрахователната компания, където работи?

— На Уилшър. Трябва да проверя регистрацията.

— Бихте ли го направили, ако обичате?

Лоръл потисна поредната въздишка.

— Ама наистина ли е толкова важно? Хайде де, какво толкова е направила?

— Попаднахме на нейното име във връзка с едно разследване.

— За електротехници ли? Строителна измама? Мога да ви разкажа хиляди истории за строителни шашми. В строителството всички са мошеници, и изобщо, американската цивилизация вече напълно е забравила всякаква работна етика.

Той млъкна. Майло се усмихна. Лоръл потри брадичката си и въздъхна.

— Добре де, почакайте, ей сега ще донеса книгата... ще влезете ли?

— Благодаря ви, сър — прие Майло. — Благодаря ви за отделеното време.

Шляпайки с пантофите, Лоръл се отдалечи и след малко се върна с жълто листче, което бе лепнал на палеца си като миниатюрно флагче.

— Заповядайте. Сбъркал съм, в депозитарна фирма, „Метрополитен Тайтъл“. Но пак е на Уилшър. Като длъжност е писала „мениджър данни“. Не ми е приятно да ви разкривам подобна информация без нейно съгласие, но тези неща можете да ги научите отвсякъде.

Майло взе жълтото листче и прочете адреса. Намираще се към Ла Бреа.

— Благодаря ви, господине. Сега ще се наложи да посетим госпожа Буджишин.

— По това време?

— Ще се постарая да не вдигаме шум.

Лоръл премигна.

— И няма да има... бъркотия и така нататък?

— Не, сър. Просто ще поговорим.

Малкият асансьор с огледала заскърца към третия етаж и ни стовари в жълт коридор.

Апартаментите бяха по два на етаж. Номер 6 се падаше отляво.

Майло почука. Известно време не последва никакъв отговор и той тъкмо се канеше да потропа отново, когато шпионката блесна. Майло извади значката си.

— Полиция, госпожо Буджишин.

— Да?

— Полиция.

— Да?

— Бихме искали да поговорим с вас.

— С мен? — Дрезгав глас, силен акцент.

— Да, госпожо. Дали бихте отворили?

— Полиция?

— Да, госпожо.

— Много е късно.

— Извинете ни, госпожо, но е много важно.

— Да?

— Госпожо...

— Но вие искате да говорите точно с мен?
— Да, госпожо, за „Хермес Илектрик“.
Шпионката се затвори и вратата се отвори.

* * *

На прага се появи боса едра жена към четиридесет години, висока около метър и петдесет и пет, с бяла памучна блуза „Армани“ и черен ватен анцуг. Беше с късо подстригана кестенява коса и имаше приятни черти на лицето — преди десет години сигурно е била доста красива с този малък, но добре оформен нос и пълните си устни.

Имаше прекрасна кожа с цвят на слонова кост и румени страни. Сиви очи, които се взираха зорко и напрегнато изпод старателно оформените вежди.

Тя откряна вратата само колкото да ни вижда. Зад нея се забелязваше тъмна дневна.

— Госпожа Буджишин? — обърна се към нея Майло.

— Да.

— „Хермес Илектрик“?

Пауза.

— Аз съм „Езиково училище Хермес“ — обясни тя, произнасяйки думата „хуур-меес“. После се усмихна. — Някакъв проблем ли има?

— Ами просто сме малко объркани, госпожо. Защото на вашия адрес е регистрирана електрическа компания на име „Хермес Илектрик“ от долината.

— Така ли?

— Да, госпожо.

— Това е... някаква грешка.

— Мислите ли?

— Да, разбира се.

— А какво можете да ни кажете за господин Алмони?

Тя отстъпи малко по-навътре и попритвори вратата.

— Кой?

— Алмони. П. Л. Алмони. Кара служебен микробус на фирмата „Хермес Илектрик“. Има пощенска кутия недалеч оттук.

Ирина Буджишин не отвърна. После сви рамене.

— Не го познавам.

— Наистина ли? — Майло се приведе към нея и кракът му се плъзна към вратата.

Тя отново сви рамене.

— Вие сте „Хермес“ и те са „Хермес“, а техният номер съответства на вашия адрес.

Мълчание.

— Къде е Алмони, госпожо?

Ирина Буджишин отстъпи още по-назад, сякаш се канеше да затвори вратата, но Майло ѝ попречи.

— Ако го укривате, може да изпаднете в големи неприятности...

— Не познавам такъв човек.

— Не познавате такъв човек? Значи името е фалшиво? Питам се защо ли приятелят ви трябва да се крие под фалшиво име?

Излая въпросите един след друг. Устните на пълната жена побеляха, но тя продължаваше да мълчи.

— И кое друго е фалшиво? Езиковото училище? Или мениджърската позиция в „Метрополитен Тайтъл“? Какво всъщност работите, госпожо Буджишин? Дали ще ни кажете, или не, няма никакво значение, защото тъй или инак ще разберем.

Рускинята продължаваше да стои като паметник.

Майло натисна вратата по-силно и жената въздъхна.

— Влезте. Ще поговорим.

Включи настолна лампа с формата на ларва. Дневната ѝ по нищо не се различаваше от хиляди други дневни стаи: скромни размери, нисък таван, кафяв мокет, най-обикновени мебели. Кътът за хранене се състоеше от сгъваема маса за карти с три сгъваеми стола около нея. Зад белия плот се виждаше кухня със светли дъбови шкафове.

— Моля седнете — покани ни тя, намествайки бухналата си коса без особен ефект.

— Няма нужда — отвърна Майло, оглеждайки вътрешния коридор, отделен със завеса от дървени мъниста. В дъното се забелязваше отворена врата към баня: нощен полумрак, бельо по кабината на душа.

— Колко стаи има натам?

— Една спалня.

— А има ли някой?

Ирина поклати глава.

— Сама съм... Искате ли чай?

— Не, благодаря. — Майло извади пистолета си, шмугна се през мънистата и сви наляво.

Ирина продължаваше да стои неподвижно, без да ме поглежда.

След миг Майло се върна.

— Добре. Разкажете ни сега за „Хермес Илектрикс“ и господин П. Л. Алмони.

Този път името извика на устните ѝ усмивка.

— Трябва да се обадя по телефона.

— На кого?

— На един човек, който може да отговори на въпросите ви.

— Къде е телефонът?

— В кухнята.

— Има ли нещо друго, което трябва да зная?

— Имам оръжие — тихо му съобщи тя. — В чекмеджето на шкафа до хладилника, но не възнамерявам да стрелям срещу вас.

С няколко енергични крачки Майло застана до шкафа и извади оръжието: хромиран автоматичен пистолет.

— Зареден и готов за стрелба.

— Живея сама.

— Разполагате ли с друго оръжие?

— Не.

— И господин Алмони не се крие в килера?

Тя се разсмя.

— Кое му е смешното?

— Такъв човек не съществува.

— Откъде сте толкова сигурна, щом не го познавате?

— Нека се обадя по телефона и ще разберете.

— На кого ще се обаждате?

— Не мога да ви кажа предварително. Вие не сте от този район, тъй че дори не съм длъжна да ви съдействам.

Не се противеше, просто отбелязваше факта.

— Но все пак ни съдействате.

— Да. Така е по-... практично. А сега ще позвъня. Можете да ме наблюдавате.

Двамата отидоха в кухнята, а Майло не се отделяше от нея и стърчеше над главата ѝ, докато тя набираще номера. Каза нещо на чужд език, вслуша се, отново каза нещо и връчи слушалката на Майло.

Той я притисна към ухото си и стисна зъби.

— Какво? Кога? — Вече се ядосваше. — Аз не... добре, добре. Къде?

И затвори.

Ирина Буджишин излезе от кухнята и седна на дивана с доволно изражение.

Майло се обърна към мен. Целият пламтеше и имах чувството, че ризата му е отесняла.

— Току-що говорих със заместник-консула Кармели. Трябва да се срещнем с него в кабинета му след петнадесет минути. Без закъснения. Може би този път ще ни позволят да прекрачим границата на проклетия коридор.

24.

Булевард Уилшър беше празен, когато спряхме пред сградата на консулството. Като слязохме от колата, някой вече стоеше пред неосветената входна врата.

Първо ни огледа, после пристъпи в светлото очертание на уличните лампи. Млад мъж със спортно сако и широки панталони. Едри рамене, едри ръце, държеше радиотелефон. Косата му беше тъмна и много късо подстригана, като на пазача в стъклената кабина на приемната. Може да е бил и същият.

— Ще ви отведе горе — с равен тон заяви той.

Закрачи пред нас, отключи вратата и стъпките му отекнаха във фоайето. Качихме се на седемнадесетия етаж. Изглеждаше сякаш му е досадно.

Вратата на асансьора се отвори и в коридора ни чакаше Зев Кармели. Каза „В’seder“, другият остана в кабината и слезе надолу.

Кармели беше с тъмен костюм и бяла риза и силно миришеше на тютюн. Косата му беше намокрена и сресана, но няколко кичура бяха изскочили настрани.

— Насам.

Рязко се извърна кръгом и ни поведе към бялата врата, която водеше към познатата ни стая. Този път прекосихме помещението и се отправихме към работните отделения. Офис техника, машина за охлаждане на вода, корково табло, отрупано с бележки, същите рекламни плакати, които бях забелязал при предишното ни посещение. Флуоресцентното осветление беше изключено и помещението се осветяваше единствено от лампата в ъгъла.

Място като всяко друго.

Размахвайки ръце, Кармели крачеше прегърбен сред компютрите и най-сетне спря пред врата, на чиято табелка бе изписано неговото име. Завъртя топката, отстъпи встрани и ни пропусна да влезем.

Подобно на апартамента на Ирина Буджишин, кабинетът му беше безличен, със сини завеси, зад които, както предположих, се

крият прозорци; стени с полупразни етажерки, огромно дървено писалище с метални крака, сив диван и малко канапе.

На канапето седеше мъж, който като ни видя, се изправи, без да вади лявата си ръка от джоба на джинсите си.

На възраст изглеждаше над тридесет, може би дори клонеше към четиридесет години, на височина около метър и седемдесет, с черно промазано яке, светлосиня риза и черни маратонки. Къдравата му коса беше черна, на места прошарена, подстригана съвсем ниско. Имаше издължено лице, много гладка мургава кожа и фини черти. Добре очертаният нос бе сякаш здраво закрепен на леко повдигнатите ноздри, а широките му устни бяха плътни и изпъкнали. Имаше съвсем светлокафяви очи — всъщност златисти — засенчени от дълги, извити мигли. Чупката във веждите му придаваше неизменно учудено изражение, но цялото му лице излъчваше тъкмо обратното: беше неподвижно и непроницаемо.

Вероятно беше от Близкия Изток, но спокойно можеше да е латиноамериканец, индианец или светлокож негър.

Кой знае защо ми се струваше познат... дали не го бях виждал и преди?

Той посрещна погледа ми спокойно. Не излъчваше враждебност, тъкмо напротив. Приятен на вид, почти благоразположен.

После осъзнах, че изражението му всъщност изобщо не се беше променило. Като в психологически тест, бях понечил да изтълкувам неутралното му излъчване.

Майло също го огледа, но вниманието му бързо се насочи към Кармели, който мина зад бюрото и седна.

Майло отпусна огромните си юмруци. Насили се да си придаде спокоен вид. По целия път от Холоуей шофира мълчаливо и прекалено бързо.

Седна на дивана без покана, а аз се настаних до него.

Мургавият мъж със златистите очи продължаваше да гледа към нас. Или през нас.

Погледът му беше все така приятно празен.

Изведнъж осъзнах, че съм го *виждал*. Дори се сетих къде точно.

Когато си тръгнахме от училището, където бе убита Латвия Шейвър. Караше някаква малка кола — сива тойота — и си замина

точно като пристигаха снимачните екипи. Беше с униформа, подобна на онази на Монтес, портиерът.

Изведнъж го свързах с друг образ.

С тъмнокожия униформен служител в резервата, когато Майло ме заведе да видя мястото, където бе убита Айрит.

Тогавя беше с униформа на работник от озеленяването. Буташе някаква косачка, а по земята бяха натрупани чували с листа.

Лицето му не се виждаше.

Дали ни е следил? Не, и в двата случая е дошъл тук преди нас.

Значи ни е очаквал?

И се е движел с един ход преднина, понеже има достъп до полицейска информация?

Някак е подслушвал.

Майло ми беше казал, че отношението на Кармели изведнъж се променило. Станал по-отзивчив.

Защото е следял всеки ход и е разбрал, че Майло е сериозен и работи съвестно?

Кимнах на мургавия, без да очаквам ответна реакция, но той отвърна на поздрава. По едрото лице на Майло още се четеше любопитство и гняв.

Зев Кармели извади цигара и я запали.

Не предложи на тъмноликия. Знаеше, че не пуши. Значи познава навиците му.

Другият продължаваше да стои неподвижно, с лявата ръка в джоба.

Кармели дръпна няколко пъти, прокашля се и изпъна гръб.

— Господа, това е Даниел Шарави, интендант в Южния район на Израелската национална полиция.

— Южния район — съвсем тихо повтори Майло. — Какво значи това?

— Йерусалим и околностите — обясни Кармели.

— Според вашата карта очевидно Южна Калифорния също спада към този район.

Шарави се облегна назад. Якето му не беше закопчано и при движението се разтвори, разкривайки слабо, стройно тяло. Не криеше кобур отдолу, не забелязах и друго оръжие, а джобът му беше издут съвсем леко, най-вероятно от петте му пръста.

Кармели заговори:

— Преди няколко години интендант Шарави оглавяваше мащабно разследване на серия сексуални убийства в Йерусалим, известни като „Касапските убийства“.

— Преди няколко години — повтори Майло. — Сигурно съм пропуснал.

— В Израел почти не стават серийни убийства, господин Стърджис. Случаят с Касапина беше първият в историята. Нашата държава е малка и се вдигна голям шум. Интендант Шарави разкри убиеца. От тогава не сме имали подобни случаи.

— Поздравявам ви — обърна се Майло към Шарави. — Сега сигурно се радвате на свободното си време.

Шарави не помръдна.

Кармели продължи:

— Интендант Шарави познава и Лос Анджелис, понеже беше в охранителния корпус на израелския отбор по време на олимпийските игри. Бихме искали да работите съвместно върху убийствата.

— Убийства — кисело повтори Майло, без да отделя поглед от Шарави. — Множествено число, което включва не само на дъщеря ви. Явно сте в крак с новините.

Кармели продължаваше да пуши, плъзгайки длан по повърхността на бюрото.

— Знаем за... развитието на събитията.

— Обзалагам се — продължаваше Майло. — И къде са микрофоните? На таблото на колата ми? В служебния ми телефон? В подметките на обувките ми? На всяко от посочените места?

Не последва отговор.

— Може би и в къщи — обадох се аз. — От онази вечер, когато се включи алармата. Ако микрофоните са там, значи имате достъп до огромно количество информация. Но господинът ни следи от доста порано.

Обърнах се към Шарави.

— Виждал съм ви два пъти. В училище „Букър Т. Уошингтън“, в деня, когато бе открито тялото на Латвиния Шейвър. И в резервата, когато с Майло оглеждахме мястото на престъплението. Бутахте косачка. И двата пъти бяхте с униформа.

Лицето му не трепна и отговор не последва.

— Колко интересно. — Майло се опитваше да запази спокойствие. Атмосферата беше заредена до пръсване.

Кармели пушеше бързо и жадно гълташе дима, откъсвайки цигарата от устните си единствено, за да я погледне, сякаш действието изискваше специално съсредоточаване.

— Е, разбира се, радваме се да се запознаем с един истински специалист — не млъкваше Майло. — Един истински, много потаен детектив.

Шарави извади ръка от джоба си и я положи в скута си. Имаше сивкаво-кафеникав белег върху дланта си и тя бе вгъната навътре, сякаш липсваше част от мускула и костта. Палецът му беше атрофиран и неестествено закривен, а и не бях улучил броя на пръстите: палецът единствен бе цял, от показалеца бе останало само чуканче, а останалите липсваха изцяло и на тяхно място се виждаше бледа костна тъкан, покрита с тънка, бледокафеникава нарастваща кожа.

— Започнах да се занимавам с този случай точно преди да се появите вие, детектив Стърджис. — Имаше младежки глас с едва доловим чуждестранен акцент. — Надявам се, че ще оставим тези неща настрана и отгук нататък ще работим заедно.

— Естествено — потвърди Майло. — Ще бъдем като едно голямо задружно семейство, даже направо вече ви вярвам.

После кръстоса крака на другата страна, поклати глава и запита:

— Та значи колко убийства сте разничили досега, играейки си на Джеймс Бонд?

— Интендант Шарави работи под пълен дипломатически имунитет — намеси се Кармели. — Намира се извън всякакви заплахи и следствие...

— А! — кимна Майло.

— Значи се разбрахме, господин Стърджис?

— Разбрахме ли се?

— Сключихме работно споразумение да споделяте информация и да си сътрудничите.

— Да си сътрудничим — изсмя се Майло. — Господи! Аз си казвам моето, а вие своето? Ами ако ви откажа?

Кармели не отговори.

Шарави задълбочено изучаваше обезобразената си ръка.

— Нека отгатна — продължи Майло. — Обаждате се на кмета и ме отстраняват от случая, а на мое място назначават някой лакей, който е готов да *сътрудничи*.

Кармели ожесточено всмукна от цигарата.

— Дъщеря ми бе убита. Надявах се да проявите по-зряло отношение по въпроса.

Майло се изправи.

— Нека ви спестя по-нататъшните главоболия. Намерете си някой зрял човек, а аз ще се върна при обикновените убийства с обикновените затруднения. Няма да изгубите кой знае колко — тъй като сте следили действията ни отблизо, знаете, че не сме напреднали особено. Довиждане — *shalom*.

Отправи се към вратата и аз го последвах.

Кармели каза:

— Предпочитам да продължите да работите върху случая, детектив Стърджис.

Майло спря.

— Съжалявам, сър. Просто няма да се получи.

Излязохме от кабинета и вече бяхме стигнали до вратата на голямата зала, когато Кармели ни настигна. Майло завъртя топката. Тя не помръдна.

— Всички врати се отварят с общ ключ — поясни Кармели.

— А, значи сме отвлечени? Мислех, че се занимавате с *освобождение* на пленници.

— Говоря сериозно, господин Стърджис. Искам вие да работите по случая. На първо място, назначен сте да водите следствието, защото аз лично помолих.

Ръката на Майло увисна във въздуха.

— Поисках да назначат точно вас, защото нещата замряха. Горобик и Рамос са доста приятни хора, сториха ми се достатъчно компетентни за рутинни разследвания. Но аз знаех, че случаят е различен и скоро стана ясно, че те не могат да се справят. Все пак им дадох време. Защото противно на онова, което смятате, никога не съм имал намерение да преча на следствието. Искам единствено да открия мръсника, който уби дъщеря ми. Ясно ли ви е това? Ясно ли ви е?

Той пристъпи към Майло, сякаш изземвайки цялото му пространство — точно както правеше Майло при разпит на

заподозрени.

— Само това искам, господин Стърджис. Резултати. Ясно ли ви е? Нищо повече. Горобик и Рамос не постигнаха нищо, те...

— Кое ви кара да мислите, че...

— ... бяха отстранени, а на тяхното място бяхте назначен вие. Проведох проучване. Върху работата на детективите от отдел „Кражби — убийства“ в управление „Уест Ел Ей“. Искях да разбера кои детективи избягват лесните, бързи решения и са натрупали стаж от сложни, нетипични случаи. От всички тях извлякох онези, които са имали най-много разрешени случаи през последните десет години. Управлението никак не е склонно да разгласява подобна информация и ми беше много трудно да се сдобия с нея, но успях. И знаете ли, господин Стърджис? Попадах все на *вашето* име. *Вие* превъзхождате най-близкия съперник с осемнадесет процента по разкриваемост на престъпленията, макар че по популярност се класирате доста по-ниско от него. Което също е добре дошло за мен, тъй като нямам за цел да организирам светски клуб. Всъщност...

— Никога не съм виждал подобна статистика...

— Убеден съм, че не сте. — Кармели извади поредната цигара и я размаха като диригентска палка. — Официално такава статистика не съществува. Тъй че, честито. Вие сте победителят. Не че това ще се отрази на издигането ви в кариерата... описаха ви още като човек, лишен от всякаква изтънченост и маниери, който изобщо не се интересува от мнението на околните за себе си. Дори кавгаджия.

Той дръпна от цигарата.

— Освен това сред колегите ви има хора, които смятат, че имате склонност към насилие. Зная за случая, в който сте разбили челюстта на висшестоящ служител. Моето мнение е, че сте имали морално право да го направите, но въпреки това е глупава, импулсивна постъпка. Отначало се притесних, но ме окуражи фактът, че не сте имали подобни прояви през последните четири години.

Той се приближи още повече и се втренчи право в Майло.

— Както и това, че сте *хомосексуалист*, защото независимо от привидно либералната политика на полицията и независимо от изключителните ви постижения, вие си оставате аутсайдер.

Отново всмукна дима дълбоко.

— Няма да стигнете по-далеч оттук, господин Стърджис. Което идеално отговаря на целите ми. Човек, устремен към върховете — някой много предпазлив, бих казал *кариерист* е тъкмо онова, което не искам. Нямам нужда от заслепени от амбиция маймуни, които се катерят по служебната стълбица и непрекъснато поглеждат назад, за да си пазят гърба.

Той премигна.

— Дъщеря ми ми бе *отнета*. Най-малко се нуждая от бюрокрация. Ясно ли ви е това? Ясно ли ви е?

— Ако толкова копнеете да получите някакви резултати, защо толкова усложнявате сдобиването с инфо...

— Не, не, не — прекъсна го Кармели, премигвайки през дима. — Що се отнася до мотивите, които ме движат, съвсем не сте толкова прозорлив, колкото смятате. Не съм скрил от вас *нищо* важно. Ако трябва, ще мина гол по цял Уилшър, стига това да закара убиеца на Айрити пред правосъдието. Ясно ли ви е това?

— Аз...

— В живота има добри и лоши моменти, и никой не разбира това по-добре от израелците. Но да изгубиш детето си е нещо *неестествено*, а когато то е станало жертва на *насилие*, това е просто *непоносимо*. Човек не може да очаква подобно нещо и е неспособен да помага на онези, които... — Той яростно поклати глава. — Не желая *отборна игра*, Майло. — Нарече го с личното му име, сякаш бе навикнал. — Тъкмо напротив. Елате и ми кажете, че сте го открили, че сте го застреляли или сте му прерязали гърлото, и това ще ме накара да се почувствам много по-щастлив. Не *щастлив* и не преливащ от веселие, задоволство и оптимизъм. Никога не съм бил такъв, дори като дете бях черноглед. Затова и пуша по шейсет цигари на ден. Затова работя на държавна служба. Но поне малко *по-щастлив*. Раната ще бъде частично излекувана. Поне *гнойта* ще излезе.

Докосна ревера на сакото му, но Майло не се възпротиви.

— Запознахте се с жена ми. Бракът ѝ с мен, вечното преглъщане на нещата — винаги ѝ е било трудно. Но тя не желае повече да води този живот и отхвърля и най-малките задължения. Връща се от работа и не иска да излиза никъде, не иска да ме придружава по служебни поводи. Макар да зная, че не мога да я виня, се ядосвам. Воюваме. Моята работа ми помага да се откъсна, но нейната я принуждава ден

след ден да гледа чуждите деца. Казах ѝ да напусне, но тя не иска. Не иска да спре да се наказва.

Той се олюля на петите си.

— Раждането на Айрит трая тридесет и три часа. Имаше усложнения, и тя винаги се е чувствала виновна заради уврежданията на детето, макар да се получи в резултат на треска и то месеци по-късно. А сега чувствата ѝ са... когато се прибера у дома, не зная какво да очаквам. Мислите ли, че търся *отборна* игра, Майло?

Той пусна ревера му. Майло беше пребледнял като чаршаф и тъй силно стискаше зъби, че белезите от акне едва се забелязваха.

— Шокът вече взе своето. Някои неща не могат да се върнат назад. Но, боже... искам да *зная*. Искам някакво разрешение...

— Значи искате да ме използвате като палач...

— Не. Боже опази. Престанете да четете между редовете, които не съдържат никакъв подтекст. Искам нещо много просто: да *зная*. Да получа справедливост. А това, ще признаете, не е важно само за мен и моето семейство, нали? Онова момиче, вероятно и горкото момченце в Ийст Ел Ей. Защо това... чудовище да продължава да убива деца?

— Капитална справедливост? Аз го намирам, а вашите хора го довършват, така ли?

Кармели отстъпи назад, загаси цигарата и бръкна за нова.

— Оставям ви правото да беснеете. Никой не обича да го следят, най-малко детективите. Но ви моля да оставите егото настрана и да престанете да се запъвате.

Запали цигарата.

— Нарушихме някои правила, за да получим информация — добре, признаваме си. Аз съм дипломат, а не терорист. Виждал съм на какво са способни терористите и уважавам законите. Хванете този нещастник и го изправете пред правосъдието.

— А ако не мога?

— Тогава процентът ви на разкриваемост спада, а аз ще търся други решения.

Издържайки погледа на Майло, Кармели пое дълбоко цигарения дим и тупна с крак. В очите му пламна бяс и сякаш давайки си сметка за това, той ги затвори.

Като ги отвори, отново бяха станали непроницаеми, а изражението на лицето му ме накара да настръхна.

— Ако ми откажете, Майло, не очаквайте, че за отмъщение ще позвъня на кмета или на някой друг. Отмъщението е нещо лично, а аз не изпитвам към вас личен интерес — за мен вие сте просто средство към желаната цел. Препоръчвам и на *вас* да възприемете същата нагласа. Приемете ме като един побъркан бюроkrat и ме псувайте всяка сутрин, задето съм подслушал разговорите ви. Ще преживея ругатните. Но няма лошото ви мнение за мен означава, че убийството на Айрит не заслужава най-сериозни усилия?

— Точно там е работата, господин Кармели. Вие *пречите* на най-сериозните усилия, които полагам.

— Не, отхвърлям това обвинение. Напълно го отхвърлям, а ако справедливо прецените ситуацията, и вие ще се съгласите с мен. Ако обувките на Ортис са били подхвърлени, за да подразнят полицията, няма проблемът ще се разреши, ако обърнем повече внимание на този нещастник? Отговорете ми честно.

Той се огледа за пепелник, забеляза един в близкото работно отделение и изтръска цигарата.

Припомних си кухненския ни разговор, който очевидно бе чул. Моите теории, отговорите на Майло.

Отново се бе изправил едва на няколко сантиметра срещу Майло, с цигара в отпусната до крачола ръка.

Майло заговори:

— Вижте, не искам да споря, защото вие вече сте премислили нещата и имате сериозни основания. Само че няма и да ви позволя да контролирате следствието, само защото сте изпаднали в ярост или защото постът ви го позволява. Загубили сте си разсъдъка. Не знаете какво правите.

— Да приемем, че е така.

— Въпросът е там, господин Кармели, че моята работа изисква много повече къртовски труд, отколкото вдъхновение, а ако случайно съм разкрил няколко случая повече от останалите, то е, защото се старая да не се разсейвам. А вие ме разсейвате. От самото начало се опитвате да командвате. Сега пък цялата тази история с шпионажа. Току-що пропилях няколко часа да преследвам вашето момче, вместо да търся убиеца на Айрит. После ми нареждате да го приема и...

— Не ви нареждам, а ви моля. Би могъл да ви е от помощ. Той е много кадърен детектив...

— Сигурен съм в това. Но един случай, в държава, където няма много насилие, изобщо не може да се сравнява с онова, с което се сблъскваме тук. А сега трябва да губя още време, за да умувам къде е забил проклетите микрофони...

— Няма нужда — намеси се тих, момчешки глас. Не бях чул Шарави да излиза от кабинета, но той стоеше зад нас, скрил ръка в джоба си. — Ще ви кажа точно къде се намират.

— Страхотно — каза Майло и се извъртя към него. — Това много ме успокоява. — И направи отвратена физиономия.

— Не целяхме нищо лошо, Майло — заговори Кармели. — През цялото време го правехме с намерението в крайна сметка да излезем на открито...

— И кога щеше да стане това?

— В това проследяване няма нищо лично. А ако трябва да вините някого, винете мен. Интендант Шарави беше в Съединените Щати по друга работа, но аз го повиках в Лос Анджелис, понеже Горобик и Рамос не успяха да се справят. Говорихме, но те така и нищо не ми казаха. Сигурен съм, че разбирате какво имам предвид.

Майло не отвърна.

Кармели продължи:

— Трябваше да започна отнякъде. Да натрупам някаква първоначална информация. Ако бяхте на мое място, можете ли с ръка на сърцето да отречете, че бихте постъпили по същия начин? Правехме всичко с намерение да съобщим първо на вас, ако интендант Шарави открие нещо...

— В крайна сметка? Ами ако доктор Делауер не бе забелязал микробуса в уличката? Щяхте ли *изобщо* да ни кажете? — Той се обърна към Шарави. — Май я оплеска, а, Джеймс Бонд?

— Да — отвърна Шарави без следа от раздражителност.

Майло поклати глава.

— Сменяте регистрации, пощенски кутии и някаква загубена учителка, която да ви прикрива? Каква е Ирина, щатен таен агент или на свободна практика? И кой, по дяволите, е този П. Л. Алмони?

Кармели се усмихна и скри уста зад шепата, в която стискаше цигарата.

— Грешката е моя — призна Шарави. — Подцених наблюдателността на доктор Делауер.

— Ама като подценявате доктор Деллауер, няма да спечелите залога. Той обича подробностите и долавя и най-малките нюанси.

— Очевидно. Той настояваше да се наблегне на DVLL.

— Това беше първото ни съществено откритие — каза Кармели и размаха цигарата. — Най-сетне. Проверихме *всички* възможни бази данни. Тук, в Израел, в Азия, в Европа. Ние имаме възможности, с които вие не разполагате. Ако преследваме общи интереси, моментът съвсем не е подходящ да позволяваме на егоизма си да ни пречи...

— И научихте ли нещо от вашите бази данни? — прекъсна го Майло.

— Засега не, но искам да кажа, че така се създава по-широка мрежа...

— Понякога колкото по-широка е мрежата, толкова повече се заплита, господин Кармели. — После пак се обърна към Шарави. — Та кажете ми, интендант Шарави, и *този* разговор ли се записва?

Веждите на евреина литнаха още по-високо. Той се спогледа с Кармели.

— Не, изключихме магнетофоните в цялото помещение — каза Кармели. — Но първата ни среща беше записана.

Майло си позволи да се подсмихне. Предчувствието му се бе оказало вярно.

— Отсега нататък — продължаваше дипломатът — ви давам дума, че повече няма да ви следим без ваше...

— Приемайки, че изобщо ще последва „отсега нататък“ — вметна Майло.

— Чак *толкова* егоцентричен ли сте? — Кармели заговори на мен. — Обръщайки се към Майло, имам предвид и вас, господин докторе. В светлината на разкритието за DVLL и другите две убийства, очевидно става дума за психопатологичен случай, следователно ще има нужда от психолог. Не се опитвам да ви обръщам срещу Майло, но каквото и да реши той, Израелското консулство би искало щедро да ви се отплати за отделеното време. Консулството би искало също така да ви съдейства по всякакъв начин. Знаем, че ще бъде много трудно и затова сме готови да помогнем с всичко...

— С всичко? — недоверчиво го изгледа Майло. — Тоест вие казвате, че получаваме пълната ви подкрепа?

— Сто процента. Още от самото начало.

— Нима можете да решавате сам от името на консулството?
Нали имахте разрешително за снабдител?

Кармели се обърка:

— Ще направя всичко, което е по...

Плъзна поглед към Шарави. Мургавият не каза нищо.

— Аз съм организатор — заключи накрая заместник-консулт. —
Организирам какво ли не.

25.

Майло и Кармели продължаваха да се гледат втренчено, сякаш споделяха много ценен миг.

Дипломатът първи се отвърна.

— Казах, каквото имам да казвам.

После бързо се върна в кабинета и затвори вратата.

— Как да излезем оттук? — обърна се Майло към Шарави.

Той се пресегна зад машината за вода и се чу леко прещракване.

Майло се отправи към вратата, а Шарави рече:

— Спазвайки обещанието да не крия нищо, трябва да ви кажа нещо важно. Някой е написал „DVLL“ с химикал в дясната обувка на Реймънд Ортис. С много малки букви, но се различават под кръвта.

Майло отново сви юмруци и устните му се разтегнаха в неестествена драконска усмивка.

— Значи са у вас.

— Не, намират се в хранилището в Нютън. С течение на времето кръвта е изсъхнала и се е поизлющила, а и явно е нанесена на съвсем тънък слой — сигурно с четка, има нещо като следи от косми. Но ако човек знае какво търси, буквите се различават съвсем ясно.

— Четка — повтори Майло.

— Рисувал е с детска кръв — обърна се Шарави към мен. — Сигурно се изживява като художник.

Майло тихо изпсува.

— Занимава ме следното — продължи Шарави, — дали първо са изписани буквите, или първо е нанесена боята. Което значи, че още тогава когато — както изтъкна доктор Делауер — все още е действал импулсивно, тези букви — посланието — са имали за него някакъв определен смисъл и планът е бил добре обмислен. Този човек винаги е следвал ясно очертан план.

— А какво друго ви занимава? — заяде се Майло.

— Просто някои подробности, които са известни и на вас. Различията в начина на действие и позата на мъртвото тяло,

географската разпокъсаност, две момичета и едно момче. Липса на определен шаблон, за да ни обърка и все пак съществува известен модел. Увреденото умствено развитие очевидно е фактор, тъй че може би буквите имат нещо общо, или може би с инвалидността като цяло — нещо като „Д“ за „дефектен“. Дефектни дяволи, или нещо подобно.

Той извади увредената си ръка и я огледа.

— Преди да се установи връзка между Айрит и онова момиче Шейвър, приемах доста скептично теорията на доктор Делауер. Дори и сега всичките тези убийства ми звучат някак несвързано.

— Как така несвързано? — обадох се и аз.

— Не зная. — Гладкото лице се напрегна и около златистите очи се появиха ситни бръчици. — Не че моето мнение е много значимо. Досега съм заловил само един сериен убиец. Това е достатъчно в Израел да минавам за експерт по въпроса. Но тук... — Той сви рамене.

— Как се сдобихте с обувките?

— Не съм се сдобил с тях, просто се добрах до тях. Моля ви да не ме разпитвате повече.

— Защо?

— Защото не мога да ви кажа.

— Значи ще си общуваме открито, а?

— От сега нататък. Обувките принадлежат към миналото. Чакат ви три случая за разплитане, а може би повече — защо да се товарите и с това?

— Повече?

— Ако оставя посланията толкова дискретно, може би просто не са забелязани. Не смятате ли?

Майло не отговори.

— Разбирам, че не ми вярвате. На ваше място и аз бих изпитвал същото...

— По-спокойно със съчувствието, господин интендант. Доктор Делауер е по тази част.

Шарави въздъхна.

— Добре. Кога искате да махна микрофоните — тази вечер или утре?

— Къде са?

— Всичките са в дома на доктор Делауер.

— И къде другаде?

— Само там.

— А защо трябва да ви вярвам?

— Няма причина, но нямам интерес да ви лъжа. Проверете сам. Ще ви предоставя съответното оборудване.

Майло махна с ръка.

— А колко микрофона има в дома на доктор Делауер?

— Четири. В телефонната слушалка, под дивана в трапезарията, под масата за хранене и под кухненската маса.

— Само там?

— Свържете ме на полиграф, ако това ще ви накара да ми повярвате.

— Човек може да го заблуди.

— Естествено. Някой психопат с аномално ниска степен на възбуда. Но аз не съм психопат и се потя.

— Така ли?

— През цялото време. Добре, ще махам ли микрофоните, или ще се справите сам? Няма нищо сложно. Представяват четири малки черни диска, които изскачат сами.

— Къде е източникът?

— Телефонът у дома.

— И какво друго имате там?

— Полицейски скенер, най-различни маши...

— Имате скенер с тактически линии?

Другият кимна.

— И какво друго?

— Стандартните неща. Факс, компютри.

— И сте свързан с всички полицейски бази данни — предположих аз. — С Пътния отдел, с Националния център по престъпността.

— Да.

— И на щатската полиция?

— Да. — Той се обърна към Майло. — Известно ми е, че сте разследвали алибитата...

— С кого друг работите, освен с госпожа Английски Като Втори Език?

— Работя напълно сам. Ирина работи към консулството.

— Убита е дъщерята на голяма клечка, а изпращат само един човек?

— Имат само мен. За подобен род неща.

— Колко важна клечка е Кармели?

— Смятат го за... много талантлив.

— И какъв е този случай с Касапина?

— Сексуален маниак, много организиран, с внимателно планирани ходове. Убиваше арабки — отначало бегълки и проститутки, а после изостави маргиналните типажи и премина на по-високо стъпало: уби жена, която току-що бе изоставила мъжа си и беше социално доста уязвима. Действаше, като първо спечелва доверието им, после ги упойва, дисектира тялото и го изхвърля в хълмистите покрайнини на Йерусалим, понякога с някоя страница от Библията.

— Отново послания — отбелязах аз. — Какво беше неговото?

— Не ни се удаде случай да го попитаме, но като че ли следваше някаква расистка линия на действие, вероятно опитвайки се да подпали расова война между евреи и араби. ФБР беше подробно осведомено. Ако искате, мога да ви извадя копие от материалите.

— Не ви се удаде случай да го попитате. Значи е умрял — предположи Майло.

— Да.

— Как?

— Аз го убих. — Златистите очи трепнаха. — При самоотбрана. Майло сведе поглед към обезобразената му ръка.

Шарави я вдигна и увредената тъкан потрепна.

— Не е виновен само той. Пострадах частично в Шестдневната война. Той я обезобрази съвсем. Предпочитам да го бях заловил жив, за да науча нещо. Но... — Очите му пак трепнаха. — Когато всичко свърши, прочетох каквото намерих за подобни хора. Не беше много, а ФБР тъкмо внедряваше програмата с психологичните профили. Вече са разработени такива профили, но доктор Делауер има право: те се базират на миналото. Кой може да попречи на някой хитрец да прочете каквото трябва и да го използва срещу нас?

— Срещу нас? — повтори Майло.

— Срещу полицаите. В тези убийства има известно усещане за... нещо нагласено, не мислите ли?

— Самоотбрана — в отговор каза Майло. — Значи са ви повикали да се „отбранявате“ срещу нашия човек.

— Не. Не съм наемен убиец. Тук съм, за да разследвам смъртта на Айрит Кармели, понеже консултът Кармели смяташе, че може да съм ви от помощ.

— А той е човек, който получава онова, което иска.

— Понякога.

— Каза, че сте били в Щатите. Къде точно?

— В Ню Йорк.

— И с какво се занимавахте?

— С охранителна дейност в посолството.

— Със самоотбранителна дейност?

— С охранителна дейност.

— Говорите отличен английски — казах аз.

— Жена ми е американка.

— И тя ли е тук? — попита Майло.

Шарави тихо се засмя.

— Не.

— А откъде е родом?

— От Ел Ей.

— Значи лосанджелиска връзка.

— Друго мое предимство. Ще демонтираме ли микрофоните?

— А вас записвали ли са ви някога?

— Вероятно.

— И вие нямате нищо против?

— Никой не обича да нарушават личното му пространство.

— Ама вие сте страшни по тая част, нали? Какви ли не машинки, свръхсекретност, техника. Но и целият Мосад не можа да опази министър-председателя.

— Не, не успя.

— Беше интересен случай — продължаваше Майло. — Не съм почитател на конспирацията, но тогава се питах: човекът застреля Рабин в гърба, от половин метър. На следващия ден вече го даваха по телевизията как до припадък се заяжда с премиера на политически митинги и се налага да го изнасят с пяна на устата. Няколко часа след атентата всичките му сподвижници са арестувани. Значи е бил добре познат на властите, но охраната го е допуснала точно до целта.

— Интересно, нали? И какво е вашето обяснение?

— Някой не си е паднал по шефа.

— Смята се, че това е обяснението. Друга теория гласи, че дори и най-обиграните телохранители не са можели да допуснат мисълта за атентатор евреин. А има и трето предположение: че първоначалният план е бил да използва празни куршуми и да направи публично изявление, но в последния момент е размислил. Във всеки случай, това е национален позор. А за мен означаваше допълнителни усложнения, защото убиецът е от йеменски произход, както и аз — сега ли ще махаме микрофоните, или по-късно? Или ще се справите сами?

— По-късно. Мисля, че първо бих искал да погледна квартирата ви.

Шарави се изненада.

— Защо?

— За да видя как живее технически усъвършенстваната част на човечеството.

— Ще работим ли заедно?

— Имам ли избор?

— Човек винаги има избор.

— Значи тогава избирам да ви разгледам машинките. Ако и в това не можете да ми отстъпите, поне ще знам с какво си имам работа.

Шарави докосна устни със здравата си ръка и вдигна поглед към Майло. Изненаданите очи гледаха невинно.

— Разбира се — каза той. — Защо не?

Даде ни адреса си на Улица 1500 и Ливония стрийт и ни каза да излезем сами и да го чакаме там. После се шмугна зад преградата и изчезна.

Тръгнахме на юг по Ла Сиенегата към Олимпик, подминавайки множество затворени ресторанти.

Майло отбеляза:

— Използва ръката си като удобен параван.

— Детектив инвалид, разследващ престъпление с множество инвалиди. Може би целият случай му звучи в съвсем друга светлина.

— Въпреки думите му, смяташ ли, че е повикан да разчисти?

— Не зная.

— Нека си остане между нас и таблото, Алекс, но това не ми звучи никак лошо. Ние хващаме мръсника, евреите го довършват, без шум, без медийни простотии, без проклетите адвокати, а за Кармели и кой знае колко други родители историята най-сетне е приключена. — Той се засмя. — Ама съм един граждански служител. Следвам повелята на закона. Но да избира бавноразвиващи се деца... — Той изпсува. — И да рисува с кръв. „DVLL“ в обувките на детето. Значи и Реймънд е към нашите случаи. Онова, което ме тревожи, е, че намерихме бележката само благодарение на късмета си. И на ястребовия ти поглед.

Той се засмя и смехът му ме подразни.

— Какво?

— Попадал ли са на нещо за Касапина?

— Не.

— Внасяме си наше момче с опит от един случай. — Майло прокара длан през лицето си и погледна часовника на таблото. — Божичко, вече минава два. Робин ще се тревожи ли?

— Надявам се да е заспала. Като тръгнах на среща с детективите, й казах, че ще се забавя.

— Защо?

— Надявах се да има някакво развитие.

— Е, не можеш да се оплачеш.

— Ще продължиш ли да работиш по случая, ако се налага да приемеш Шарави?

— А защо да се отказвам само заради манията на Кармели да командва — по дяволите, зарежи справедливото ми възмущение. Човекът е изгубил дъщеря си и прави каквото може. Щях ли да постъпя различно на негово място? Дума да не става. А и вече не е само Айрит.

— Има нещо друго — казах. — Ако заработиш с Шарави, ще го включим в екипа. А и не забравяй ресурсите, за които спомена Кармели.

— А-ха. Какви ли не играчки. Но първо трябва да решим кого ще следим.

Вече бяхме излезли южно от Робъртсън. При Кашио завихме надясно и Майло пак се засмя.

— А и кой би се справил по-добре от мен с подобна загадка? Аз съм най-добрият в цялото управление.

— Най-близкият ти конкурент те гони с осемнадесет процента. Уха, множко е.

— Мама все ми повтаряше, че ще стигна далеч.

— Мама знае най-добре.

— Всъщност тя ми казваше — „Майло, миличък, вече изобщо не излизаш навън, как може по цял ден да си стоиш в стаята? И какво стана с онова хубаво момиче, с което излизаше?“.

Ливония беше първата пресечка западно от Робъртсътън. Улица 1500 — значи трябваше да завием наляво. Майло намали скоростта.

— На две крачки от Кармели — отбелязах.

— Сигурно шефът наминава за кратки съвещания?

— Сигурно. Затова и си е променил отношението. Шарави му е казал, че знаеш какво правиш. Или му е пуснал записите.

— Големия Брат ни одобри. Питам се дали съседите знаят, че наблизко живее самият Джеймс Бонд, мътните го взели.

Съседите живееха в малка къща отпреди седемдесет години в испански стил. Затулена зад гъстия хвойнов плет, розовата къщурка на Шарави се гушеше в дъното на малка морава, окосена съвсем ниско. На алеята беше паркирана сивата тойота, която бях забелязал в училищния двор.

На светлината от лампата на верандата дървената входна врата изглеждаше жълта. Отстрани бе закачена лаврова медуза. Още преди да позвъним, Шарави отвори и ни покани да влезем.

Беше свалил якето и се разхождаше по светлосива риза и джинси. Ризата беше с къс ръкав и разкриваше гладките му, неокосмени ръце: мускулести, макар и слаби, със силно изпъкнали вени. На безименния пръст на дясната си ръка носеше венчална халка.

Отвътре до вратата имаше аларма. Дневната и трапезарията бяха съвършено празни: чиста дъбова ламперия, бели тавани; отворена, безупречно изметена тухлена камина; плътни тъкани пердета на всички прозорци.

Той ни поведе по тесния коридор, покрай кухня със сиви шкафове, към задната част на къщата.

— Нещо за пиене? — предложи, докато минавахме покрай малката баня. Вътре светеше. Всички стаи бяха осветени — дали иска да ни покаже, че не крие нищо?

Майло отвърна:

— Дай да видим играчките.

Шарави подмина с бързи крачки спалнята. Легло с широчина персон и половина, стегнато застлано по войнишки маниер и нощно шкафче, на което имаше единствено евтина лампа.

Ние отивахме в другата спалня в дъното на коридора.

Тук прозорците бяха затворени с метални капаци. До отсрещната стена беше поставено бюро с метални крака, идентично с писалището на Кармели, с черен пластмасов стол отпред. На бюрото бяха наредени полицейски скенер, радиостанции СВ и на къси вълни, металносив лаптоп, лазерен принтер, генератор, факс и шредер, чието кошче беше празно. На дървения под имаше празно кошче за отпадъци. Сред стройните редици книги, притиснати с орнаментирани лаврови поставки, забелязах цяла колекция от хардуерни и софтуерни справочници и кутии с касети и компактдискове.

До компютъра имаше два бели телефона, три топа хартия и две червеникавокафяви кадифени чантички с избродирана златна еврейска звезда на всяка от тях. Върху по-малката беше сгъната плетена шапчица — тъмносиня с червени рози по края.

Шарави улови погледа ми.

— За молитва — обясни. — Шал, филактерии и молитвеник. Имам нужда от всякаква помощ.

— За какво се молите? — поиска да знае Майло.

— Зависи.

— За каквото искате?

— За каквото чувствам, че си струва. — Шарави разтвори по-голямата чантичка и извади сгънато парче бял вълнен плат на черни ивици. — Виждате ли — няма нищо опасно.

— Да те пази бог може да се окаже опасно — заяви Майло. — Или най-малкото да си мислиш, че те пази.

Извитите вежди на Шарави се вдигнаха още по-нагоре.

— Значи щом съм религиозен, съм опасен фанатик?

— Не, просто казвах, че...

— Разбирам раздразнението ви, започнахме запознанството си по твърде неприятен начин. Но защо да губим повече време? Вие, както и аз, искате да разрешите случая. А освен професионалната мотивация, аз искам да се прибера в Йерусалим при жена си и децата си.

Майло не отвърна.

— Колко деца имате? — попитах.

— Три. — Шарави прибра шала. — Следих ви, защото това беше единствения начин да събера някаква информация. Постъпката ми е била груба? Несъмнено. Неетична? Бих могъл да споря по въпроса, но приемам и това. Но в крайна сметка не съм извършил кой знае какво престъпление. Защото е било убито невинно дете — вече са дори три. Поне. Мога да понеса отговорността за греховете си. Подозирам, че и вие.

— Добре ме познавате, а?

Шарави се усмихна.

— Имах случай да науча нещичко за вас.

— Ха, в Йерусалим има ли комедийни моносспектакли?

— В Израел всички са пророци. То е едно и също. — Той докосна чантичката. — Вие сте компетентен професионалист, господин Стърджис, а компетентните хора се съсредоточават върху важните неща. Не се опитвам да ви излижа подметките, просто констатирам факт. Ще донеса кафе. Сигурни ли сте, че не искате?

— Абсолютно.

Той ни остави сами в стаята.

Загледах се в компютърните справочници, а Майло разкопча втората чантичка. Черни кожени ивици и кутийки.

— Това са филактерии — поясних. — Вътре има библейски...

— Знам какво са. Миналата година работих върху една кражба — някакви хулигани разбили синагога недалеч оттук. Изпотрошили всичко, ограбили благотворителните каси, накъсали свещенописанията и тези неща. Помня как оглеждах и се питах какви са всичките тези колани. Старецът, който се грижеше за синагогата — клисарят — ми обясни. После се разплака. Каза, че това му напомняло за погромите в Европа, на които станал свидетел като дете.

— Хванахте ли ги?

— Не. Има един човек — един колега на име Декър — в долината, който е религиозен евреин и използва такива работи. Зная, защото съм го виждал на една почивка как става рано сутрин да се моли, целият увит в тях. Викаха му „Равина“. Преди няколко години му помогнах с един случай — израелска връзка, в интерес на истината. Може би няма да е зле да му звънна и да го питам дали познава Кармели или този шегаджия.

— И там ли беше убийство?

— Изчезнало семейство, но накрая излезе убийство. Намерих му някакви документи — нищо особено. Почтен човек е, но му нямам доверие.

— Защо?

— Повишиха го в лейтенант.

Засмях се.

Той отвори гардероба. На лоста не висяха дрехи. На рафтчето отгоре имаше няколко малки, новички на вид картонени кутии и три продълговати черни платнени калъфа.

Майло измъкна най-предния, отвори го и измъкна отвътре някакъв черен метален предмет.

— Това е цевта, останалата част е вътре. — Пъхна ръка в калъфа и последователно извади останалите части на автомата, като внимателно ги разглеждаше, после ги прибираше обратно. В другите калъфи имаше карабина с оптичен мерник и двуцевна пушка, лъснати до блясък.

В картонените кутии — десет на брой — имаше амуниции.

— Готов е за бой — отбеляза Майло. — Остави ни сами, за да ни покаже, че няма какво да крие, което е пълна глупост, сигурно има пистолети и разни други работи, които не ни показва.

Шарави се върна, стиснал керамична чаша в здравата си ръка.

— Къде е деветмилиметровият? — попита Майло. — И другите дреболии, които криете.

— Не крия нищо. Всичко е на съответното място.

— Къде?

— А вие къде бихте държали малко оръжие? В кухнята и в спалнята. Идете и вижте сам.

— Добре. — Майло застана до гардероба. — Сякаш чакате мащабно нападение от ООП^[1]. Сигурен ли сте, че не се каните да

ходите на лов?

— Не. Не ловувам. — Той се усмихна. — Макар че съм известен с увлечението си по риболова.

— Какво друго съдържа арсеналът ви?

— Питате за гранатите, реактивната гранатохвъргачка и ядрената бомба?

— Не, за тежката артилерия.

— Съжалявам, че се налага да ви разочаровам, но това е всичко. — Той отпи от чашата. — Другото е само това.

Той извади от джоба си черен диск с големината на таблетка и го подаде на Майло, който го огледа от всички страни.

— Такива сложих в дома на доктор Деллауер.

— Никога не съм виждал толкова малки — рече Майло. — Страхотно. Японски ли са?

— Израелски. Микрофоните в дома на доктор Деллауер са свързани с телефона отляво, а другият е най-обикновен телефон, към който има и факс. Записвах разговорите ви, транскрибирах ги, унищожих записа и предавах транскрипцията на Кармели.

— Заличавали сте следите?

— Очевидно не достатъчно успешно. — Шарави поклати глава. — Беше глупаво от моя страна да използвам микробуса два пъти в един и същи ден. Сигурно е от часовата разлика.

— От кога сте тук?

— В Ел Ей съм от пет дни. Преди това прекарах месец в Ню Йорк.

— Охранителна работа.

— Извикаха ме заради решението на съда във връзка с бомбите в Световния търговски център. Знаехме, че ще има арести и се опасявахме от репресивни мерки. В крайна сметка трябваше да наблюдавам в Бруклин едни приятелчета. От Западния бряг.

— Направиха ли нещо?

— Още не са. Обучих персонала от Ню Йорк и тъкмо се канех да се прибирам, когато се обади Зев.

— От Израел ли се познавате?

— Познавам по-големия му брат. Работи в полицията. Заместник главнокомандващ. Семейството е много изтъкнато.

— Интендант... Това на какво съответства у нас?

— Може би на капитан, но няма точно съответствие на длъжността. При нас всичко е малко и сме дребни риби.

— Колко скромно.

— Не. Религиозно. Върши същата работа.

— Значи Кармели ви се обади и сега не можете да се приберете — колко са големи децата ви?

— Дъщеря ми е на осемнадесет години, тъкмо влезе в казармата. Имам и двама по-малки синове. — За миг стисна очи.

— Семейен човек.

— Каквото и да означава това.

— Може би поражда недостъпни за мен прозрения.

— Защото сте гей? Нито вие, нито аз смятаме така. Полицаите са като всички други: най-отдолу има няколко свършени идиота, също толкова таланта на върха, а всичко останало е средната маса.

— Вие талант ли сте?

— Не мога да преценя сам.

— Някакви други идеи във връзка с нашия случай?

— Инстинктът ми подсказва, че трябва да наблегнем на елемента с уврежданията, както и на расовата трактовка, защото и трите жертви не са от бялото мнозинство. Но може би го казвам, понеже в моя случай имаше расов аспект. Трябва да се уверя, че не съм предубеден от ограничения си опит.

— Може би ви е писано да се занимавате все с убийци расисти — каза Майло. — Такава ви е кармата, или както там се нарича във вашата религия.

— Mazal — поясни Шарави. — Чували ли сте израза mazal tov?

— Тук не е Канзас, интендант.

Шарави се усмихна.

— Наричайте ме Даниел.

— Знам какво е mazal tov, Даниел. Пожелание за късмет.

— Да, но mazal не е точно късмет. То е съдба — като кармата. Идва от астрологията. Mazal е зодиакален знак. Евреите в Йемен имат много силна астрологична традиция. Не че вярвам. За мен всичко се свежда до тежък труд и онова, което Бог иска от нас.

— И Бог иска да работите по този случай?

— Нали съм тук — сви рамене Шарави.

— Сигурно е хубаво човек да вярва.

Шарави отмести стола от бюрото, вдигна ръка, а увредената си длан отпусна на облегалката.

— И в двата случая трябва да работя по случая на Кармели, Майло. Ще ме оставите ли да работя с вас, или ще си пречим?

— Хей, съвсем нямам намерение да споря с господ.

---

[1] Организация за освобождение на Палестина. — Б.пр. ↑

26.

Тръгнахме си след три часа, след като уморено разпределихме задачите:

Майло щеше да отиде до Нютън, да снима обувките на Реймънд Ортис и да запише данните в набъбващия файл на разследването. После отново щеше да се захване с телефона и да издирва други убийства, свързани с DVLL.

Шарави щеше да търси значението на съкращението във всяка възможна база данни.

— Още нещо — предложи той. — Мога да се свържа с експерти по престъпността срещу инвалиди. От цял свят.

— Не знаех, че има такива експерти — рече Майло.

— Може и да няма точно такива, но има специалисти по неонацизъм, расизъм и подобни.

— Смяташ ли, че е политическо престъпление?

— Не само по себе си, но идеята да се премахват слабите идва отнякъде. DVLL може да изскочи в расистката литература.

— Звучи логично. Може би унищожаването на слабите е проява на личното му виждане за селективно размножаване — или евгеника.

— След падането на Берлинската стена расистката идеология се разпространи из цяла Европа — каза Шарани. — По очевидни причини следим развитието на нещата, тъй че имам източници. Ако са регистрирани подобни убийства и заподозрените са арестувани, бихме могли да си изградим известна представа за мотивацията на нашия убиец — или онази, с която той сам се величае.

— Величае се. Да-а, понеже основният мотив е сексуален. — Той отпи от кафето, което най-сетне бе приел, а мургавият ни сътрудник кимна. — Тоя нещастник се гордее, че прочиства генния набор... естествено, давай, провери дали има нещо подобно.

Майло поддържаше приятен, но безличен тон. Сигурно бе уморен, или пък се радваше, че намира работа на израелеца.

— Генният набор — намесих се аз. — Чели ли сте „Пресушаване на мозъка“?

И двамата поклатиха глави.

— Популярна психология, книжката излезе преди няколко години. Изхожда се от тезата, че коефициентът за интелигентност определя всичко и глупавите хора — предимно тъмнокожите — се свръхвъзпроизвеждат, постепенно ограничавайки нашите хромозомни ресурси. Според автора отговорът на проблема е държавен контрол над раждаемостта. На умните трябва да се плаща да се множат, а на онези с по-ниско интелектуално равнище — да се предлагат стимулиращи програми за стерилизация. Беше минибестселър и предизвика доста противоречия.

— Помня я — каза Майло. — Беше от някакъв професор. Ти чели си я?

— Не. Но някой друг може да я е прочел.

— Нашият човек оправдава мотивите си с поп психологията?

— Всеки има нужда от оправдание. Дори сексуалните престъпления имат социален контекст.

— Да, има логика — вметна Шарави. — Нали сексуалните мании често избират за жертви проститутки, които се намират на дъното на обществената стълбица и най-лесно могат да се дехуманизират? А от личен опит съдя, че всеки убиец изпитва нужда по някакъв начин да лиши жертвата си от човешки черти: всички наемници, войници, садисти го правят.

— Социалният контекст — отвърна Майло. — Надлъгва изкривеното си мозъче, като се самоубеждава, че прочиства света от дефектни хора. — Бе подпрял брадичка с длан и се взираше в дървения под. — Смърт по дарвиновски — промърмори.

— Освен това такива мисли подхождат на човек, който смята, че превъзхожда другите — обясних. — Убива, воден от някаква егенистична фантазия, следователно не извършва сексуално престъпление. И си прави труда да остави тялото в почтена според него поза.

— Само тялото на Айрит — отвърна той. — Реймънд е бил сведен до обувки с кръв. Мога да приема, че тогава е започвал и тъкмо е усвоявал майсторлъка. Но Латвиния? Тя е след Айрит, а е пипал по-грубо.

— Не зная — отговорих. — Нещо се губи — може би просто променя елементите, за да избегне конкретен модел.

Всички се умълчаха. Шарави отпи от третата си чаша кафе.

— Ди Ви Ел Ел — промърмори. — Явно смята, че това спокойно може да сподели.

— Да се върнем към униформата — предложи Майло. — Освен че му помага да прикотква жертвите, сигурно го кара да се чувства като човек с мисия. Сигурно е с военна подготовка, или пък неуспял новобранец.

— Ако е служил, преспокойно може да са го уволнили дисциплинарно.

Шарави се подсмихна.

— Униформите са ценно нещо.

— Като израелка — обърна се към него Майло, — Айрит има ли някакво особено отношение към хората в униформа?

— Трудно ми е да кажа. В Израел имаме гражданска армия, почти всички служат по три години и след това минават в запаса. Тъй че е пълно с униформи и израелските деца ги приемат като нещо нормално. Всъщност през по-голямата част от живота си Айрит е живяла извън Израел, но из разните посолства и консулства е свикнала с охраната... възможно е. Не познавам отблизо психологическия ѝ мейкъп.

— А Кармели не те ли осведомиха?

— Казаха ми стандартните неща. Била прекрасно дете. Красиво, невинно и прекрасно.

Тишина.

Майло:

— Тук влизат и неуспели ченгета — като оня идиот Бианчи. Убиеца от хълмовете — поясни за Шарави.

— Да, зная. Бианчи подал молби на много места, отвсякъде го връщали и той станал телохранител.

— Което е цяло ново измерение. Никой не ги проверява. Какви ли не престъпници, ненормалници и кретени се разхождат с важен вид, а някои дори с оръжие.

— Прав си — казах. — Преди няколко години имах един случай: спор за право на попечителство. Бащата работи като охрана в някаква голяма индустриална компания в долината. Накрая излезе съвсем

психотичен — страдал от параноя, чувал гласове. Компанията му беше зачислила спрей, белезници, палка и полуавтоматичен пистолет.

— Пример за подбор на персонала... Добре, значи какво се получи дотук: нашият приятел Джо е с изявени милитаристични наклонности, фантазии за високо КИ и чудати идеи за оцеляването на най-силните; сексуалният му нагон не е много в ред; може би притежава фотографско оборудване. Достатъчно му е да прави снимки за по-късна употреба и да оставя тялото в определена поза, както и...

Той млъкна, направи отвратена физиономия и разтри лицето си. С все сила. По бледата му, осеяна с белези кожа, избиха розови петна. Клепачите му бяха натезжали, а раменете му бяха увиснали.

— Още нещо?

Шарави поклати глава.

— Аз от своя страна мога да проверя какво се среща в психологическата литература за престъпления, свързани с евгеника. Кой знае, може пък да намеря нещо за DVLL.

Факсът на Шарави избълва лист хартия. Евреинът ни показа съдържанието му.

Беше на иврит.

— Това изяснява всичко — пошегува се Майло.

— От началството искат седмичната ми програма. Точен разчет на времето ми.

— Бил си непослушен?

— Изоставам. — Шарави се усмихна. — Налага се да се поставят приоритети. Сигурно трябва да ида до Дисниленд и да занеса на главния интендант шапка с Мики Маус.

Смачка хартията и я хвърли в кошчето.

— Две точки. Имате ли баскетбол в Израел?

Шарави кимна и съумя да се усмихне. И той изглеждаше доста изтощен, а очите му бяха хлътнали още повече.

— Значи имате баскетбол, но нямате сексуални убийци, а? Следователно заемате от нас избирателно?

— Де да беше така. Де да бяхме толкова умни.

Майло се изправи.

— Сам ще сваля микрофоните, ако са само четирите, за които ни каза.

— Само те са.

— Тогава ще се справя. — Той се взря в по-ниския мъж. — А ти стой тук и си говори с Интерпол, ловци на нацисти или с който щеш.

27.

Щом си тръгнаха, Даниел заключи вратата, включи алармата, отиде в спалнята си и седна на ръба на матрака.

Позволи си да се порадва на няколко минути усамотение, преди да пропъди мисълта за Лора и децата и да прецени как е минала срещата.

Стърджис въобще не му вярва, но ситуацията не беше толкова трагична, като се има предвид собствената му глупост.

Психологът. Тези неспокойни очи...

Наложи се да извести Зев Кармели, че са го разкрили, но Зев се държа човешки. Имаше по-сериозни грижи. Всички казваха, че след убийството на Айрит е станал друг човек.

Даниел разбираше разликата: Зев копне едно-единствено нещо.

Какъв бе шансът за успех?

Подслушването имаше поне една добра страна: бе открил, че Стърджис е умен и последователен — точно с такива детективи обичаше да работи. Познаваше неколцина. Човек с бляскаво бъдеще, който се бе провалил без никаква причина...

Даниел се беше запознал с биографията на Стърджис — досието му в управлението беше пълно с оплаквания срещу него, освен това нападение срещу висшестоящ — и очакваше избухване. Но тази вечер мина спокойно.

Делауер мълча през цялото време, но очите му непрекъснато шареха.

Олицетворение на истинския психолог. Но все пак се *обаждаше* от време на време.

Попита го за произношението, после за семейството му.

Като на терапевтичен сеанс. Докато беше в рехабилитационния център след първото раняване, известно време трябваше да посещава и психолог, но съвсем не му се стори толкова неприятно, колкото очакваше. Години по-късно в работата си се консултираше с психолози. Доктор Бен Давид му беше от полза в случая с Касапина.

Но той самият отдавна не се беше подлагал на анализ.

Тези неуморни, оценяващи сини очи, които макар и бледи, не бяха толкова студени.

На Стърджис бяха зелени, направо нездравословно ярки. Как ли се чувстваше обвиняемият, изправен срещу този пронизителен поглед?

Двамата много се различаваха, но отдавна бяха известни с това, че заедно работят много успешно.

Според информацията бяха приятели.

Хомосексуалист и хетеросексуален мъж.

Интересно.

Даниел познаваше само един гей полицаи и то не много добре. Беше младши лейтенант във флотата и работеше в Централния район. В поведението му нямаше нищо открито или женствено, но така и не се ожени, не излизаше с жени, а хора, които го познаваха от армията, казваха, че една нощ бил забелязан на плажа с друг мъж.

Онзи човек не беше нещо изключително, но си разбираше от работата. Никой не го закачаше, но колегите му го избягваха и нямаше да стигне по-далеч, Даниел бе сигурен в това.

И Стърджис бе избягван.

За Даниел въпросът беше от религиозно естество, което го превръщаше в абстрактен проблем.

Той приемаше религията като нещо лично — като връзка между Бог и него. Изобщо не се интересувахе как постъпват другите, стига техните навици да не нарушаваха свободите му и тези на семейството му.

Семейството... в Йерусалим се е съмнало, но е твърде рано да се обади на Лора. Като много други творци и тя беше нощна птица и години наред потискаше биологичната си необходимост, за да отглежда бебета и да се грижи за съпруга си. Но сега, когато децата поотраснаха, си бе позволила да се върне към старите си навици: скицираше, рисувахе и четеше до късно, после спеше до осем-девет часа.

Но се чувстваше виновна — понякога се налагаше Даниел да я успокоява, че няма нищо против сам да си свари кафето.

Присви колене към гърдите си, затвори очи и се замисли за русата ѝ коса и красивото лице, сгушено в завивката и подпухнало от съня, което се навеждаше да целуне, преди да тръгне към участъка.

„О... мили, чувствам се толкова лоша. Вместо да ти направя закуска.“

„Никога не закузвам.“

„Все пак... тогава нещо друго.“

И го придърпва към себе си, но после го бутва.

„Сигурно устата ми вони.“

„Не, сладка е като мед.“

Целува я, устните ѝ се разтварят и езиците им се срещат.

Отвори очи и огледа стаята.

У тях стените са живи и цветни, украсени с картините на Лора и творенията на нейните приятели.

На артистичните ѝ приятели, с които той рядко разговаряше.

Да рисуваш с кръв...

Какво ли би казала Лора за подобно изкуство?

Никога не ѝ разказваше подробности, само най-общите неща.

За двадесет години брак този подход работеше успешно.

Двадесет години. По съвременните стандарти това е цяла вечност.

Но това не е *mazal*. Нито въздействието на някой амулет, магия или благословия.

Това бе плод на Божията воля и съзнателните усилия.

Да потиснеш егоизма си, за да бъдеш част от общото.

Като правиш каквото трябва.

Как му се искаше да знае какво трябва да се направи в случая.

28.

На другата сутрин, докато шофирах към университет, осъзнах, че Хелена още не е позвънила.

Реших да не се занимавам със самоубийството на Нолан. Имах прекалено много друга работа.

Настаних се на един компютър и последователно влязох в „Медлайн“, „Психоабстракт“, индекса на периодиката и всички останали бази данни, които открих, събирайки библиография на тема еургеника, но не открих нищо, свързано с убийства.

С купчина подвързани списания в ръце потърсих „Пресушаване на мозъка“. Книгата беше класирана в раздел „Интелигентност, Измерване“, където намерих три екземпляра, два от които бяха заети. Последното копие беше дебело, преподвързано в тъмночервена корица и забутано сред журналы по тестове за интелигентност. На по-долна полица забелязах тънка книжка с меки корици със заглавие „Изопачената наука: истината за пресушаването на мозъка“ и взех и нея.

Намерих си тихо местенце на десетия етаж и затърсих из индексите DVLL.

Не намерих абсолютно нищо. Но онова, което научих, ме караше да продължавам да разгръщам страниците.

Защото идеята, че в името на обществото някои животи заслужават да се пазят, а други — да се премахват, не започваше с Третия Райх.

Нито пък свършваше дотам.

Идеята за селективното размножаване привличала елита в продължение на векове, но получава научно признание в Европа и Америка в края на деветнадесети век чрез активната подкрепа на една многоуважавана личност — британският математик Франсис Галтън.

Сам неспособен да има потомство, Галтън споделя крайни мнения за оцеляването на етнически най-силните. Качества като интелект, усърдие и трудолюбие, смята той, са прости признаци, твърде сходни с височината и цвета на косата и се определят по наследство. С цел да усъвършенства обществото, държавата трябва да събира подробна информация за психологическия, физическия и расовия облик на всеки гражданин, да издава сертификати на по-висшите индивиди и да им заплаща за размножаване, а по-нисшите да стимулира да се въздържат от създаване на потомство. През 1883 г. Галтън описва процеса с понятието „евгеника“ — от гръцката дума, означаваща „с добро потекло“.

Неговите опростенчески теории за интелигентността загубват от силата си вследствие на възродения интерес към трудовете на Грегор Мендел — австрийски монах, който чрез размножаване на десетки хиляди растения открива, че някои признаци са доминантни, а други — рецесивни. По-късни изследвания доказват, че повечето дефектни гени се предават на поколението от външно нормални родители.

Оказва се, че дори растенията не се развиват по опростенчески модел на Галтън.

Но последователите на английския математик прегръщат идеята на Мендел за измерване на наследствените модели и евгениката бързо завладява мейнстрийма на академичната общност — през двадесетте и тридесетте години почти всички генетици вече смятат, че умствено изостаналите хора и други „дегенерати“ трябва активно да бъдат ограничавани от размножаване.

Тези възгледи намират своето място в гражданската политика и от двете страни на Атлантика, и през 1917 г. един харвардски генетик на име Ист отявлено се застъпва за редуциране на „дефектната генна плазма“ чрез сегрегация и безплодяване.

Сред изявените му последователи открих човек, когото считах за светило в нашата област.

Бяха ме учили, че Хенри Х. Годард от университета във Вайнланд, щата Ню Джърси, е пионер в областта на психологическото тестване. Не знаех обаче за твърденията на Годард, че „слабоумието“ се дължи на един определен дефектен ген, както и за провежданите с ентузиазъм хиляди доброволни тестове с пристигащите на Елис Айланд емигранти, с цел да се отстранят нежеланите.

Твърде странното откритие на Годард — че осемдесет процента от италианците, унгарците, руснаците и евреите са умствено изостанали — се посреща безрезервно от широк кръг интелектуалци и законодатели, и през 1924 г. Американският конгрес приема закон за имиграцията, който ограничава достъпа на имигранти от източна и южна Европа. Законът е подписан и въведен в сила от президента Калвин Кулидж, който обявява: „Америка трябва да остане американска. Биологичните закони показват, че нордическата раса се изражда при смесване с други раси“.

При това Годард не е единственият. Проследявайки множество бележки под линия и цитати попаднах на съчиненията на друг колос в психологията — Луис Търман от Станфорд, създател на теста за интелигентност „Търман-Бине“. И макар че френският тест „Бине“ е разработен с цел диагностика на деца с проблеми в усвояването, за да бъдат обучавани индивидуално, американският учен го бе преработил, за да „ограничава възпроизводството на слабоумието“, от което според него ще последва редуциране на „индустриалната неефективност“.

Търман смята, че интелектуалната слабост е „много, много разпространена сред испаноговорещите индианци и мексиканските семейства в Югозапада, а също и сред негрите. Тяхната тъпота изглежда расово предопределена... децата от тази група трябва да се отделят в специални паралелки... Те не са способни да усвояват абстрактни понятия, но често могат да бъдат обучени в добри работници... от еugenетична гледна точка представляват сериозен проблем поради неестествената си плодовитост“.

Но основният двигател на еugenетичното движение в Съединените Щати е професорът от Чикагския университет Чарлс Давънпорт, който вярва, че проститутките избират занаята си заради доминантния ген на „вроден еротизъм“.

Методът, който Давънпорт предлага за запазването на бъдещето на Америка, е кастрация на мъжките индивиди от по-нисшите етнически групи.

Кастрация, а не вазектомия, подчертава той, защото ограничавайки размножаването, последната също стимулира сексуална аморалност.

Влиянието на вижданията на Давънпорт съвсем не се изчерпва само с имиграционните закони, а се разпростира в много по-широка

сфера: множество групировки в защита на социалното благоденствие, включително някои пионери на движението за семейното планиране, безрезервно прегръщат неговите постановки. Понятието „окончателно разрешение“ се използва за първи път от Националната асоциация за благотворителност и корекции през двадесетте години, а между 1911 и 1937 г. в тридесет и два американски щата са приети нормативни документи, регулиращи евгенетичната стерилизация, а също и в Германия, Канада, Норвегия, Швеция, Финландия, Исландия и Дания.

Сред всички самозвани генетични чистачи за каузата най-ревностно работи Калифорния, където издаденото през 1909 г. разпореждане за задължителна стерилизация на всички държавни пациенти, чието състояние бъде определено като „сексуално или морално извратени, ментално болни или слабоумни“ развихря скалпелите. Четири години по-късно законът е разширен и вече обхваща нехоспитализирани индивиди, които страдат от „очевидни отклонения от нормалното ментално състояние“.

През 1927 г. насилственото обезплодяване бива санкционирана от най-висока инстанция, когато млада, неомъжена майка на име Кари Бък е стерилизирана против волята си по решение на Върховния съд, написано от Оливър Уендъл Холмс. Този документ не просто разрешава процедурата, а и я препоръчва „с цел да предотврати затъването в некомпетентност... принципът, според който задължителната ваксинация е достатъчно широко понятие, което включва прекъсване на фалопиевите тръби... Три поколения имбецили са ни достатъчни“.

Детето на Кари Бък — въпросният представител на „третото поколение имбецили“ — става блестящ студент. Самата Кари Бък впоследствие е освободена от Колонията за слабоумни и епилептици във Вирджиния и прекарва остатъка от живота си като съпруга на шериф в малък град. По-късно е установено, че не е умствено изостанала.

Решението Бък издига в подем насилствената стерилизация и повече от шейсет хиляди души, предимно държавни пациенти, са подлагани на операция в цялата страна чак до седемдесетте години.

През 1933 г. решението Кари Бък е възприето като закон в Германия и за една година са стерилизирани петдесет и шест хиляди германски „пациенти“. До 1945 г. под егидата на нацизма цифрата

достига два милиона. Както пише Хитлер в „Майн Кампф“: „правото на лична свобода отстъпва пред задължението да се запази расата. Необходимостта да се попречи на дефектни хора да създават също толкова дефектно потомство е основана на най-чист разум и ако се прилага систематично, представлява най-хуманният акт в полза на човечеството“.

След Втората световна война настъпва отлив от идеята. Отвращението от чудовищните престъпления на нацистите — но най-вече бремето на военната служба върху хирурзите — постепенно снижава популярността на евгеничната стерилизация, и макар че продължава да се практикува десетилетия след това, постепенно повечето закони са отменени поради научните доказателства за несъстоятелност.

Но идеята не отмира.

Нищо подобно.

При това обезплодяването изглеждаше направо цивилизован подход в сравнение с други идеи, на които се натъквах. Сякаш бях попаднал в етическа клоака.

Призови за подпомагане на самоубийствата, които неусетно преминаваха в препоръки да се облекчава нещастieto на хора, които нямат за какво да живеят.

Доклад от Холандия, където самоубийството с лекарска помощ е либерализирано, че почти една трета от евтаназиите — „убийства от милосърдие“ — се извършват без съгласието на пациента.

Някакъв австралийски „биоетик“, който проповядва, че религията вече била недостатъчна основа за морални оценки, а концепцията за неприкосновеността на човешкия живот вече не била валидна. Неговата алтернатива: етиците да приписват числена оценка на „качеството на живот“ на хората и да разпределят здравните грижи в зависимост от събраните точки.

Така бавноразвиващите се, старите хора, слабите ще останат на края на списъка и ще получат съответното лечение. При раждане на увредено или умствено изостанало дете на родителите да се дава двадесет и осемдневен срок да изберат детеубийство пред „живот, започнал много зле“.

Така всеки, който не покрива критерия „личностност: рационална мисъл и самосъзнание“ може да бъде убит без страх от

наказание. Човечно.

Нежно удушаване, няма що.

Наскоро Британската национална здравноосигурителна служба беше въвела нова политика, според която на майки с генетично увредени деца се дава право на безплатен аборт — анулирайки ограничението от двадесет и четири седмици, което позволява операцията да се извърши и почти преди самото раждане.

Също в Англия, на годишната конференция на Зелената партия, било предложено в името на спасяването на планетата населението на Обединеното кралство съзнателно да се ограничи с двадесет и пет процента, което бе предизвикало опоненти да напомнят за увлечението на Нацистката партия по екология, естествена чистота и антиурбанизъм.

Правителството на Китай отдавна бе изпреварило всички тези идеи с вече установената практика да налага контрол върху броя на населението чрез принудителен аборт, обезплодяване и умъртвяване чрез глад на деца сираци в държавните институции.

В Съединените Щати призивите за приоритет в ползването на здравните услуги в ерата на твърдия долар и контрола над социалните грижи бяха накарали мнозина да се запитат дали е редно тежко болните и генетично онеправданите да „доминират“ разходите за здравно осигуряване.

Попаднах на една статия в „Ю Ес Нюз енд Уърл Рипорт“, в която подробно се описваше борбата на една тридесет и четири годишна жена с Даунов синдром да се подложи на животоспасителна сърдечно-белодробна операция. Медицинският център на Станфордския университет отхвърлил молбата ѝ, понеже: „Не смятаме, че пациенти с Даунов синдром са подходящи кандидати за сърдечно-белодробни трансплантации“, както и Калифорнийският университет в Сан Диего, тъй като преценили, че е непригодна за програмата на лечение. Лекуващият лекар се възпротивил и публичното огласяване на случая принудило болниците да преразгледат становището си. А всички, които оставаха извън обсега на медийното пространство?

Това ми припомни един случай, с който се сблъсках преди много години, когато работех със сърдечно болни пациенти в Уестърн Педиатрикс Хоспитал. Ставаше дума за четиринадесетгодишно момче с диагностицирана остра левкемия, тогава все още в лечима фаза, с

отлична прогноза за пълно възстановяване. Но пациентът бе умствено увреден и неколцина стажанти и щатни лекари започнаха да мърморят, че само щели да си загубят ценното време.

Тогава им изчетех една лекция, но не постигнах почти никакъв резултат — защото няхах магистърска титла по медицина и нямаше аз да извършвам химиотерапията и радиотерапията, значи просто не разбирам за какво става дума. Лекуващият терапевт — емоционален и всеотдаен човек — дочу за протестите и произнесе бурна реч за Хипократовата клетва и морала, която накара протестиращите да замлъкнат. Но се подчиниха с нежелание.

Какви ли лекари са излезли от онези стажанти?

Кого ли съдят сега?

Качеството на живота.

Бях работил с хиляди деца с вродени дефекти, деформации, умствени увреждания, проблеми в усвояването и най-различни хронични, болезнени и нелечими заболявания.

Повечето от тях бяха в състояние да изпитват пълния спектър на човешките емоции, включително и радост.

Помня едно момиченце, осемгодишно, с талидомид. Нямаше ръце, вместо крака имаше прилични на перки чуканчета, но очите му грееха и гореше от желание да прегърне живота.

Животът на това дете бе от много по-високо качество в сравнение с някои напудрени психопати, с които се бях сблъсквал.

Не че има значение, понеже не съм аз човекът, който има право да съди.

Привържениците на евгениката твърдяха, че общественият прогрес може да се измери по постиженията на талантливите, което в частност е вярно. Но какъв смисъл има от прогреса, ако води до безсърдечие, жестокост и хладни преценки кой какво заслужава, убивайки златната искра у всеки един от нас?

Кои ще са новите богове? Генетиците? Етиците?

Учени прегръщаха идеологията на нацизма в рекордни мащаби.

А политиците?

А водените от най-долни инстинкти служители на ръководни длъжности в Здравната организация?

И като почистим света от едни „дегенерати“, кои ще са следващите в хромозомния списък?

Физически слабите? Не очарователните? Скучните? Грозните?

Ужасяващи мисли, а фактът, че психологията някога ги е приемала, ме отвращаваше.

Расистката помия на Годард и Търман още звучеше в главата ми. И двете имена се произнасяха с почитание в Замъка на Психологията.

Като дете, което открива, че родителите му са престъпници, чувствах как в мен зейва ледена непрогледна яма.

Бях провел безчет тестове за интелигентност и се гордеех, че знам и недостатъците, и предимствата на този инструмент.

Ако се провежда както трябва, тестването *наистина* е ценно. Освен това загнилото петънце, което току-що бях открил в сърцето на златната ябълка на моята област, ме накара да се запитам какво друго съм пропуснал, въпреки цялото си образование.

Установих, че е един часа на обед и бях прекарал в библиотеката пет часа. Беше време за обед, но няхах апетит.

Взех „Пресушаване на мозъка“.

Единствената предпоставка на цялата книга ми се изясни само след няколко страници:

Материалният успех, моралът, щастливите бракове, доброто отглеждане на деца — всичко това е продукт на висока степен на предполагаема обща интелигентност, чието съществуване се дискутирало от години.

Авторът я представяше за дадена.

Книгата бе издържана в ласкателен, угоднически тон: „ти, високоинтелигентни читателю“.

Върховното излизване на подметките, по асоциация.

Може би този факт — съчетан с туширането на тревогите на горната прослойка от средната класа в труден момент — обясняваше как книгата бе станала бестселър.

Бях убеден, че е ненаучна, защото страница след страница попадах на погрешни твърдения, слаби препратки и цитати от статии, които авторът привличаше в подкрепа на мнението си, а когато ги преглеждах, се оказваше, че там се твърди тъкмо обратното.

Обещавахе да подкрепи твърденията с цифри, които така и не се появяваха. Възраждане на теорията на Галтън за интелигентността, която зависи от наличието на един-единствен ген.

Стогодишна глупост — кой бе написал този боклук?

В биографията на корицата се казваше, че авторът се занимавал със „социални науки“: доктор Артър Халдейн.

Изследовател в института „Лумис“ в Ню Йорк.

Нищо повече.

Копието нямаше обложка, тъй че не разполагах със снимка.

Грозна история.

Грозни времена.

Та кое друго било новост?

Главата ме болеше и очите ми пареха.

Какво ще кажа на Майло и Шарави?

Че псевдонаучните глупости се продават добре?

Каква връзка има всичко това с трите мъртви деца?

Убиецът, който наблюдава, дебне и прочиства стадото...

С научна обосновка?

Защото някои животи не си струва да бъдат живени?

Значи всъщност не е убиец.

А биоетик на свободна практика.

29.

Не ми остана време единствено за „Изопачената наука“ — критиката на „Пресушаване на мозъка“ и макар да не виждах с какво би могла да ми бъде полезна, я заех за вкъщи.

Бяха ми оставили едно съобщение. От Майловия домашен телефон, но на името на доктор Ричард Силвърман.

Майло и Рик живееха заедно от години, но рядко бях имал случай да говоря с него. Той предпочиташе да слуша. Резервиран, старателен, в добра физическа форма, винаги добре облечен, той бе пълно отрицание на оперирания от естетизъм Майло и много хора ги намираха за доста странна двойка. Знаех, че и двамата са мислещи, целеустремени хора, страдали много от хомосексуалността си и дълго бяха търсили своя ниша, както като индивиди, така и като двойка. И двамата се погребваха в работа — Рик прекарваше над сто часа седмично като старши лекар в спешното отделение в „Седарс-Синаи“ — и миговете им заедно често преминаваха в мълчание.

— Благодаря, че се обаждаш, Алекс. Как вървят нещата? — започна Рик.

— Страхотно. А при теб?

— Нормално. Слушай, просто исках да попитам какво става с Хелена Дейл — не подробности, просто дали е добре.

— Отдавана не съм я виждал, Рик.

— О!

— Случило ли се е нещо?

— Ами, вчера напусна болницата без никакво обяснение. Е, сигурно всеки би се побъркал на нейно място.

— Тежко е — съгласих се.

— Веднъж се случи да се запозная с брат й. Не чрез нея. Докара един прострелян, но не каза, че й е брат, а аз изобщо не прочетох името му. После ми казаха.

— Хелена не беше ли дежурна?

— Не, точно онази вечер я нямаше.

— Забеляза ли у него нещо необикновено?

— Не бих казал. Висок човек, млад, много мълчалив, все едно изваден от полицейска реклама за набиране на новобранци. Тогава приемаха такива. Бях поразен от факта, че изобщо не попита за Хелена, сигурно е знаел, че я няма. Но тя се изненада, като й казах, че е идвал. Както и да е, не искам да се бъркам в чужди работи. Пази се. Ако я видиш, й прати много поздрави.

— Разбира се.

Той се засмя.

— Много поздрави и на Майло. Сигурно го виждаш много често от мен. Този случай — с бавноразвиващите се деца — много го тревожи. Не че говори за него. Но се мята насън.

Стана два и половина. Още не бях открил нищо за DVLL. Този следобед Робин беше излязла и къщата ми се струваше прекалено празна, а целият ден бе някак кух.

Изтиках Хелена и Нолан на дъното на мислите си, но разговорът с Рик не ми излизаше от ума.

Какво я бе накарало толкова радикално да скъса с всичко?

А онези снимки в гаража на Нолан? Толкова силни първични спомени?

В работата си бе издръжлива и компетентна, но личният ѝ живот бе самотен.

Може би не си даваше сметка колко прилича на брат си?

Или самоубийството му я бе накарало да се запита къде ще свърши самата тя? Или е размисляла над пропуснатите възможности?

Обадих се в дома ѝ. Никой не вдигаше, а пред очите ми се разиграваха най-черни картини.

Мислех за това как Нолан дошъл в спешното, но изобщо не попитал за сестра си.

„Дори като деца всеки следваше свой собствен път. Просто не си обръщаме внимание. Ненормално ли е това?“

Докато нещата се плъзгат по повърхността, подобна дистанция може да се изтълкува като възпитание. Но когато животът се обърка, се поражда ужасно чувство за вина.

Родителите ѝ бяха починали, а съпругът ѝ я напуснал и се преместил в Северна Каролина.

Всеки ден отива на работа в спешното отделение и прави чудеса. А после се прибира у дома при...?

Може би надеждният мотор се е повредил?

Нямах какво да правя и реших да се разходя до дома ѝ.

Сигурно щях да я заваря по хавлия на дивана пред телевизора да се тъпче с пуканки и чипс. Вероятно ще се подразни от нахалството ми и аз ще се почувствам като глупак.

Можех да го понеса.

Отне ми четиридесет и пет минути да стигна до западния край на долината и още десет да открия точния адрес.

Къщата представляваше малка жълта постройка в неопределен стил и се намираще на широка, напечена от слънцето улица с нацъфтяла мирта по тротоарите. Плочките бяха осеяни с червени цветчета и лепкави късчета дървесна кора, а в клоните се гушеха сойки. Слънцето припичаше в маранята и макар да не чувах шума от магистралата, усещах изгорелите газове във въздуха.

Моравата отпред бе изсъхнала и неокосена. Край верандата бяха нацъфтели огромни буйни маргарити. От мустанга ѝ нямаше и следа, а вратата на гаража беше затворена. Пощенската кутия беше празна, а на почукването и позвъняването не отвори никой.

В съседния двор имаше две коли — бял минибус и бяла акюра.

Отидох при съседите. Керамичната табелка под звънеца гласеше „семейство Милър“, а отгоре бе окачено разпятие, на вид домашна изработка. От климатичната инсталация на прозореца подухваше.

Позвъних и металното капаче на шпионката се отвори.

— Да? — Мъжки глас.

— Името ми е доктор Алекс Деллауер. Аз съм приятел на вашата съседка Хелена Дейл. От известно време съвсем изчезна и вече започнахме да се притесняваме.

— Ъ-ъ... една секунда.

Вратата се отвори и ме лъхна хладен въздух. Мъжът бе висок, тъмноок, с брада и зачервен от слънцето нос; беше облечен в хавайска

риза и къси джинсови панталони, на бос крак. Стискаше запотена кутия спрайт, но на него самия очевидно не му бе горещо.

До него стоеше стройна жена с широки рамене, приятна на вид, с масленожълта коса с две ролки на главата. Бе затъкнала електриковосинята си тениска в черни бермуди и имаше дълъг, перленобял маникюр.

— Кой се интересува от Хелена Дейл?

— Приятелите ѝ, колегите ѝ от болницата.

Не последва отговор.

— Напуснала работа без обяснение. Извън града ли е?

Мъжът кимна неохотно, но не каза нищо повече. Зад него се виждаше спретнато обзаведена дневна, а по телевизията вървеше рекламно предаване и тъкмо предлагаха перлена огърлица с обици към нея, остават само двеста тридесет и четири бройки.

— Просто искахме да знаем как е — продължих. — Знаете ли за брат ѝ?

Той кимна.

— Не се е появявал откакто се преместихме, което прави две години.

— Но и двамата са отраснали тук — добави жената. — Това е къщата на родителите им. — Южняшки акцент. — Хелена каза, че бил полицай. Каква странна постъпка.

— Имате ли представа къде е тя?

— Каза, че заминава на почивка — обясни мъжът. Отпи от спрайта и предложи на жена си, но тя поклати глава.

— Спомена ли къде?

— Не.

— А кога замина?

— Как казахте, че ви е името?

Аз повторих, предложих им визитка и им показах служебната си карта на полицейски консултант.

— Значи и вие сте от полицията?

— Понякога работя с тях, но това няма нищо общо с полицай Дейл.

Мъжът се поотпусна.

— И аз съм малко нещо свързан с полицията. Водя шофьорски курсове и тъкмо започнах свой бизнес... сигурен ли сте, че няма нищо

общо с него... не разследвате смъртта му, за застраховка или нещо такова?

— Съвсем не. Просто се тревожа за Хелена.

— Ами тя просто замина да си почине. Поне така каза, и може ли човек да я вини?

Поклатих глава.

— Горкото създание — рече жената.

Съпругът протегна ръка.

— Грег Милър, а това е Кати.

— Приятно ми е.

— Замина вчера — продължи той. — Ще ме извините, че съм толкова подозрителен, но човек трябва да е предпазлив, с тия работи, дето се случват в наши дни. Със съседите се опитваме да организираме съседска подкрепа, да си помагаме. Хелена ни помоли да наглеждаме къщата, докато я няма.

— Имате ли проблеми в квартала?

— Не е Уотс, но е по-лошо, отколкото изглежда — най-вече детски щуротии, откак втълпиха и на белите деца, че са бандити. Миналата седмица имаше купон оттатък, в Гранада Хилс. Хулиганите се домъкнали и като не ги пуснали на купона, взели да стрелят. Понякога работя нощем, затова научих Кати да стреля и тя се справя доста добре. Сигурно ще си взема и полицейско куче.

— Май имате сериозни неприятности.

— Аз ги взимам достатъчно сериозно. Вярвам в предпазните мерки. До скоро имаше само хлапета, които надуваха музика посред нощ, бръмчаха с колите, крещяха и чупеха бутилки. Но през последните няколко месеца станаха няколко обира, даже посред бял ден, докато хората са на работа.

Пак се спогледаха. Тя кимна и той продължи:

— Последният обир беше у Хелена, в интерес на истината. Само преди два дни. Първо цялата тази история с брат й, после и *това* на главата й — кой може да я вини, че иска да се махне, нали?

— Преди два дни?

— През нощта — нощна кражба. Тя излязла да напазува, а като се върнала, вратата разбита. С Кати бяхме излезли, слава богу, че не са ударили нас. Каза, че й взели телевизора, уредбата и някакви бижута.

На другия ден си събра багажа и ни помоли да наглеждаме къщата. Писнало ѝ от Ел Ей.

— Обадохте ли се в полицията?

— Не, каза, че и от полицията ѝ дошло до гуша. Сигурно имаше предвид брат си, но не исках да я разпитвам. Макар да бях убеден, че непременно *трябваше* да се обадим. Заради сигурността на цялата улица. Но тя беше паникьосана.

— Как можа точно на нея да се случи — рече Кати. — Да не говорим, че беше толкова зле. А иначе е такъв внимателен човек. Не беше много общителна, но винаги се държеше много мило.

— Имате ли представа къде може да е заминала?

— Никаква — отвърна Кати. — Просто каза, че имала нужда от почивка, а ние не искахме да ставаме нахални. Беше приготвила два куфара в колата, но не знам дали се канеше да пътува с мустанга или е отивала на летището. Питам я колко време ще отсъства, но тя каза, че не знае и щяла да ни се обади, ако се забави по-дълго. Ако се обади, искате ли да ѝ кажа, че сте я търсили?

— Моля ви. И късмет със съседската подкрепа.

— Успех и на вас — заключи Грег. — Бог помага на онези, които си помагат сами.

На връщане в града се натъкнах на голямо задръстване и лоши настроения. Докато чаках на изхода за Сънсет, размишлявах за късмета на семейство Дейл.

Домовете и на Хелена, и на Нолан бяха обрани.

Кражбите в Ел Ей бяха нараснали прекомерно, но никога не съм вярвал в съвпаденията и сега се чувствах неспокоен.

Някой им е набрал за нещо?

Някой търси нещо? Информация за смъртта на Нолан?

Нещо, което Хелена знае?

В деня, когато я придружих до апартамента на Нолан, тя взе само семейните албуми, но може би после се е върнала, разтребила е хаоса и е открила нещо, което я е разстроило толкова, че я е накарало да изостави терапията, да напусне работа и да замине.

Или може би е било последната капка.

Колите тръгнаха, после пак спряха.

Надуваха се клаксони, размахваше се не един среден пръст,
носеха се ругатни.

Цивилизация.

30.

Същата вечер в осем часа с Робин бяхме в банята, когато звънна телефонът. Тя ме погледна, събрала коса на тила си, а водата се стичаше по гърдите ѝ.

Тъкмо си галехме стъпалата. Проклетото нещо млъкна.

По-късно, докато се сушахме, прослушах записа.

— Майло е. Обади ми се в колата.

Като му позвъних, каза:

— Намерих още един случай. В Холивуд, преди Реймънд Ортис. Преди седемнадесет месеца.

— Горкото дете. Колко голямо...

— Не. Не е дете. Нито пък е бавноразвиващ се. Тъкмо напротив.

Срещнахме се в едно денонощно кафене на Хайланд, северно от Мелроуз. Модернистичен дизайн, бар във формата на бумеранг, трима любопитни вестникари хапваха пай, свиреше лош запис на „Холивуд Стрингс“.

Като добър полицаи, Майло бе избрал сепарето в дъното и седеше срещу някаква тъмнокоса жена. Махна ми и тя се обърна. Стори ми се на около двадесет и пет. Беше много слаба и излъчваше някаква строга красота: заострена брадичка и остър нос, лъскава черна къса коса, бляскави кафяви очи. Костюмът ѝ беше черен. Пиеше шоколадов шейк в стъклена чаша. Майло бе затъкнал салфетка под брадичката си и си хапваше пържени миди и лукови резенчета и пиеше айс чай.

Жената ме проследи с поглед, докато се приближавах. Като стигнах на половин метър, се усмихна — искрено, не просто от възпитание. Измери ме от глава до пети, сякаш ми взимаше мярка за костюм.

— Алекс, това е детектив Петра Конър от отдел „Убийства“ в Холивуд. Петра, доктор Деллаур.

— Приятно ми е да се запознаем — каза Конър.

Лекият грим придаваше дълбочина на очите ѝ, които не се нуждаеха от повече. Имаше дълги тънки ръце с топли, силни пръсти, които стиснаха за миг моите и после отново се стрелнаха към сламката в малцовото ѝ питие.

Настаних се до Майло.

— Нещо за ядене? — попита той.

— Не, благодаря. Какво става?

— Детектив Конър има орлово око.

— Е, провървя ми — тихо каза тя. — Обикновено не обръщам внимание на бележки.

— Повечето са пълни глупости.

Петра Конър се засмя и завъртя сламката.

— А, да — рече Майло. — Щях да забравя. Щом работите с Бишъп, вероятно никога не чувате мръсни думи.

— Аз не, но Бишъп чува — отговори Конър.

— Партньорът ѝ е мормон — обърна се към мен Майло. — Много е умен и принципен. Вероятно един ден ще стане шеф. Преди известно време Петра и той се заловиха с въпросния случай. В момента той е със съпругата и децата си в Хавай, затова Петра извършва разследването сама.

— Цялата история ме поразява — каза тя. — Вероятно става дума за серийни убийства. Защото нашият случай не беше дори убийство, а евентуално самоубийство. Но не достатъчно съмнително, за да промени заключението на съдебния лекар, затова приключихме следствието като самоубийство. Но когато видях бележката ви...

Конър тръсна глава, блъсна настрана малцовото питие и избърса устни. Червилото, което остави върху сламката, имаше кафяв оттенък. Черният цвят на косите ѝ беше естествен. Вероятно приближаваше трийсетте, но на лицето ѝ нямаше нито една бръчка.

— Коя беше жертвата? — попитах аз.

— Двайсет и девет годишен учен на име Малкълм Понсико. Доктор на науките, специалист по клетъчна физиология от Калифорнийския технологичен институт. Предполага се, че е бил гений. Живеел е в Пасадена, но е работел в научноизследователска лаборатория на Сънсет, близо до Върмонт — Хоспитал Роу — и там е умрял.

— Работил съм в Уестърн Педс — казах аз.

— Точно там. Две преки по-нагоре. Лабораторията се казва „Плазмо Дерма“. Занимават се с изследвания на кожата и правят синтетична кожа за присаждане на жертви от изгаряния. Специалността на Понсико е била клетъчни мембрани. Самоубил се е с инжекция с калиев хлорид — химичното съединение, което използват за екзекуции при смъртни присъди. Направил го е, когато е останал да работи до късно една вечер. Чистачката го намерила в четири сутринта. Прегърбен на лабораторната маса. На мястото, където главата се е ударила в ръба, има голяма рана.

Тя прокара пръст по добре оформените си черни вежди.

— Паднал е на главата си, когато е умрял?

— Така реши съдебният лекар.

— Къде се вмести DVLL?

— Оставил го е написано на екрана на компютъра си. Стю... Детектив Бишъп и аз помислихме, че е нещо техническо, някаква формула. Но разпитахме насам-натам, за да бъдем сигурни, в случай че е закодирано предсмъртно писмо. Никой в „Плазмо Дерма“ не знаеше какво означават тези букви и ги нямаше във файловете на Понсико. Накарахме един от нашите компютърни специалисти да ги провери. Имаше само числа и формули. Никой обаче не се изненада, че Понсико е написал нещо, което само той разбира. Бил е много умен и е живеел в свой свят.

— Оставил ли е бележка вкъщи?

— Не. Апартаментът му беше безупречно подреден. Всички казаха, че Понсико е бил приятен човек, тих, затворен и отдаден на работата си. Никой не го е забелязвал да изпада в депресия и родителите му в Ню Джърси казаха, че е говорел нормално, когато им се обадил последния път. Но родителите често казват така. Хората крият разни неща.

— Говорел е нормално, така ли? — попитах аз. — Това не означава непременно, че е бил щастлив.

— Родителите му казаха още, че бил сериозно момче. Така се изразиха. „Момче“. Бил гений. Оставяли го да прави каквото иска и заниманията му винаги имали резултат. И двамата са професори. Имах чувството, че в семейството цари голямо напрежение. По всичко личи, че е самоубийство. На спринцовката и на шишето с калий има

отпечатъци от пръстите на Понсико и съдебният лекар каза, че позата, в която го намерихме, е характерна за хора, извършили самоубийство. Смъртта е настъпила бързо — масивен сърдечен удар, макар че Понсико е можел да улесни нещата за себе си, ако е бил глътнал успокоително средство като онези, които дават на осъдените на смърт преди екзекуцията. Но пък от друга страна, никой не е надничал зад рамото му.

— Тогава кое е съмнителното?

— Бившата му приятелка, също учен от лабораторията на име Сали Бранч, беше убедена, че има нещо гнило и непрекъснато ни се обаждаше, настоявайки да продължим с разследването. Каза, че в смъртта му няма никаква логика и Понсико не е имал причина да се самоубива. Щяла да знае, ако нещо не е наред.

— Макар да му е била бивша приятелка?

— И аз си помислих същото, докторе. Освен това тя се опита да хвърли подозрения върху новата му приятелка, затова решихме, че ревнува. После се запознах с новата приятелка и започнах да се чудя.

Конър отпи глътка вода.

— Името ѝ е Зина Ламбърт и е странна. Работила е като чиновничка в „Плазмо Дерма“, но напуснала няколко месеца, преди Понсико да умре.

— В какъв смисъл странна? — попитах аз.

— Ами... ограничена, необразована и зловна. Язвителна. Сякаш иска да ти каже: „Аз съм по-умна от теб, затова не ми губи времето“. Макар да твърдеше, че скърби за Понсико.

— Сноб с претенции, че е интелектуалка?

— Точно така. Това беше странно, защото Сали Бранч е доктор на науките, а се държи като обикновен човек. А онази чиновничка се мисли за свършена. Въпреки всичко, неприятният характер не превръща човека в заподозрян, пък и ние нямаме абсолютно нищо срещу Зина Ламбърт.

— Сали Бранч даде ли ви основание да подозирате Зина?

— Каза, че Понсико се променил видимо, след като започнал да се среща със Зина. Станал още по-сдържан, необщителен и враждебен. Всичко това ми се стори логично. Естествено, че няма да общува със Сали, след като е скъсал с нея.

— Сали каза ли защо са се разделили?

— Заради Зина. Тя връхлетяла като хищна птица и ѝ го отнела. Въвлякла Понсико в някакъв клуб на интелектуалци с висок коефициент на интелигентност и той станал обсебен от умствените си възможности. И много арогантен. Но Сали не ми каза защо Зина би искала да му стори нещо лошо. Накрая престанах да отговарям на обажданията ѝ. Майло ми каза за онези DVLL убийства. Някой избива хора със забавено умствено развитие. Може би е нещо, свързано с генетично прочистване. Ето защо се замислих за онази група с висок коефициент на интелигентност. — Конър поклати глава. — Макар че все още не виждам връзка с Понсико, освен ако не се е запознал с убиеца в онзи клуб и не е научил твърде много, за което е платил с живота си.

— Зина намерила ли си е друга работа, след като е напуснала „Плазмо Дерма“?

— Да, в книжарница в Силвърлейк.

— Сали каза ли името на клуба? — попитах аз и се сетих за Нолан Дейл, друго самоубийство на човек с висок коефициент на интелигентност.

— „Мета“. Мислите ли, че има връзка?

Разказах им какво съм научил в библиотеката.

— Оцеляване на негодниците — отбеляза Конър. — Напомня ми за нещо, което баща ми веднъж каза. Той беше професор в Аризона, антрополог. Изследваше вълците и пустинята. Осъществявал се грандиозен проект, Световна генетична база данни. Изготвят профил на всеки ген в човешкото тяло и се опитват да разберат коя е причината за различните отличителни черти. Крайната цел е да съберат подробна информация за всеки от нас. Според татко потенциалът за медицински изследвания е огромен, но и страшен. Ами ако застрахователните компании научат за това и решат да не изплащат обезщетения заради някаква мутация далеч назад във фамиленото родословие? Или ако работодателите откажат да назначат някого, защото има повишен риск да се разболеете от рак през следващите десет години?

— Или — добави Майло, — ако бюрократичната система идентифицира мутациите и започне да уволнява? „Плазмо Дерма“ занимава ли се с такива изследвания?

— Не, само с присаждане на кожа, но дори да го правят, това не обяснява защо Понсико би се самоубил.

— Може да е разбрал, че е болен от неизлечима болест.

— Не. Съдебният лекар каза, че е бил в цветущо здраве.

Майло извади тефтера си.

— „Мета“. Прилича на гръцка дума.

— Така е — каза Петра. — Проверих в речника, преди да дойда тук. Означава промяна, преобразуване. Нещо, което навлиза в нова територия.

— Смел нов проклет свят? — попита Майло. — Шайка арогантни типове седят и умуват как да усъвършенстват видовете и един от тях решава да го приложи на практика?

Двамата ме погледнаха.

— Разбира се — казах аз. — Ако се смяташ за толкова висш, може да започнеш да мислиш, че правилата не важат за теб.

Излязохме на паркинга и Конър рече:

— Сутринта говорих със Стю. Ще се върне след седмица. Каза да ви предоставя цялата информация, с която разполагаме.

Тя извади папка от огромна черна чанта и я даде на Майло.

— Благодаря, Петра.

— Няма за какво — усмихна се тя. — Само ми обещавай, че ако ти пратя бележка, ще я прочетеш.

Конърс потегли със стара черна симка.

— Нова е в професията — отбеляза Майло, — но ще отиде далеч... Е, предполагам, че следващата стъпка е да прочета това и после да ти го разкажа. И да говоря с двете приятелки на Понсико.

— Засега те са най-надеждните следи.

Не споменах нищо за Нолан, защото още бях обвързан с клетва да пазя в тайна онова, което ми бе казал и нямаше причина да я нарушавам.

Приблжихме се до колата.

— Благодаря за информацията, която си научил в библиотеката, Алекс. Имаш ли време да отидеш и да видиш какъв е онзи клуб „Мета“?

— Ще го сторя утре сутринта. Шарави има хубава техника в компютърния отдел. Смяташ ли да го държиш в течение?

— Още не съм решил. Защото всичко, което му кажа, веднага стига до Кармели, пък и колко искам да знае един опечален влиятелен баща точно сега... Но от друга страна не мога да отлагам твърде дълго срещата си с него. По дяволите, ако не се съобразявам с него, той вероятно отново ще започне да подслушва телефоните. — Майло се засмя и изруга. — Отклонявам се... Между другото, мисля, че знам как Шарави е взел обувките на Реймънд Ортис. Така, както се е сдобил и с досието. Спомняш ли си първия път, когато Мани Алварадо го търсеше и не можа да го намери? Един бивш капитан от Нютън уж случайно се е отбил в участъка два дни преди това. Човек на име Юджин Брукър, един от най-високопоставените чернокожи в управлението. Всички мислеха, че ще стане заместник-шеф. Но миналото лято съпругата му почина и той напусна. И познай какво стана? Брукър е бил важна клечка в „Олимпик“, същата охранителна фирма, в която е работил Шарави. Излиза, че израелците имат връзки в управлението и един бог знае още къде. Шарави се държи право, но аз все си мисля, че крие нещо. Смяташ ли, че компютрите му могат да помогнат?

— Мога да проверя в библиотеката и да прегледам материалите, публикувани в англоезичната преса. Но ако „Мета“ е международна група или е замесена в нещо незаконно отвъд океана, той може да ни бъде полезен.

Майло се замисли по въпроса.

— Всичко това загатва, че „Мета“ е нещо голямо. Доколкото знам, в този клуб се събират интелектуалци сноби, които взаимно се хвалят и се потупват по гърбовете, защото господ ги е създал умни. Дори ако убиецът е един от тях, как ще разберем кой е?

— Ако има списък на членовете и се доберем до него, ще засечем информацията с тази за извършителя на сексуалното убийство и с метода му на действие. Освен това можем да проверим дали някой от членовете е имал мотив и възможност да извърши трите убийства. Като например да работи в парка, където Реймънд е бил отвлечен или в оранжерията.

— Работник в парк с висок коефициент на интелигентност?

— Неоценен — отговорих аз. — Струва ми се, че убийствата са дело на такъв човек.

— Втората приятелка на Понсико, онази Ламбърт, изглежда също е неоценена. Обикновена чиновничка. Не че е заподозряна, защото

човекът, когото търсим, е мъж, при това силен — носил е Айрит, Реймънд и Латвия.

Качих се в колата, а Майло попита:

— Какво мислиш за генетичния проект, за който говореше Конър?

— Това е точно каквото ни трябва в тази епоха на доброжелателство. Профил, който да определя кой заслужава да живее.

— Нямах желание да зависиш от благоволенieto на интелектуалци и застрахователни компании, а?

Засмях се.

— Това важи за групите изнасилвачи, пласьорите на наркотици и биячите.

31.

В шест сутринта, след като бе работил цяла нощ, Даниел отвори капациите на прозорците на стаята с компютрите, пусна светлина и вдъхна чист въздух.

Сложи си филактерията^[1] и се помоли на Бога, но без да влага чувства, поглеждайки към малкия заден двор, покрит с бетон.

Даниел бе прекарал по-голямата част от нощта до телефона, приспособявайки се към европейската, азиатската и Средноизточната часови зони. Говори на четири езика, иска услуги и си проправя път през полицейската бюрокрация, която явно бе еднаква във всеки град.

Търсеше информация за DVLL, убийства с расов и етнически нюанс, серийни престъпления, свързани с генетично прочистване и някакви промени в политиката на неонацистите, на националистите и на други групи, които се смятаха за висши.

Количеството не беше проблем. Имаше изобилие от информация. С разширяването на демокрацията в Европа, от дупките си изпълзваха все повече лунатици, които се възползваха от свободата на словото. Но в крайна сметка Даниел не успя да намери никаква връзка с убийствата в Лос Анджелис, нито дори следа.

Той прекъсна молитвите си, извинявайки се на Бога и влезе в малката тъмна баня. Пусна душа, съблече се и застана под струята, без да чака водата да се сгорещи.

Предишния ден бе изчислил, че на топлата вода са й необходими точно две минути и четирийсет и една секунди, за да се изкачи по старите тръби.

Но тази сутрин той издържа на студената струя.

Може би се самобичуваше за безрезултатната нощ?

Даниел бе започнал с Хайнц-Дитрих Халцел от Берлинската полиция, който го информира, че расистката преса не спира да бълва гадости. В мига, в който полицията получила съдебно разпореждане, онези отрепки се преместваха и започваха отново. И тъпите пънкари

продължавали да бият турците и всеки друг с тъмна кожа, предизвиквали скандали и осквернявали гробища.

В гласа му звучеше вина. Искрено съжаление, каквото само един германец може да изпитва. Миналата година Даниел бе настанен с него в една стая на конференцията по сигурността в Ерусалим. Хайнц-Дитрих беше свестен човек, но нали точно тези хора си позволяваха да бъдат чувствителни.

Убийства на деца със забавено умствено развитие? Не, Халцел не бе чувал за такива неща. DVLL? Буквите не фигурирали в техните досиета, но щял да попита. Какво ставало в Лос Анджелис?

Когато Даниел му обясни накратко какво е положението, Хайнц-Дитрих въздъхна и каза, че ще разпита сериозно по въпроса.

Ури Дрори от израелското посолство в Берлин извърши проверка и потвърди всичко, казано от Халцел. Даниел му се обади, не защото не вярваше на германеца, а защото понякога онова, което научаваш, зависи от това кой си.

Дрори докладва, че има бавно нарастване на расистките инциденти и повтори дума по дума оплакванията на Хайнц-Дитрих за идиотите, никнещи като гъби след дъжд.

„Това никога няма да свърши, Дани. Колкото повече демокрация има, толкова повече ще стават гаднярите, но каква е алтернативата?“

Същата история разказаха и Бернар Ламон от Париж, Ян Ван Хелдер от Амстердам, Карлос Веласкес от Испания и всички други, с които Даниел се свърза.

Нямаше убийства на хора със забавено умствено развитие, нито DVLL.

Това не изненада Даниел. Тези престъпления изглеждаха характерни само за Америка. Макар че не можеше да си обясни защо.

Америка е прекрасна страна. Огромна, свободна и наивна. Хора с големи сърца, които винаги дават основание за съмнение.

Дори след бомбения атентат в Търговския център в Щатите не възникнаха антимиюсюлмански настроения. Израелското посолство в Ню Йорк се грижеше за тези неща.

Свободна страна.

Но каква беше цената?

Миналата нощ, преди почивката за кафе, Даниел чу полицейски сирени наблизо. Погледна през задния прозорец и видя хеликоптер,

който кръжеше ниско и осветяваше дворовете като гигантска богомолка, търсеца плячка.

Полицейският му скенер го информира, че издирват заподозрян във въоръжен обир. Имало хайка на Бевърли Драйв и Пико.

На километър и половина по-нататък, близо до дома на Зев Кармели.

Недалеч от къщата на Монти Мар, където Лора бе израснала. Родителите ѝ бяха продали къщата и купили две по-малки.

Преди Даниел да замине за Щатите, тъстът му го бе предупредил: внимавай, нещата се промениха.

„Пълен срив, Дани — каза Джийн. — Ходенето на училище може да бъде опасно за здравето на детето.“

Това беше причината Джийн да продаде голямата си къща в Лафайет Парк и да отиде в Аризона. Нямаше сериозно основание да се премести там, освен че беше топло, а той не се притесняваше от меланома, както се изрази.

Джийн изглеждаше състарен. След като Лора почина, косите и мустаците му станаха снежнобели, а кожата му увисна.

Преждевременна смърт. Горката жена беше само шейсетгодишна, когато масивният сърдечен удар я повали на пода на кухнята. Джийн я намери. И това беше още една от причините да продаде къщата.

Високо кръвно налягане. Един лекар, приятел на Даниел, му каза, че чернокожите страдат повече от това заболяване. Някои твърдяха, че се дължи на начина им на хранене, други — на генетичните им особености. Приятелят му обаче мислеше, че тези мнения са расистки.

Даниел го разбираше. Безброй пъти арабите го бяха наричали мръсен евреин, а най-различни други хора — негър — заради цвета на кожата.

В такива случаи той не реагираше видимо, но пулсът започваше да блъска в ушите му... Запита се дали Джийн лекува диабета си. Но курабийките на плота, които видя, когато отиде да вземе досието на Ортис и обувките на момчето, говореха друго.

Приятелят му бе проявил отзивчивост и Даниел се надяваше, че услугата се е отразила добре и на Джийн.

Горкият. Нямахте нищо друго, освен времето. Беше се обадил три пъти, след като върна нещата, предлагайки да помогне с нещо на Даниел.

Но Даниел не можеше да иска повече услуги от Джийн. Човекът беше болен и нямаше причина да го въвлича по-надълбоко.

Само ако Стърджис окажеше съдействие.

Бе обещал да го стори, но беше трудно да се каже.

На Стърджис не можеше да се има доверие.

Даниел излезе от душа, точно когато водата се затопли, избърса се и се зачуди защо студената вода не му беше неприятна.

Америка.

Демокрацията беше възникнала в Гърция, но истинската ѝ родина беше Америка. Нямахте по-състрадателна страна от Съединените щати. И сега американците плащаха за това, като стреляха по улиците, нарушаваха законите и ценностната система, и пускаха под гаранция убийци на деца.

Същото беше и в Израел. Макар да имаше славата на непреклонен борец, страната представляваше едно голямо, мекушаво сърце, населено с едва оцелели хора и защитници на потиснатите, които нямаша желание да наказват.

Ето защо не ни е присъщо да побеждаваме, помисли Даниел. Станахме първата страна в историята, която доброволно върна територии, спечелени в битки, заради лошо формулиран мирен договор с хора, които ни мразят в червата.

По време на интифадата той бе гледал как палестинските араби се възползват от израелската демокрация: инсценират предварително репетиранни събития, маскирани като спонтанни изблици на протест и преувеличават реалната им бруталност, показвайки пред камерата деца, хвърлящи камъни. Пресата, разбира се, изгълта всичко това като топъл хляб. Ден след ден телевизионните мрежи по света предаваха побои с палки и градушки от гумени куршуми, докато в Сирия Асад езекутираше десетки хиляди потенциални врагове, а вестниците му отделяха едва два-три реда.

Кой каза, че животът е справедлив? Нека да поживее известно време в свободно общество... макар че понякога...

Даниел се замисли за Елиас Дауд и решителността му намалю.

Арабинът християнин с червеникави коси, роден във Витлеем, беше най-добрият детектив от отдел „Убийства“. Изигра важна роля в разследването на случая с Касапина и не допусна расовата принадлежност да му попречи, макар да не беше лесно. Никой, освен Даниел, не му вярваше.

Успешното приключване на случая с Касапина донесе повишение на всички от екипа, но за Дауд бюрократите се нуждаеха от много повече убеждения.

Даниел беше неотстъпчив и накрая Дауд стана първият арабин, инспектор в Южното полицейско управление. Увеличението на заплатата за човек със седем деца означаваше повече от професионалното издигане.

Дауд остана във взвода и Даниел му възложи разследването на няколко убийства, които не бяха свързани с политиката. Бандата от Стария град, изнудванията с наркотици — нищо, свързано с проблемите на националната сигурност. Както заради безопасността на Дауд, така и заради висшите офицери, Даниел не искаше Дауд да бъде заклеймен като предател.

После интифадата се разгоря. Още риторика, дързост и насилие. Стената на страха се срути и сред развалините изпълзяха паразити.

И религиозната войнственост намери нов живот. Християните от Витлеем, Назарет и други места си спомниха Бейрут и престанаха да крещят толкова силно. Мнозина от тях дадоха подкупи, за да минат границата с Йордания и да продължат по-нататък — към Европа и Съединените щати.

Една сутрин, по средата на сериозно разследване, отнасящо се за ролята на бандата Рама в търговията с хашиш, когато Дауд трябваше да представи доклад, всички го чакаха в ресторант на Кинг Джордж стрийт, но той така и не се появи.

Даниел веднага разбра, че нещо не е наред. Дауд винаги беше точен.

Той освободи недоволно мърморещите детективи, обади се в дома на Дауд и установи, че линията е прекъсната.

Отиде до Витлеем за петнайсет, вместо за обичайните двайсет минути. Преди да стигне до покрайнините на града, Даниел видя военни джипове и полицейски коли „Форд Ескорт“, сини лампи и тълни хора и усети атмосферата на неизбежен бунт.

Той показа значката си и си проправи път покрай сериозните физиономии. Полицайте бяха оградили с лента варосаната къща на Дауд. В калната вада, минаваща за двор, обикаляха пилета. Разпятieto от маслиново дърво на прозореца беше изчезнало.

Даниел отдавна не бе ходил там. Едва сега осъзна колко окаяно е жилището. Не беше много по-хубаво от колибата в Йемен, където бе роден бащата на Даниел. Но повишението бе позволило на Дауд да изплати къщата и той много се гордееше с това.

Униформеният полицай на вратата го предупреди да не влиза, но Даниел не го послуша. Мислеше за Дауд, за дебелата му съпруга, която Дауд безумно обичаше и тъпчеше с шоколадови бонбони, за седемте му малки деца...

Децата бяха отишли някъде. Няколко месеца по-късно Даниел разбра, че по някакъв начин са се озовали при роднини в Аман, но нищо повече.

Дауд и дебелата му съпруга бяха там.

Заклани като овце за продан на пазара.

Нарязани на парчета, разчленени и с отрязани езици. Жената приличаше на надупчен найлонов чувал с жълтеникави тлъстини. Очите ѝ бяха изцъкдени. Дауд беше кастриран и пенисът бе напъхан в устата му.

Съдебният лекар каза, че убийците са използвали брадви и дълги ножове. Били шестима или седмина. Внезапна среднощна атака.

И мухи. Имаше толкова много мухи.

На стената с кървави арабски букви беше написано:

ГОСПОД Е ВЕЛИК! СМЪРТ НА ПРЕДАТЕЛИТЕ!

Даниел потегли обратно към Френч Хил, потискайки чувствата си.

Винаги го правеше. Постоянно.

Досуц Мъртво море — спокойно, тръпчиво и безжизнено.

Даниел искаше разследването да бъде извършено безпристрастно, затова предложи услугите си.

Разбира се, шефовете му отказаха. Това било работа на арабите. Нямамо да стигне доникъде. Никой нямамо да му каже нищо.

Даниел продължи да настоява, но винаги получаваше един и същ отговор. Не искаше да се примири, макар да знаеше, че това е идиотско желание. Всеки ден шофираше до дома с възпален корем и умопомрачително главоболие и напрежението да се усмихне на Лора и на децата беше почти непоносимо.

По случая започна следствие, но всъщност никой не се занимаваше с убийството на Дауд.

Даниел престана да се интересува от бандите. Рамаля щяха да продават дрога още няколко месеца. Голяма работа. А ако се избиеха взаимно, загубата нямаше да е голяма.

Той пишеше докладна след докладна, но не получаваше отговор.

Накрая, след поредица откази, Даниел избухна пред командира.

„Така ли стана? Той беше арабин, който не си заслужава времето и усилията? Прилагаме двойни стандарти за различните хора, а? Къде живеем? В нацистка Германия?“

Лофър го изгледа от главата до петите, но не пророни дума. Палеше цигара от цигара и сънените му очи бяха изпълнени с презрение. Успешното приключване на разследването срещу Касапина го бе издигнало на поста командир. Дали йеменците имаха друга стойност за него?

После разпитаха няколко заподозрени, но не стигнаха доникъде и престъплението остана неразкрито. Никога нямаше да намерят виновника.

От време на време Даниел се замисляше за зверовете, които го бяха извършили. Дали бяха изпратени от Сирия в Ливан? Или бяха местни хора, които още живееха във Витлеем, минаваха покрай вече разрушената къща на Дауд и наистина вярваха, че са показали колко е велик Господ?

И какво бе станало със седемте деца? Кой ги отглеждаше? Какво им бяха казали?

Че са го извършили евреите?

Татко и мама — мъченици? Палестина.

Арабите обожаваха мъчениците. След края на интифадата имаше недостиг на мъченици и млади мъже с ожулени пети или болни от грип твърдяха, че са били ранени, докато се сражавали с ционистите.

Добродетелта да страдаш.

Ние, еврейските им братовчеди, не сме много по-различни, нали, помисли Даниел. Макар че сме малко по-изтънчени в това отношение.

Демокрация...

А сега тези американски убийства.

Три убийства на деца в три различни полицейски районни управления. Делауер бе наблегнал на това. Извършени на различни места в онова огромно, безформено нещо, наричащо се град.

Джийн каза, че сега ги наричат с друго име... предизвикани от развитието.

„В днешно време всеки е предизвикан, Дани. Ниските хора са вертикално предизвикани, пияниците — предизвикани от трезвеността, а престъпниците — социално предизвикани.“

„Социално предизвикан звучи по-скоро като стеснителен, Джийн.“

„Точно в това е въпросът, приятелю мой. Не трябва да има логика. Заблуда — досущ като в онази книга «1984». Промени имената, за да объркаш хората.“

Социално предизвикани.

Е, и какъв съм аз в случая? А Стърджис? А Делауер?

Социално предизвикани?

Не, само затруднени.

---

[1] Малка кожена кутия, съдържаща молитви. — Б.пр. ↑

32.

В седем и трийсет сутринта стоях пред вратата на биомедицинската библиотека, когато отвориха. Още не се бях разсънил. Изкъпах се, но не се избърснах. В устата си още усещах вкуса на набързо изпитото кафе.

Работих два часа и намерих само една справка за групата на име „Мета“. Но това беше достатъчно.

Репортаж от преди три години, написан в местния „Дейли Нюз“.

УВОДНА СТАТИЯ НА ГРУПА ЗА ГЕНИИ ПРЕДИЗВИКВА ПОЛЕМИКА

Ню Йорк — Статия в подкрепа на селективното размножаване с цел подобряването на генетичния произход, както и безболезнено умъртвяване на хората със забавено умствено развитие, публикувана от група самоопределили се гении, предизвика полемика сред членовете на организациите, защитници на социалното равенство, и привлече необичайно голямо внимание към тази клика. „Мета“, малко известен клуб в Манхатън, основан преди десет години, за да предоставя информация за творческите способности и надареността, сега е обвинен във фашизъм. Статията под обстрел е написана от Фарли Сангър, директор на „Мета“ и адвокат, в „Откривател“, бюлетинът на групата. Сангър призовава към „нова утопия“, основаваща се на „обективно измерени интелектуални способности“ и поставя под въпрос ползата от осигуряване на специализирано образование и други услуги, включително медицински грижи, за хората с недъзи и забавено умствено развитие, които окачествява като месо без мозък. Освен това Сангър е на мнение, че онези, които не са в състояние да разсъждават и да се

грижат за себе си, не са човешки същества, следователно, не се вменят в рамките на конституционалната защита на закона. „Един резултатен аналог в социалната политика — твърди той, — би бил законът за защита на животните. Така както стерилизацията и евтаназията се смятат за хуманна политика към котките и кучетата, същото би трябвало да важи и за онези «псевдочовешки» организми, чийто генетичен строеж ги прави неспособни да постигат интелектуални цели“. Уводната статия, публикувана преди няколко месеца и останала незабелязана досега, предизвика предсказуема враждебна реакция от страна на защитниците на хората с умствени увреждания. „Това е обикновен, чист фашизъм — заяви Бари Ханиган, председател на Дружеството за защита на децата. — Грозни изявления, напомнящи за нацистка Германия.“ Маргарет Еспозито, директор на фондация „Децата с особености“, организация за защита на децата със забавено умствено развитие, каза: „Работим толкова усилено, за да заличим дамата, свързана с изоставането в умственото развитие, а накрая четем такива публикации. Само мога да се надявам, че става дума за някаква незначителна група и разумните хора ще бъдат възмутени“. Подобни настроения бяха изразени и от свещеници, учени по социология и юристи. „Осъждам написаното — каза монсиньор Уилям Бинчи от Манхатънската епархия. — Църквата мисли, че единствено Господ трябва да си играе на Господ.“ Хелга Крейнпул, редакторът, отговорен за публикуването на статията в „Откривател“ и специалист по ценни книжа от Уолстрийт, остана невъзмутима след тези коментари. Признавайки, че есето на Сангър съдържа „нецензурни фразеологични изрази и авантюристични схващания“, Крейнпул не ги оспори и се позова на свободата на словото и на „правото на читателите да получават достъп до широк спектър от мнения. Две от характеристиките на много умните хора са готовността да поемат отговорни рискове и неутолимата любознателност. Ние не сме за всеки, нито твърдим подобно нещо. Ще продължим да правим всичко,

което е по силите ни, за да стимулираме и предизвикваме чрез свободна размяна на идеи“. Свързахме се с автора на статията, но господин Сангър не пожела да даде коментар, освен: „Написаното говори само по себе си“. Той и Крейнпул отказаха да съобщят имената на другите членове на „Мета“, а редакторката окачества групата като „малка и селективна“. Лорънс Ланин, председател на Манхатънския клон на по-известната организация на хора с висок коефициент на интелигентност „Менса“, описа „Мета“ като „един от нашите по-смахнати подражатели. Има много такива групи, но те рядко оцеляват“. Според него членовете на „Мета“ не са повече от няколко десетки. Източници разказват, че членството в „Мета“ се определя от резултатите от измислен от тях тест за интелигентност и е по-селективно, отколкото в „Менса“. Когато го попитахме дали членовете на „Менса“ споделят възгледите на Сангър, Ланин отговори: „Мога да говоря само за себе си и аз лично ги намирам за възмутителни“.

Направих фотокопие на статията и потърсих в телефонния указател номера на „Мета“. Нямахме такъв. Голяма изненада.

По какъв начин набираха членове?

Подражатели на „Менса“... Номерът на по-известната група фигурираше в указателя. Намираха се в западната част на Лос Анджелис. Нямахме адрес.

На телефонния секретар бяха записани часът и мястото на следващото събиране. Оставих съобщение.

— Казвам се Ал и съм от Източното крайбрежие. Има ли „Мета“ клон тук? — попитах аз и оставих служебния си номер.

После се обадох на Майло.

— Само една статия? — учуди се той.

— Да.

— Може би Понсико е членувал в този клуб. Вероятно Шарави ще може да намери нещо в компютрите си.

— Ще му се обадиш ли?

— Той ми се обади. В седем сутринта. Трябва да му пиша червена точка за трудолюбие. Работил цяла нощ. Свързал се с полицаи от други страни и с познатите си в Израел. Нищо. Мисля, че каза истината. Познавам онзи отегчен тон в гласа му. Сега, след като разполагаме с име, може би Шарави ще узнае нещо. Ще уредя среща у тях за днес следобед, но преди това трябва да обядвам с първата приятелка на Малкълм Понсико. Сали, учената, която изгаря от желание да говори за Зина, чиновничката. Сега работела в Шърман Оукс, затова ще се срещнем в италианския ресторант на ъгъла на Вентура и Удман. В настроение ли си да хапнеш спагети?

— Нещата, които чета напоследък, убиват апетита ми, но компанията ми се струва интересна.

33.

Сали Бранч набоде мида от гнездото спагети и се вторачи в нея с клиничен интерес.

Тя беше трийсет и една годишна, но имаше момичешки, нетърпелив, носов глас, гъсти, къдриви, кестеняви коси, едро, обикновено лице, осеяно с лунички, кафяви очи и поразителна фигура, подчертана от тясна черна рокля. На стола ѝ беше праметната бяла лабораторна престилка.

— Малкълм не беше общителен, но стана още по-затворен, откакто се запозна с нея.

— Кога говорихте за последен път с него? — попита Майло.

— Няколко дни преди смъртта му обядвахме в кафенето на „Плазмо Дерма“. — Тя се изчерви. — Видях го и седнах до него. Изглеждаше угрижен, но не и потиснат.

— За какво беше угрижен?

— Предполагам, че заради работата си.

— Имаше ли сериозни проблеми там?

Сали се усмихна.

— Напротив. Справяше се блестящо. Но всеки ден възниква нещо ново — специфични експерименти.

Майло също се усмихна.

— Човек трябва да е учен, за да разбере, така ли?

— Е, не знам.

Тя изяде мидата.

— Никога ли не ви е казал, че нещо го безпокои? — попитах аз.

— Не, но аз го виждах.

— Раздялата ви приятелска ли беше?

Сали преглътна и се усмихна насила.

— Има ли приятелска раздяла? Той престана да ми се обажда. Поисках да знам защо, но Малкълм не пожела да ми каже. После го видях с нея. Но преживях това. Може би предполагах, че Малкълм ще се вразуми. Говоря като ревнива жена, но трябва да разбере, че

самоубийството би било абсолютно нелогичен избор за него. Животът му беше чудесен и той не загуби интерес към работата си. Освен това се харесваше. Малкълм беше човек, който наистина обичаше себе си.

— Високо самочувствие? — попита Майло.

— Не беше неприятно, но той беше гениален и го знаеше. Шегуваше се, че може да спечели Нобелова награда. Но аз знаех, че не го казва съвсем на шега.

— С какви изследвания се занимаваше? — попитах аз.

— Пропускливост на клетката — движението на все по-сложни йони и химични съединения през клетъчните стени, без да се нарушава структурата. Работата беше още на теоретично ниво. Правеше експерименти с мишки. Но практическият потенциал беше огромен.

— Вкарване на лекарства в клетката, без да се предизвикат увреждания — отбелязах аз.

— Точно така. Лекарствата по същество са фактори, които възстановяват клетката. Малкълм изучаваше лекарствата, които стимулират растежа на тъканите при пациенти, пострадали от изгаряне. Описваше го като игра с детски влакчета на клетъчно ниво.

— Възстановяване на клетката. Все едно да закърпиш дефектните хромозоми.

— Да! Предложих му да се занимава с това, но Малкълм каза, че ще се придържа към лекарствата. Било възможно вродените дефекти да не се поправят.

— Защо?

Сали погледна в чинията си.

— Малкълм беше малко... труден за разбиране. Детерминист.^[1] Смяташе, че някои неща не трябва да се пипат.

— Да лекува изгаряния, да, но не и да отстранява генетични проблеми.

— Нещо такова. Не искам да останете с убеждението, че Малкълм беше коравосърдечен. Не, той беше добър. Но гениалните хора са особени.

— В какъв смисъл? — попита Майло.

— Ами, сноби са.

Майло отчупи парче от хлебчето с чесън и го изяде.

— Щом не се е самоубил, тогава какво мислите, че се е случило, доктор Бранч?

— Бил е убит. Детектив Конър каза, че има рана на главата си от удар, но това не означава ли също така, че някой може да се е промъкнал зад гърба му и да го е блъснал върху масата и после да му е инжектирал калиев хлорид?

— Подозирате ли някого?

— Разбира се. Зина. Единственото, което не мога да си обясня, е защо.

— Едра жена ли е Зина? — попита Майло.

— Не, напротив. Дребна е. Същинска скарита. Но ако ви се появи в гръб, би могла да компенсира за това.

Сали навн няколко спагети на вилицата си.

— Тя ми отне Малкълм, но това не е причината да я подозирам. Зина е гадна вещица. Обсебена е от представата за себе си — малкото лошо момиче. Когато работеше в „Плазмо Дерма“, тя четеше странни неща — списания за пробиване на дупки в тялото, серийни убийци и онези алтернативни комикси, изпълнени с насилие. Една сутрин я видях да дава нещо на Малкълм. После отидох при него и той ми го показа. Снимка на мъж, на който езикът и пенисът бяха продупчени и свързани с тел. Стана ми лошо.

— Как реагира Малкълм? — попитах аз.

Детерминизъм — философско учение за всеобщата обективна обусловеност и причинна зависимост на всички явления в природата и обществото — Б.пр.

— Рече: „Не е ли странно, Сали“. Сякаш искаше да каже: „Защо някой би направил такова глупаво нещо“?

— Беше ли отвратен от снимката?

— Сигурно. Но Малкълм никога не показваше чувствата си.

Тя остави вилицата.

— Този разговор ме разстройва. Излиза, че Малкълм е бил ексцентрик, а всъщност не беше такъв. Само беше по-различен, защото имаше висок коефициент на интелигентност. Дори в „Плазмо Дерма“ се държеше настрана от другите.

— Зина Ламбърт е била чиновничка „Плазмо Дерма“ — казах аз. — Къде работеше?

— В службата за поддържане на сградата. Отговаряше за чистачките. Разбирате ли какво имам предвид?

— Не съвсем интелектуална работа — отбеляза Майло.

Раменете ѝ се отпуснаха.

— Не мога да разбера какво намираше Малкълм в нея. Единственото, което ми идва на ум, е, че тя умее да слуша. Може би аз съм го предизвиквала твърде много. Водехме спорове. По социални въпроси. Аз съм непримирим либерал, а както вече ви казах, Малкълм не проявяваше търпимост към... проблемите. Непрекъснато спорехме и мисля, че това му харесваше.

— Смятате, че Зина може би е била покорна? — попитах аз.

— Ето, в това няма никаква логика! Тя съвсем не е покорна. В „Плазмо Дерма“ Зина имаше репутацията на безочлив човек. Държеше се с учените така, сякаш беше една от тях.

Сали блъсна настрана чинията си.

— Сега пък говоря и като сноб. Но фактът е, че Зина беше обикновена чиновничка, която се държеше като професор. Намесваше се в разговори, които не разбираше. Беше претенциозна. Да, това я характеризира по-добре от всичко останало. Имаше претенции, че е интелектуалка. Да, Малкълм се влюби в нея.

Клепачите ѝ потрепериха.

— Имаше ли нещо привлекателно? — попитах аз.

— Смятам, че мъжете я харесват. Има хубаво тяло... Запознайте се с нея и сами ще прецените.

— Къде можем да я намерим?

— Малкълм каза, че сега Зина работи в книжарница „Гърч“. Нарече я забавно място.

— Пак ли нещо, свързано с продупчване на тялото? — попита Майло.

— Вероятно. „Гърч“. Това не ви ли говори нещо?

— Беше ли уволнена от „Плазмо Дерма“?

— Малкълм каза, че напуснала по собствено желание.

— Кога?

— Две седмици преди смъртта му.

— Имате ли представа защо?

— Не. Професионалната ѝ история не ме интересува. Зарадвах се, че се е махнала... — Сали наведе глава. — Надявах се, че като я няма наоколо, Малкълм и аз може да се сдобрим.

— Зина беше ли на погребението?

— Нямахме погребение — отговори Сали, вторачила очи в бялата ленена покривка. — Родителите на Малкълм поискаха да им изпратят тялото и го кремираха. Вижте, знам, че мнението ми е предубедено, защото Зина ми го отне, но фактите са ясни: тя се вкопчи в него и не след дълго той умря. Без причина.

— Детектив Конър ни каза, че Зина го въвлякла в някаква група за хора с висок коефициент на интелигентност...

— „Мета“. Хора, които мислят, че „Менса“ е за тъпаци. Малкълм и Зина ходиха на едно от събиранията и той стана член. Каза, че било страхотно, макар храната да била лоша, а виното — евтино. Според мен това са неудовлетворени хора, които няма какво друго да правят, освен да разговарят колко са умни.

— Защо му е харесало?

— Било му приятно да се запознае с личности, които мислят като него. Но представяте ли си колко селективни са били, след като Зина е член на тази група?

Сали приглади назад косите си, после ги пусна да паднат на раменете и гъстите къдрици възвърнаха първоначалната си форма.

— Радвам се, че най-сетне някой се занимава със случая. Може би, ако родителите на Малкълм бяха настояли, това щеше да стане по-скоро, но те не искат да се ровят в нещата.

— Това е необичайно — отбеляза Майло. — Родителите общо взето не приемат, че детето им се е самоубило.

— Трябва да се запознаете с родителите на Малкълм. Те са професори по физика в Принстън. Дъдли и Анабел Понсико. Тя се занимава с механика, а той — с физика на частиците. И двамата са гении. Сестра му е физикохимик в Масачузетския технологичен институт, а брат му — математик в Мичиган. Във фамилното му родословие има огромно количество сиво вещество, но никой от тях не говори. Само изчисляват.

— Познавате ли ги?

— Виждала съм ги веднъж. На Коледа дойдоха тук и вечеряхме в хотела им. През цялото време мълчаха. Човекът, с когото разговарях след смъртта на Малкълм, беше баща му, който само каза: „Оставете тази работа, млада госпожице. Малкълм винаги е бил момче с променлив характер“.

— Момче с променлив характер — повторих аз.

— Странен — каза тя. — Но той е англичанин. Може би беше твърде скоро след смъртта му и те не искаха да чуват, че има нещо гнило. Предполагам, че проявих нетактичност.

Сутринта бях прочел досието на Понсико. Петра Конър бе разпитала родителите по телефона. И двамата били сломени от мъка и само казали, че Малкълм никога не е правил нищо „неочаквано“, но бързо сменял настроенята си още от петнайсетгодишен. Една година ходил на психиатър заради смущения в съня и депресия.

Неща, които Малкълм не бе казал на Сали.

— Някой друг от „Плазмо Дерма“ членува ли в „Мета“? — попита Майло.

— Не знам. Защо?

— Вие подозирате Зина. Опитваме се да научим повече за нея.

— Ами, това е всичко, което знам. Искате ли да видите снимка на Малкълм?

Преди да успеем да отговорим, тя извади от чантата си цветна снимка.

Сали и висок, млад, червенокос мъж в розова градина. Тя беше облечена в лятна рокля и носеше голяма сламена шапка и слънчеви очила. Бе прегърнала Малкълм Понсико през кръста. Той беше висок над метър и осемдесет, възпълничък и с тесни рамене. Червеникавите му коси бяха къдрави и оредели. Имаше брада тип Ейбрахам Линкълн, но без мустаци. Беше облечен в червено поло и кафяв панталон и имаше отпусната поза на човек, който не използва огледало. Сали се усмихваше. Неговото изражение беше безучастно.

— Снимахме се пред библиотека „Хънингтън“. Имаше изложба на научните писма на Томас Джеферсън.

Майло ѝ върна снимката.

— DVLL, буквите на екрана на компютъра на Малкълм, говорят ли ви нещо?

— Вероятно са някакви дяволски инициали, които тя е написала там. И Зина си пада точно по такива неща.

— По сатанизма, а?

— Не бих се учудила. Очебийният въпрос е, че тя открадна Малкълм от мен и го въвлече в един бог знае какво и скоро след това той умря. Не страдам от параноя, господа, но фактите говорят сами. Попитайте всеки, който ме познава, че имам репутацията на сериозен,

уравновесен и разумен човек. — Сали склучи пръсти. — Вероятно в това е проблемът — бях твърде разумна. Може би, ако бях крещяла, ритала и вдигнала скандал, когато тя започна да го преследва, вместо да се отдръпна и да се надявам, че Малкълм ще се вразуми, той щеше да разбере колко са силни чувствата ми към него. Вероятно, ако бях изразила емоциите си, той още щеше да е жив.

---

[1] Детерминизъм — философско учение за всеобщата обективна обусловеност и причинна зависимост на всички явления в природата и обществото. — Б.пр. ↑

34.

Тя ни благодари, че сме я изслушали, облече лабораторната си престилка и излезе от ресторанта.

— Пренебрегната жена — отбеляза Майло. — А Понсико е имал проблеми с настроението и дори родителите му не се съмняват, че се е самоубил. Ако не бяха буквите DVLL и онзи клуб „Мета“, който ти откри, нямаше да отделя нито секунда повече на този случай.

— Очертават се няколко схеми — рекох аз. — Деца със забавено умствено развитие и гений, който не изпитва състрадание към генетично увредените. Единствената връзка, която виждам с нашите убийства, е, че Понсико може да е научил нещо в „Мета“ и това го е превърнало в заплаха. Убиецът е бърбил твърде недвусмислено за плановете си, но презрението на Понсико към оцетените не е прераснало в желание за убийство.

— Доктор Сали Бранч е убедена, че Зина го е убила. Но Зина е дребна. А предположението, че би могла да изненада в гръб Понсико, е пълна глупост. Щеше да го заболи, но едър мъж като него лесно би се преборил с нея. Затова, ако Понсико е бил убит, направил го е силен човек. Такъв, какъвто е убил децата в нашите случаи.

— Ами ако Зина е повикала някого?

— Съучастник... Защо не? Хрумват ни различни идеи, но единственото обвинение срещу онова момиче е, че Сали я мрази в червата. Но Зина би могла да ни бъде полезна.

— За да ни вкара в „Мета“?

Той кимна.

— А през това време ще отида да видя какво може да ни предложи израелският ни приятел.

* * *

На дневната светлина къщата на Шарави изглеждаше неугледна. Той отвори вратата. Беше гладко избръснат и спретнато облечен. В ръката си държеше чаша чай. На повърхността плаваше стръкче мента. Осъзнах, че брадата ми е набола.

Шарави погледна към улицата и ни пусна да влезем. От чая се вдигаше пара.

— Искате ли чай?

— Не, благодаря — отговори Майло. — Надявам се, че компютърът ти работи.

Отидохме в задната стая. Компютърът беше включен и на черния екран танцуваше розовият шестоъгълник на програмата за съхраняване на екрана. Шарави бе сложил два сгъваеми стола в средата на килима. Кадифената торбичка с молитвите му беше прибрана някъде.

Майло му показва статията за „Мета“ от Фарли Сангър и му разказа за Малкълм Понсико.

Шарави седна пред монитора и започна да натиска копчетата на клавиатурата.

Болната му ръка беше отпусната на коленете. Неподвижно парче месо.

На екрана проблясваха и изчезваха различни информационни банки.

След известно време Шарави каза:

— Ако тази група е извършила някакво престъпление, никоя от големите агенции не знае за това. Ще проверя в академичните справки.

Думата „Мета“ извика на екрана стотици теми от информационните станции на университетите: мета анализ във философията, десетки химични съединения и препратки към метаболизма, металургията и метаморфозата.

Когато прегледахме всичко това, Шарави рече:

— Да опитаме в Интернет. Превърнал се е в международно кошче за отпадъци, но кой знае — може да намерим нещо.

— Първо да опитаме по телефона — предложи Майло. — Информация за „Мета“ от Ню Йорк.

Шарави се усмихна.

— Добра идея.

Той набра „Справки“, зачака и накрая затвори.

— Не фигурира в списъка.

— Вероятно шумът около статията на Сангър ги е принудил да закрийт бизнеса.

— Може би — рече Шарави. — Макар че омразата е добре продавана стока. Пък и това може да създаде друг бизнес. А сега да опитам ли в Интернет?

Използвайки закодирана парола, той се включи в мрежа, за която не бях чувал. На белия екран нямаше остроумни рисунки, нито поздравя, а само черни букви.

Минаха няколко секунди, а той седеше, без да помръдва и да мига.

На екрана проблясваше: ДОБРЕ ДОШЪЛ, Р. ВАН РАЙН.

Презимето на Рембранд. Дали израелската полиция му бе дала този прякор или Шарави си го бе измислил сам, въобразявайки си, че е художник?

Смуглата му ръка чевръсто обхождаше клавиатурата и след секунди той вече се разхождаше из мрежата.

Появи се още един поток от различни теми: ентомолог от Париж, извършващ изследвания върху ларва на име метасерсария, народен лечител от Оукланд, обещаващ да изцери всички болки в костите на метакарпуса и така нататък и така нататък.

След двайсет минути Шарави спря.

— Някакви предложения?

— Опитай „Менса“ — каза Майло. — „Мета“ е техен подражател. Това означава, че вероятно между двете групи съществува вражда. Може би някой лоялен на „Менса“ е поискал да изрази чувствата си.

Шарави завъртя стола си и отново атакува клавиатурата.

— Има много информация за „Менса“ — каза той и започна бавно да разглежда страниците с теми, свързани с „Менса“, часовете, датите и местата на събиранията.

Подобна организация в Лондон на име „Английски помяри“ обсъждаше любимите си теми. Членове с прякори Умното хлапе, Сладура и Боб Бика изброяваха „каламбури с мръсни думи“, „силно кафе и диалектика“, „дебати от ада“, „прегръдки с избягали от домовете си афганистански хрътки“ и така нататък.

Някои от съобщенията бяха на чужди езици и Шарави явно ги разбираше, защото ги четеше.

— Какво беше това? — попита Майло.

— „Менса“ в Дъблин. Вероятно е на келтски.

Търсенето продължи.

Търговец на недвижими имоти от Уисконсин рекламираше услугите си и изискваше членство в „Менса“ като препоръка за работа при него.

Същото се отнасяше и за административен директор от Чикаго, зъболекар от Орландо, Флорида, инженер от Токио и още десетки работодатели.

Безработицата не бе пощадила кривата на Гаус^[1].

Следваше секция, посветена на измерването на коефициента на интелигентност. Неколцина писатели — всички мъже — задаваха въпроси — нещо като бързи тестове. Отдолу имаше разнообразни варианти на твърдението, че „това са изключително трудни въпроси, измислени да демонстрират ниво на интелигентност, стигащо до стратосферата“.

На някои страници имаше рисунки. Айнщайн беше любимецът.

— Какви умни хора — отбеляза Шарави. — И с колко много свободно време разполагат.

Той прегледа още няколко страници, но без резултат.

— Ерата на информацията — каза Майло. — Много ли време отделяш на това?

— Все по-малко — отговори Шарави и продължи да търси. — В началото Интернет беше ценна като средство за разследване. Професори говорят с професори, научна информация, комуникации между различни институции. Сега има твърде много боклук и не получаваш почти нищо. Интернет се превърна в огромна говорилня за самотни хора.

Той се обърна към мен и ме погледна.

— Предполагам, че това е полезно, докторе.

— Продължавай — рече Майло.

След два часа още не бяхме научили нищо.

— Предполагам, че вече си потърсил буквите DVLL? — попитах аз.

— Да, и всички расистки групи, които издават бюлетин. Опасявам се, че нямам напредък.

— Ами, ако използваш друга ключова дума? — предложих аз. — Например Галтън^[2], стерилизация, евгеника^[3] или евтаназия.

Шарави написа думите и продължи да търси.

Думата стерилизация извика на екран повече информация за консервиране на храна, отколкото за кастриране, а повечето дискусии по евгеника бяха самовъзхваляващи персонални реклами: „Предлагам ДНК. Жените, които желаят качествен зародишен протеин, имат сърдечна покана да се кандидатираат“.

Шарави принтираше всичко и в кошчето безшумно падаха лист след лист. От време на време Майло ставаше, взимаше листовете, преглеждаше ги и после пак ги връщаше в кошчето.

Когато стана пет и трийсет, той заяви:

— Достатъчно. Те очевидно гледат да не привличат внимание.

— По-добре да действаме, отколкото да четем — каза Шарави. — Да изпратим запитване по електронната поща до някоя информационна банка и да видим какво ще стане.

— Сигурен ли си, че самоличността ти е напълно защитена? — попита Майло.

— Не. Редовно сменям паролите и адресите, но човек никога не може да бъде сигурен.

— Тогава още не го прави. Не искам да разтревожа някого.

— Вече направих това с обаждането си до „Менса“ — казах аз и описах съобщението, което бях оставил.

— Е, не е голяма беда — рече Майло, но аз разбрах, че е обезпокоен и се почувствах като аматьор.

— Други прозрения? — обърна се към Шарави той.

— Самоубийството на Понсико. Въпреки липсата на доказателства, звучи нелогично. Например факта, че е използвал отрова. Обикновено го правят жените, нали?

— Понсико е бил учен.

— Да — съгласи се Шарави. — И това ме кара да се замисля върху един друг въпрос. Щом е бил учен, той е знаел какво да очаква. Калиевият хлорид предизвиква бърза смърт, но далеч не безболезнена. Получавах внезапна сърдечна аритмия и силен удар. Когато екзекутират по този начин осъдените на смърт, добавят натриев етил за

предварително успокояване и панкурониум бромид, за да спрат дишането. Понсико не е ли могъл да избере по-лека смърт?

— Може да се е самонаказвал — предположи Майло. — Да е мислел, че заслужава жестока и необикновена смърт.

— Вина? — рекох аз и отново се сетих за Нолан. — Но за какво?

— Вероятно е бил замесен в нещо наистина неприятно. В убийствата, които ние разследваме или в нещо друго. Или е бил човек с бързо променящо се настроение. Изпаднал е в депресия, докато е работел в лабораторията и е имал достъп до отрова. И макар да е усложнил нещата за себе си, смъртта все пак е настъпила сравнително бързо и чисто. Била е много по-лека, отколкото нещата, които съм виждал да си правят някои хора. Нали така, старши?

— Даниел — поправи го Шарави. — Да, вярно е. Самоненавистта може да бъде поразителна. Но... бих искал да знам повече за този млад мъж.

— Ще се обадя на родителите му — каза Майло. — Те са професори в Принстън. И вероятно на някои негови колеги от „Плазмо Дерма“.

— Биомедицинската компания?

— Изследвания на кожата. Понсико се е занимавал с подобряването на успеха при присаждането на кожа. Защо? Виждаш ли някаква връзка с работата му?

— Не — отговори Шарави. — Мисля, че ако е имало недоволен пациент... Не, тогава щяха да отровят хирурга, не учения... Не, нямам идеи.

Той изпи чая си и остави чашата.

— В Ню Йорк имам надеждни източници. Ако „Мета“ наистина съществува, те ще я открият. Пък и можем да подслушваме телефона на Зина Ламбърт...

— Забрави за това. Нямаме основания да получим съдебно решение, да не говорим за подслушване.

— Правилно.

— Дори не си го помисляй — добави Майло.

— Разбира се — отговори Шарави.

— Говоря сериозно.

— Съзнавам това.

— Книжарницата, в която работи Зина — казах аз, — се нарича „Гърч“. Ексцентрично име, затова там може би се срещат хора с ексцентрични идеи. Може да получават бюлетини, сред които и този на „Мета“.

— Не са дали телефонния си номер в указателя, а ще съобщават за събиранията си в някаква книжарница? — попита Майло.

— Забутана книжарница, която привлича набелязаната за мишена читателска публика. Искаш ли да отида там и да огледам?

Той потърка лице.

— Чакай да помисля. Искам да се възползваме максимално от всичко, което правим.

Шарави стана и се протегна.

— Ще си направя още чай. Сигурни ли сте, че не искате? Ментата е прясна. В задния двор намерих голям корен.

— Добре, благодаря — отговорих аз.

Шарави излезе от стаята, а Майло се намръщи на компютъра.

— Вкарваш боклук и изкарваш боклук... Приличаш на Арафат, Алекс. Като бодливо прасе си.

— Бързах за библиотеката и нямах време да се избърсна.

— Само на половин ден ли ти е брадата?

Кимнах.

Свих бицепс, изсумтях и се усмигнах уморено.

Шарави се върна с чая. От горещата течност се разнасяше леко сладникав аромат на мента.

Отпих и се обадох в служебния си кабинет.

— Здравейте, докторе. Има само едно съобщение. От някакъв си Лорън Буковски от... изглежда от „Менса“. Търсил е Ал. Новото момиче му казало, че не сте Ал. Той обаче настоявал, че се казвате така. Странни хора ви търсят, доктор Деллауер, но работата ви е такава.

— Да. Какво е казал господин Буковски?

— Ами... Съжалявам, но новото момиче пише ужасно... Нямам нищо общо с „Мета“... и не искам да има... но вие сте имали... Докторе, това не е учтиво.

— Какво е казал, Джойс?

— Ако сте имали лошия вкус да се... побратимявате с... идиоти... да отидете на едно място, наречено... Прилича на „Гърч“... Но не е оставил адрес... Много странно. Дори за вас, докторе.

— Това ли е всичко?

— Казал още да не му се обаждате. Не се интересува от вас. Какъв грубиян, а?

— Голям — рекох аз. — Но може би има причини.

— Категорично мнение — отбеляза Майло, записвайки името на Буковски.

— Сега вече се е разчуло, че се интересуваме от „Мета“. Съжалявам.

— Но поне знаем, че си заслужава да огледаме книжарницата. — Той се обърна към Шарави. — Можеш ли да използваш неправомерния си достъп до отдел „Моторни превозни средства“, за да провериш господин Буковски и госпожица Ламбърт?

Шарави остави чашата с чая, седна пред компютъра и след миг каза:

— Лорън Буковски, Коринт авеню, Лос Анджелис 90064.

— Западен Лос Анджелис — отбеляза Майло. — На няколко минути от гарата. Може да му отида на гости.

— Кога да посетя „Гърч“? — попитах аз.

— Нека първо да проверя Буковски.

— Ако Буковски има да казва нещо интересно, доктор Деллауер може да направи повече, отколкото само да се отбие в „Гърч“.

— Например?

— Ако „Мета“ още организира събирания, той може да се опита да присъства. Нали е доктор по психология? Все едно се интересува от...

— Зарежи тая работа — прекъсна го Майло.

Шарави мигна, но не помръдна, сетне каза:

— Добре.

— И да не ти минава през ума да отидеш ти, старши.

Шарави се усмихна.

— Аз? Нямам необходимата квалификация.

— Същото се отнася и за всеки от твоите хора.

— Моите хора?

— Избий си го от главата. Никакви операции под прикритие, за които не знам.

— Добре.

— Само това ли ще кажеш?

— Да.

Произнасяйки думата почти шепнешком, израелецът за пръв път показва някакво чувство. Златистите очи леко се присвиха и челюстта му потрепери.

— Правя всичко възможно да помагам — тихо каза той.

— Аз съм скептик и песимист — рече Майло. — Притеснявам се, когато нещата вървят твърде гладко.

Челюстта на Шарави се отпусна и той се усмихна — машинално, сякаш извличаше информация от компютъра.

— Тогава да ти усложня ли живота, Майло?

— Ами, да. Защо да нарушаваш традицията?

Шарави поклати глава.

— Ще ям.

Той отново излезе от стаята, а Майло разсеяно прелисти разпечатките в кошчето.

— Ще се опитам да разпитам Буковски още днес. И да се обадя на родителите на Понсико. Само се надявам смъртта му да не е разпалила твърде много въображението ни.

Той стана и започна да крачи из стаята. Къщата беше малка и аз чувах как Шарави прави нещо в кухнята.

— Ще отида в книжарницата и ще видя дали ще мога да накарам госпожица Ламбърт да говори за „Мета“.

— Алекс...

— Ще го направя така, че тя да не се усети. Дори ако убиецът е член на „Мета“, това не означава, че групата е заговорническа клика за убийства. А пък ако успея да присъствам на някое от събиранията и да ги огледам...

— Зарежи тази идея, Алекс.

— Защо?

— А ти как мислиш?

— Защото я предложи Шарави?

Майло се обърна и ме изгледа гневно.

— Отнемам ти десет точки за неправилно предположение.

— Хей, откровен съм до болка, защото ме е грижа.

Той отвори уста да отговори, сетне отпусна рамене и се засмя.

— Само се погледни. Опитвам се да те предпазя, а ти се противиш.

— Мислиш за умна идеята да се сближиш с група генетични сноби, един от които може да е проклет сериен убиец?

— Не смятам, че ако присъствам на едно събиране, ще изложя живота си на опасност.

Той не каза нищо.

— Освен това — добавих аз, — мисля, че участието на Шарави те притеснява толкова силно, че рискуваш да се пръснеш.

Майло потърка лице.

— Страхотно. Той от една страна, ти от друга... Доколкото знам, тази стая се подслушва.

— Добре. Млъквам. Съжалявам.

Той направи гримаса, пак се засмя и после обиколи стаята.

— Какво правя тук, по дяволите? Да, ти имаш право. Работата с него ме изнервя. Не обичам... Твърде много пластове. — Майло протегна напред ръце. — Имам чувството, че се задушавам под десетина одеяла.

— Да. Но ако не отбележиш напредък в разследването на убийствата, рискуваш върху теб да се стоварят още десетина одеяла.

— Защо така, моя трудна любов?

— За твое добро е, слънчице.

— Докторе, наистина искаш да си играеш на таен агент, нали? Прекара няколко дни с господин Мосад и вече ръцете те сърбят за кодови имена и фотоапарати с писалки.

— Такъв съм си — рекох аз. — Агент Нула-Нула Психо. С лиценз да тълкувам поведението на хората.

Шарави се върна. Носеше сандвич в евтина пластмасова чиния. Риба тон и лист маруля върху яйчен хляб. Рибата беше съвсем малко.

Той сложи чинията до компютъра. По лицето му личеше, че няма апетит.

— Имам два полицейски скенера. Онзи в кухнята беше включен. По тактическата ви честота току-що беше предадено съобщение. Детективите от отдел „Убийства“ докладваха за труп, намерен в някаква уличка. Пресечка на Сто осемдесет и седма улица. Вероятно няма връзка с вашия случай, но тялото е наръгано с нож на много места. Затова помислих, че трябва да знаете.

Шарави взе сандвича и решително отхапа малка хапка.

---

[1] Графика с формата на камбана за теоретично разпределение на единиците на една статистическа съвкупност по значения на метриран непрекъснат признак с определена плътност. — Б.пр. ↑

[2] Сър Франсиз Галтън (1822 — 1911), английски учен, пионер в областта на евгениката. — Б.пр. ↑

[3] Евгеника — наука, в чиято основа лежи делението на хората на биологично пълноценни и непълноценни. — Б.пр. ↑

35.

Даниел ги гледа през процепа на щорите в хола, докато потеглиха.

Беше се държал твърдо по време на срещата. Бе научил много неща, но каза съвсем малко.

Дали Делауер бе разбрал това?

Психологът му се виждаше по-приятен, но с психолозите човек никога не знае.

Още една среща. На колко срещи бе присъствал през годините, оставайки все със същото чувство на разочарование.

Също като Стърджис, и Даниел обичаше да работи сам. И също като на Стърджис, и на него рядко му се отдаваше тази възможност.

Обвиваше се във външния блясък на разума, когато всъщност изгаряше от желание да бъде като Стърджис.

Мъртви деца...

Рядко показваше чувствата си пред някого. Дори пред Лора.

Два пъти плака за Дауд и дебелията му жена. И двата пъти беше сам в хладното тъмно уединение на малката, подобна на пещера йеменска синагога до пазара Махан Йехуда. Синагогата беше пуста, защото бе избрал мъртвите часове между сутрешното и следобедното богослужение.

Каза няколко псалма и вечерта се върна вкъщи, в състояние да се покаже пред Лора и децата.

Защо да ги излага дори на най-малкото страдание?

Витлеемските брадвари никога нямаше да бъдат наказани.

Не и на този свят.

А сега, тези убийства. Айрит, другите деца. Може би някой слепец? Има ли нещо по-ужасно?

Дали щеше да доведе донякъде онази група „Мета“?

Вървиш по пясъците на пустинята и се надяваш да намериш петрол...

Той и Стърджис вероятно изпитваха едни и същи чувства — хей, хайде да се съберем да обсъдим нещата. Като онези съвещания, които провежда отделът, когато взривят сапъор или наръгат с нож някои от тайните агенти в забутана уличка в Стария град.

Даниел си представи срещата. Стърджис и той. Седят един срещу друг. Всеки предизвиква другия да бъде човечен. Деллауер в средата. *Посредникът.*

Стърджис мърмори недоволно. Мечок с лоши обноски. Но умен. Зев Кармели изпитваше по-добри чувства към него.

Като повечето дипломати, Зев не прощаваше. Принуден цял ден да носи маската на учтивостта, той беше критичен и по характер мизантроп.

Даниел си спомни обаждането.

— Познай кого ми дадоха сега, Шарави. Хомосексуалист.

Тогава Даниел седеше в една от задните стаи на посолството в Ню Йорк и слушаше, докато Кармели се оплакваше и непрекъснато повтаряше какво мисли за „слабоумната полиция на Лос Анджелис“.

— Хомосексуалист — повтори той. — С кого се чука си е негова проклетата работа, но това го прави отхвърлен от обществото, така че как би могъл да бъде полезен? Поисках човек, който е разкрил най-много престъпления и ето какъв ми дадоха.

— Мислиш, че се будалкат с теб?

— А ти как мислиш? Този град е ужасен, Шарави. Всяка обществена прослойка мрази другата. Като Бейрут.

Или Ерусалим, помисли Даниел.

— Може би той е най-добрият, Зев. Защо го отхвърляш, преди да си разбрал дали го бива?

Мълчание.

— И ти — попита Кармели, — набожният, одобряваш такава нещца?

— Щом е разкрил най-много престъпления и има нужния опит, тогава си се уредил.

— Изненадан съм, Шарави.

— От какво?

— Каква толерантност! ПравOVERните не се славят с толерантност.

Даниел не отговори.

— Е, затова ти се обаждам — рече Кармели. — Ела тук и провери нещата. Направи каквото трябва. Щом казваш да го задържа, ще го сторя. Но изцяло на твоя отговорност.

После затвори.

Горкият Зев.

Преди години двамата следваха в Еврейския университет. Даниел беше двайсет и пет годишен, студент последен курс, с три години опит в армията. Зев беше по-малък, един от преуспелите млади хора, благодарение на високите резултати от тестовете и на връзките на семейството му. Още тогава Зев беше твърде сериозен за възрастта си и неприкрито амбициозен. Но човек можеше да разговаря с него и да обсъжда нещата. Ала вече не беше така.

Той загуби дъщеря.

Даниел знаеше какви са взаимоотношенията между бащите и дъщерите.

На Зев можеше да се прости почти всичко.

Останал сам в къщата, той довърши сандвича, макар че му беше все едно какво яде, после се обади на един адвокат в Ню Йорк, който получаваше половината си доход от посолството. Помоли го да проучи „Мета“ и учения Фарли Сангър, който бе написал, че хората със забавено умствено развитие не са човешки същества.

След още два часа пред компютъра Шарави не се сдоби с нищо, освен със схваната ръка.

Полицейският лекар на Френч Хил му бе казал, че страда от карпалнотунелен синдром, болки, вдървеност и изтръпване по нервус медианус в ръката. Ако не внимаваш, ще останеш без ръце. Слагай й лед и не я претоварвай, бе го предупредил той.

Съвет на специалист. Даниел бе сподавил смеха си и бе излязъл от кабинета, питайки се как би се чувствал, ако нямаше ръце.

В осем сутринта той отиде в един супермаркет за еврейска храна и накупи продукти, като си сложи ермолка, за да се слее с останалите клиенти. Жената на касата му каза „Шалом“ и той се почувства почти като у дома си.

После се обади на Лора в Ерусалим.

— Мили, едва дочаках да ми се обадиш — каза тя. — И децата искат да говорят с теб.

Сърцето му се изпълни с радост.

36.

— Тялото е сложено в чувала и е почти готово за аутопсия — рече детективът от отдел „Убийства“.

Името му беше Боб Пиърс. Беше петдесетгодишен и имаше дебел корем, къдрави сиви коси, голяма челюст и чикагски акцент. По пътя Майло ми каза, че навремето Боб разкривал най-много престъпления от всички в отдела. Сега му оставали два месеца до пенсия и мислел само за Айдахо.

Тази вечер Пиърс изглеждаше примирен и изпълнен със стоическо търпение, но пръстите му непрекъснато подръпваха подгъва на сакото.

Той стоеше с нас на Четвърта улица, докато оперативните работници действаха на светлината на фенерчетата. Лъчите бяха селективни и мръсната ивица, оградена от двете страни с контейнери за боклук, се изпъстряше със странни светлосенки. Във въздуха се носеше мирис на изгнила храна.

— Сам ли работиш днес, Боб? — попита Майло.

— Брус е болен от грип. Защо се интересуваш от нашето предполагаемо углавно престъпление?

— Заради един мой случай. Убийство на дете със забавено умствено развитие. Затова търся информация за всички жертви с недъзи.

— Ами този също е имал недъг. Съдебният лекар каза, че е бил незрящ. Атрофирала склера или нещо такова. Вероятно е бил сляп по рождение. Твоят чернокож ли е?

— Не.

— А този е чернокож.

— Има ли документи за самоличност?

— Колкото искаш. — Пиърс извади тефтера си. — Карта за медицинско осигуряване, няколко други предмети до трупа, портфейл. Парите ги няма.

Той си сложи очила и прелисти страниците.

— Мелвин Майърс, чернокож, двайсет и пет годишен. Адрес на Стокър авеню.

Боб затвори тефтера и се обърна да види докъде са стигнали оперативните работници.

— Стокър е в района на Креншо — отбеляза Майло.

— Не знам какво е правил тук, но един от униформените полицаи каза, че недалеч оттук има занаятчийско училище за инвалиди. Утре ще разбера дали Майърс е учел там.

— Какво се е случило с него?

— Бил е наръган с голям нож. Десет пъти в гръб и още толкова пъти отпред.

— Убиецът се е престарал — отбеляза Майло.

— Да. — Ръцете на Пиърс започнаха още по-бързо да подръпват подгъва. — Не е можел да вижда. Само е *усещал*... В много цивилизовано общество живеем, няма що.

Той отправи последните думи към мен и се вторачи, както правеше от време на време, след като ни запознаха. Дали беше заради небръснатото ми лице или заради факта че Майло ме бе представил като консултант на полицията?

— Кога е станало, Боб? — попита Майло.

— Късно следобед. Съдебният лекар каза, че трупът още не е изстинал.

— Кой го е намерил?

— Една от патрулните коли. Минавали по уличката и видели, че под контейнера за смет се подава крак. Отначало помислили, че е някой смахнат, който е заспал, и слезли да го изритат.

— Късно следобед. Още по работно време. Много рисковано.

— Не и ако си социопат без мозък в главата. Пък и извършителят се е измъкнал, нали?

Пиърс го погледна намусено.

— Макар да е станало по работно време, тази уличка е тиха и в много от къщите не живее никой. Повечето хора я отбягват, защото доскоро беше пазар на наркотици. Единствените граждани, които минават оттук, са боклукчиите.

Майло огледа уличката.

— Може би убиецът се е преоблякъл като боклукчия?

— Като нищо.

— И вече не продават наркотици, така ли?

— Тази седмица не. Заповед отгоре. Кметът казал да се занимаваме с нарушителите, които влошават качеството на живота и да разчистим центъра, за да имаме претенциите, че живеем в истински град. Трябвало незабавно да намалим броя на наркоманите и пласъорите, но без да имаме допълнителен персонал и патрулни коли, а това е все едно. О. Джей Симпсън да изпитва угризения. Тръгнем ли да патрулираме по една уличка, пласъорите и наркоманите се преместват на друга. И всичко се върти в кръг.

— На колко време минават патрулите?

— По няколко пъти на ден. — Пиърс извади ментови бонбони. — Очевидно не са минали навреме за горкия господин Майърс. Загубил се е на ужасно място.

— Загубил се? — попита Майло.

— Ами какво друго? Освен ако самият той не е бил пласъор или наркоман, търсец нещо освежително, без да знае, че действието вече се развива три преки по-нататък. Но аз предпочитам да го смятам за невинен до доказване на противното, докато не науча нещо повече за него. Засега ще приема, че се е изгубил.

— Мислех, че слепите имат добро чувство за ориентация — каза Майло. — Пък и ако е ходил на училище тук, сигурно е познавал квартала и е внимавал още повече.

— Какво да ви кажа? — Пиърс отново се обърна назад. — Ето, започва се.

Помощниците на съдебния лекар сложиха трупа на количка.

— Една секунда, Боб — рече Майло, приближи се до тях, каза им нещо и изчака да смъкнат ципа на чувала.

— Значи сте консултант на полицията — каза ми Пиърс. — Дъщеря ми учи в Калифорнийския университет. Искане да стане психолог. Да работи с деца...

Гласът на Майло ни накара да се обърнем.

Той бе заобиколил количката с трупа и стоеше до източната стена на уличката, до контейнера за боклук.

— Сега пък какво има? — попита Пиърс и двамата тръгнахме към Майло.

Положението на тялото на Мелвин Майърс беше очертано с тебешир по неравната повърхност на черния асфалт. Свито на дясната

страна. Видях къде е бил протегнат кракът му.

Наоколо имаше ръждивокафяви петна кръв.

В средата бяха отбелязани местата на раните.

Майло посочи стената. Очите му блестяха — студени и доволни, но разгневени.

Червените тухли бяха почернели от десетилетия на мръсен въздух и изпарения от боклуците и надраскани с мръсни думи.

Не видях нищо, освен драсканици. Пиърс също.

— Какво има? — попита той.

Майло се приближи до стената, наведе се и посочи нещо на няколко сантиметра от земята.

Зад мястото, където бе лежала главата на заклания Мелвин Майърс.

Пиърс и аз отидохме до него. Вонята от боклука беше непоносима.

Пръстът на Майло сочеше четири бели букви, големи една педя.

Написани с бял тебешир.

Печатни.

DVLL

— Това означава ли нещо? — попита Пиърс.

— Означава, че току-що усложних живота ти, Боб.

Пиърс сложи очилата за четене и наведе голямата си челюст към буквите.

— Написаното не е трайно — отбеляза той. — Обикновено идиотите използват спрей.

— Не е необходимо да е трайно — казах аз. — Важното е посланието да бъде предадено.

37.

Докато се връщахме на Четвърта улица, Майло разказа на Пиърс още подробности.

— Различен метод на действие. Всеки — в различен район — рече Боб. — Може би някой смахнат си играе?

— Така изглежда.

— Кои са другите детективи?

— Хукс и Макларън от Югозападното полицейско районно управление, Мани Алварадо от Нютън и Петра Конър, която работи със Стю Бишъп.

— Не я познавам — каза Пиърс. — Един ден Бишъп ще стане шеф. Защо той не разследва случая?

— В отпуск е.

— Говорим за координирани усилия, така ли?

— Засега няма какво да координираме. Само разменяме информация, която за съжаление не е много. Горобик и Рамос огледаха заедно с ФБР сцената на местопрестъплението и пак не научиха почти нищо.

Майло не спомена един от детективите.

Пиърс изцъка с език. Идеални зъби. Изкуствени.

— Какво искаш да направя тук?

— Хей, Боб, аз ли трябва да те уча?

— Защо не? Жената ми казва какво да правя. Тъщата. Дъщерите ми също. И всички други, които имат уста... Добре, още тази вечер ще опиша случая като убийство, извършено по време на грабеж. Сетне ще проверя дали господин Майърс има семейство. И досие за употреба или разпространение на наркотици. Ако има семейство, ще им се обадя. Ако няма, утре ще отида в занаятчийското училище и ще проверя дали е учил там. — Пиърс се усмихна. — А ако изпадна в гадно настроение, ще събудя Брус посред нощ и ще му кажа: „Хей, познай върху какво ще работиш, докато аз ловя риба в Хейдън Лейк,

опитвайки се да разбере кой от съседите ми е откачен ариец и кой мрази хората по принцип“.

— Ще имаш ли нещо против, ако се опитам да разбере нещо за Майърс още тази нощ? — попита Майло. — Да прегледам досиетата и да отида до училището?

— Училището е затворено.

— Може да имат денонощен пазач или дежурен на телефона, който да потвърди дали Майърс е учил там, или да ни кажат нещо за него.

Очите на Пиърс сякаш заблестяха, но останалата част от лицето му не изразяваше нищо.

— От безсъние ли страдаш?

— Напоследък сън не ме хваща, Боб.

— Е, добре, давай. Защо не? Обади се и на семейството. И докато се занимаваш с всичко това, заведи кучето ми на ветеринар да му изстиска аналните жлези.

— Няма да стане. Не искам да ти се натрапвам.

— Шегувам се. Хайде, прави каквото искаш. Останаха ми четирийсет и осем дни, а дотогава няма начин да разкрия това убийство. Само ме дръж в течение, за да напиша пълен доклад. — Пиърс се обърна към мен и добави: — Полицейската работа е много динамична, нали? Хубаво ли е да си консултант, а?

Качихме се в колата, потеглихме и аз казах:

— Няма начин друг да е забелязал онези букви. Послание, но лично.

Майло завъртя волана, подкара по Шеста улица, рязко свърна наляво и се отправи на запад, профучавайки по тъмните улици на центъра на града. Единствените хора, които се виждаха, се изхранваха от контейнерите за смет.

— Убива слепец и инсценира грабеж — каза той. — Искане да ни каже: Вижте ме колко съм умен.

Майло пое по магистралата.

— Научи ли нещо от огледа на трупа? — попитах аз.

— Не много. Горкият човек беше накълцан.

— Толкова за убийствата, извършени от състрадание. Престъпникът ускори хода и засили нивото на насилие. И риска. Убийството е извършено посред бял ден. Може би мисли, че философията му е сериозна, но той е само един психопат.

— Най-интересното е самоувереността му, Алекс. Той няма представа, че ние знаем какво става и след импровизацията на Кармели, не можем да предпазим хората. Макар че какво предупреждение бихме издали? Потенциалната жертва е човек с тъмна кожа и с недъг. Само това му липсва на този град.

— Всички с тъмна кожа и с недъг плюс Малкълм Понсико, станал член на група, която може би мисли, че умствено изостаналите хора не са човешки същества. Смъртта на Майърс ни подсказва, че трябва да се приближим до „Мета“, Майло. И защо да не използваме като предимство факта, че убиецът не знае, че сме по дирите му? Ще отида в книжарницата, ще проверя дали получават бюлетина на „Мета“ и ще видя Зина Ламбърт. Може да ме поканят на следващото събиране на групата.

Движехме се по шосе 10 със скорост сто и трийсет километра в час и минахме под моста на изхода за Креншо.

— Ако Ламбърт се окаже фаталната жена, бърбенето с нея може да доведе до нещо повече от социален контакт.

— Фаталната жена — повторих аз. — Тогава идеята за екип от убийци момче и момиче ти допада?

— Засега не изключвам нищо.

— Наличието на съучастник би обяснило разнообразието в метода на действие. Двама самоопределили се гении се съюзават да играят шах с човешки фигури. Тя служи за стръв, а той извършва черната работа. Е, кога да отида в „Гърч“?

— Мислех, че не обичаш купоните.

— Понякога съм по-общителен от някои други.

Спряхме да прием кафе в павилион за бързо хранене на Ла Сиенега и аз се обадох на Робин, за да й кажа, че е станало още едно убийство и ще закъснея.

— Господи... Пак ли умствено изостанало дете?

— Слепец.

— О, Алекс...

— Съжалявам. Ще се забавя...

— Да... разбира се. Как е било извършено?

— Уж при грабеж. В центъра.

Тя рязко пое въздух.

— Направи каквото трябва. Но ме събуди, когато се върнеш. Ако съм заспала.

Минаваше единайсет, когато отново отидохме при Шарави. Той се забави доста, преди да отвори вратата. Явно беше заспал, но направи всичко възможно да го прикрие.

Златистите му очи бяха зачервени. Беше облечен в обикновена бяла фланелка и зелени памучни спортни гащета. Докато влизахме, той показва здравата си ръка, в която държеше пистолет.

— „Глок“ — каза Майло. — С корпус от полимер.

— Не, от по-дребен производител е — рече Шарави и пусна оръжието в джоба на гащетата си. — Значи сега са убили и слепец.

Майло му разказа какво сме научили и тримата отново влязохме в стаята с компютрите. След няколко минути узнахме, че Мелвин А. Майърс няма криминално досие и през по-голямата част от живота си е получавал помощи от различни обществени организации. Нямахме семейство.

— Да проверим в училището — предложи Майло, — Център по занаяти.

Никой не отговори на обаждането ни и Шарави си поигра с информационните банки. Накрая намери статия за училището, публикувана преди две години в „Лос Анджелис Таймс“. Директор беше жена на име Дарлийн Гросперин.

— Провери я — каза Майло, който седеше на ръба на сгъваемия стол и се поклащаше в ритъм с движенията на здравата ръка на Шарави по клавиатурата, без да съзнава за синхрона.

— Да, ето я — рече Шарави. — Има я във файловете на отдел „Моторни превозни средства“. Дарлийн Гросперин, Амхърст стрийт, Брентууд.

Дългата ръка на Майло се стрелна напред, грабна телефонната слушалка и набра „Справки“. Той зададе въпроса си и записа номера.

— Няма бащино име, нито адрес, но едва ли има много жени с такова име...

Майло набра номера.

— Дарлийн Гросперин? Обажда се детектив Майло Стърджис от полицията в Лос Анджелис. Съжалявам, че ви безпокоя толкова късно... Не, не става дума за дъщеря ви. Извинете, че ви уплаших... Искам да ви попитам за един ваш ученик. Господин на име Мелвин А. Майърс... Не, госпожо, за съжаление той не е добре...

След десет минути Майло затвори.

— Каза, че бил отличник. И не бил умствено изостанал, а интелигентен. Един от най-добрите й ученици. Можел да пише със скорост сто и петдесет думи в минута на компютъра. Трябвало да се дипломира след няколко месеца и сигурно щял да си намери работа.

Той потърка лице.

— Тя беше потресена. Не можа да ми обясни какво би могъл да прави в онази уличка. Понякога се хранел в центъра, преди да се върне в Креншо, но нямало причина да се разхожда в онзи квартал. И много добре познавал разположението на улиците.

— Тогава е бил *подмамен* — казах аз. — А семейство?

— Няма — за щастие на Боб Пиърс. През последните пет години, откакто майка му починала, Майърс живеел сам. Явно тя се е грижела изцяло за него и след смъртта й той е решил да започне самостоятелен живот. Първо ходил на уроци, за да се научи да чете брайлово писмо, после се записал в търговското училище. Там имат осемнайсетмесечна програма по компютри и той се включил в нея. Адресът на Стокър е на дом, финансиран от държавата.

Шарави извади пистолета си и го сложи до компютъра.

— Слепец... Докато ви нямаше, се обади връзката ми от Изток. В Ню Йорк не открил нищо за „Мета“, но Фарли Сангър, адвокатът, който е написал статията, още практикува в същата кантора на Уолстрийт. Хелга Крейнпул, редакторката, също е там, където е работила и тогава. Източникът ми каза, че фирмата му се занимава с планиране за богати хора.

— Каква кола кара? — попита Майло. — И какъв шампоан използва?

— Мерцедес. На една година. Ще се опитам да разбера и за шампоана.

Майло се засмя.

— Мерцедесът е регистриран в Кънектикът — продължи Шарави. — Сангър има къща в Деъриън и апартамент на Шейсет и девета улица. На четирийсет и една години е, женен, има две деца, момче и момиче, и няма криминално досие.

— Сангър е по наблюдение, а?

— За известно време. Проверихме и Зина Ламбърт, продавачката в книжарницата. Двайсет и шест годишна, живее на Рондо Виста стрийт. Книжарницата е наблизо. Има кредитна карта „Мастер“, но рядко я използва. Миналата година е изкарала осемнайсет хиляди долара. Ще разбере какъв е и нейният шампоан — усмихна се Шарави.

— И тя ли е под наблюдение? — попита Майло.

— Не и без твоего съгласие.

— Колко време смяташ да следиш Сангър?

— Колкото е необходимо. Имайки предвид схващането му, че хората със забавено умствено развитие са... Как беше изразът, доктор Деллауер?

— Месо без мозък — казах аз.

— Да, месо без мозък. Та имайки предвид това, идеята да го следим ми се струва добра. Може би Сангър ще направи нещо, което ще ни каже повече за групата. И на Източното, и на Западното крайбрежие.

— Като стана дума за брегове, има ли начин да разберем къде пътува? — попита Майло. — Корпоративните адвокати непрекъснато летят насам-натам. Това е много удобно прикритие.

— Добра идея — съгласи се Шарави. — Ще проверя утре, когато отворят офисите в Ню Йорк. По повод убийството на Мелвин Майърс се обадох на всички големи хотели тук, в Лос Анджелис, за да проверя дали Сангър се е регистрирал някъде, но не го открих. Но може да пътува под друго име.

— Благодаря за усилията.

Шарави сви рамене.

— Има ли още нещо?

— Утре сутринта имам среща с госпожа Гросперин. Ще видя дали ще науча нещо повече за Майърс и защо е бил подмамен в онази уличка.

— Преди всичко, защото е бил чернокож — казах аз. — Всички жертви, освен Понсико, са цветнокожи.

— Расист, привърженик на евгениката — отбеляза Шарави.

— Двете обикновено вървят заедно. Един поглед върху книгите, които се продават в „Гърч“, може да ни даде информация. Нещо ми нашепва, че не продават детска литература. Кога да отида?

Шарави вдигна вежди.

— Той иска да си играе на супер шпионин. И аз обвинявам теб за това.

— Мислиш ли да се представяш с истинското си име, докторе?

— Не възнамерявам да взимам картата си за самоличност.

— Тогава може би ти трябва алтернативна карта за самоличност.

— Шарави се обърна към Майло. — Мога да помогна за такива неща.

— Таен агент под прикритие, а? — попита Майло.

— Заради неговата безопасност. Предстои му да играе роля.

Говореше за мен в трето лице.

Шарави ме погледна одобрително.

— Вече си се погрижил за брадата.

38.

В този миг нещо в стаята се промени.

Майло и Шарави постигнаха съгласие по няколко въпроса: работата под прикритие е сериозно нещо — временно раздвоение на личността, както се изрази Шарави.

— Говорим само за едно посещение в книжарница — рекох аз.

— Посещение, което може да доведе до нещо, докторе. Трябва много да внимаваш още от самото начало.

— Какво искаш да кажеш?

— Да се представиш под друго име и същевременно да се чувстваш удобно.

— Добре.

— Трябва ти и одобрението на Робин.

— Не мислиш ли, че това е малко...

— Не, Алекс, не мисля. Ще отидеш там, ще разгледаш странни книги и ще се върнеш къщи. Дори да установиш контакт с „Мета“, пак може да се озовем в задънена улица. Може да са малка, незначителна група. Но Даниел и аз знаем, че полицейската работа е деветдесет и девет процента скука и само един процент паника от неочакваното. Тук става дума за човек, който е наръгал с нож в гърба чернокож.

— За колко време ще му изкараш фалшиви документи? — обърна се Майло към Шарави.

— За половин ден — отговори израелецът. — Шофьорска книжка, кредитни карти, социална осигуровка. Мога да му намеря и дрехи, ако е необходимо, и кола.

— Адресът на личната карта — каза Майло. — Фалшив ли ще бъде, или истински?

— По-добре да е истински. Знам едно място в Долината, което в момента е свободно, но може да намеря и друго, в града.

— Само за прикритие или за действителна употреба?

— Ако играе ролята по-дълго време, може и да го използва.

Майло ме погледна.

— Ами ако се наложи да се преместиш за известно време, Алекс? Готов ли си за това?

Тонът му стана строг. Знаех какво мисли. Последния път, когато се преместих, това стана принудително. Бягах от психопата, който бе запалил къщата ми.

— Предполагам, че няма да е за дълго.

— Вероятно няколко дни, не седмици — каза Майло. — А пациентите?

— Не са много активни — отговорих аз. Откакто Хелена Дейл престана да идва. Замислих се за брат й — още един самоубиец с висок коефициент на интелигентност.

— Ами ако стари клиенти изпаднат в криза?

— Винаги мога да проверя в кабинета. Повечето ми работа е писмена — доклади.

— Добре — каза Шарави. — Дотук няма проблеми.

Майло се намръщи.

Двамата ми дадоха наставления — за да избегна случайни грешки, да използвам фалшиво име, подобно на истинското ми, и биография, сходна с моята.

— Психолог, който не практикува активно — предложи Майло. — За да не могат да те проследят.

— Може би човек, който е следвал психология, но е напуснал — казах аз. — Без да се дипломира.

— Защо е напуснал?

— Междупличностни конфликти — отговорих аз. — Бил съм твърде умен за тях, затова са се намесили в дипломната ми работа. Инстинктът ми подсказва, че този профил е съвместим с „Мета“.

— Защо?

— Защото хората, които прекарват много време в говорене и мислене колко са умни, обикновено не вършат много работа.

Майло се замисли върху това, после кимна.

— Тогава дотук всичко е наред — отбеляза Шарави.

— Да, но е време да зарежеш това „докторе“ и да не говориш за него в трето лице.

— Добре — рекох аз. — Намесили са се в дипломната ми работа, защото съм ги заплашвал. Научната ми разработка ги е заплашвала.

Генетиката на коефициента на интелигентност, неправилно...

— Не — прекъсна ме Майло. — Твърде близо е и твърде сложно.

— И аз смятам така — каза Шарави. — Онези хора може да не са толкова умни, за колкото се мислят, но не са глупави. Не можеш да отидеш там и веднага да се окаже, че сте на едно мнение по всички въпроси.

— Точно така — каза Майло. — Трябва да демонстрираш небрежно любопитство, а не веднага да се съгласяваш с тях. Ако, разбира се, се стигне дотам.

— Добре — рекох аз, чувствайки се малко като глупак. — По характер съм асоциален тип, не вярвам в разни сдружения и затова не изгарям от желание да членувам някъде... Научната ми разработка е... Какво ще кажете за ролята на половите стереотипи и схемите на отглеждане на деца? Наистина съм се занимавал с този въпрос, но после се прехвърлих на клинична работа и не съм публикувал нищо.

Шарави записа нещо.

— Добре — каза Майло. — Продължавай.

— Свършват ми парите, факултетът не иска да ми даде стипендия, защото отказвам да участвам в играта им и...

— Каква е играта? — прекъсна ме Шарави.

— Междуфакултетна политика. И по този въпрос мога да говоря авторитетно.

— И кога е станало всичко това? — попита Майло.

— Да речем преди десетина години?

— В кой университет?

— Ами, например в някое неакредитирано учебно заведение, което вече е закрито. През осемдесетте години имаше много такива.

— Харесва ми — каза Шарави и погледна Майло, който изръмжа одобрително. — Ще ти намеря някое и ще създам документация за теб.

— Виждам, че принтерът ти е разкошен — рече Майло. — Можеш ли да печаташ двайсетачки?

Шарави посочи мрачната малка стая.

— Как мислите, че поддържам този лукс?

Майло се ухили, после пак стана сериозен.

— Говорейки за пари, как си се издържал, след като си зарязал следването?

— С пари от фамилията — отговорих аз. — Скромно наследство. Достатъчно, за да живея сносно, без лукс. Още една причина за отчаянието ми. Аз съм гениален и твърде добър за положението, което имам в живота.

— Работиш ли?

— Не. Търся нещо удовлетворяващо. Типичен мързеливец от Лос Анджелис.

Двамата кимнаха.

— Е, и как се казвам? — попитах аз.

— Някакво име, подобно на твоето, за да го запомниш лесно — отговори Майло. — Но не толкова сходно, че да го сбъркаш с истинското си.

— Алан? — предложих аз. — Алан Делвекио? Мога да мина за италианец.

— Не — възрази Майло. — Да избегнем етническия елемент. Те може да не обичат другите етноси, пък и не искам да объркаш нещо, говорейки за мамината рецепта за спагети.

— Тогава Делбърт? Делама? Или само Дел?

— Алан Дел. Звучи фалшиво. И твърде много прилича на истинското ти име.

— Артър Дел? Албърт? Андрю? Анди?

— Какво ще кажеш за Дезмънд? — попита Майло. — Като стария чистач от „Булеварда на залеза“? Анди Дезмънд. Съгласен ли си?

Повторих го няколко пъти на ум.

— Разбира се, но сега очаквам голяма къща, Даниел.

— Съжалявам — рече Шарави. — Има граници.

— Андрю Дезмънд — каза Майло. — Неосъществен психолог. Утре ще получим ли документите?

— Да, но аз предлагам да изчакаме няколко дни.

— Защо?

— За да дам възможност на Алекс да свикне с ролята. И да му порасне брадата. Носиш ли контактни лещи?

— Не.

— Добре. Ще ти намеря подходящи очила. Имат страхотен ефект. Може да промениш и прическата си. Подстрижи се. Тези къдрици са малко... очебийни.

— Къса подстрижка. На Робин много ще й хареса — подхвърли Майло.

— Ако това представлява проблем...

— Не — казах аз.

Мълчание.

— Добре тогава — рече Шарави. — Нека да чуем повече за теб, Андрю... Разкажи ми за детството си.

Погледнах Майло и рекох:

— Винаги съм искал да го разкажа на някой психолог.

39.

На сутринта казах на Робин.

Тя не отговори. После рече:

— И ти ли трябва да се заемеш с това?

— Ако не искаш...

— Не. Ако те спра, ще бъде... Ако се случи още нещо, което би могло да бъде предотвратено, никога няма да си го простя. Сигурен ли си, че ще бъдеш в безопасност?

— Това е само посещение в книжарница.

— Само посещение... Да разгледаш книгите.

— Робин...

Тя стисна ръката ми.

— Внимавай. Предполагам, че го казвам повече заради себе си, отколкото заради теб.

Пръстите ѝ се отпуснаха. Робин ме целуна и отиде в ателието.

Обадих се в службата и им казах, че заминавам на почивка за една седмица и редовно ще поддържам връзка.

— Надявам се, че ще бъдете на хубаво място — каза телефонистката.

— Да. И в съвсем интимен кръг.

Същата вечер Даниел Шарави се обади и попита дали може в десет да донесе новите ми документи.

— Майло знае ли?

— Току-що говорих с него. В момента инструктира другите детективи по случая Мелвин Майърс. Ще дойде, докато аз съм при теб.

— Добре.

Когато Шарави се появи, носейки черен сак, Робин и аз седяхме в хола и играехме на карти. Тя стана и отвори вратата. Рядко играехме

карти. Идеята беше нейна.

Запознах ги. Робин знаеше за влизането с взлом и за подслушвателните устройства, но се усмихна и стисна ръката на Шарави.

Чух, че кучешката врата се тресна, после Спайк дотърча в галоп в кухнята. Втурна се в хола, като пръхтеше и дишаше тежко. Спря на няколко крачки от Шарави, стегна мускулите на врата си и изръмжа.

Робин се наведе и се опита да го успокои. Спайк започна да лае.

— Какво има, красавецо?

— Не ме харесва — каза Даниел. — И не го обвинявам. Когато бях тук, се наложи да го затворя в банята за няколко минути.

Усмивката на Робин помръкна.

— Съжалявам, госпожо. И аз някога имах куче.

— Хайде, красавецо, да ги оставим да работят.

Спайк тръгна след Робин.

— Не си се отказал, нали? — попита Шарави.

— Има ли причина да променя решението си?

— Понякога хората се ентусиазират, после размислят. Пък и госпожата...

— Тя няма нищо против.

Седнахме и той сложи сака на масата.

— Научих още неща за онзи адвокат от Ню Йорк, Фарли Сангър. Последното му пътуване до Лос Анджелис е било две седмици преди убийството на Айрит. Отседнал е в хотел „Бевърли Хилс“ и доколкото знаем, е вършил работа за фирмата си. Засега нямаме информация да е идвал пак, но тези неща могат да се укриват. Все още няма следа от „Мета“. След публикуването на статията на Сангър групата или се е разпаднала, или е минала в нелегалност. Когато е била активна, събиранията са се провеждали в сграда на Пето авеню. Представителна сграда, особено апартаментите на фондация „Лумис“ — благотворителна организация, учредена преди сто години от богато семейство от Луизиана. Сравнително малка фондация. Миналата година са раздали около триста хиляди долара. Една трета е отишла за психологично проучване на близнаци в Илинойс, друга трета за селскостопански изследвания и останалото — за различни учени, занимаващи се с генетика.

— Проучването на близнаците имало ли е генетична насоченост?

— Изследователят е професор по сравнителна биология в малък колеж. Ето, това е информацията.

Той ми подаде няколко листа, преснимани на копирна машина.

Списанието беше „Дейност на фондация Лумис“, а заглавието — „Хомогенност на отличителните черти в различните географски ширини на закодираното поведение при еднояйчните близнаци, разделени при раждането“.

— Лумис... Звучи ми познато. Какво отглеждат?

— Тютюн, люцерна, памук. Семейство Лумис се е гордеело с родословието си — роднини са на европейски благородници.

— Гордеело се? Няма ли ги вече?

— Измрели са, но са останали няколко братовчеди и те управляват бизнеса и фондацията. От години не са прибавяни средства към основния капитал.

— Има ли информация да финансират „Мета“?

— Засега не, но фактът, че „Мета“ е използвала техния офис, е красноречив.

— И полемиката около статията на Сангър е можело да привлече нежелано внимание.

— Точно така. Може би затова групата е била разтурена.

— Или са се преместили в Лос Анджелис? — предположих аз. — Лумис... Чакай малко.

Отидох в кабинета си и взех от лавицата „Пресъхването на мозъците“.

Бележките за автора бе написана на задната корица.

Артър Холдейн, доктор по психология, учен, институт „Лумис“, Ню Йорк Сити.

Занесох я на Шарави.

— О, вчера си я купих — каза той, — но нямах време да започна да я чета... Значи освен фондация, има и институт.

— Може би други пари, които не си проследил.

Шарави отвори книгата и разгледа съдържанието, сетне попита:

— Може ли да се обадя по телефона?

Той каза нещо на иврит, затвори и се върна на масата.

— Бестселър. Ако върнат някои от привилегиите на „Лумис“, това ще сложи край на статута им на освободени от данъци. Щом хазната им е празна, може да са готови да поемат риска.

— Сангър и Хелга Крейнпул работят в областта на финансите. Нейната специалност е селскостопанска продукция.

— Произведено от „Лумис“ — каза Даниел. — Но не в Америка, а отвъд океана. Памук, коноп, юта, люцерна и други, както и различни опаковъчни материали. Имат плантации в Азия и в Африка. Предполагам, че е заради евтината работна ръка.

— О, блажените стари времена на робството. Фондацията има ли представителства там?

— Не и под името „Лумис“. Проверявам този въпрос.

— Апартамент на скъпото Пето авеню в Ню Йорк и всичко, което знаем за тях тук, е вероятна връзка с книжарница, забутана в Силвърлейк. Пълен контраст.

— Знаем, че са сноби. Може би това се простира и до възгледите им за Калифорния.

Направих кафе. Шарави седеше неподвижен и сякаш изпаднал в унес. Донесох две големи чаши. Той благодари и ми даде бял плик. Вътре имаше карта за социално осигуряване, „Виза“ и „Мастер“ — всички на името на Андрю Дезмънд.

— А здравна осигуровка? Ами ако ще страдам? — попитах аз.

— Ще направя всичко възможно да се погрижа за теб.

— А шофьорска книжка?

— Ще ни трябва снимка и искам да изчакам до четвъртък или петък, докато ти порасне брадата. Дотогава ще имаме и документи за образованието ти. Намерих неакредитирана програма по психология в Лос Анджелис, закрыта преди десет години. Дори ако случайно срещнеш колега, програмата е била самообразователна и не е имало контакт между студентите.

— Звучи идеално.

Шарави подреди листата:

— Малцина цивилни граждани биха разстроили живота си до такава степен, Алекс.

— Аз съм мазохист. И откровено казано, мисля, че преувеличаваш елемента на шпионаж.

— По-добре така, отколкото да го подценявам. Ако искаш жилище, имаш го. Намерих едно място в града. На Джийнсий авеню. В района на Феърфакс. — Той махна към стаята със здравата си ръка. — Е, не е като тук, но съседите не са любопитни.

Шарави извади от джоба си връзка ключове. Сложи ги на масата и ги посочи един по един.

— За предната врата, за задната, за гаража. Колата ти е „Фолксваген Карман Джиа“, на десет години, но има нов двигател и върви по-бързо, отколкото изглежда. В гаража е.

Той плъзна ключовете към мен.

— Помислил си за всичко — казах аз.

— Де да беше възможно.

Майло позвъни на външната врата точно след десет и трийсет. Петра Конър беше с него. Пак беше облечена в костюм с панталон, но този път шоколаденокафяв. Беше си сложила по-малко грим и изглеждаше по-млада.

— Даниел Шарави, детектив Петра Конър от районното управление в Холивуд.

Двамата се ръкуваха. Очите на Конър се стрелнаха към мен, после към фалшивите документи на масата.

— Нещо за пиене? — попитах аз.

— Не, благодаря — отговори тя.

— Ако ти е останало кафе, бих искал малко — каза Майло. — Къде е Робин?

— В другата стая.

Напълних голяма чаша с кафе и Майло започна да разглежда картата ми за социално осигуряване.

— Току-що приключих с инструктажа. Пиърс не може да дойде, Макларън и Хукс работят по други случаи, затова бяхме само Алварado, детектив Конър и аз.

Петра завъртя пръстена си с камей.

— Благодаря ви, че ме включихте в това разследване. Отново се свързах с родителите на Понсико в Ню Джърси, но пак не ми помогнаха с нищо. Пък и не намерих сили да им кажа, че може да не е самоубийство. Прегледах и миналото на Зина Ламбърт. Безупречно е. Напуснала доброволно „Плазмо Дерма“. Не е била уволнена. Няма нищо тъмно в служебното ѝ досие. Регистрирана е като собственик на книжарницата. Затова изглежда, че е напуснала лабораторията, защото е искала да работи самостоятелно.

Тя погледна Майло, който каза:

— Единственото интересно нещо, което чух на съвещанието, беше, че Алварадо е ровил във файловете на отдела по благоустройство и е намерил човек на име Уилсън Тени. Този тип е работил в парка, където е бил отвлечен Реймънд Ортис и е бил уволнен няколко седмици след това, защото имал поведенчески проблеми. Не искал да изпълнява заповеди, ходел на работа когато си искал и седял на някоя пейка и четял, вместо да чисти. Предупредили го няколко пъти и накрая го изритали. Тени обжалвал уволнението и заплашвал, че ще ги съди за дискриминация, защото е бял, но сетне изчезнал.

Майло ми даде фотокопие на шофьорска книжка. Уилсън Тени беше трийсет и пет годишен, висок метър и шейсет и тежък седемдесет и пет килограма. Зелени очи и дълги до раменете светлокестеняви коси — освен ако черно-бялото копие даваше погрешна представа. Неумолими очи и стиснати устни. Погледът му сякаш търсеше нещо. В лицето нямаше нищо забележително.

— Сърдит мъж — отбелязах аз. — Мрази малцинствата. Чете през работно време, защото е самозван интелектуалец? Интересно.

— Проверихме го. Чист е като Ламбърт. Не е постъпил на друга работа. Преместил се е от последния си известен адрес — апартамент в Мар Виста. И познайте какво кара?

— Микробус.

— Шевролет, модел 1979 година. Липсва регистрация. Това повишава малко полезния коефициент на догадките. Може би живее по улиците и не получава социални помощи, нито обезщетения за безработен.

— Може да има психично заболяване — казах аз. — Да е хоспитализиран.

— Алварадо вече започна да проверява държавните болници. На този етап е невъзможно да се проникне в частните. Отбих се да видя Буковски, президента на „Менса“. Той има паркинг за резервни автомобилни части, но не беше там. Реших да не оставям визитната си картичка. Имате ли някакви предположения дотук?

— Не. Само информация — отговори Шарави и повтори онова, което ми бе казал за Сангър и фондация „Лумис“.

— Пето авеню — рече Майло. — И може да са негласни партньори на негодника, написал онази книга... Или на Зина Ламбърт

и да финансират „Гърч“. Това е един от начините да започнеш самостоятелен бизнес за един ден.

— Рисков капитал за нова утопия — отбелязах аз.

— И ако книжарницата носи доходи — добави Даниел, — средствата може би отиват във фондация „Лумис“. Интересен похват за пране на мръсни пари.

— Ще продължиш ли да следиш пътуванията на Сангър? — попита Майло.

Шарави кимна.

— А Крейнпул, редакторката?

— Тя живее сама в апартамент на Седемдесет и осма улица, работи до късно в брокерската си къща, връща се в дома си и рядко излиза — само да пазарува или по работа.

Той извади от джоба си три снимки. Първата падна по лице на масата и Майло не я обърна. Втората беше на висок, набит мъж на около четирийсет години с прегърбени рамене, които добре ушитият костюм не можеше да прикрие. Косата му беше черна и сресана назад, а лицето — навъсено и безлично. Черни очи, увиснали клепачи. Беше облечен в сив костюм, бяла риза и морскосиня вратовръзка и държеше дипломатическо куфарче от мека кожа. Фотоапаратът го бе хванал да се разхожда угрижен по многолюдна улица.

Третата снимка беше на жена с измъчен вид и стиснати устни, десетина години по-възрастна от мъжа. Беше с широк бежов пуловер и тъмнозелена карирана пола. Светлокестенявите ѝ коси бяха прибрани назад и откриваха едро лице. Големи златни обеци и очила със златни рамки. Отново безлична физиономия, затова попитах дали тя и Сангър не са роднини.

— Уместен въпрос — отбеляза Шарави. — Ще се опитам да разбера.

Пак се вторачих в снимката на Хелга Крейнпул. Беше заснета в движение, но бързият телеобектив не бе размазал образа.

Хелга излизаше от някаква врата и държеше две бели пазарски торби. На витрината зад нея имаше ябълки и портокали. На едната от торбите пишеше „Д’Агостино“.

— Той отиваше на делови обяд — поясни Шарави. — А нея я намерихме да пазарува в събота на Лексингтън авеню.

— И двамата изглеждат много неприветливи — каза Петра Конър.

— Може би да бъдеш гениален не е онова, което обикновените хора си представят — рече Майло.

Даниел обърна първата снимка. Фарли Сангър с червено поло и шапка от канава, с красива русокоса жена и две руси деца, седнали на моторница, завързана за кея. Водата беше спокойна и зелена. По периферията имаше блатна трева.

Сангър изглеждаше начумерен, а жената — уплашена. Децата се бяха обърнали настрана от фотоапарата. Имаха тънки вратове и сламеножълти коси.

Майло попита дали може да вземе снимките.

Шарави му ги даде и каза, че има копия.

Замислих се върху факта, че той бе изчакал Майло да дойде и едва тогава ги показа. Изчака го, и за да добави някои подробности.

Размяна на информация между ченгета. Аз бях съвсем малка част от това.

— По-нататък — каза Майло. — Наръгването с нож на Мелвин Майърс. Срегнах се с госпожа Гросперин, директорката на занаятчийското училище. Отначало тя продължи да описва Майърс като идеалния ученик. Твърде идеален, затова я притиснах и Гросперин призна, че той бил и много досаден — раздразнителен, държал се предизвикателно, винаги търсел белези на дискриминация срещу недъгавите, оплаквал се, че училището се отнася снизходително към учениците, вместо да се държи с тях като с възрастни, условията били лоши и курсът — безполезен. Гросперин мислела, че това е защото майката на Мелвин била треперила прекалено много над него и сега той се чувства самостоятелен. Майърс се смятал за кръстоносец и се опитвал да превърне ученическият съвет в нещо голямо — гласът на студентите да се чува по-силно и администрацията да проявява по-голямо уважение към тях.

— Водач, но който дразни околните — отбелязах аз. — Такъв човек би си създал врагове.

— Гросперин отрече да е имал конфликти с някого. Твърдеше, че преподавателите проявили разбиране към неговия произход и му се възхищавали. Заради куража. Така се изрази.

— А съквартирантите му?

— Четирима са. Говорих с тримата и с хазяйката по телефона. В основни линии казаха едно и също. Мелвин бил умен, но можел да те вбеси с голямата си уста.

— И все пак, никоя от жертвите не се е държала предизвикателно — каза Конър. — Изглежда са ги убили заради самите тях, а не заради онова, което са направили.

— Госпожа Гросперин имаше ли представа какво би могло да подмами Майърс в онази уличка? — попита Шарави.

— Не — отговори Майло. — Но едно е сигурно — той не се е изгубил. Тя каза, че познавал района като дланта на ръката си и се упражнявал да запамети целия център. Ето защо някой го е мотивирал достатъчно, за да отиде в онази уличка. Това е всичко, което знаем. Кога ще ходиш в книжарницата, Алекс?

— Даниел предложи в четвъртък или в петък. За да ми порасне брадата.

— Добра идея — каза Майло. — Андрю.

40.

Тримата си тръгнаха, разговаряйки за процедурата, а аз се замислих за Нолан Дейл.

Общото между него и Понсико. Още един умен млад човек, който бе сложил край на живота си.

Разсъжденията ми не бяха много задълбочени. Високият коефициент на интелигентност не представляваше защита срещу болката. Понякога боли, когато възприемаш твърде бързо.

Но на сутринта отново се събудих с тази мисъл.

Нерадостното положение на доктор Лейман. Нещата, които Хелена беше по-добре да не знае.

Неща, потопили Нолан в чувство за вина?

Бях предположил, че става дума за някаква сексуална тайна, но може би не беше така. Хелена бе говорила за крайностите в прегръдките на Нолан.

Колко далеч бе стигнал?

Беше ли преместен от Западен Лос Анджелис заради нещо, което бе направил там?

Айрит беше убита в Западен Лос Анджелис. Когато отидох на местопрестъплението след убийството на Латвиния, аз се бях замислил дали престъпникът не е чудовище в униформа.

Ченге?

Едър, силен, усмихнат, красив млад полицаи?

Скандално... Но едно ченге би познавало пътеките в парка и едва ли би се изгубило.

Полицаят винаги си намира причина да бъде на определено място.

Ченгетата от Западното районно управление не патрулираха в парка, но пазачите... Или полицаи по време на обедна почивка?

Код седем, използван и за убийства, и за понички?

Не, в това нямаше логика. Латвиния и Мелвин Майърс бяха убити няколко седмици след смъртта на Нолан. И нямаше никакво

доказателство, че Нолан някога е наранявал някой друг освен себе си.

Въображението ти е много зловещо, Делауер. Нещо в последователността във времето не е наред.

Освен ако имаше още един убиец.

Не само екип от момче и момиче, а клуб за убийства. Това би обяснило различните методи на действие.

Игра по групи — разпределяме града и на всеки участник се пада по едно районно полицейско управление. Нолан им казва как да го направят, защото е специалист по процедурата...

Достатъчно. Злословех по адрес на един мъртвец, само защото е бил умен. Нолан несъмнено бе разкрил тайни, които според Лейман е било най-добре да останат скрити.

И все пак, Хелена бе избягала.

Защо?

Домашният ѝ телефон беше изключен. Преместила се за дълго.

Без да има родители, нито близки роднини, към които би се обърнала в период на психическо напрежение?

Далечни роднини? Приятели? Не познавах никого от тях.

Не знаех почти нищо за нея.

Тя бе споменала за бивш съпруг.

„Гари е специалист по белодробни заболявания. Общо взето е приятен човек. Но реши, че иска да бъде фермер, затова се премести в Северна Каролина.“

Обадих се на Рик в болница „Сийдър“. Отначало гласът му прозвуча нетърпеливо, но омекна, когато разбра, че го търся аз.

— Разбира се — каза той. — Гари Бланк. Работеше и тук. Добър специалист по белодробни заболявания. Южняк. Пада си по селския живот. Защо?

— Питам се дали Хелена би се обърнала към него за подкрепа.

— Хм... Разводът им беше приятелски. Е, като всеки развод. Пък и Гари е сговорчив. Ако тя го е помолила да я прибере, предполагам, че той е отворил широко вратата си.

— Благодаря.

— Още ли се опитваш да се свържеш с нея?

— Нали ме познаваш, Рик. Не обичам недовършените работи.

- Да. И аз бях такъв.
- Беше?
- До вчера — засмя се той.

Северна Каролина имаше три кода — 704, 910 и 919. Преди да набера 919, се обърнах към „Справки“ за всеки един от тях.

Гари С. Бланк. Нямахте „доктор“ пред името. Селски път близо до Дърам.

- В Северна Каролина беше обед.
- Хелена отговори след две извънявания.
- Веднага позна гласа ми и заговори напрегнато.

— Как ме намерихте?

— По една щастлива случайност. Не искам да ви се натрапвам, а само да питам как сте. Ако това утежнява нещата за вас, кажете.

Тя не отговори. Чуваше се музика. Нещо в бароков стил.

— Хелена...

— Всичко е наред. Просто ме заварихте неподготвена.

— Съжалявам...

— Не, няма нищо. Аз съм... Трогната съм, че се интересувате от мен. Съжалявам, че се измъкнах без обяснение, но... Много е трудно, доктор Деллауер. Наистина е трудно. Заварихте ме неподготвена.

— Не е необходимо да...

— Не, всичко наред. Аз... Уплаших се и реших да избягам.

— Защото научихте нещо за Нолан ли?

Гласът ѝ стана писклив.

— Какво искате да кажете?

— Не дойдохте повече, след като намерихте онзи семеен албум в гаража на Нолан. Питам се дали там е имало нещо, което ви е разстроило.

Отново продължително мълчание.

— Господи — каза най-сетне тя. — По дяволите.

— Хелена...

— Боже господи... Наистина не искам да говоря за това.

— Както желаете.

— Но аз... доктор Деллауер, не мога да променя тези неща. Пък и не е моя работа. Трябва да се съсредоточа върху онова, което мога да

направя. Да го преодолее и да продължа да живея.

Не казах нищо.

— Вие сте добър — добави тя. — Умен... Нестандартен... Съжалявам, говоря несвързано, нали?

— Да. Научили сте нещо неприятно и не искате да ровите в него.

— Точно така.

Изчаках да минат няколко минути.

— Само едно нещо, Хелена. Ако Нолан е бил въввлечен в нещо, което още продължава, и вие сте в състояние да...

— Разбира се, че продължава! Светът смърди. Пълен е с такива неща. Но аз не мога да понеса отговорността за всяко... Какво? Почакайте.

Приглушени гласове. Явно бе сложила ръката си на слушалката.

— Бившият ми съпруг чу, че викам и дойде да види какво става — каза тя и пое дълбоко въздух. — Вижте какво, съжалявам. Преживях тежко смъртта на Нолан, но отгоре на всичко да науча, че е бил... Съжалявам, но не мога да го понеса. Благодаря ви, че се обадохте. Добре съм. Всичко ще бъде наред... Тук е много красиво. Селският живот може да ми хареса. Съжалявам, че бях толкова нервна, господин Делауер, но... ви моля да ме разберете.

Три извинения за не много повече от същия брой секунди.

— Разбира се. Не е необходимо да се извинявате. Дори ако Нолан е бил замесен в нещо крайно...

— Не бих го нарекла крайно — изведнъж се ядоса тя. — Извратено, да, но не и крайно. Хората непрекъснато го правят.

— Нима?

— Да. Та това е най-древната професия.

— Проституцията ли?

Мълчание.

— А вие какво имате предвид? — попита тя.

— Само се питах дали Нолан не е участвал в някаква крайна политическа дейност.

— Де да беше така. Виж, това щях да го понеса — засмя се тя. — Оказа се, че не умеете да четете мисли... Политика. Не, доктор Делауер, говоря за обикновен разврат. Явната обсебеност на моя брат, благородния полицаи.

Не казах нищо.

Тя пак се изсмя. И продължи да се смее — все по-силно и по-задъхано, докато гласът ѝ стигна до пронизителността на истерията.

— Политическите пристрастия на Нолан изобщо не ме интересуваха. Той вечно се залавяше ту с едно, ту с друго шантаво нещо. Голяма работа. Истината е, че в момента не давам пукната пара за онова, което е правил. — Гласът ѝ стана дрезгав. — О, доктор Деллаур, толкова съм му сърдита! По дяволите!

Хелена се спаси от сълзите, като отново започна да се смее.

— Имате право. Всичко е заради албума със снимки — продължи тя. — Мръсните интимни фотографии на Нолан. Държал ги е там. Смесени със снимките на мама и татко. Първо е взел албума от вещите на мама, без да ми каже, после го е използвал за извратените си порнографии!

— Порнография?

— *Негови* снимки. С *проститутки*. Млади момичета. Не са деца. Слава богу, не е бил толкова извратен. Но повечето изглеждат непълнолетни — петнайсет-шестнайсетгодишни, кльощави чернокожи момичета и латиноамериканки. Очевидно са проститутки, съдейки по начина, по който са облечени — обувки с високи токове и колани с жартieri. Всички изглеждат дрогирани. На ръцете им дори се виждат убождания от спринцовки. На някои от снимките той е в униформа, ето защо може би го е правил през работно време. Сигурно затова се е преместил в Холивуд. Да бъде по-близо до курвите. Вероятно ги е свалял, когато е трябвало да се бори срещу престъпността, водил ги един бог знае къде и е правил *снимки*! Мръсотии. Нарязах ги на конфети и ги изхвърлих. Затворих капака на кофата за боклук и си помислих: „Какво правиш тук? В този град всички са луди“. После, на другата сутрин, някой влезе с взлом в къщата и това е всичко.

— Какво изпитание — отбелязах аз.

— Доктор Деллаур, не познавах добре Нолан, но нищо не би ме подготвило за онези снимки. Толкова е трудно да го приемеш... за човек, с когото си израснал... Както и да е, тук се чувствам в безопасност. Гари има четирийсет и пет акъра и коне. Погледна ли през прозореца, виждам само трева и дървета. Знам, че не мога да остана вечно, но засега ми се отразява добре. Не се обиждайте, но в момента промяната на обстановката ми се струва по-полезна от терапията. Но благодаря, че се обадохте. Не съм казала на никого.

Всъщност не исках да се разтоваря от някакво лошо чувство. Знаех, че няма да се задълбочи.

— Ако има нещо, което...

— Не — засмя се тя. — Мисля, че ми беше достатъчно... Скъпият ми по-малък брат... Първо се самоубива, после ми оставя спомени.

Код 7, използван за проститутки.

Мръсен развратник, но не и убиец.

Основателна причина за угризения.

И нерадостно положение.

Вероятно Нолан е бил разкрит и са казали на Лейман, който се е опитал да го разубеди, но не е получил лесни отговори. Лейман му е дал да разбере, че ще трябва да напусне полицията и Нолан е избрал крайното решение.

Сега разбрах защо Лейман е нервен.

Поверителни въпроси, дори нещо повече. Изкарвал си е прехраната като наемник за лосанджелиската полиция. Последното, което е искал, е било да извади на бял свят поредния скандал в полицията.

Изпитвайки тъга, но същевременно и облекчение, аз отидох в служебния си кабинет и се замислих върху превъплъщението си в Андрю Дезмънд.

Месторождение: Сейнт Луис. Предградие Крийв Къор.

Самоиздигнал се баща. От средната класа, консервативен, гледа с пренебрежение на психологията и на интелектуалните претенции на Андрю.

Майка: Дона Рийд. Общественичка с хаплив език. Убедена, че Андрю е преждевременно развит и като дете го подлага на тест за интелигентност. Отчаяна от хронично лошите постижения на момчето, но го обяснява като неуспех за учителите. Не стимулира горкия Андрю.

И за да бъде по-лесно — Андрю няма братя, нито сестри.

Горкият Андрю...

Робин се прибра в шест.
— Какво има?
— Нищо. Защо?
— Изглеждаш... различен.
— В какъв смисъл?
— Не знам. — Тя сложи ръка на рамото ми и докосна наболата ми брада.
— Малко си потиснат.
— Не. Чувствам се добре.
Ръката ѝ отново се плъзна по рамото ми.
— Алекс, много си напрегнат. Откога седиш прегърбен така?
— От няколко часа.
Спайк влезе в стаята. Обикновено ме близваше.
— Здравсти — казах аз.
Кучето наклони глава на една страна, вторачи се в мен и излезе.

41.

Във вторник в единайсет и трийсет през нощта Даниел чакаше пенсионирания капитан Юджин Брукър на паркинга пред игрището за боулинг на Венис Булевард в Мар Виста. Бе забелязал паркинга следобед, докато караше покрай бившия апартамент на Уилсън Тени — неугледна, напукана от земетресенията кутийка, намираща се до тясна уличка.

Издокаран в костюм и с вратовръзка, той се представи за застрахователен агент на възрастната мексиканка, която живееше в апартамента с надпис „Домоуправител“.

Обясни й, че Тени е подал молба да му изплатят щетите от последното земетресение. Искаше да се увери, че Тени наистина е живял там по време на земетресението в Нортридж.

— Да — каза тя, без да добави друго.

— Колко време живя тук?

Жената сви рамене.

— Две години.

— Беше ли добър наемател?

— Тих. Плащаше си наема.

— Тогава няма за какво да се безпокоим, така ли?

— Не. Да ви кажа право, почти не си го спомням — отговори тя и затвори вратата.

Проверката на миналото на Уилсън Тени даде същия резултат. Той нямаше медицинско осигуряване, нито бе лежал в болница. Микробусът „Шевролет“ не се споменаваеше никъде и липсваха бележки за нарушения или за криминално досие.

Тени не бе кандидатствал за социални помощи, нито за работа в друг град, окръг или парк в радиус от сто и петдесет километра. Даниел лъга изкусно половин ден, за да разбере това.

И така, Тени или се бе преместил, или беше изчезнал.

И все пак, Даниел имаше някакво чувство — интуиция. Как инак би го нарекъл? Беше толкова неясно, че не бе го споменал пред друг

детектив, но беше глупаво да го пренебрегва.

Преди всичко съдеше по онова, което знаеше за личността на Уилсън Тени — самотник, отнасящ се презрително към установените правила. Чете, вместо да работи. И онази забележка, че е бял. Събрано заедно, във всичко това имаше логика.

Второ, микробусът. Даниел не можеше да прогони образа на Реймънд Ортис, когото отвличат с микробус.

Превозно средство, което не бе виждано след уволнението на Тени от парка. Наскоро след отвличането на Реймънд.

Окървавени обувки...

Той не каза нищо за Тени на Зев Кармели. Заместник-консултът бе свикнал да му се обажда всяка вечер между пет и осем часа и се ядосваше, ако Даниел го нямаше, макар да знаеше, че работи по случая Айрит и не се занимава с нищо друго.

Тази вечер Зев го хвана, точно когато Даниел седна да яде сандвич с риба тон. Полицейският скенер работеше в кухнята.

— Осигуряват ли ти всичко необходимо, Шарави?

— Да, сътрудничат ми.

— Е, това е нещо ново. И още... ли няма новини?

— Съжалявам, Зев.

Мълчание. После отново същият въпрос.

— А Стърджис? Сигурен ли си, че той знае какво прави?

— Струва ми се много добър.

— Не говориш много ентусиазирано.

— Бива го, Зев. Добър е като всеки, с когото съм работил. Гледа сериозно на задълженията си.

— А на теб гледа ли сериозно?

Толкова сериозно, колкото можеше да се очаква.

— Да. Нямам оплаквания.

— А психологът?

— И той се старае.

— Но не прави гениални нови психологически анализи.

— Още не.

Даниел не спомена за Петра Конър, за Алварадо, нито за другите детективи. Защо да усложнява нещата?

— Добре — каза най-сетне Кармели. — Само ме дръж в течение.

— Разбира се.

Зев затвори и Даниел изгълта сандвича, каза молитвата си след ядене и продължи да чете „Пресъхването на мозъците“. Някои от детайлите само преминаваха през главата му. Графики и статистики. Суховата книга, но може би така и трябваше да бъде.

Доктор Артър Холдейн се бе опитал да завоалира фактите с изобилие от думи и цифри, но посланието беше ясно: умните хора са по-висши във всяко едно отношение и трябва да бъдат поощрявани да се размножават. Глупавите са... в най-добрия случай, досадни. А в най-лошия — ненужна пречка.

Суховата книга, но бестселър. Някои хора изпитваха потребност другите да губят, за да се чувстват победители.

Даниел бе проучил миналото на Холдейн.

Пак нюйоркчанин.

В книгата пишеше, че се занимава с научна работа в института „Лумис“, но сътрудникът на Шарави в Манхатън не бе проследил никакви обаждания от Холдейн до офиса на „Лумис“. Холдейн живееше в апартамент в Ривърдейл, Бронкс.

— Прилично място — бе казал сътрудникът. — Висок наем, но не е нещо особено.

— Семейство?

— Има съпруга и четиринайсетгодишна дъщеря. И куче. Мини шнауцер. Излизат да вечерят два пъти седмично, обикновено в италиански ресторант. Веднъж ходиха в китайски. През повечето време той стои вкъщи. В неделя не ходи на църква. Понякога не излиза дни наред. Може би работи върху друга книга. Няма кола. Подслушваме единствения телефон, за който знаем, но той може да използва електронна поща, а още не сме открили паролата. Това е всичко засега. Не сме научили нищо повече и за Сангър, нито за онази жена. Хелга Крейнпул. И двамата ходят на работа, после се прибират вкъщи. Скучна двойка.

— Скучна и умна.

— Така мислиш ти.

— Така твърдят те.

Сътрудникът се изсмя. Тя беше двацет и осем годишна жена, родена в Холандия. Работеше като фотограф за „Ню Йорк Таймс“. Нямахте връзки с израелското правителство, освен сумата, която всеки месец внасяха на нейно име в банка на Каймановите острови.

— Направи ли снимки? — попита Даниел.

— А ти как мислиш? Ей сега ще дойдат при теб. Дочуване.

Снимката, която излезе от факса, беше на слаб, сивокос мъж с брада, на около петдесет години. Къдрави коси, рошави бакенбарди, очила и изпито лице. Беше облечен във вълнено сако, черен панталон и риза с разкопчана яка и разхождаше малкия шнауцер.

Напълно безличен.

Но какво очакваше Даниел? Чудовища?

Хана Аренд бе нарекла злото банално и интелектуалците се бяха вкопчили в думата, защото се вместише идеално във философията им да унижават буржоазията.

Но Аренд бе запазила дълготрайната си, патетична, мазохистична връзка с философа антисемит Мартин Хайдегер, ето защо, според Даниел тази преценка беше съмнителна.

Съдейки по онова, което бе видял, *престъпленията* често бяха банални.

А повечето — направо безсмислени.

Но злото?

Не и злото, което бе преживял в тъмницата на ужасите на Касапина.

Не и злото тук, в Лос Анджелис.

То не беше обикновено.

Той отказа да повярва в това.

Джийн потропа на страничното стъкло и Даниел отключи вратата на тойотата. По-възрастният мъж се качи. Абаносовото му лице беше почти невидимо в мрака и тъмното му спортно сако, риза, панталон и обувки допринасяха за облика му на фантом.

Само белите коси отразяваха малко светлина.

— Хей — каза той и се намести по-удобно.

Игрището за боулинг щеше да затвори скоро, но все още на паркинга имаше достатъчно коли за прикритие, пък и Даниел бе избрал оскъдно осветен ъгъл. И квартал, където чернокож и мъж със смугло лице можеха да разговарят, седнали в кола, без полицията да ги притеснява.

Големият буик на Джийн беше паркиран в друг край на паркинга.

— Изглежда имаш право, Дани — рече той. — Стърджис е разбрал за мен. Преди няколко дни разпитвал за мен в Нютън. Но какво може да направи? Вече не съм там.

— Вероятно няма да направи нищо, Джийн, защото е зает и знае кое да поставя на първо място. Но ако случаят се заплете, кой знае? Съжалявам, ако в крайна сметка това усложни живота ти.

— Няма. Престъпление ли е да вземеш досие?

— И обувки.

Джийн се ухили.

— Какви обувки... Хей, аз бях капитан в Нютън цели седем години и винаги съм проявявал интерес към неразкритите случаи. Всеки го знае. Както и да е. В отговор на твоя въпрос — Мани Алварато е много добър детектив. Работи без излишна показност. Много трудолюбив и старателен.

— Благодаря.

— Онзи Тени ли ти харесва като заподозрян?

— Още не знам. Засега не знаем почти нищо.

— И на мен ми допада — поне от онова, което ми разказа за него. Избирането на подходящия момент и цялата онази история за емоционално неуравновесен самотник. Нещо за оранжерията?

— Уилсън Тени явно никога не е работил там или е кандидатствал под друго име. Не е отишъл на работа и в друг парк.

— Лошо. И все пак, може да е запазил някоя от онези стари градски униформи и да я е използвал да подмами хлапето. Повярвай, градската управа е много немарлива, когато става дума за такива неща, пък и какво би могло да знае за различните униформи едно наивно момиченце като Айрит?

— Така е — съгласи се Даниел. — Ще продължим да търсим.

Той не спомена другия потискащ факт — Тени беше безличен, среден на ръст, светлокос и лесно се забравяше. Членовете на бандата от парка, където бе отвлечен Реймънд Ортис, не бяха разпознали Тени на снимката. Нито някой от хората, които постоянно се разхождаха там. А Тени бе работил в парка две години.

Поредното безлично лице в униформа.

Макар че беше чел книги в работно време, той не бе привлякъл ничие внимание.

— И така, засега ти харесва да работиш със Стърджис, а? — попита Джийн.

— Да. Мисля, че го бива.

— Така казват.

Джийн протегна крака. Беше напълнял и коремът му стигаше до реверите на спортното сако.

— Имаш ли съмнения? — попита Даниел.

— Не — побърза да отговори Джийн. — Не и по отношение на работата му. Всички казват, че е добър... Всъщност отличен. Искаш ли да бъда откровен? Става дума за хомосексуализма му. Аз съм от друго поколение и това ме притеснява. Когато бях новак в полицията, правехме обиск в педерастките барове. Това беше неправилно, няма съмнение по този въпрос. Но нещата, които видях там... Само се чудех за теб. Нали си религиозен.

Същото, което бе казал Зев. Вярата в Бога те правеше аятолах.

— Искам да кажа — продължи Джийн, — може ли между вас да има истинско сътрудничество? Отгоре на всичко Стърджис използва каубойски похвати.

— Всичко е наред — успокои го Даниел. — Стърджис е професионалист. Съсредоточава се върху онова, което е важно.

— Добре. А сега за Майърс. Знам, че това няма да ти хареса, но причината да поискам да се срещнем беше, че ходих в онова общежитие на Болдуин Хилс, преоблечен като ченге и разговарях с хазяйката и с другите обитатели.

— Изложил си се на риск, Джийн.

И мен също, приятелю мой.

— Бях убедителен, Дани, повярвай. Стърджис вече ги бе разпитал по телефона, затова защо да не бъда още по-задълбочен? Казах на госпожа Брадли, хазяйката, че идвам във връзка с въпросите на Стърджис. Тя и всички останали там са чернокожи, така че нямаше проблеми. И познай какво узнах? Говорих с един човек, с когото Стърджис не бе разговарял, защото в онзи ден бил излязъл. Живее в стаята вдясно от Майърс. Нещо като негов приятел.

— Майърс не е ли имал приятели?

— Останах с убеждението, че хората не са харесвали Майърс. Бил високомерен. Не общувал с другите. През повечето време стоял в стаята си. Четял брайлово писмо и слушал джаз. Съседът му също

обича джаз и това било общото между двамата. Момчето страда от параплегия и е в инвалидна количка. Майърс непрекъснато го убеждавал да прави упражнения, да взема витамини, алтернативни лекарства и да ходи на рехабилитация. Съседът бил прострелян в гръбнака. Рече: „Какво очакваше Мелвин от мен, по дяволите? Да ми порасне нов гръбнак?“. Но го търпял, защото макар да бил голям досадник, Майърс явно държал на него. Освен това Майърс говорел, че ще учи, за да стане психолог. Най-важното, което онова момче спомена, беше, че Майърс изобщо не харесвал занаятчийското училище. Тъкмо обратното, мразел го и смятал да напише статия за него, веднага щом се дипломира.

— Критичен материал?

— Нещо такова. Майърс не споделил подробности. Този факт вероятно не означава нищо, но загатва, че жертвата е имала потенциални врагове. Според мен трябва да разберем дали Майърс е имал неприятели в училището. Това също има значение, защото онзи, който го е очистил в уличката, също е познавал квартала.

— Директорката каза, че Майърс не е имал проблеми с никого.

— Може да не е знаела, а може да е излъгала, за да не се вдигне шум около училището. Нищо чудно Уилсън Тени да е работил там и да е познавал Майърс. Да е бил например пазач. Да речем, че е откраднал нещо и Майърс е разбрал за това. Тени вече е убил трима човека и изведнъж се появява Майърс, нахакан чернокож с голяма уста и го заплашва, че ще изплюе камъчето.

Даниел не каза нищо.

— Предположението е твърде произволно, но е възможно да е било така — добави Джийн. — Съгласен ли си, че трябва да се провери?

— Аз ще го сторя.

Джийн отново се намести на седалката.

— Аз имам време. Какво друго да правя? Мога да отида в училището и да се представя за един от онези добродушни пенсионери, които търсят доброволна...

— Благодаря, но аз ще се заема с това, Джийн.

— Сигурен ли си?

— Да. Имам идеално основание — каза Даниел и вдигна болната си ръка.

Джийн млъкна, сетне попита:

— Как ще го направиш, без да разбере Стърджис?

— Ще намеря начин.

Джийн въздъхна.

— Добре. Само ми се обади, ако промениш решението си.

— Няма да го променя, повярвай. И...

— Знам. Да не си пъхам носа в тази работа.

— Много съм ти благодарен за всичко, което...

— Но да не си пъхам носа там — засмя се Джийн.

— Как върви събирането на багажа?

Джийн отново се засмя.

— Сменяш темата, а? Събирането на багажа приключи.

Славният ми живот е в кашони. Най-после говорих с агента по недвижими имоти. Намерила е семейна двойка, която ще наеме къщата, докато пазарът се оправи, физиотерапевти. По цял ден били на работа, затова би трябвало редовно да си плащат наема. Аз съм в отлична форма и съм готов да поживея добре в страната на слънцето и пясъка.

— Чудесно — каза Даниел, доволен, че Джийн разсъждава позитивно. Или поне се преструва. — Значи новата къща ще бъде готова скоро?

— Твърдят, че им остават още пет дни. — Джийн се прегърби. — Трябва да започна да свиквам с мисълта, че съм безполезен.

— Ти ми помогна много, Джийн.

— Ами. Досие, обувки, голяма работа... Откровено казано, Дани, правя го заради самия случай. Дори за хора като нас тези престъпления са адски гнусни. И извинявай, но ми се струва, че не си напреднал кой знае колко в разследването.

42.

В сряда сутринта Майло се отби да ми каже, че е говорил с Лорънс Буковски, председателят на местния клон на „Менса“.

— Симпатичен човек. Прояви разбираемо любопитство защо се интересувам от „Мета“. Отговорих, че е по финансови причини. Тайно разследване. Намекнах, че става въпрос за откраднати компютри и го помолих да не казва на никого. Той обеща и имам чувството, че ще удържи на думата си, защото не харесва „Мета“. Смята ги за „непоносими“. Гледали с пренебрежение на „Менса“.

— Защото хората от „Менса“ не са достатъчно умни?

— Буковски категорично отрече това.

— Ами ако все пак каже на някого от „Мета“?

— Тогава аз ще се оправям. Това дори може да бъде в наша полза. Един-двама от членовете им се оказват лоши момчета, разкриват се и ни предоставят движещи се мишени. Кое е по-добре от нищо.

— Звучи като благовидна причина да ги разнищим.

— Не, Алекс, това е истината. Ти не си объркал нещата. Засега не сме стигнали доникъде с „Мета“. Дори Буковски не знае много за тях, само че групата е основана някъде на изток, появила се е в Лос Анджелис преди две-три години и после се е скрила.

— Преди две години. Точно по времето на публикуването на статията на Сангър. И на „Пресъхването на мозъците“.

— Прегледах и данъчните декларации на Зина Ламбърт за последните три години. Единственият ѝ доход е от заплатата в „Плазмо Дерма“. Преди това не е изкарвала никакви пари. Ето защо, още не е ясно как е започнала бизнеса с книжарницата.

— Може би с помощта на попечителски фонд. Като Андрю Дезмънд.

Майло ме погледна.

— Андрю има богати родители?

— Много удобно — отговорих аз и описах профила.

— Струва ми се очарователен човек — рече Майло. — Между другото, в тялото на Мелвин Майърс не са открити следи от наркотици. Боб Пиърс каза, че никой от местните пласъори не го познава, затова явно не е отишъл в уличката да търси дрога... Готов ли си наистина за ролята на таен агент?

— Включил съм предавателя в обувката си.

В четири следобед се обади Даниел.

— Искам да ти покажа апартамента в Джийнсий. Може и да не ти се наложи да го използваш, но трябва да го опознаеш.

— Ще се видим там. Какъв е адресът?

— Намирам се близо до дома ти. Ако нямаш нищо против, ще мина да те взема.

Той дойде след десет минути и ми връчи книжна пазарска торба от супермаркета на Ралф. Вътре имаше дрехи — лек, черен памучен панталон, черно памучно поло, избеляло до сиво, широко сиво спортно сако с етикет от универсалния магазин „Дилард“ в Сейнт Луис и черни обувки с гумени подметки.

— Репетиция с костюми, а? — попитах аз.

— Нещо такова.

— А бельо?

— Бельото си е бельо.

— Вярно. Не смятам, че Андрю си пада по възбуждаща червена коприна.

Разгледах сакото. Вълната излъчваше леко ухание на евтин одеколон.

— Нюансът със Сейнт Луис е умен ход — отбелязах аз, — но Андрю е живял в Лос Анджелис няколко години.

— Не го виждам като човек, който обича да пазарува. Изпратила го е майка му.

— Добрата стара майка.

Облякох дрехите. Спортното сако ми беше малко широко, но не стоеше зле.

Огледалото показва приятен, небрежен вид, който би се вместил добре в атмосферата на Лос Анджелис. Брадата също допринасяше за това. Беше гъста, твърда и прошарена с повече бели кичури, отколкото

очаквах и стигнала до фазата, в която ме сърбеше. Долната част на лицето ми, от скулите до адамовата ябълка, беше скрита.

Отидохме в долината със сивата тойота. Точно преди Бевърли Хилс Даниел рече: „Пробвай ги“ и ми даде очила — малки, с кръгли лещи, обагрени в сиво и с бронзови рамки.

Сложих си ги.

— Ефектът ми харесва — каза той, — но на твоє място бих ги махал от време на време. Очите ти са подходящи за ролята. Хубави и зачервени. Да не би да имаш проблеми със съня?

— Да — излъгах аз.

— Е, поне изглеждаш уморен от света.

— Актьорски похват.

— Андрю страда от безсъние, така ли?

— Андрю не е щастлив човек.

Сградата в Джийнсий беше двуетажен, варосан четириъгълник, сива като тойотата, и се намираше между Бевърли и Роузуд. Плосък покрив, прозорци с решетки и очарователна като склад. Предната врата беше заключена.

— Малкият овален ключ — каза Даниел.

Отключих и двамата влязохме в централен коридор, застлан с евтин кафяв мокет. Миризма на запържен лук. В дъното — стълби, а до вратата — месингова пощенска кутия с четири процепа.

На втория имаше листче с името ДЕЗМЪНД. Кафява хартия, с петна от вода. Съседите ми се казваха Уайнстайн, Палиа и Ливайн.

Апартамент номер две беше на приземния етаж. На рамката на вратата бяха останали дупки от кабарчета — досущ зъби на змия с голяма челюст. Между тях имаше десетсантиметрова ивица, малко по-бледа от ограждащото я дърво.

— Андрю е махнал мезуза^[1]?

— Той не е евреин.

— И все пак, да си прави този труд...

— Той очевидно не вярва в нищо, Алекс. Двете ключалки се отварят с четвъртития ключ.

В апартамента беше тъмно и задушно и уханието на същия онзи одеколон се примесваше с миризмата на мухъл и нафталин.

Гол дървен под, който се нуждаеше от боядисване. Някои от дъските се огъваха. Мръснобели стени и пердета от изкуствена материя. Мебели втора употреба в пепеляви цветове.

Хол, в който една от стените беше в лавици, отрупани с книги и тайванска стереоуредба. Кухнята изглеждаше занемарена, но всъщност беше чиста. В дъното на тесния тъмен коридор имаше баня с напукани плочки, спалня с дюшек на пода и врата, водеща към малък заден двор с увиснало въже за пране и гараж за три коли.

Обстановката ми напомни за нещо. Жилището на Нолан Дейл.

Кутия, съдържаща най-известната молитва от юдаизма „Шма“, която се окачва на външната врата на жилището — Б.пр.

Дом на самотен ерген.

— Какво ще кажеш? — попита Даниел.

Огледах помещението. Всичко беше износено, на петна и протрито там, където трябва. Никой не би се усъмнил, че е декор.

Кой ли живееше тук през останалата част от годината?

— Идеално е — отговорих аз и той ме заведе в двора.

Полуизсъхнала трева и изцапан от птици цимент.

— Отзад има уличка — каза Даниел. — В гаража може да се влиза и от двете страни.

Той извади от джоба си дистанционно управление и натисна копчето. Средната врата на гаража се отвори. Вътре имаше фолксваген „Карман Джиа“, боядисан в жълто.

Върнахме се в апартамента и Даниел ми даде дистанционното управление. Влязохме в хола и аз разгледах стереоуредбата и книгите. Музикалната колекция беше малка — петдесетина грамофонни плочи и компактдискове. Бетховен, Вагнер, Брукнър, Бах, Кет Стивънс, „Лавинг Спунфул“, Хендрикс, „Дорс“, „Ейби Роуд“ на Бийтълс. Нищо по-съвременно. На някои от обложките имаше етикети за намалена цена от магазин „Аарон“ на Мелроуз, който преди години се бе преместил в Хайландс.

Книгите бяха от областта на психологията, социологията, антропологията, историята и смесица от други теми. На долните лавици имаше художествена литература — Хемингуей, Фокнър, Керуак, Бъроуз, Камю, Сартр, Бекет — и купчини стари журналы по психология и списания — „Евъргрийн Ривю“, „Ерос“, „Харпърс“,

„Атлантик Мънтли“, „Нейшън“ и „Нешънъл Ривю“. Също като Нолан и Дезмънд бе покрил широк спектър от политическата територия.

С изключение на този факт, библиотеката приличаше на моята в колежа, макар че апартаментът на Оувърланд беше на половината на този, задушна килия до сервиз за автомобили. Всеки месец се бях борил да плащам наема от деветдесет долара. Нямах попечителски фонд...

Взех от лавицата тест за проверка на психичноболни. Покритите с кафяви петна страници излъчваха онази неприятна миризма, която понякога придобиват старите книги. Изданието беше подпечатано от студентската книжарница в университета в Мисури. Беше препродадено два пъти и много от редовете бяха подчертани с жълт маркер.

Един по-нов на вид том, който познавах като дипломна работа на същата тема, бе купен от техническата книжарница на Уестууд Булевард в Лос Анджелис преди десет години.

Хитро.

— Предполагам, че имаш и оригинални касови бележки.

— Не възприемам Андрю като човек, който пази касови бележки — отговори Даниел.

— Не е сантиментален, така ли?

Той седна на хлътналия диван и разпръсна облак прах.

— Добре че не съм алергичен — казах аз.

— Да. Трябваше да те попитам.

— Не можеш да мислиш за всичко.

— Би ли искал да промениш нещо, Алекс?

— Засега не. Къде са подслушвателните устройства?

Даниел кръстоса крака и успя да сложи на коляното болната си ръка, която приличаше на грапава, сива крастава жаба.

— В телефона, в лампата в спалнята и там — отговори той и посочи перваза на прозореца.

Не видях нищо необичайно.

— Колко телефона има? — попитах аз.

— Два. Един тук и друг в банята.

— И двата ли се подслушват?

— Всъщност самите телефони не са пипани. Линията се подслушва.

— Какъв е одеколонът?

— Моля?

— В апартамента се носи някакъв аромат. И сакото ми мирише на същото.

Ноздрите му се разшириха.

— Ще разбере.

Двамата се умълчахме и аз осъзнах, че съм се съсредоточил върху звуците. Горе бръмчеше нечия климатична инсталация, от време на време по улицата минаваше кола, чуваха се разговори на минувачи.

— Нещо друго? — попитах аз.

— Не, освен ако ти не искаш да предложиш нещо.

— Ти си се погрижил за всичко.

Даниел стана. Аз също. Но когато тръгнахме към вратата, той спря, бръкна в колана си, извади пейджър и го погледна.

— Безшумен е. Извинявай, но ме търсят — каза Даниел, приближи се до телефона в хола, набра номер, поздрави някого, каза нещо на иврит и се заслуша, вдигайки вежди.

Подпря слушалката под брадичката си и от джоба на якето измъкна малък тефтер и миниатюрен молив.

— Да, слушам — рече той и записа нещо, после затвори.

Докато прибираше тефтера в якето, аз зърнах пистолета, пъхнат в черен кобур под дясната му мишница.

— Източник от Ню Йорк. Нашият приятел, адвокатът Фарли Сангър, си е запазил самолетен билет за Лос Анджелис за този петък. „Американ Еърлайнс“, полет 005. По разписание пристига в седем вечерта. Едва не го изпуснахме, защото не е уредил пътуването с туристическия агент на фирмата си. Един от нашите хора го проследил. Сангър се срещнал с Хелга Крейнпул. Двамата обядвали в хотел „Карлайл“, после взели такси до Манхатън. До някаква пътническа агенция, за която не знаехме. Това означава, че е имало и други пътувания, без ние да разберем. Тя е платила билета му. Той не пътува под истинското си име. Нарекъл се е Галтън.

— Франсис?

— Близо си. Франк.

---

[1] Кутия, съдържаща най-известната молитва от юдаизма „Шма“, която се окачва на външната врата на жилището. — Б.пр. ↑

43.

— Петък — каза Майло. — Но Хелга остава в Ню Йорк.

— Тя отново се е върнала към ежедневието си — рече Даниел. — Ходи на работа и се връща вкъщи. Телевизорът се чувал през вратата на апартамента ѝ. Си Ен Ен, комедии. Ляга си точно в десет.

Беше сряда вечерта и тримата седяхме около масата в кухнята у нас. Робин се бе настанила на високо столче до барчето в отсрещния ъгъл и четеше „Изкуство и търгове“ по-съсредоточено от обикновено.

— Франк Галтън — каза Майло. — Значи оня задник си въобразява, че е главатарят на евгениката. Хелга отива с него да плати билета му. Явно пътуването е свързано с някаква задача за „Мета“ или за „Лумис“ — по всяка вероятност убийство. Планират ги в Ню Йорк и ги извършват тук. Трябва да ускорим нещата. Ако Алекс ще ходи в книжарницата, това трябва да стане утре.

— Съгласен съм — рече Даниел.

— И в петък се залепваме за Сангър и не го изпускаме. Кой ще го посрещне на летището?

— Зависи от теб — каза Шарави. — Доколкото знаем, той не е резервирал лимузина. Има три вероятности — кола под наем, такси или да го вземе приятел. Ако се представя за таксиметров шофьор, а Сангър наеме кола или го посрещнат, може да го изпусна.

— Искаш да кажеш, че са нужни двама. Един на изхода на летището и друг на паркинга.

— Би било по-добре.

— Твоите хора ли ще използваш?

— Ако това не представлява проблем за теб.

— Както кажа, така ли? Още малко и ще започна да мисля, че съм свободен да избирам. Виж какво, ще ти дам Петра Конър. Тя изгаря от желание да се включи в разследването. Разпределете си задълженията. Моята главна задача е да държа под око Алекс от мига, в който влезе в книжарница „Гърч“. Може би всичко ще свърши още утре, а може би не. Няма да му слагаме предавател, нали? Рисковано е.

— Съгласен съм.

— Във фолксвагена има ли проследяващо устройство?

— Ще има — отговори Даниел.

— Да се инсталира колкото е възможно по-скоро.

Робин ни погледна за миг, после отново се вторачи в списанието.

Шарави допря до лицето си здравата си ръка. Изглежда му беше неудобно и Майло разбра това.

— Какво има?

— Имам нова информация за Мелвин Майърс. Един негов съсед от общежитието каза, че Мелвин мразел занаятчийското училище и щял да напише статия за него, след като се дипломирал.

— Как стигна тази информация до теб? — попита Майло. — Гълъб ли пусна бележка на прозореца ти?

— Човешки гълъб — рече Даниел. — Съжалявам...

— Един едър черен гълъб?

— От сега нататък той се връща при нас, Майло. Още веднъж съжалявам...

— Каква статия е смятал да пише Майло?

— Критична. Това може и да не означава нищо, но си помислих, че трябва да знаеш.

— Кога го научи?

— Снощи.

— Имах намерение да отида в общежитието. И в училището на Майърс. Но сега, след като ти ще следиш Сангър, а аз — Алекс, групата ни оредя.

— Ако мислиш, че си заслужава, аз мога да отида в училището, преди Сангър да пристигне — каза Даниел и вдигна болната си ръка. — Ще им разкажа тъжна история за нараняване, депресия и инвалидност. Ще твърдя, че искам да започна отначало.

Майло погледна ръката му.

— Да отидеш там и да задаваш въпроси, е по-активна роля, отколкото обсъдихме.

— Знам.

— Говорим за кратко посещение, само за да попиташ за професионалната подготовка и да огледаш обстановката, нали?

Шарави кимна.

— Майърс се е учил да работи с компютър. Ще питам за обучението в тази област. Подготвен съм. В един рехабилитационен център в Израел.

Замислих се как Даниел натискаше копчетата на клавиатурата с мълниеносни движения на здравата си ръка.

— Ще внимавам — добави той.

— Добре — съгласи се Майло. — Измисли наистина тъжна история. Но си пази гърба. Не искам международен скандал.

44.

Четвъртък.

Спах неспокойно и се събудих в шест — този път преди Робин. Лежах по гръб, наблюдавах я как спи и мислех за ролята си на Андрю Дезмънд.

В шест и трийсет тя се събуди и ме погледна.

Очите ѝ бяха подпухнали. Целунах ги. Робин не помръдна.

— Днес — каза тя.

— Това е само посещение в книжарница. Няма да продължи дълго.

— Надявам се. Кога ще дойде той?

— В девет.

Тя докосна косата ми и се претърколи на другата страна.

Станахме. Робин облече халата си и стегна колана.

Застанах зад нея и стиснах раменете ѝ.

— Всичко ще бъде наред.

— Знам — каза тя, рязко се обърна и силно ме целуна по бузата.

Сякаш ме атакуваше.

После влезе в банята и заключи вратата.

Предишния ден се любихме два пъти. След втория път тя каза:

— Чувствам се като прелюбодейка.

Даниел дойде в девет и двамата седнахме в кухнята. Той ми сложи черна бръснарска кърпа и подстрига косите ми с ножици, сетне използва електрическа бръсначка, за да ми направи къса прическа като на морски пехотинец.

— Освен всичко си и фризьор, а?

— Армията. Там научаваш най-различни неща. Е, още не съм готов да открива салон.

Даниел ми даде огледало.

Скалпът ми беше осеян със сребристи ивици. Сивите коси се бяха показали.

По черепа ми имаше буци, за които не знаех дотогава.

Изглеждах десет години по-възрастен и пет килограма по-слаб.
С тази прическа и брада приличах на ислямист радикал.
Сложих очилата и се намръщих.
— Усмхни се — чу се глас от вратата.
Там стоеше Робин.
Ухилих се.
— Добре. Същият си — каза тя, но не отвърна на усмивката ми.

Даниел сложи на триножник професионален фотоапарат „Полароид“, направи трийсетина снимки, излезе и след час се върна с шофьорска книжка на името на Андрю Дезмънд. Не можах да я различа от истинските.

Прибавих я към останалите документи в портфейла си.

— Надявам се, че няма да ме спре някое ченге.

— Няма да имаш неприятности. Успяхме да вкараме серийния номер в системата. Завършил си институт „Пасифик Инсайд“. Чувал ли си го?

— Не.

— Затворили са го преди години. Давали са магистърски и докторски степени по педагогика и психология. Седалището е едностаен офис в Уестууд Вилидж. Има петдесет и трима випускници. Доколкото знаем, нито един не е издържал държавните изпити за лиценз за частна практика.

— Значи са отишли да работят като приятели на някой психолог и изкарват два пъти повече пари.

— Може би. Достъпът до човешките души често ти се отплаща. Както и фабриките за дипломи. Обучението ти е струвало деветнайсет хиляди долара на година.

— И пак не са могли да си купят лиценз? Затова ли са затворили?

Даниел сви рамене.

— Кандидатите намалявали с всяка изминала година. Бившият ректор продава застраховки в Орегон. Сам си е дал научната степен. Първата година „Пасифик Инсайд“ е успял да си издейства частичен федерален заем, но това свършило, когато правителството затвори фабриките за дипломи.

— Голямо проучване сте направили.

— Повече, отколкото възнамерявахме. Защото докато ти търсех апартамент, научих, че институтът „Лумис“ е участвал във финансирането на подобни училища. Две във Флорида и едно на Вирджинските острови. Поредната схема за печелене на пари, претендирайки за статут, при който не плащат данъци, макар че доколкото знаем, „Лумис“ са отпусkali стипендии на онези училища.

— Откъде научи всичко това?

— От една книга, написана в отговор на „Пресъхването на мозъци“. Единственото хубаво нещо, на което попаднах чрез Интернет. Сбирка от есета. Вниманието ми привлече професор от университета „Коул“ в Мисисипи. Занимава се с фабриките за дипломи. Открил, че училището на Вирджинските острови има връзки с „Лумис“ и това може наистина да е начин да финансират евгенистични проучвания.

— Книга? „Изопачената наука“?

— Точно така. Чел ли си я?

— Виждал съм я, но не съм я чел. Мислех, че ще бъде само загуба на време за нещо, с което съм съгласен. Как се казва професорът?

— Бърнард Юстас.

— Предполагам, че сте се свързали с него.

Златистите му очи бяха спокойни.

— Опитвахме се. Починал е преди четиринайсет месеца.

— Как?

— Автомобилна злополука. Отивал при родителите си в Мисисипи и излязъл от пътя. Късно през нощта.

— Господи — възкликнах аз.

— Регистрирано е като катастрофа, Алекс. Може наистина да е било така. Майло и аз сме на мнение, че в момента е рисковано да ровим по-надълбоко, защото инцидентът е станал в затънтената провинция и всички въпроси от страна на външни полицаи биха се набили на очи.

Пръстите на здравата му ръка се бяха вкопчили в масата.

— Мисисипи — казах аз. — Чернокож ли е бил Юстас?

— Бял. Историк, не психолог. Може да говорим със съпругата му, но в момента следенето на Фарли Сангър и твоето запознанство със Зина Ламбърт са по-полезни. Готов ли си?

— Да. Къде е Майло?

— Следи те, но решихме, че е по-добре да не знаеш къде е. Така няма да се изкушаваш да поглеждаш към него. Сигурен съм, че не се съмняваш в способността му да те защити.

— Не изпитвам нито сянка на съмнение.

Преди да изляза, аз пак се отбих да видя Робин. Ателието беше тихо. Машините бяха изключени. Престилката ѝ беше сгъната на работната скамейка, а тя говореше по телефона, с гръб към мен.

Спайк изляз и хукна напред и Робин се обърна.

— Ще ти се обадя, когато свърша. Довиждане.

Тя остави слушалката.

— Приличаш на френски режисьор.

— Това хубаво ли е, или лошо?

— Зависи дали харесваш френското кино. В него има някаква... ненаситна елегантност. Ела тук.

Прегърнахме се.

— Какъв е одеколонът? — попита Робин.

— Уханието на Андрю. Съблазнителен ли е?

— О, да. Лъха на френски франзели и песимизъм. — Тя се дръпна от мен. — Наистина си заслужаваш парите, които ти дават. Кога ще се върнеш?

— Зависи как ще се развият събитията. Вероятно следобед.

— Обади ми се веднага, щом можеш. Ще приготвя нещо за вечеря.

Притиснах я до себе си. Робин плъзна ръка нагоре и докосна четинестата ми глава. Спря. Сетне ме погали.

— Истински мечок си.

— Ако ми се свърши шкурката, ще те привлека като сътрудник.

Тя отново се дръпна назад и ме огледа.

— Определено си различен.

— Не се притеснявай. Това е само посещение в книжарница в Холивуд, а не разузнаване в Иран, но те са професионалистите.

— Ходил ли си наскоро в Холивуд?

Ухилих се и се замислих за Холивуд на Нолан.

Робин пак ме погали.

— Три деца и един слепец. Някои неща никога не престават.

45.

На улицата, до тойотата на Даниел, бе паркиран фолксвагенът „Карман Джиа“. Колата беше наета от гараж в Джийнсий и на слънчевата светлина изглеждаше кремава, а не жълта. Предният капак беше издраскан, а една от вратите — вдлъбната.

Даниел ми даде малка цветна снимка.

Млада жена с продълговато лице и изрусена до бяло коса, къса почти колкото моята.

Чертите ѝ бяха приятни, но кожата беше съвсем бледа. Сините очи бяха уголемени с черен туш, който подчертаваше свръхметаболичния им блясък. Изглеждаше отегчена. Сърдита. Устоях на изкушението да я анализирам.

— От шофьорската ѝ книжка? — попитах аз.

Той кимна, взе снимката от ръцете ми и я сложи в джоба си.

— Книжарницата се намира на Аполо авеню 2028. Желая ти успех.

Стиснахме си ръцете и аз потеглих.

Предната седалка на фолксвагена беше нагласена за моя ръст и двигателят запали веднага. Наистина беше мощен — точно както Даниел бе обещал. Тапицерията беше протрита и на задната седалка бяха разхвърляни смачкани картонени чаши и кутии от храна за вкъщи.

Радиото беше старо колкото колата. Пуснах го. Някаква расистка станция. Гостът на програмата беше чернокож „теоретик по социално-политическите въпроси и писател“. Мислеше, че еврейските лекари са създали СПИН-а, за да изтребят бебетата от пренаселените предградия. Водещият му позволи да проповядва възгледите си, после му подхвърли реплики, които предизвикаха още по-силна омраза.

Даниел умееше да планира нещата и аз се запитах дали умишлено не бе настроил радиото на тази станция. Да ме въведе в подходящото настроение.

Превключих на джаз и продължих да карам.

„Гърч“ се намираше на границата между Холивуд и Силвърлейк. Минах покрай Сънсет Хоспитал Роу и кръстовище Хилхърст, където булевардът завива на югоизток, към центъра. После свърнах по Фаунтин и продължих по нея, докато се превърна в странична уличка с две разклонения. Едното беше Аполо авеню.

От двете страни на улицата растяха огромни, неподкастри дървета. Сградите бяха едноетажни, каквито можеш да видиш само в старите части на Лос Анджелис.

Повечето бяха магазини за автомобилни части, печатници и складове за гуми втора употреба, но имаше и магазини за алкохол и за други видове дребен бизнес и малки къщи, пригодени за комерсиални цели, някои още със запазени градини.

Църква „Петдесетница“, работилница, ботанически магазин, рекламирац кристали и билки. Сгради без табели и помещения с надпис „Дава се под наем“. Срещу тях се издигаха стръмните насипи на Силвърлейк, обрасли в бурени и гъсталаци. Сухи места. Идеални за пиромани.

Склонът беше застроен с неравни ивици от жилищни сгради — досущ храсти, поникнали в занемарена градина. Някои от къщите стърчаха като фламинго на дървени подпори, други бяха изградени върху омекотяващи трусове основи. В мазилката се виеха пукнатини, от покривите липсваха плочи, а гредите на портите бяха наклонени като тръстики от вятър. Целият квартал беше занемарен. На километър и половина копаеха метро.

Блок номер 2000 се появи и аз веднага забелязах „Гърч“.

Издаде я черният прозорец. Над сивата врата бяха поставени малки черни пластмасови букви, които от улицата бяха неразбираеми.

Имаше много свободни места за паркиране. Слязох от колата и тръгнах към книжарницата.

От двете ѝ страни имаше гимнастически салони, после следваше акър асфалт, на който бе нарисувана емблемата на полицейски гараж за неправилно паркирали автомобили. На отсрещната страна на улицата имаше мексикански ресторант. На вратата беше окачена бележка, че не работи.

Бе невъзможно да се каже дали „Гърч“ работи или не, но сивата врата се отвори, когато я бутнах. Влязох в дълга, подобна на тунел

черна стая, вибрираща от музика стил калипсо. Оскъдното осветление изглеждаше още по-мрачно през тъмните стъкла на очилата ми, но аз не ги магнах и се опитах да си придам вид на леко любопитство.

На касата вляво от мен седеше и енергично пушеше плешив мъж с татуировки. Нашарената му със синьо и червено плът беше облечена в кожен елек.

Кабинката с касата беше направена от три плоскости шперплат и долепена до стената. На пода бяха разхвърляни вестници — „Рийдър“, „Уийкли“, „Моаистки изгнаник“, хвърчащи листа от „Гейско шоу“, „Къде искаш да си и какъв искаш да бъдеш?“, „Концерт на Мейдънхед“, „Мъжката Мадона“. Реклами за женски моноспектакъл, представящ всмукване на тампони, за ателие за пробиване на дупки по тялото, програми за нощни четения в Барнард Парк на поезия, посветена на „квантовата физика и заболяванията на венеца“.

Оня с кожения елек не ми обърна внимание. Стените от двете страни бяха отрупани с лавици, на които бяха подредени книги с кориците напред. В дъното имаше стълбище от въжета и дъски, водещо към горния етаж, а на отсрещната стена — още една сива врата.

Долу имаше трима посетители — блед, късо подстриган двайсетинагодишен младеж с прегърбени рамене и ужасно намръщен. Беше облечен в риза на райета, закопчана догоре, сиво-кафяв панталон и маратонки. Нервно погледна през рамо, когато се приближих до него. Представих си го как мастурбира в колата си, страхувайки се да не го видят, и в същото време, надявайки се на това. Книгата в ръцете му беше озаглавена „Канибали убийци“.

Другите двама клиенти бяха мъж и жена на около петдесет години. И двамата имаха червендалести лица, лъщящи от слънцето и алкохола. Дълги коси, липсващи зъби, много мъниста, пазарска чанта, пълна с евтини неща. Ако косите им не бяха боядисани, можеха да минат за антични вещи.

Мъжът и жената четяха книга с меки корици и се кикотеха. Тя рече: „Страхотно“ със старчески глас на бабичка, после той върна книгата на рафта. Двамата излязоха очевидно развеселени.

„Хайлрок: Маршове на СС“.

Мир и любов. От Удсток бяха минали много години.

Младият мъж занесе канибалската книга на онзи с кожения елек и я плати. В книжарницата останах само аз. От тонколоните се разнасяше Стравински. Илюстрираният касиер пак запали цигара и започна да барабани по коляното си без някакъв определен ритъм.

Време беше да прочета нещо.

Може би щеше да ми провърви и да намеря информация за буквите DVLL.

Реших да започна от втория етаж, за да не ме вижда продавачът.

Горе имаше лавици с книги само на едната стена.

По един екземпляр от всяка. Нямаше надписи за тематиката или за автора, нито бяха подредени по азбучен ред.

Обилно илюстрирани колекции по садомазохизъм.

Затворнически дневници, напечатани с неравен шрифт. Лъскаво списание за затворници със статии като „Живот на горното легло“, „Любимият ми съкилийник“, „Отстоявай правата си и не позволявай системата да ти го начука отзад“, „Защо писателите не знаят нищо за престъпленията“ и „Най-добрите видеофилми за мастурбация на годината“.

Още една купчина за човешката ексцентричност, написана в студен, подигравателен стил.

Расистки комикси.

Алтернативен комикс, възхваляващ кръвосмешението.

Дневници на мазохиста.

„Биологичният еврей“, „Тайната история на ционизма“, „Кървавото лице“, „Дворецът на негърчетата“, „Хората от калта“, „Защо Африка няма култура“.

„Ученият“ по радиото би харесал някои от тези неща.

Нищо за DVLL.

Попаднах на лавица с научни текстове — предимно философия и история. Тойнби, Бертран Ръсел, французин на име Батайе.

Рафтове с практическа параноя — как да си направим бомба и взривно устройство, как да отмъстим, как да се измъкнем от клевети и злословия, мръсни номера.

„Бойци с ножове от Филипините“.

Списание „Ексцентричност“.

Фетишизъм, завързване с ремъци, копрофагия^[1]. Фотоесета, представящи стъпка по стъпка пози по време на полов акт, козметични

операции на лице, отстраняване на мозъчни тумори, изсмукване на мазнини, аутопсии.

„Библия на пожарникаря“, „Манифест на свободните хора“, „Наръчник на анархиста“, „Мотелът за хлебарки на Троцки: Изтребване на капиталистите“.

Дебела книга с черни корици, озаглавена „Работилницата на дявола“, предлагаща подробни указания как да си направим заглушител, как да превърнем обикновеното оръжие в автоматично и как да сложим отрова в куршумите.

История в картини на китайската революция, изобразяваща различни убийства. В средата имаше огромна червеникавокафява снимка на учен роялист, разкъсан на парчета от тълпата. Плътта я нямаше и ребрата и вътрешностите му се виждаха. Беше в съзнание. Пищеше.

„Четиво за тъпанари“ — сто страници с микроцефали с безизразни лица, облечени в клоунски дрехи, придружени с рисунки и шеги за секс между хора със забавено умствено развитие.

Теориите на Айнщайн. Астрология.

Славянски речници в съседство с „Изкуството на тормоза“. Как да изчезнем. Как да намерим някого.

Компютърни науки. Непреодолими желания. Хипноза. Отглеждане на свине за клане.

Еротична ароматна терапия, „История на природните бедствия“, „Наръчник на мислещия човек по идолопоклонничество“.

Обединяващият критерий изглежда беше „Неща, които другите книжарници не биха продавали“.

Нищо за DVLL.

На последната лавица имаше сбирка от сериозни на вид книги с твърди корици, публикувани от известни научни издателства. Съдебна медицина, разследване на убийство и изнасилване, огнестрелни рани, методи на оперативна дейност на сцената на престъплението, токсикология.

Ситно напечатани наръчници за полицаи детективи по осем долара парчето.

Дали някой бе преценил, че и те са важни?

Представих си Уилсън Тени или някой друг самотник, който чете тук и дори купува.

Отворих книгата за процедури по убийство.

Обичайната полицейска смесица от безпристрастен стил и снимки в близък план на пораженията, нанесени на човешката плът от огнестрелно оръжие, ножове, тъпи инструменти и удушаване. Токсикологични диаграми. Степени на вкочаняване на трупа. Жертви на всевъзможни престъпления, изнасилени, обезобразени. Безизразното, безпомощно лице на смъртта.

В раздела за метода на действие пишеше, че макар серийните убийци да обикалят по магистралите, повечето от тях нанасят удара си в покрайнините на градовете.

Схеми, които трябваше да бъдат нарушени?

Оставих книгата и слязох на долния етаж. Касиерът бе минал на пури и се опитваше да сътвори свой собствен токсичен облак.

Той се вторачи за миг в мен, наведе се, превъртя нещо и музиката на Стравински гръмна отвъд границите на човешкия слух.

Не беше особено дружелюбна към клиентите.

Но аз се възползвах от нея.

Книгите на първия етаж започваха със същото брутално умопомрачение и аз се залових да ги разглеждам, придавайки си нехаен вид.

После намерих томове по евгеника и забавих темпото.

„Събрани есета на Галтън“. Издателство „Нови владения“. Защо ли звучеше познато?

Адресът на издателството беше в Санта Крус, Вирджински острови.

Още една от дейностите на „Лумис“?

Книгата не представляваше повече от онова, за което претендираше.

Следваше докладът на доктор Чарлс Давънпорт^[2] пред Дружеството по евгеника в Колд Спрингс през 1919 година. Семейни родословия на пациенти, чието „изродено потомство“ беше пресечено чрез стерилизация.

Накрая имаше анотация от доктор Артър Холдейн, учен от института „Лумис“.

Прочетох я внимателно.

Беше публикувана пет години преди „Пресъхването на мозъците“. Преди Холдейн да пожъне успех с тази книга.

В анотацията си той се спираше на относителното несъвършенство на науката в началото на века, но подкрепяше тезата на Давънпорт — обществото е обречено, ако „технологията на генетично ограничаване не се превърне в публична политика“.

Прелистих на индекса.

Никаква следа от DVLL.

Нищо и за „Мета“.

Намерих още шест книги по селективно размножаване, едната от австралийски етнолог, който препоръчваше бебетата със забавено умствено развитие да бъдат убивани. Същите стари глупости, нищо ново.

Вонята от пурата на касиера ме задуши. Вдигнах глава и установих, че съм на петнайсет крачки от него. Никакви прозрения, никаква Зина Ламбърт. Господин Татуировка четеше нещо, озаглавено „Подмокрен бандаж“.

И тогава, точно когато се готвех да се откажа, аз открих още един бисер — памфлет с мръсни страници, напечатани на същия лазерен принтер и подвързан с кафява хартия.

„Човечеството: Нов поглед“. От Фарли Сангър, юрист.

Разширена версия на статията от „Откривател“ с приложение от диаграми, и графики, държавни статистически данни за престъпността, расите, безработицата, незаконните раждания, тестовите на ДНК, проекта Световна генетична база данни и как би могъл да бъде използван за „прочистване на утайката“.

Суховато като юридически инструктаж.

Процеси срещу непривилегированите...

Сангър завършваше с призив към „брутално и ефикасно премахване на автоцензурата в безспорно сериозните области на научната работа, защото някои заинтересовани елементи са обидени или оправдано уплашени от онова, което може да бъде окачествено единствено като логичен извод на внимателно проверена хипотеза“.

Златна проза. Горко на съдиите, които трябваше да прочетат този шедьовър.

Цената беше дващест и два долара. Пъхнах изданието под мишница, върнах се при книгата на Галтън и взех и нея.

В този миг вратата в дъното на книжарницата се отвори и оттам излезе Зина Ламбърт.

---

[1] Интерес към изпращанията. — Б.пр. ↑

[2] Чарлс Бенедикт Давънпорт (1866 — 1944) — биолог, най-пламенният привърженик на евгениката в Съединените щати. С многобройния си екип в лабораторията в Колд Спрингс събирал информация за наследствени белези на психичноболните. Радетел за чистота на „националната протоплазма“ и привърженик на стерилизацията. — Б.пр. ↑

46.

Беше боядисала косата си черна и я бе оставила да порасне до раменете. Гъст бретон покриваше челото ѝ. Но лицето беше същото — продълговато и бледо. Същият черен туш около очите. Изчистени, правилни черти. Малък, прав нос. Тънки устни, но сочни, лъскави и розови. Беше по-хубава отколкото на снимката.

Простодушно, типично американско лице, предпочитано от режисьорите на реклами за прах за пране.

Сали Бранч бе казала, че Зина е дребна, но това беше пресилено. Ламбърт беше висока около метър и петдесет и не тежеше повече от четирийсет и пет килограма. Приличаше на момиче. Гърдите ѝ бяха малки и заострени, но под розовата найлонова фланелка се подаваха гъвкави ръце.

Тесни черни джинси обвиваха слабите ѝ бедра. Тънка талия. Пропорционално дълги крака за толкова дребен човек.

Носеше черни пластмасови обеци и розови сандали с високи токове.

Въпреки токовете, Зина изглеждаше ниска. Беше двайсет и осем годишна, но можеше да мине за колежанка.

Вървеше, полюшвайки бедра. Черно, розово, черно, розово.

И двамата ли бяхме костюмирани?

Дрехите ѝ бяха по модата от петдесетте години. Носталгия по добрите стари дни, когато мъжете бяха мъже, жените — жени и умствено недоразвитите си знаеха мястото?

Беше се издокарала, за да привлича внимание. И вероятно наистина търсеше погледи. Скрих лице зад книга за джуджета, опитвайки се да наблюдавам Зина незабелязано.

Тя обаче ме забеляза.

— Здравейте — каза Зина Ламбърт с висок, ясен глас. — Мога ли да ви помогна с нещо?

Намусих се и поклатих глава, после оставих книгата и отново насочих вниманието си към лавицата.

— Приятно четене.

Полюшвайки бедра, тя се приближи до касата. Преди Зина да стигне дотам, господин Пура се измъкна от кабинката, без да каже нищо и излезе от книжарницата.

— Смръдльо! — извика тя след него, когато вратата се затвори, сетне се качи на високото столче и намали Стравински до поносимо ниво.

— Благодаря — казах аз.

— Моля — изчурулика Зина. — Да бъдеш читател, не означава, че трябва да ти пръснат средното ухо.

Отново се вторачих в изданието, което бях избрал наслуки — седмично списание на име „Разтърсващ секс“ — и крадешком я погледнах. Тя взе „Подмокрен бандаж“, прибра книгата и извади нещо, което приличаше на счетоводна книга. Сложи я на коленете си и започна да пише.

Занесох на касата памфлета на Сангър и книгата на Галтън.

Колони с цифри. Определено беше счетоводна книга. Зина я пъкна някъде отдолу и се усмихна.

— В брой или с кредитна карта?

— С кредитна карта.

Преди да успее да извадя портфейла си, тя каза:

— Трийсет и два долара и шейсет и четири цента.

Изненадата ми беше искрена.

Зина се засмя. Бели зъби, един от предните нащърбен. Петънце червило на друг.

— Не вярвате ли в умениято ми да събирам?

Свих рамене.

— Сигурен съм, че сметката е точна, но много бързо я изчислихте.

— Умствена аритметика. Интелектуална гимнастика. Или я използваш, или я загубваш. Но ако имате съмнения...

Зина отново се засмя, грабна двете книги от тезгяха и натисна копчетата на сметачната машина.

Зън. Трийсет и два долара и шейсет и четири цента.

— Шест плюс — рекох аз и дадох картата си „Мастер“ на името на Андрю.

Тя я погледна и попита:

— Учител ли сте?

— Не. Защо?

— Учителите обичат да се образуват.

— Рядко се образовам.

Зина сложи книгите в книжен плик без надпис и ми го даде.

— Не давате оценки, а?

Пак свих рамене.

— Е, приятно четене, А. Дезмънд.

Тръгнах към вратата.

— Не го ли очаквате с нетърпение? — попита тя.

Спрях.

— Кое?

— Четенето, което ви предстои. Изглеждате потиснат. Книгите не ви ли доставят удоволствие?

Обърнах се и се усмигнах колкото можах по-мрачно.

— Докато не ги прочета, няма да знам това, нали?

Усмивката ѝ замръзна, после стана по-широка. Зина подръпна кичур черна коса и го остави да падне назад. Жилави коси.

— Освен скептик, той е и емпирик — отбеляза тя.

— Има ли алтернатива?

— За всичко има алтернатива — рече тя, сетне размаха малка, изящна ръка. Ноктите ѝ бяха дълги, добре оформени и, естествено, лакирани в яркорозово. — Довиждане. Тръгвайте, А. Дезмънд. Не исках да ви се натрапвам, но заглавията привлякоха вниманието ми.

— О, чели ли сте ги? — попитах аз и погледнах в плика. — Добър избор ли направих?

Очите ѝ се плъзнаха към колана ми и се задържаха там. Сетне продължиха към обувките и бързо се стрелнаха към лицето ми.

— Много добър. Галтън е създателят на всичко това. Да, чела съм ги. Тази тема ме интересува.

— Евгениката?

— Всякакви социални подобрения.

Позволих си скъперническа усмивка.

— Е, тогава имаме допирни точки.

— Нима?

— И аз мисля, че обществото болезнено се нуждае от ремонт.

— Мизантроп.

— Зависи в кой ден ще ме срещнете.

Тя се облегна на тезгяха и малките ѝ гърди се разстлаха на дървената плоскост.

— Суифт или Поуп?

— Моля?

— Раздвояването на Суифт и Поуп по въпроса за великия критерий за мизантропията. Не сте запознат с това, а?

Поклатих глава.

— Пропуснал съм.

Зина се вторачи в палеца си.

— Много е просто. Джонатан Суифт е мразел човечеството като структурна единица, но е успял да събере обич към отделни индивиди. А Александър Поуп е изповядвал любов към човечеството, но не е могъл да поддържа междуличностни връзки.

— Така ли?

— Да.

Сложих пръст на устните си.

— Тогава предполагам, че съм и Суифт, и Поуп. Но пак зависи в кой ден ще ме срещнете. Освен това понякога мразя равните възможности. Днес четох нещо по този въпрос във вестника.

Зина се изсмя.

— Сприхаво човече.

— И друг път са ми го казвали. — Наведох се и протегнах ръка.
— Андрю Дезмънд.

Тя се вторачи в ръката ми, после леко докосна пръстите.

— Колко светско от ваша страна да ми се представите официално, Андрю Дезмънд. Аз съм Зина.

Тя спря музиката. Пристъпих напред, а Зина се дръпна и пак се вгледа в ноктите си.

— Имате интересно място — казах аз. — Отдавна ли сте тук?

— От няколко месеца.

— Забелязах го, само защото взимах колата си от гаража за неправилно паркирали автомобили и видях табелката.

— Нашите клиенти знаят къде сме.

Огледах празната стая. Тя ме наблюдаваше, но не реагираше.

— Може ли да се обядва някъде наблизо? — попитах аз.

— Едва ли. Мексиканският ресторант отсреща не работи, защото миналата седмица застреляха сина на собственика. Обикновена етническа омраза.

Зина чакаше реакцията ми.

— Това ли е единственото заведение наоколо?

— Има още няколко такива по-надолу по Аполо. Ако харесвате такава храна.

— Харесвам хубавото.

— Тогава няма да говорим за гнусотии. — Зина отново подръпна косата си. — Фасулени зърна, запържени в свинска мас и нарязано на ситно свинско, което може да се яде само след изтощително гладуване. Вие гладувате ли, Андрю?

— Никога. Нищо не заслужава такова самоунижение.

Крайт на счетоводната книга се подаваше от лавицата под касата и тя я бутна навътре.

— Предпочитам да обядвам, отколкото да ям — добавих аз. — Вие къде ходите?

Зина превзето сви устни.

— Това покана ли е?

Махнах очилата и потърках брадата си.

— Ако приемете, тогава е покана. Ако откажете — фактически въпрос.

— Държите на самоуважението си, а?

— Длъжен съм. Аз съм психолог.

— Така ли? — Тя отмести поглед, сякаш се опитваше да не показва интерес.

— Клиничен или експериментален?

— Клиничен.

— Практикувате ли?

— В момента не. Всъщност съм завършил семестриално, но не съм се дипломирал.

— Отказахте ли сте?

— Можете да се обзаложите.

— И се гордеете с това, нали?

— Нито се гордея, нито се срамувам. Както казахте, не давам оценки. Следвах и преди всичко научих, че психологията, това са трохи от наука, примесени с огромни количества глупости. Тълкуване

на очевидното, подхвърлено като задълбоченост. Преди да продължа по-нататък, реших да прекарам известно време, опитвайки се да разбера дали мога да се примиря с тази мисъл. — Вдигнах плика с книгите. — Ерго, ето това.

— Ерго какво?

— Непрепоръчано четене. Не фигурира в програмата, а не помията, която ти пробутват. Искам да реша за себе си дали всичко това има практическо приложение, или не. По отношение на гореспоменатото подобрене. Да се сложи спирачка по хлъзгавия склон към посредствеността. Когато влязох тук, нямах представа какви неща имате. Но щом ги видях — разтърсих плика, — те казаха: „Купи ме“.

Зина се наведе напред, подпряла лакти на тезгяха.

— Склонът към посредствеността. Бих казала, че вече сме го минали.

— Опитах се да бъда снизходителен.

— Не е необходимо. Снизхождението води до заблуда. Пък и нали сте почти психолог. Това ви прави пазител на свещения граал на самоуважението.

— Или на егоизма. Зависи от гледната точка.

Тя се засмя. Ако поговорехме още малко по този начин, имаше опасност да повърна.

— Е, в отговор на вашия въпрос, обикновено обядвам във френски ресторант в Еко Парк. „Ла Пти“. Провинциална храна.

— Има ли говеждо задушено?

— Да, фигурира в менюто.

— Може да ми провърви. Благодаря.

— Може.

Зина притвори очи. Клепачите ѝ бяха сини.

— Е, какво ще бъде — покана или фактически въпрос? — попитах аз.

— Боя се, че второто. На работа съм.

— Прикована с вериги към скалата? Някой шеф наднича през рамото ви?

— Едва ли — каза тя, изведнъж ядосана. — Книжарницата е моя.

— Тогава защо не затворите? Както казахте, клиентите ви знаят къде сте. Убеден съм, че ще ви простят кратко отсъствие.

Зина се усмихна със стиснати устни, почти разкаяно.

— Откъде да знам, че не сте опасен психопат?

— Няма начин да знаете — рекох аз и оголих зъби като вълк.

— Месояден?

— Животните не са създадени еднакви в хранителната верига — казах аз и отново разтърсих книжния плик. — За това се говори тук, нали?

— Нима?

— За мен е така. Както и да е. Ако съм наранил чувствителността ви, извинявайте.

Тя ме изгледа продължително и изпитателно, после извади ключ от джинсите си.

— Ще си взема чантата и ще заключа. Чакайте ме отвън.

След пет минути Зина се появи, потърквайки ръце и се качи във фолксвагена.

Видя бъркотията на задната седалка и сбърчи нос.

— Ако знаех, щях да дойда с ролс-ройс — рекох аз.

По радиото имаше новини.

— Да тръгваме — каза тя и започна да върти копчето, докато намери лека приятна музика. Сетне протегна крака, размърда пръсти и погледна назад. — Няма ченгета, Андрю. Направи обратен завой, върни се на Сънсет и карай на изток.

На следващата пресечка тя протегна ръка и сграбчи пениса ми.

47.

Стисна ме два пъти и ръката отново се върна на косата ѝ и бавно я погали. Зина завъртя огледалото за обратно виждане към себе си и огледа червилото си. Дали Майло беше зад нас?

Когато тя отново започна да си играе с радиото, аз бях готов за всичко. Но Зина сложи ръце на коленете си и се обърна към мен. Изглеждаше самодоволна.

— Мисля, че на това му викат надървяне.

— Навлажняване на патката.

— Ха! Не давай воля на въображението си, Андрю Дезмънд. Мога да оглеждам стоката, без да купувам.

— Убеден съм, че пазаруваш и се отплащаш.

— Какво означава това?

— Ами че си селективна. Поне аз мисля така.

— Защо?

— Само предполагам.

Тя пак размърда пръстите на краката си.

— Може да стане интересно... Завий там.

Повече не разговаряхме. Тя гледеше през страничното стъкло и от време на време подаваше глава навън, за да вдъхне мръсния въздух. Огледалото за обратно виждане остана изкривено. Оправих го и се възползвах от възможността да погледна назад.

Имаше много коли, но нямаше начин да разбере дали Майло е в някоя от тях.

— Тук — каза Зина и изопна гръб.

Видях очертанията на заострените зърна на гърдите.

Не бях ги забелязал в книжарницата. Дали си беше махнала сутиена?

Добих ясна представа как бе отмъкнала Малкълм Понсико от Сали Бранч.

— Тук — повтори тя.

„Ли Пти“ беше неправилно избрано име, защото ресторантът имаше размерите на голям замък и беше единственият наоколо, на който нямаше надпис на испански. Паркингът беше почти празен, но колите, които видях, бяха скъпи. Един от облечените в червени униформи пикола отвори вратата на Зина и изгледа фолксвагена така, сякаш беше заразен от опасна болест.

Отвътре ресторантът приличаше на тъмна пещера. Дъбови маси и греди на тавана, облицовани в кожа сепарета, репродукции на импресионисти, колички за десерти с красиво украсени пасти. Изведнъж си спомних това място. Веднъж бях обядвал тук, преди петнайсет години. Болничен администратор с излишни пари, който обясняваше защо хирургията е геройство, а психологията не, но аз трябвало да говоря пред доброволците, защото нежните жени не искали да слушат за скалпели и ретрактори.

Пред нас стояха трима притеснени на вид французи, облечени във фракове. Погледите им бяха студени. Явно познаваха Зина. Тя тръгна пред мен и каза:

— Двама сме.

Най-плешивият и възрастен от тримата се скова и рече: „Мадмоазел“, после грабна две огромни, украсени с пискюли менюта и хукна след Зина, която се насочи към уединено ъглово сепаре.

Обичайното ѝ място за сваляне? Хладното изражение на оберкелнера се смрази, когато тя разгърна кърпата за хранене. Когато привлякох вниманието му, той каза:

— Бон апети.

— Днес има ли говеждо задушено? — попита Зина.

— Не, мадмоазел, боя се, че...

— А нещо свястно?

Усмивката му беше толкова измъчена, че можеше да използва анестезия.

— Какво си поръчахте последния път, мадмоазел?

— Морски език, но беше кашкав.

— Кашкав?

— Да, мек, размачкан, пихтиест. Беше му нужна още една минута на огъня. И аз се погрижих за това.

Той сграбчи папийонката си, сякаш искаше да се обеси.

— Много добре. Ще уведомя главния готвач.

Тя се усмихна.

— Две чаши вода с лед и лимон, докато решим, и бутилка сваятно бяло вино.

— Сваятно — измърмори оберкелнерът.

— Калифорнийско — добави Зина. — „Шардоне“, от някоя сваятна реколта.

Оберкелнерът се отдалечи, а тя каза:

— Французите са такива надуты лайнари. Подплатеното с нещо високомерие е едно, но те са толкова банкрутирали социално и интелектуално, че при тях надутостта е сведена до жалко позьорство. Обсебени са от умиращата си култура, сополив език и с патологична настоятелност отричат факта, че вече никой не говори на него, защото е лингвистично анорексичен^[1].

— Какво е всъщност мнението ти?

Тя се изкикоти.

— Като казваш анорексичен — добавих аз, — имаш предвид, че няма достатъчно думи?

— О, има достатъчно думи да си поръчаш храна, но недостатъчно за нещо сериозно. Като например в техниката. Да си чувал да има компютърно програмно осигуряване на френски?

— Френският е хубав език.

Зина се изсмя. Млад мексиканец донесе водата.

— Главният готвач — каза тя. — Сигурно е някой с разрешително за временно пребиваване тук, без зелена карта. А този вероятно е племенникът му.

Деляха ни две крачки и аз долових уханието на парфюма й — лек, на цветя, старомоден. Вероятно френски. Усмигнах й се, а Зина започна да се отдръпва още по-назад, сетне промени решението си и остана на мястото си. Близна пръст и направи вертикална черта по заледената си чаша. После още една. Две линии. Пресече ги с други две и накрая ги изтри.

— Както виждаш — каза тя, — и аз разбирам нещо от Суифт и Поуп.

— Общи допирни точки.

— Ако ти провърви.

Засмях се.

— Защо се смееш?

— Не ти липсва самочувствие.

Зина отново изопна гръб.

— А трябва ли?

Преди да отговоря, една малка ръка се уви около кръста ми. Малки пръсти, кокалести, но меки на върхчетата. Горещи като на дете, пламнало от треска или от твърде силен ентузиазъм.

— Трябва ли да ми липсва самочувствие, Андрю?

— Бих казал не. Явно си надарена в много отношения.

Ноктите ѝ се вкопчиха в ръката ми.

— Нима?

— Интелектуално и физически — добавих аз.

Ръката ѝ се отпусна и един от пръстите започна да масажира мястото между палеца и показалеца ми. Леки кръгообразни движения. Обезпокояващи, но аз не се възпротивих.

После Зина рязко дръпна ръката си.

— Може би причината за самочувствието ми е психологична — каза тя. — По време на детството ми родителите ми непрекъснато повтаряха колко съм чудесна.

— Добър начин на възпитание.

— Не казвам, че бяха добри. Само щедри с похвалите.

Гласът ѝ бе станал по-твърд. Погледнах я в очите. На оскъдната светлина сините ириса изглеждаха тъмносиви.

— Всъщност те бяха чудесни — каза тя. — Умни и образовани хора, които ме научиха на стандарт. А твоите?

Поклатих глава.

— Бих искал да мога да кажа същото.

— О, наскърбявано дете?

— Не. Но съвсем не бяха чудесни.

— Горките. Майка ти не те е хранила. Затова ли избра психологията?

— Може би.

— Може би? Не знаеш ли?

— Не ме бива много по самоанализа.

— А аз мислех, че това е най-важното.

— Най-важното е да разбереш колкото е възможно повече този психарски свят, за да правиш каквото искаш. Прониквам в главите на

другите хора, но гледам да не се занимавам със себе си. Ако това звучи противоречиво, нека да бъде така.

— Колко сме сприхави. Имам чувството, че обичаш конфликтите. Когато нещата станат твърде лесни, губиш интерес, нали?

Не отговорих.

— Така ли е? — настоя тя.

— Вече ти казах, че не си падам по самоанализа, Зи — рекох аз и взех менюто. — Какво предлагаш?

Отказ да се включа в играта ѝ. Продълговатото ѝ бледо лице се скова от гняв. После се усмихна и весело каза:

— Ами аз ще си поръчам морски език.

Обърнах се и се вторачих в нея.

— Днес няма ли да е кашкав?

— Ако е кашкав, ще им го хвърля в шибаните лица.

Морският език беше твърд.

Поднесен от оберкелнера със замах на омраза. Той се вгледа изпитателно в мен, докато го опитвах, сетне в Зина. Аз кимнах, а тя продължи да яде. Оберкелнерът се обърна, завъртвайки се на токове.

Наблюдавах я как разрязва месото, разглежда внимателно всяка хапка и дъвче бавно, но постоянно, без да спира. Изяде всичко, дори магданоза.

— Още една дарба — отбелязах аз.

— Да не би да си от онези мъже, които мислят, че жените не трябва да ядат?

— Опазил ме господ.

— Добре. Обичам да ям. — Тя се облегна назад и облиза устни. — И изобщо не пълнея. Изгарям калориите. Преливам от енергия.

— От теб би станала добра клакьорка.

По лицето ѝ пробягна сянка.

— Аз наистина бях *страхотна* клакьорка.

Зина започна да щрака с пръсти и да върти глава наляво и надясно. После вдигна ръце, размахвайки въображаеми помпони. В ресторанта бяха влезли още няколко посетители, но всички бяха

настанени в главната зала. Дали Зина бе спечелила уединението си с предишни прояви?

— Ха-ха-ха! Хи-хи-хи! Противникът смърди. Мислите, че сте върха, но ние сме тук да ви кажем, че не е така.

Тя бавно отпусна ръце.

— Много стимулиращо — казах аз. — В гимназията ли го научи?

— Къде другаде? Голямата пещ на жестокостта. Преподаваха ни само безполезни неща, но в онези дни можеше да не ти сторят нищо, ако скандираш: „Блокирай този пас, прасни го в носа. А ако не стане, чукай го в гъза“.

— Не знаех, че тогава нещата са били толкова разпасани.

— О, така беше. Пълна липса на стандарт. Ерго, наклонената плоскост. Говорим за връщане към средновековието, Андрю. Единствената разлика е, че сега печели новата аристокрация.

— Как?

— Интелектуално.

Престорих се, че размишлявам по този въпрос.

Зина щракна с пръсти, повика сервитьор и си поръча коктейл с ямайски ром, лимон, портокалов сок и щипка джоджен. Наблюдавах я как бавно го смуче със сламка.

— Едно нещо никога няма да се промени — огромното мнозинство от хората са принизени до роби. А крепостните селяни мислят, че искат свобода, Андрю, но не знаят какво да правят с нея. Робите се нуждаят от структура, предсказуемост и от някой, който да им покаже как да си избършат задника.

— Колко огромно е огромното мнозинство?

— Най-малко деветдесет и девет процента.

— И ще бъдат управлявани от останалия един процент?

— Не си ли съгласен с това?

— Зависи от коя страна съм.

Тя се засмя.

— Съмняваш се в способностите си?

Пак се престорих, че се замислям.

— Не — отговорих аз. — И съм съгласен с оценката ти. По принцип. Нещата се влошиха невероятно много. Само не знам какви са измеренията.

— Мислех, че вие, психолозите, се занимавате с тези неща.

— Аз съм почти психолог.

Зина докосна за миг ръката ми, дръпна се и се заигра с една от черните си къдрици.

— Един процент е силно казано. Може би по-малко от един процент отговарят на изискванията да взимат решения.

Оберкелнерът дойде и попита дали храната ни е харесала.

Зина го отпрати и добави:

— Може би една трета от единия процент. И дори в този обхват, някои пак не отговарят на изискванията. Защото им липсва убеденост. Познавам хора, които са смятани за гении, но се оказаха мекотели като миди.

— Така ли?

— О, да. Имат необходимото количество сиво вещество, но са безгръбначни.

Тя сви устни и аз бях убеден, че има предвид Малкълм Понсико.

— Идеологически слаби? — попитах аз.

— Идеологически кашкави. — Зина сложи ръка на ръкава ми. — *Шер* Андрю, мозък без гръбнак — това е само половината централна нервна система. Но както и да е. Не сме дошли тук да оправяме проблемите на обществото.

— Да. Ще ни трябва и обяд, и вечеря за тази цел.

Зина леко се усмихна. Беше почти изпила коктейла си и шумно всмукна пяната, после неочаквано се наведе към мен, допря твърдия връх на езика си до бузата ми и остави влажна диря до ухото ми.

— Защо сме тук, Андрю? — прошепна тя.

— Ти ми кажи.

Зина пак прокара език по лицето ми и силно ухапа меката част на ухото ми. Притисна се до мен и започна да го гризе. Чувах дишането ѝ — забързано и леко — и долавях алкохолния ѝ дъх. Тя сложи ръка на брадичката ми, обърна лицето ми към себе си, ухапа устната ми, дръпна се, стисна бедрото ми и докосна коляното ми. Беше арогантна, объркана, жалка и сигурно злонамерена, но, по дяволите, действията ѝ имаха ефект и когато ръката ѝ се плъзна под масата и отново стисна пениса ми, тя намери точно онова, което искаше, и това предизвика победоносна усмивка на пълните ѝ розови устни.

После се дръпна, извади червило и пудра и се залови да оправя грима си.

— Нетърпелив си. А това създава морална дилема за мен.

— Нима?

Тя се усмихна на огледалцето.

— Въпросът е следният — дали още днес да те чукам до побъркване и да рискувам да ме помислиш за развратница, или да те оставя да се пържиш, докато топките ти посиняят и после — може би, ако се държиш прилично — да те чукам до умопомрачение, така че да молиш за още.

Ръката ѝ отново се върна на слабините ми.

— Каква дилема — казах аз и внимателно отместих пръстите ѝ и ги сложих на канапето. — Повикай етнологите. Помисли малко, после ми се обади.

Вбесена, тя се вторачи в мен, грабна чашата си и като едва не падна, се обърна с гръб към мен.

Мускулите на врата ѝ се свиваха и отпускаха.

Имах работа с крехка жена, лесно наранява и може би още по-опасна поради тази причина.

— Чукай ме отзад, тъпако!

— Зина...

— Разкарай се!

— Както искаш.

Станах. Лицето ми пламтеше, а зъбите ми бяха стиснати. Не беше необходимо да се преструвам. Тя понечи да се измъкне от сепарето, но аз препречих пътя ѝ и се наведох над масата, гледайки я гневно.

— По дяволите, махни се от...

— Госпожице Една трета от единия процент — дрезгаво прошепнах аз. — Разочаровах те, защото не искам да изцапам панталона си тук? Не трябва ли елитът да бъде по-необезпокояван?

Тонът ми я накара да трепне. Опита се да издържи на погледа ми, но я издадоха дребните неща — свиване и отпускане на ноздрите и червените петна по лицето.

Розови пъпчици. Нещо като лек случай на екзема. Устните ѝ трепереха. Зърната на гърдите ѝ бяха по-големи от всякога.

Хвърлих пари на масата и казах:

— Страхотно преживяване. Да вървим.

— Ще тръгна, когато съм готова.

- Както желаяш — рекох аз и станах.
- Къде отиваш, да ти го начукам?
- Там, където няма натиск, Зи.
- Не можеш ли да се справиш с натиска?
- Мога, но предпочитам да не го правя.

Продължих да вървя. Изведнъж тя се озова до мен. Стисна бицепса ми с две ръце и впи нокти във вълненото сако.

- Чакай, по дяволите, иначе ще ти разкъсам ризата.

Спрях.

Зина застана пред мен, протегна ръка и хвана брадичката ми. Когато се надигне на пръсти, Робин почти се изравнява с очите ми. Зина беше по-ниска и гърдите ѝ се притискаха в стомаха ми. За страничните наблюдатели сцената би изглеждала изпълнена с обич, но тя стискаше лицето ми твърде силно, а ноктите ѝ бяха вкопчени в плътта ми. Бях сигурен, че ще ми пусне кръв.

- Колко си твърд... Кога чука за последен път?

- Не си записвам.

Зина се изсмя.

— Точно както си помислих. Добре, ще приема, че... липсата на добри обноски се дължи на неудържимото желание. Заслужаваш отпускане. У нас. Ще ти покажа как да стигнем дотам.

Отново подкарах по Аполо. Зина седеше толкова близо до мен, колкото ѝ позволяваше лостът за смяна на скоростите. Беше ме прегърнала небрежно през врата и тананикаше заедно с бароковата музика, която намери по радиото. Пееше дрезгаво и фалшиво. Искеше ми се да ѝ кажа да млъкне.

— Непреклонно момче — каза тя. — Явно трябва да бъда *нежна* с теб.

Усмигнах се, но всъщност си мислех какво, по дяволите, да направя.

Въпреки предупрежденията на Майло и Даниел, нищо не ме бе подготвило за това.

Замислих се за раздялата с Робин преди два часа.

Колко далеч бях готов да отида?

Опитах се да си представя тялото на Айрит между дърветата, обесената Латвия в училищния двор, окървавените обувки на Реймънд и болката, която Мелвин Майърс е изпитал. Но ако това същество до мен не беше замесено във всичко това? Ако беше смахната, но не и опасна...

— Лирик е на следващия ъгъл — каза тя. — Завий наляво.

Позволих отново да потърся с поглед Майло. Пак имаше коли, но по стръмния сенчест път зад мен не зави никой.

Лирик предлагаше място само за една кола и аз шофирах бавно, опитвайки се да подредя мислите си. Зина започна да барабани с пръсти по бедрото ми.

— Карай до края на улицата.

Огледах квартала. Вдясно имаше къщи, а вляво — сухи насипи. Обрасли с кактуси отгоре на всичко. Между къщите на изток се откриваше гледка, която би била поразителна, ако не беше слоят мръсен въздух с формата на чиния, трепкащ на хоризонта.

— Чак догоре — повтори Зина. Говореше нетърпеливо. — Тук. Добре, сега завий наляво. Това е Рондо Виста. Аз съм на следващата пресечка... Тук.

Фолксвагенът спря на напуканата циментова площадка. Мястото по нищо не се отличаваше от всеки друг квартал на хълмовете в Лос Анджелис. Тихо, горещо, съмнително, със занемарени къщи във всякакви размери и архитектура.

Срещу площадката имаше затворен гараж за две коли, а до него — бяла кутийка с плосък покрив и сини дъски, нуждаещи се от пребоядисване. Към синята врата водеше къса пътека, покрита с надиплени плоскости фибростъкло. От двете ѝ страни висяха увивни растения, повечето изсъхнали. Розовото мушкато в саксията на земята също вехнеше. До стълбите бе захвърлена ръждясала скара, от която се стичаше оранжева вода.

— Ma maison^[2] — каза Зина. — Френският е езикът на физичното.

Тя ме целуна по бузата, изчака ме да ѝ отворя вратата, изскочи от колата и хукна напред, както бе направила в ресторанта. Размахваше ръце, тънките ѝ бедра се полюшваха, а розовите токове потракваха.

Стигна до вратата на къщата, докато аз още бях на десет крачки зад нея и я отвори. После спря, вторачи се вътре и махна, сякаш

поздрави някого, и затвори.

— Merde^[3], Андрю. В безизходно положение сме.

— Какво става?

Тя нежно докосна лицето ми.

— Ах, горкото момче прелива от страст и няма къде да я изразходва... Гости, Андрю. Приятели. Уж нямаше да са тук през деня, но явно са променили решението си. Голям фал, но такава е нашата действителност.

Намръщих се.

— Край на спонтанността.

— Много съжалявам, скъпи мой.

Продължих да се мръщя. Зина сложи пръст на устните си и погледна часовника си.

— Мога да те заведа в гаража и набързо да ти духам... Но би било жалко да принизим първия си сблъсък до това... Къде живееш?

— В района на Феърфакс.

— Обичаш еврейски хлебчета?

— Обичам евтиното.

— Сам ли живееш... Естествено, че сам... Не, до онзи семитски квартал има много път, пък и аз наистина трябва да се връщам в магазина.

Магазина. Сякаш продаваше изискани неща.

— Страхотно — казах аз.

Зина се надигна на пръсти и ме целуна по носа.

— О, Андрю, постъпих лошо с теб. Не исках да стане така.

Благодаря за обяда.

— Удоволствието е мое.

— Наистина ли си доволен?

Пак ме целуна — този път по брадичката.

— Да. Наистина.

— Колко мило от твоя страна, Андрю. Много си галантен. Гледай само как стоим тук. Толкова сме цивилизовани. Не сме ли прекрасно порядъчни?

Засмях се. Тя също.

— Виж какво, скъпи — продължи Зина. — Ако еротичният миг не бе отминал, щях да те завлека в гаража и да те изсмуча докрай. Уви.

Закарах я до книжарницата и този път тя сама си отвори вратата на колата и изскочи навън.

— Чао, Андрю — каза Зина през отворения прозорец.

— Ще се срещнем ли пак?

— Може би да, може би не... Зависи дали си съгласен на по-малко, отколкото да ме имаш цялата.

— Какво означава това?

— Че в близко бъдеще мога да ти предложа само социален контакт, скъпи. Таен достъп до скъпоценните ми части по време на приятелско бъбрене.

— Бъбрене с гостите ти?

— И с други хора — щастливо се ухили тя. — Организирам соаре, Андрю. Утре вечер. Коктейл в девет часа. Неофициално облекло. И сега ти си поканен.

— Какъв е поводът?

— Няма повод, Андрю. А *capre-diem*.^[4] Приятна компания, светски разговори. Развлечения.

— С каймака от едната трета на единия процент? Сигурна ли си, че отговарям на изискванията?

— О, Андрю, това толкова много ли те раздвоява?

— Раздвоява?

— Да ме споделиш, след като толкова силно се възбудихме.

Тя притисна дребното си тяло до прозореца на колата и сложи ръката ми на лявата си гърда. Хълмчето беше освободено от оковите на сутиена, малко и меко, а зърното — досущ острие, пронизващо дланта ми.

— Предполагам, че ще трябва да взема каквото мога, Зи.

Тя блъсна ръката ми.

— Защо ли не съм изненадана? Утре в девет. Чао, Андрю.

---

[1] Анорексия — липса на апетит. — Б.пр. ↑

[2] Моята къща (фр.). — Б.пр. ↑

[3] По дяволите (фр.). — Б.пр. ↑

[4] Наслаждавай се на мига (лат.). — Б.пр. ↑

48.

— Вечният чар върши чудеса — отбеляза Майло и се протегна. Бяхме в кафява хонда, която не бях виждал дотогава.

Клоните на боровете хвърляха сянка върху седалките. Той спря до мен на ъгъла на Сънсет и Сан Висенте и ми каза да го последвам.

Мястото, което Майло избра, беше в Бевърли Хилс. Уличката зад западната граница на Роксбъри Парк. Бебета, майки, бавачки. Продавачът на сладолед дрънчеше със звънчето си. Много спрели коли. Нямахме начин някой да ни забележи.

— Ако се нуждаеш от повдигане на самочувствието, няма да стане по този начин — казах аз. — Тя е повече от агресивна.

— О, не се продавай лесно... Малката госпожица „Секс пистълс“, а?

— Стреляше и с двете цеви. Понсико трябва да е бил като пъстърва във вана. Обзалагам се, че имаше предвид него, когато говореше за безгръбначни мозъци. Убийците вероятно са се съюзили на някое събиране на „Мета“. Може да не е замесена цялата група, а да са само няколко отцепници. Сценарият, който ми допада, е, че Понсико е бил ентузиаст на теория, но когато се е стигнало до действие, се е уплашил и разочаровал нея и приятелите ѝ. Някои от тях ще пренощуват у тях и вероятно ще бъдат на веселбата утре. Като добавим и пътуването на Сангър, мирише на голяма нощ за „Мета“. И Андрю е поканен.

Той се намръщи.

— Какво има?

— Тревожа се, когато нещата вървят твърде гладко.

— Не мислиш ли, че беше крайно време да ни проверви?

— Е, да.

— Няма начин Зина да подозира нещо, Майло. Времето, което прекарахме заедно, беше разделено между интелектуални преструвки и приказки за секс. Тя говореше за секс. Аз играех ролята на

начумерения Андрю, опитвайки се да не я ядосам. По едно време помислих, че съм отишъл твърде далеч.

Описах гнева на Зина, след като усети, че ѝ отказвам.

— Много говори колко е чудесна, но всъщност е уязвима.

— Уязвима? — попита Майло. — Или само неприятен характер?

— Двете често вървят заедно. Важното е, че въпреки всичкото ѝ позиране колко е умна, сексапилна, стройна и енергична, тя живее в неугледна къща и има книжарница с малко клиенти. Представата за фатална жена има патетичен нюанс, Майло. Не е трудно да я засегнеш. Освен това Зина нарече гимназията „голямата пещ на жестокостта“. Това означава, че вероятно не е била госпожица Популярност. Толкова се разстрои, когато преместих ръката ѝ, че лицето ѝ се изприщи. Подобна волност би била лоша вест за Понсико. И за други хора.

— Сега пък искаш да кажеш, че Понсико е бил убит, защото я е обидил лично? А аз мислех, че е, защото е изменил на „Мета“.

— Може да е било и заради двете. Човек като Зина вероятно не е направил разлика между тези две неща. Но едно е сигурно — тя е привърженик на евгениката. Книгите, които купих, привлякоха вниманието ѝ и не след дълго ми предложи възгледите си за елита и масите.

Покупките ми бяха на таблото. Майло ги беше прелистил.

— Господин Галтън и господин Нео-Галтън — рече той. — Гнусно.

— Гнусна книжарница.

— Като стана дума за това, не можем да намерим никакви делови партньори. Шарави успя да проучи родителите ѝ. Ланкастър. Майката е починала, а бащата е пазач в хиподрума „Санта Анита“. Има проблем с алкохола. Зина няма попечителски фонд.

— Тя каза, че родителите ѝ били образовани и умни. Пак пози.

— Самата тя може и да е умна, но не е твърде образована. Завършила е гимназия, изкарала по-малко от година в колеж, после работила в супермаркет и накрая — в „Плазмо Дерма“. И чуй това — когато е била в колежа, Зина Ламбърт се записала като полицейски скаут в Ланкастър. Искала да стане ченге, но била твърде дребна.

— Нещо странно, докато е била в колежа?

— Не. Изкарала половин година и напуснала.

— Неоценена. Това се вмества в нашия профил. Както и желанието ѝ да стане полицай. Никога не съм приемал една жена в такава светлина.

— Жена с приятели, Алекс. Инак няма начин да е извършила сама убийствата.

— Може би с помощта на приятелите, които са отседнали в къщата ѝ?

— Да... И приятелите, с които се е запознала в книжарницата.

— Фондация „Лумис“?

— Няма ли да е хубаво?

— Ами ако след шума около статията на Сангър „Мета“ е насочила вниманието си към Лос Анджелис? Сангър може да е събирачът на средства на групата и утре да пристигне да донесе парите.

— Господин Мосад работи върху счетоводството им. Ще видим какво ще изрови.

— А нещо друго за занаятчийското училище?

— Не.

Майло издуха кръгчета цигарен дим през прозореца. Продавачът на сладолед отмина. Доволните му клиенти бяха предимно симпатични дребосъци... Всеки е симпатичен като дете...

— Прегледах колкото можах повече книги, но не видях инициалите DVLL. Ако след събирането запазя приятелските си отношения със Зина, ще имам оправдание да отида пак в книжарницата.

Майло изтърси пепелта от цигарата си и потърка лице.

— Ти свърши добра работа, Алекс, но всичко това вони на гнило. Сигурен ли си, че искаш да продължиш?

— Ако това означава проникване в „Мета“, да. Единственото ми притеснение е как да се отърва от Зина, когато реши да ме заведе в гаража и да ми смъкне гащите.

— Кажй ѝ, че имаш херпес.

— Малко е късно за това, пък и тя ще провери. Все ще измисля нещо.

— Не прави нищо, за което после ще съжеляваш. Дори лосанджелиската полиция има мярка.

Замислих се за срещите на Нолан Дейл с непълнолетни проститутки.

— Следиш ли ме отблизо?

— Бях в книжарницата, преди ти да отидеш там. Спрях две преки по-нагоре по Аполо и те наблюдавах с бинокъла „Цайс“, който Шарави ми даде. Зина изглежда доста по-различна от снимката, но я познах по ръста. Движенията ѝ бяха дружелюбни, затова реших, че всичко върви добре. Когато тръгнахте за ресторанта, бях четири коли след вас. И докато ти ядеше френска храна, аз излапах едно гадно руло в колата.

— Каква саможертва!

— Да, такава ми е работата. Проследих ви, щом излязохте от ресторанта, но когато тръгнахте по Лирик, спрях, защото улицата е тиха и не исках да се набивам на очи.

— Даниел ли ти намери колата?

Майло кимна.

— Едно от нещата, които не ми харесват, Алекс, е, че къщата е на адски изолирано и тихо място, на върха на хълма. Трудно е незабележимо да се приближава дотам.

— Тогава все пак си се качил догоре?

— Изчаках няколко минути, спуснах се до разклона на Рондо Виста и спрях на Лирик, трийсетина метра по-надолу. После се качих горе пеша. Бях в униформата на служител от газова компания и бях залепил емблемата ѝ на вратата на колата. Носех малък измервателен уред. Но за тези неща има граница, Алекс. Момчетата от газовата компания не се появяват често. Разхождах се от къща на къща и успях да те видя, като се качваше във фолксвагена.

— Не те забелязах.

— Бях две къщи по-надолу и надничах през някакви растения. Движенията на Зина бяха още по-дружелюбни, затова реших, че не си в непосредствена опасност. Но всичко това не ми харесва.

— Само една веселба. Елитът и аз. Най-голямата заплаха ще бъдат хормоните на Зина.

49.

Петък вечер. Даниел не обичаше да работи по време на Шабат.

В Израел, преди да отиде на работа в полицията, той се бе консултирал с баща си по този въпрос. Аба^[1] Йезекил бе потърсил съвета на деветдесетгодишния йеменски равин Ицхак и веднага получи отговор.

Законът беше ясен — спасяването на човешкия живот беше по-важно от Шабат. Както и в армията, когато полицейските задължения включваха ситуация на живот или смърт, на Даниел не само се разрешаваше да работи, но и беше задължен да го стори.

С течение на годините той прилагаше правилото пестеливо и работеше повече часове през седмицата, за да освободи петък вечерта и събота. Разбира се, не се колебаеше да ускори разследването по случаи като този с Касапина, изнасилвачи и самоубийци с бомби. Докато го повишаваха от чин на чин, административните му задължения се увеличаваха за сметка на оперативните и това улесни нещата. Единственото предимство на бюрокрацията.

И сега Шарави беше на летището и седеше в жълто такси пред изхода на „Американ Еърлайнс“.

Ако беше в Ерусалим, Даниел щеше да се помоли на Бога в малката стара йеменска синагога в околностите на Стария град. Дори тук, в Лос Анджелис, ако не беше на работа, той щеше да избегне тълпите в препълнената синагога, защото не искаше да бие на очи, за да не му се наложи да отказва поканата за обяд на някой добронамерен сънародник, който бе научил, че Даниел е „Техник по програмно осигуряване на компютри“ и консултант на анонимна компания в Лос Анджелис.

Рано сутринта се обади на Лора и децата. Каза им, че ще се върне колкото е възможно по-скоро.

Най-голямото му дете, осемнайсетгодишната Шошана, си беше вкъщи за почивните дни, пусната в отпуск от военната служба в Кирят Шемона. Тя бе изпратена в клиника за психичноболни, където се

опитваше да успокоява малки деца, тероризирани от бомбите на Хизбула в Ливан.

— Мисля да уча психология в университета, аба.

— Имаш дарба за това.

— Децата са толкова милички, аба. Чувствам, че ми харесва да помагам на хората.

— Винаги си имала талант за това.

Разговаряха още малко, после тя му каза, че го обича и той ѝ липсва и отиде да доведе момчетата. Докато чакаше, Даниел си представи как един ден ще я запознае с Делауер, който да ѝ даде професионални наставления. Татко урежда нещата за нея с неговите връзки. Делауер с радост щеше да ѝ помогне... Колкото повече Даниел работеше с него, толкова повече го харесваше. Онзи емоционален динамизъм и съсредоточеност...

— Аба! — чу се от слушалката гласът на Мики, който бе на дванайсет и половина години.

След шест месеца имаше рожден ден. Родителите на Лора искаха празненството да бъде в хотел „Ларом“. Година по-късно беше рожденият ден на Бени. Семейство Шарави щеше да бъде много заето през този период и всички го очакваха с нетърпение.

— Хей, Майк! Как върви училището?

— Добре.

Детето изведнъж заговори унило. Не беше отличник като сестра си и предпочиташе по цял ден да играе футбол. Даниел съжали, че повдигна въпроса за училището. Но рожденият ден означаваше, че трябва да научи наизуст част от Тора^[2], която да каже в синагогата. Жалко, че баща му нямаше да бъде там да го види...

— Убеден съм, че ще се справиш отлично, Майк.

— Не знам, аба. Извадих лош късмет, че ми се падна най-дългата част в цялата Тора.

— Не е най-дългата, но определено е дълга. Може би Господ ти е дал тази рождена дата, защото знае, че ще се справиш.

— Съмнявам се. Мозъкът ми е от мрамор.

— Мозъкът ти е фантастичен, Мики. Както и сърцето. И мускулите. Как е футболът?

— Страхотно! Бихме!

Тонът му се повиши и двамата разговаряха за спорт, докато дойде редът на Бени. Като малък той беше буен като дива котка, но сега бе станал кротък и ученолюбив. Силата му беше математиката.

Разговорът със семейството стопли душата на Даниел.

Уговорката с Петра Конър беше ясна. Облечена в униформа на стюардеса на аеролинии „Аляска“ и с куфарче в ръка, тя щеше да чака на изхода на летището и да си отваря очите на четири за нийоркския адвокат.

В куфарчето, наред с другите неща, имаше и клетъчен телефон, настроен към онзи в колата на Даниел.

Щом Сангър слезеше от самолета, Конър щеше да се залепи за него. След като видеше колко и какъв е багажът му, тя щеше да се обади на Даниел.

Ако Сангър наемеше кола, Петра щеше да съобщи на Даниел компанията, модела и регистрационния номер и да се опита да настигне колата на Даниел — тъмнозелен форд „Ескорт“, за да се включи в следенето.

По същия начин щяха да постъпят и ако някой приятел посрещнеше адвоката.

Ако Сангър вземеше такси и Даниел се окажеше шофьорът, израелецът щеше да се обади на Петра и да съобщи посоката, преструвайки се, че разговаря с диспечерката. Ако друг таксиметров шофьор откъдне клиента, Конър щеше да тръгне първа, да ги следи и да чака, докато Даниел се измъкне от опашката с таксита пред летището.

По един или друг начин, самоопределилият се шеф на евгениката щеше да бъде следен.

Петра още не се бе обадила.

Изглежда я биваше. Тиха, сериозна, делова. Засега всички ченгета от Лос Анджелис, с които Даниел се бе запознал, бяха добри. Независимо от мнението на Зев.

Шабат... Въпреки това Даниел беше доволен, че прави нещо. Особено след като си пропиля следобеда в занаятчийското училище на Мелвин Майърс.

Там нямаше нищо необичайно. Изглежда наистина подготвяха инвалиди да си намерят работа. Даниел не можа да се срещне с Дарлийн Гросперин и се задоволи с кратък разговор с млада социална работничка на име Вероника Уий.

Всеки от двамата мислеше, че другият е темата на разговора.

Усмехнатата, любезна госпожица Уий му обясни, че училището има добро име, работи от двайсет години, финансирано е от правителството и предлага пълна програма от образователни услуги, включително работа и съвет от психолози. А, да, вероятно ще имат нещо за Даниел, но едва когато след два месеца започне другият срок. Той можел да попълни заявление и отново да им се обади.

Тя му даде куп листа — формуляри за кандидатстване, брошури за правата на инвалидите, възможности за стипендии и информация за училището.

Даниел потърси някаква следа за смъртта на Мелвин Майърс — некролог или помен, но на информационното табло имаше само обяви.

Удаде му се възможност да вмъкне Майърс в разговора с госпожица Уий.

— Да, той беше убит — каза тя. — Какъв ужас... Откровено казано, кварталът не е безопасен, господин Коен.

Да, Вероника Уий беше откровена.

Нямаше какво друго да му съобщи.

Таксито пред него се придвижи напред и той го последва.

Изчака реда си на опашката, после пак се нареди най-отзад. Надяваше се, че няма отново да се озове отпред, преди да е пристигнал Сангър.

Телефонът иззвъня.

— Той е тук. Самолетът му кацна по-рано — каза Петра. — Никой не го посрещна. Носи дипломатическо куфарче и две чанти. Качва се на ескалатора. Аз съм на трийсет крачки след него. Едър е. Горедолу колкото Майло. Облечен е в синьо сако с позлатени копчета, сиво-кафяв панталон и тъмносиньо поло. Черна коса, сресана назад. Очила с рамки от черупка на костенурка. Сериозно и мрачно лице. Куфарчето и едната чанта са маслинозелени, а другата чанта — черна... Сега подминава такситата... Тръгва към... „Ейвис“. Изглежда вече е попълнил документите за взимане кола под наем.

Още нещо, което източниците на Даниел не бяха разбрали. Може би Сангър бе взел кола под наем по телефона от самолета.

— Сега попълва формуляр — продължи Петра. — Преструвам се, че говоря по автомата на отсрещната страна на коридора. Ще ти кажа, когато той тръгне към паркинга на „Ейвис“.

Колата на Сангър беше кафяв олдсмобил. Когато той пое на изток по Сенчъри Булевард, таксито на Даниел беше точно пред него.

Двете превозни средства се включиха в движението. Даниел се премести в лявата лента и намали, позволявайки на Сангър да го изпревари, като успя да зърне адвоката през страничното стъкло.

Сангър наистина беше едър. Изражението му беше сериозно, а лицето — червендалесто. Увиснало около челюстите. Месест нос. На устните му висеше наполовина изпушена цигара. Караше бързо и невнимателно и изтръскваше цигарата си през прозореца.

Излязоха от района на летището и минаха покрай товарните складове, хангарите, хотелите за пътници, навесите за стоки за внос и износ и баровете.

— Аз съм на Сенчъри — докладва Петра. — На какво разстояние си пред мен?

— Наближавам шосе номер пет — отговори Даниел. — Той се отправя на север.

Сангър се премести за няколко минути в аварийното платно, после отново се върна в крайната дясна лента и продължи да кара със стотина километра в час. От гледна точка на Даниел движението беше идеално — не много натоварено и без задръствания. Той беше три коли след Сангър. Кой ли би обърнал внимание на такси?

Адвокатът зави по Санта Моника Булевард и пое на изток. Мина по улицата покрай Сенчъри Сити, влезе в Бевърли Хилс, свърна по Бевърли Драйв и се насочи на север, по широката улица с жилищни сгради от двете страни.

Там движението не беше оживено и преследването беше коварно. Петра се обади, че се намира на около петстотин метра по-назад и чака на червен светофар на разклона за Бевърли Хилс.

Сангър пресече Сънсет Булевард и спря пред входа на хотел „Бевърли Хилс“, който наскоро бе ремонтиран от султан, собственик

на петролни кладенци и един от най-богатите хора в света. Преди години, по време на олимпиадата, Даниел работи в този хотел. Беше телохранител на съпругата на един министър. Тогава му се стори, че мястото е твърде розово и неподдържано.

Още беше розово, дори по-ярко. Израелският консул не даваше приеми там, защото султанът беше настроен против Израел. Розово и лъскаво. Сангър бе отседнал там последния път, но според Даниел един корпоративен адвокат от Източното крайбрежие би избрал нещо по-тихо. Може би, когато е идвал тогава, Сангър бе отишъл в Холивуд.

Фактът, че нямаше вратовръзка, подкрепяше тази теория. Дали се подготвяше за купона у Зина Ламбърт, където не се изискваше официално облекло?

Без да каже на Майло, рано сутринта, преди да отворят занаятчийското училище, Даниел бе отишъл с колата до улицата на Зина. Надяваше се да зърне онази странна жена, докато излиза от малката бяла къща със сини дъски, може би с някой от нейните гости. Или да запише някой регистрационен номер, ако вратата на гаража е отворена.

Но не му провървя.

Въпреки това беше добре да види мястото и да се увери в онова, което Майло бе казал за трудната ситуация на наблюдение.

Сутринта Даниел караше пикап, натоварен с косачка за трева и други градинарски инструменти. Със смуглата си кожа той щеше да мине за мексиканец и да бъде незабележим.

Решението не беше дългосрочно, защото в квартала нямаше много градини. Пред повечето къщи имаше циментови площадки, а за склоновете на хълмовете не се грижеше никой.

Даниел шофираше, пресмяташе времето си и мислеше кога и как да се върне на Рондо Виста. Питаше се докъде се простират границите на лоялността.

Той паркира таксито в началото на стръмната алея за коли на хотела и се приближи до входа, точно когато пиколото отваряше вратата на кафявия олдсмобил на Сангър.

Адвокатът профуча през главния вход, явно без да съзнава, че портиерът държи вратата отворена за него.

Беше свикнал да го обслужват.

Пиколото внесе багажа му.

Даниел се върна, отиде пеша до Сънсет Булевард и го пресече. В южната страна Бевърли, Кресънт и Каниън се срещаха в объркващо кръстовище. В средата имаше парк, където веднъж Даниел бе водил децата си да видят флорентинския фонтан, чиито струи падаха във води, пълни с японски шарани. Но сега фонтанът беше пресъхнал и повечето цветя бяха загинали. Той застана в южния край и зачака Петра.

Конър влезе в хотела.

С костюма на стюардеса, но без отличителните знаци, късо подстригана черна коса, лице с изящни черти и дискретен грим, тя приличаше на делова жена, от каквито Бевърли Хилс гъмжеше.

Черната чанта от крокодилска кожа говореше, че Петра работи в богата фирма. Конър уверено се приближи до регистрацията. Фоайето беше препълнено — предимно с японски туристи. Имаше няколко уморени служители — мъже и жени с красиви лица. Петра се нареди на опашката и пусна възрастен японец да я пререди, за да може да говори с един от мъжете зад гишетото.

Служителят беше хубав, русокос и непрекъснато се прозяваше. Щракаше с копчетата на клавиатурата и нещастно се усмихваше.

Тя погледна часовника си.

— Аз съм от „Деянг и Рубин“. Нося пратка за господин Галтън. Той пристигна ли вече?

Русокосият я погледна, после се усмихна искрено и провери в компютъра.

— Франк Галтън — добави тя, този път по-нетърпеливо. — Обадил се е от самолета и е казал, че по това време трябва да е тук.

— Да... Току-що се е регистрирал. Да му се обадя ли, че сте дошли?

Гърдите ѝ се стегнаха. Конър отново погледна часовника си.

— Не е необходимо. Той очаква пратката. Казал е да му я занесете.

Русокосият я погледна уморено.

Петра потропа с нокти по гранитния плот на гишетото.

— Добре. Аз ще го направя. В коя стая е?

— Триста и четиринайсета — отговори служителят. —
Благодаря.

Даниел запали червената лампа на таксито и отиде до западната страна на хотела, където го смени със сивата тойота и се преоблече в маслинозелена униформа, на чийто джоб бе избродирано името АХМЕД.

Петра пиеше кока-кола в хотелския бар, отбягвайки вторачените погледи на мъжете. Два пъти ходи до третия етаж.

На третия път Даниел вече беше там и държеше метла. Тя се върна във фойето и с делови вид се зачете във вестника.

В девет часа вечерта Даниел видя, че един от сервитьорите, обслужващи стаите, занесе на Фарли Сангър сандвич, бира „Хайнекен“ и кафе.

Нямаше ли да има храна на купона на Зина? Дали Сангър щеше да закъснее?

Даниел се обади на Петра и ѝ каза, че се връща в тойотата и да му съобщи, ако Сангър излезе.

После бавно обиколи хотела.

В десет, когато за пети път стигна до началото на алеята за коли пред хотела, се обади Петра.

— Още не се е появил. Може би в края на краищата няма да отиде на увеселението.

Може би, помисли Даниел. Дали цялата тази вечер, подобно на повечето полицейска работа, беше погрешна догадка, основаваща се на безпогрешна логика?

В десет и петнайсет Даниел бе готов да повярва, че адвокатът си е легнал, защото Сангър живееше на Източното крайбрежие, а сега там беше един след полунощ.

Шарави реши за по-сигурно да почака още един час.

След пет минути Петра каза:

— Започва се. Облечен е в светлосиво спортно сако, черна риза и черен панталон.

Даниел ѝ благодари, включи двигателя на таксито и ѝ пожела лека нощ.

— Сигурен ли си, че не се нуждаеш от мен? — попита тя.

— Ще се оправя сам. Благодаря. Стой на повикване.

Конър не възрази. Беше й ясно, че една непозната кола близо до къщата на Рондо Виста е достатъчна.

В десет и двацет адвокатът пое по Сънсет и се отправи на изток. Даниел беше готов за него.

Сангър продължи да кара по булеварда, излезе от Бевърли Хилс и мина през Стрип, районът с бутиците на Сънсет Плаза, после през Холивуд, където никой не мислеше за мрамор, гранит и богатствата на султаните.

Даниел го виждаше много добре и разбра, че адвокатът пуши много — палеше цигара от цигара и хвърляше фасовете през прозореца.

Бизнесът наоколо бе свързан с филмовата индустрия — фотоателиета, лаборатории за промиване на филми, звукозаписни студия — плюс магазини за хранителни продукти и алкохол и евтини мотели, пред които стояха проститутки.

Дали Сангър търсеше нещо, за което съпругата му в Манхатън нямаше да разбере? Малко развлечения преди събирането?

Би било интересно.

Не. Адвокатът се оглеждаше, но не спря.

Пушеше трета цигара, откакто излезе от хотела.

Пък и куфарчето говореше за делова среща...

Спряха на червен светофар на кръстовище Фаунтин и Даниел се подготви за десен завой към Аполо, но когато светна зелено, Сангър продължи по Сънсет.

Увеличи скоростта.

Караше на изток, към блещукащите светлини в далечината.

Към центъра на града.

Даниел го проследи по Пасадина Фрийуей, Фигъроу, Седма улица и Флауър, където Сангър спря на паркинга, слезе от колата, огледа се и тръгна по улицата.

Финансови сгради, нощем тъмни и безлюдни.

Адвокатът изглеждаше малко нервен. Непрекъснато поглеждаше през рамо и встрани.

Притискаше зеленото куфарче до тялото си.

Толкова много пари в бандитски квартал?

Даниел паркира от другата страна на улицата. Сангър спря пред шестетажна варосана сграда. Фоайето беше оскъдно осветено, но Даниел видя черен гранит с дискретни позлатени орнаменти.

Зад малкото бюро седеше униформен пазач.

Сангър застана пред заключените двойни врати и потропа с крак. Пазачът го видя, отвори и го придружи.

Изненада.

Даниел седеше в колата и се опитваше да намери логика във всичко това.

---

[1] Баща, татко (сирийски). — Б.пр. ↑

[2] Мойсеевия закон, Петокнижието. — Б.пр. ↑

50.

Петък вечер. Време за купон.

Излязох в седем. Постоях в апартамента в Джийнсий. Исках да свикна с обстановката, в случай че Зина изпита импулсивно желание да отиде там. В семитския град.

Робин ме попита как изглежда Зина и аз отговорих:

— Ами, странна, както се очакваше.

Робин и аз се любихме в шест часа. Тя искаше и аз исках. Имах и друга причина — всичко, което отслабваше инстинктивната реакция към Зина, бе добре дошло.

Това ме накара да се почувствам непочтен.

Но четирите — вероятно петте — убийства ми помогнаха да го преживея.

Седях на прашния диван на Андрю, слушах музиката на Андрю и прелиствах книгите на Андрю. После прочетох първите няколко страници на есето на професор Юстас за фондация „Лумис“.

Тонът му надхвърляше границите на научната критика, докато обвиняваше групата в расизъм и експлоатация на робски труд в Азия. И във финансиране на фабриките за дипломи, бълващи „войници на евгениката“. Университет „Върхна точка“, образователен център „Крайъгълен камък“, университет „Нови владения“... Часовникът иззвъня. Бях го нагласил за девет и трийсет вечерта. Пъхнах книгата под дюшека, отидох в гаража и изкарах фолксвагена. От улицата се чуваха детски гласове и от съседните сгради се разнасяха миризми на гозби. Поех към Феърфакс, стигнах до Сънсет и бавно се отправих на изток. След двайсет и пет минути бях на ъгъла на Аполо и Лирик.

Очуканият фолксваген тръгна нагоре по черния път. Беше опасно, ако някой стремглаво се спускаше от върха. Редицата паркирани коли започваше далеч преди ъгъла на Рондо Виста и трябваше да оставя колата и да продължа пеша.

Сложих си тъмните очила, но нощем беше рисковано с тях и пак ги пузнах в джоба. Вървах и разглеждах автомобилите. Обикновени

коли. Нямахте микробуси. Повечето прозорци в квартала бяха тъмни. Вятърът бе издухал част от мръсния въздух и между къщите се виждаха ивици от пейзажа отвъд. Приблжих се до къщата на Зина и чух музика.

Калипсо, също като в книжарницата.

Барабани и щастливи вокали. Обикновен купон.

Кои бяха онези хора? Колко бяха? Имаше ли сред тях убийци?

Дали убиваха от някаква извратена представа за генетично прочистване? Или само за развлечение?

Или заради двете.

За тези неща имаше прецедент. Преди няколко години в Чикаго двама млади мъже със свръхвисок коефициент на интелигентност бяха наръгали с нож невинно четиринайсетгодишно момче. Твърдяха, че били подтикнати от предизвикателството да извършат престъпление „без мотиви“.

Леополд и Лоуб бяха сексуално извратени психопати и аз бях готов да се обзаложа, че убийствата „DVLL“ се кореняха в нещо отвъд границите на интелектуалната гимнастика.

Стигнах до къщата в бяло и синьо. През пердетата проникваше оскъдна светлина. Обърнах се и погледнах редицата коли.

Дали Майло бе дошъл? Може би преписваше регистрационните номера и ги съобщаваше на Даниел да ги провери?

Чу се музиката на Стравински.

Същата касета като в книжарницата.

Пошло. Вероятно и алкохолът беше евтин.

Но това беше без значение, защото нямаше да пия.

Вратата беше заключена и трябваше да позвъня няколко пъти, преди да отворят. Мъжът на прага беше на около трийсет и пет години и имаше рошава пшениченоруса брада и къса коса. Беше облечен в сива ватена блуза и кафяв панталон и държеше чаша с нещо жълто и мътно.

Малки, бдителни очи. Малка, неусмихната уста.

Той отвори вратата достатъчно, за да покаже жилавото си тяло. Груби ръце, мръсни нокти. Стаята зад него беше тъмна, но изпъстрена с разноцветни светлини. Зърнах лица и движещи се устни. Музиката заглушаваше разговора ни.

— Да? — каза мъжът.

— Андрю Дезмънд. Зина ме покани.

Той вдигна пръст и затвори вратата. След няколко минути излезе Зина. Беше облечена в дълга рокля от синя коприна, щампована с оранжеви орхидеи. Дълги ръкави, без деколте, широка. На едра жена би стояла като палатка. Но тънката материя се спускаше като вълна по дребното ѝ тяло и я правеше по-висока.

Широка, диплеца се рокля... Може би по-лесен достъп до скъпоценните ѝ части?

— Започнах да се чудя къде си — каза тя. — Модно ли е да се закъснява?

Свих рамене и погледнах краката ѝ. Пак беше със сандали с високи токове. Розов лак на ноктите. Осемсантиметрови токове. Целуна ме, без да се надига на пръсти.

Само докосна устните ми. После хвана брадичката ми, както бе направила в ресторанта, и вкара език между зъбите ми. Оказах съпротива, сетне се предадох. Ръката ѝ стисна задника ми. После Зина отстъпи назад, хвана ме за ръката и превъртя валчестата дръжка на вратата.

— Прекрачите ли този праг, надежда всяка оставете — каза тя.

— Надежда за какво?

— За скука.

Къщата беше пълна с хора, а музиката — болезнено силна. Зина ме поведе из тълпата и аз се опитах незабелязано да огледам обстановката. До входа имаше две врати — баня с надпис „Писоар“, напечатан на компютър, и необозначена врата, вероятно на килер. Нагоре водеше стълбище без перила. Подобно на множество къщи по хълмовете, спалните бяха на долния етаж.

Сивокоса жена в черна рокля с бяла яка чакаше нервно до тоалетната. Не ни погледна. Тълпата от тела се обливаше в музиката на Стравински. Осветлението беше оскъдно. Някои танцуваха, други стояха и разговаряха, успявайки да общуват въпреки шума. Разноцветните светлини бяха крушки от Коледна украса, окачени на тавана с ниски греди, и хвърляха слаба светлина. Виждах по-скоро силуети, отколкото хора.

Нямаше знамена или нещо друго, което да идентифицира „Мета“. Но какво очаквах?

Зина ме повлече напред. Гостите ни правеха път, но сякаш никой не ни забелязваше. Къщата беше по-малка, отколкото предполагах. Целият втори етаж представляваше една стая. Вдясно имаше кухничка, оградена с тезгях, отрупан с пластмасови бутилки от газирана вода, торбички с лед, бирени кутии, картонени чинии и пластмасови прибори.

Онова, което виждах от стените, бе украсено с репродукции на картини в метални рамки. Цветя. Нищо издайническо. Не приличаше на стила на Зина, но един бог знаеше колко често тя се преоткриваше.

Едно беше сигурно — Зина нямаше вкус към обзавеждането. Малкото мебели, които видях, не бяха по-свестни от онези на Андрю, а книгите на едва крепящите се лавици бяха почти като неговите.

Зашеметяваща далновидност от страна на Даниел. Ако някога се умореше от полицейската работа, очакваше го кариера като сватовник.

Ръката на Зина изгаряше пръстите ми. Тя продължи да ме води към дългата сгъваема маса, покрита с бяла хартия. Зад нея имаше още хора, които ядяха и пиеха.

После съзрях единствената особеност, която отличаваше къщата от другите кутийки с нисък наем. Стъклени врати, водещи към балкон, а отвъд тях — симфония от звезди.

Сътворените от човека съзвездия блещукаха от къщите, намиращи се на около петстотин метра отвъд тъмната клисура и истинските звезди сияеха на черното небе.

Гледка, от която ти секва дъхът, както би се изразил някой търговец на недвижими имоти, след като настоятелно бе убеждавал клиента да му покаже къщата нощем.

Докато се приближавахме към храната, аз успях да преброя гостите. Имаше шейсет-седемдесет човека.

Потърсих Фарли Сангър. Дори да беше там, едва ли бих го забелязал в блъсканицата и тъмнината.

Шейсет-седемдесет непознати, обикновени като колите си.

Мъжете, изглежда, бяха повече от жените. Възрастта варираше от трийсет до петдесет и пет години.

Нямаше нито особено грозни, нито поразителни красиви.

Събирането можеше да се нарече конкурс за невзрачен човек.

Но групата беше активна. Бързодвижещи се устни, жестикулиране, позьорство, свиване на рамене, усмивки, гримаси,

размахване на пръсти.

Забелязах мъжа с гъстата брада, който бе отворил вратата. Той седеше на съваем стол, сам в ъгъла, и държеше кутия бира и книга с меки корици.

Той вдигна глава и ме погледна, сетне продължи да чете. Близо до него имаше още двама мъже — единият в широк бежов костюм и вратовръзка на карета, а другият — с незапасана в колана бяла риза и сиво-кафяв панталон. Двамата седяха около малка маса, мълчаливо играеха на шах и пушеха.

Когато очите ми свикнаха с тъмнината, аз видях, че покрай стените на стаята се провеждат и други игри. Още една двойка — мъж и жена — също играеха шах и движеха фигурите бързо и ожесточено. До лявата ръка на жената имаше пясъчен часовник. Няколко крачки по-нататък играеха на букви.

Карти. Табла. Някаква японска игра. Двама мъже с очила и облечени в черно, които си приличаха толкова много, че можеха да бъдат близнаци, играеха нещо като шах, но върху кубична пластмасова рамка — триизмерен шах. Срещу тях други двама мъже играеха на нещо с лъскави камъчета, зарове и махагонова подставка. Как ли се съсредоточаваха на този шум?

Но нали бяха гениални.

Стигнахме до напитките. Сода, бира, минерална вода, различни марки уиски, водка, бърбън, царевични пръчици, солети, доматен сок, коктейли от раци в пластмасови купи.

Зина взе соленка, бръкна в пастета от авокадо, извади голяма хапка, изяде я, пак загреба и насочи топчицата към устата ми.

— Вкусно ли е? — попита тя.

— Чудесно.

Зина се усмихна, оправи бретона си, изпрати ми въздушна целувка, хвана ме за катарамата на колана и посочи с глава към стъклените врати. Очите ѝ бяха най-яркото нещо в стаята.

Изведе ме на балкона и затвори вратите.

— Приглушен шум. За да не напълнят гащите съседите.

Навън беше по-тихо, но не бяхме сами. На балкона имаше десетина човека, но никой не обърна глава, нито насочи към нас любопитен поглед.

Водеха се разговори на различни теми. Долових думите: икономика, структура, раздвоение, методи на деструктивност.

Зина ме набута в левия ъгъл и аз усетих как гърбът ми се опря в перилата — тънки жезла отгоре и отдолу, свързани с поставени на голямо разстояние диагонални пръчки. Едър човек трудно би се проврял оттам, но всеки друг би го сторил с лекота.

Зина се притисна до мен и металът се заби в тялото ми. Въздухът беше топъл, а гледката — поразителна.

Може би това беше романтичната зона на купона, защото вдясно от нас мъж и жена трескаво се натискаха. Той беше мускулест, плешив и на средна възраст. Беше със сако, твърде тясно на раменете и джинси от едро кадифе. Партньорката му беше няколко години по-млада, русокоса, с очила и слабо лице, но със силни ръце, които мачкаха ревера на приятеля ѝ. Мъжът каза нещо. Ръцете ѝ обвиха врата му и двамата отново се целунаха.

До тях трима мъже спореха разгорещено. За модеми, програмно осигуряване, тъпанарите по Интернет и как значението на кибер е било изопачено от първоначалната концепция на Норбърт Вийнър...

Зина обърна глава и притисна устни до моите.

Никой не забеляза.

Апатията беше успокояваща. Но също и разочароваща, защото с нищо не загатваше за конспиративна дейност.

Клуб на убийци? Виждах хора, които жадуваха за секс, сладки приказки, шах, табла.

Шейсет-седемдесет човека.

Колко от тях бяха убийци?

Ако изобщо имаше такива.

Влюбените до нас продължаваха да се натискат, макар че спорещото трио повиши тон и единият мъж почти се развика.

Езикът на Зина изследваше небцето ми.

Ръцете ми бяха на раменете ѝ. Кога ги бях сложил там?

Зина извади езика си, подготви се за нова атака и аз се отдръпнах и започнах да масажирам крехкия ѝ врат, после рамото. Усещах грапавините на ключицата ѝ.

Усмивайки се, за да прикрия отстъплението, аз отбелязах:

— Хубаво увеселение. Благодаря, че ме покани.

— Благодаря ти, че дойде.

— Какъв точно е поводът?

— На кого му е нужен повод?

— Добре тогава. Какъв е организационният критерий?

Тя се засмя весело и насочи ръката ми под роклята си, между краката.

Усетих топлина, когато пръстите ми докоснаха вътрешната част на бедрата ѝ. Зина не носеше бикини... Не, там имаше нещо. Колан за жартиери? Не, впити в тялото бикини. Какво ме интересуваше, по дяволите?

Тя стегна мускули, притискайки пръстите ми.

Очите ѝ бяха затворени, а устата — отворена. Долових мирис на джин. Ръката ѝ се плъзна надолу...

Пак ли? Започнах да си представям лица на мъртъвци, окървавени обувки, пълни с боклуци улички, съсипани от мъка родители... и не се възбудих.

Зина ме погледна. На гладкото ѝ бледо лице отново бе изписана нарцистична ярост.

Махнах ръката ѝ, докоснах лицето ѝ и я целунах.

Когато спряхме да си поемем въздух, смущението ѝ ми достави удоволствие.

— Всички тези хора — казах аз и поклатих глава. — Не обичам да ме гледат.

Погледнах към страстната двойка, която сега се придвижваше към стъклените врати.

Устните на Зина потрепериха. Тя кимна.

— Разбирам, Андрю.

Зина застана до мен, сложи глава на рамото ми и аз я прегърнах. Тримата мъже още спореха. На балкона излязоха две жени. Държаха пластмасови чаши и се смееха. Тръгнаха към отсрещния край.

— Повтарям въпроса си, Зи. Какъв е поводът? Това явно не е само събиране на приятели.

Усетих, че тялото ѝ се скова.

— Защо мислиш така?

— Защото тези хора не се държат като твои приятели. — Потърках врата ѝ по-силно и по-бавно и тя потрепери от възбуда. — Никой не ти обръща внимание, а ти съвсем не си за пренебрегване. Ето защо те имат някакъв друг дневен ред.

Пръстите ѝ се плъзнаха под сакото и стиснаха чатала ми.

— О, не знам дали не съм за пренебрегване.

— Аз пък знам, Зи. Всеки, който не те харесва, е или патологичен себелюбец, или безчувствен като труп.

Надигнах косите ѝ и леко докоснах с устни мястото, където кичурите се срещаха с гладката кожа на врата.

— Те са мои познати — каза тя. — Смятам ги за сродни души.

— Аха. Интелектуалният елит.

— Всъщност, да.

— И по какъв критерий е определен?

— Въз основа на утвърдени и надеждни измервания, Андрю.

Разработени от *психолози*.

— О, боже. Защо ли не се гърча от страхопочитание?

Тя се засмя.

— Мисля, че можем да бъдем още по-селективни. Но това е само началото.

— Клуб на умните. И ти им осигуряваш терен.

Зина се вторачи в мен.

— Тази вечер, да. И това е единственото ми задължение. Инак съм свободна да се забавлявам.

Тя отново сграбчи брадичката ми — отвратителен навик — и погъделичка устните ми с нокът.

— Е, чувствам се привилегирован да бъда в такава възвишена компания. Без дори да съм издържал теста.

— Ти издържа моя тест.

— Благодаря. Тогава ще кандидатствам за държавен заем.

— Какъв цинизъм.

Тя се усмихна, но в гласа ѝ се долови предпазливост. Или може би обида?

Без да спирам да я милвам, аз се обърнах и насочих вниманието си към къщите от другата страна на каньона. Във въздуха се долавяше странна смесица на мръсотия и уханье на борове.

— Развлечения — рекох аз.

— Да не би да си аскетик, Андрю? Един от онези апатични типове?

— Какво общо има аскетизмът с цинизма?

— Според Милтън, много. Той е написал стихове за това. „И те черпят вдъхновение от извора на цинизма, възхвалявайки въздържанието с мършаво и изпито лице.“

— Мършаво и изпито — повторих аз. — Наскоро не съм поглеждал лицето си в огледало. Но повярвай, много добре знам, че въздържанието не прави сърцето по-обичливо.

Зина се засмя.

— Напълно съм съгласна с теб. Но искам да ти кажа, че изглеждаш такъв... опозиционер. Усещам съпротивата ти.

Тя се притисна до мен.

Продължих да гледам право напред, после се обърнах, вторачих се в нея и я хванах за раменете.

— Истината, Зина, е, че съм професионално деформиран. Твърде много години съм слушал хленченето на невротичи.

— Разбирам.

— Наистина ли? Тогава разбери, че събиранията извикват най-лошото в мен. Тази вечер дойдох, защото исках да видя теб. Това превръща всеки друг в двукрак боклук.

Дишането ѝ се учести.

— Искаш ли да отидем на спокойно място? — попитах аз. — Свободна ли си утре?

Стиснах раменете ѝ. Имах чувството, че е чуплива. Лесно наранима. После се замислих за Малкълм Понсико и се наложи да се въздържа, за да не я стисна още по-силно.

— Какво... ще кажеш да намерим спокойствие тук, Андрю?

Наклоних глава към препълнената стая от другата страна на стъклените врати.

— Сигурно се шегуваш.

— Съвсем не — отговори тя. — Долу. В моята спалня. Хайде, ела да ти покажа плющените ми играчки.

Гениално, Делауер! Какво ще правиш сега?

Зина ме повлече по балкона. Пак влязохме в стаята. Няколко глави се обърнаха, но отново никой не прояви интерес.

Вратата на банята беше открената и лампите вътре — запалени. Тя я затвори, докато минавахме. Тръгнахме надолу. Стъпалата

скърцаха под тежестта ни.

На първия етаж имаше още една баня и спалня.

Зина натисна дръжката на вратата и се намръщи.

— Мамка му!

— Изглежда някой ни е изпреварил.

— Мамка му! Мамка му! — Тя размаха във въздуха малкия си юмрук. — Не би трябвало да го правят. Иска ми се да тропам, докато... О, мамка му!

Псувайки и клатейки глава, тя хукна нагоре по стълбите. Последвах я.

— Предполагам, че елитът има свои правила... — започнах аз.

— Престани да се подиграваш! Аз се подмокрех, а ти само се забавляваш, копеле! Мизантроп!

— Предпочитам да се забавлявам, отколкото да се подигравам, но тази вечер явно нямаме късмет. Затова, помисли върху моето предложение. Утре. Или дори още тази вечер. След като соарето ти свърши. Ела при мен и ще ти осигуря уединение.

Докоснах косите ѝ.

— Господи — каза тя, като леко ме тупна по гърдите и погледна към ципа на панталона ми. — Господи, звучи добре... но не мога, по дяволите.

— А сега кой се съпротивлява?

— Не, не е така. Трябва да... почистя, да настаня гостите си. Докато ги оправя... Много е сложно, Андрю.

— Горката — рекох аз и я притеглих към себе си. — Цялата тази отговорност заради... Между другото, как се казва клубът?

— Има ли значение? — попита тя по-скоро уморено, отколкото предпазливо.

— Добре тогава, Зи. Утре. Ако пак изникне някаква пречка, ще знам, че космическият алгоритъм на кармата ни е прокълнат.

Зина ме прегърна през кръста. Макар че беше с високи токове, тя стигаше до брадичката ми и гърдите ѝ опираха в стомаха ми.

— Е, какъв е отговорът?

— Да — каза тя. — Да, по дяволите!

Казах ѝ, че ще използвам банята и после ще си тръгна.

— Толкова рано? — попита тя.

— Ако стоя още, ще стана язвителен. Утре в колко часа?

— В десет вечерта.

Започнах да ѝ обяснявам къде се намира апартаментът в Джийнсий.

— Не, ела тук. Гостите ми заминават утре. Искам те тук. В моето легло.

— Ти и аз и плюшените играчки.

— Ще ти покажа неща, които не си и сънувал.

— Добре. Сцената няма значение, само изпълнителите.

— Не се съмнявай. Аз съм звезда.

Отново се целунахме и тя тръгна. Син пламък, светещ в тълпата.

Влязох в банята — тясна, с кафяви тапети на сребристи цветя и напукани бели плочки. Нямахше прозорец. Шумният вентилатор на тавана не успяваше да прогони вонята от множеството скорошни посещения.

Седнах на капака на тоалетната чиния и подредих мислите си.

Бях там вече час, а още не бях научил нищо. Нито бях чул или видял името „Мета“. Зина явно проявяваше интерес да спи с мен, а не да ме вербува.

Още усещах вкуса на езика и уханието на парфюма ѝ.

Изплакнах устата си с вода и я изплюх.

Ако се приберях вкъщи, Робин щеше да попита как е минал купонът.

Щях да отговоря: „Тъпо. Онова момиче е напълно откачено“.

Вероятно така се чувстваха полицайките от нравствения отдел, докато стояха по ъглите и чакаха похотливи, притеснени мъже, които да спрат и да започнат да се пазарят...

Но щях да сгреща, ако смятах Зина за жалка, а не за опасна.

Дали Малкълм Понсико бе допуснал тази грешка?

Прогони състраданието. Престани да мислиш като психотерапевт.

Беше време да се върна в апартамента, да се обадя на Майло и да решим докъде да продължим с тази история.

Станах, измих ръцете си и отворих вратата. Вляво съзрях движение. По стълбите слизаха двама човека.

Вратата на спалнята на Зина беше отворена. Но оттам не излизаха влюбени.

Пръв се появи мъжът с пшениченорусата брада и късо подстриганата коса. Още беше намръщен.

Погледна ме. Престорих се, че не го забелязвам.

Бяхме ли се срещали... В него имаше нещо познато...

После видях човека зад него и се обърнах с гръб. Сърцето ми заблъска в гърдите. Опитах се да не покажа страха си и спокойно тръгнах към външната врата.

Беше ми достатъчна по-малко от секунда, за да забележа детайлите.

По-възрастен мъж с бяло копринено спортно сако. Къса кестенява коса, посребряла на слепоочията. Загоряло от слънцето лице, очила с позлатени рамки, атлетична походка, мускулест.

Питиета в яхтклуба. Калмари и хубави пури.

Сержант Уесли Бейкър, инструкторът на Нолан Дейл.

И после се сетих къде съм виждал мъжа с брадата.

51.

Затаил дъх, аз излязох от къщата и тръгнах надолу по улицата, колкото мога по-бързо. Краката ми бяха леденостудени. Положих усилия да вдъхвам бавно и дълбоко сладникавия мръсен въздух.

Подкарах колата.

На кръстовището на Сънсет и Вайн се обадох на Майло по клетъчния телефон, който Даниел ми бе дал.

— Къде си?

— На петдесет крачки зад теб. Не стоя дълго на купона.

Казах му защо.

— Бейкър — повтори той и аз бях убеден, че си спомня.

Бейкър обичаше игрите. Шкафчето му беше пълно с порнографски списания...

— Сигурен ли си, че той не те видя, Алекс?

— Не мога да бъда сигурен, но мисля, че не ме видя. И някои други неща си дойдоха по местата. Хайде да поговорим някъде.

— Прибери се вкъщи и аз ще дойда.

— В коя къща?

— В която искаш.

— Апартаментът на Андрю. Разговорът ни е дълъг, пък и има неща, които Робин не трябва да чуе.

Вкарах фолксвагена в гаража и влязох в апартамента. Наближаваше полунощ. Робин сигурно си беше легнала, но аз ѝ се обадох, убеден, че разговорът се подслушва от един господ знае колко човека от израелското посолство.

— Ало.

— Здравей, мила. Спеше ли?

— Не. Чаках. — Тя се прозя. — Извинявай. Къде си, Алекс?

— В апартамента. Може да се забавя и да остана тук. Между другото, линията за развлечения е последна дума на съвременната

техника.

— Аха. Е, и кога ще знаеш дали ще се прибереш вкъщи?

— Сигурно няма да успея да се върна. Ще ти се обадя веднага, щом мога. Само исках да ти кажа, че те обичам.

— И аз те обичам, Алекс. Ако можеш, моля те, ела си вкъщи.

— Добре.

— Най-важното е, че си в безопасност.

— Точно така.

Направих нес кафе в кухнята и седнах на прашния диван.

Бейкър. Мъжът с брадата. Гости. Колко ли още имаше?

Присъстваше ли Фарли Сангър на събирането?

Какво беше превозното средство в гаража?

Микробус „Шевролет“.

Защото си спомних снимката от шофьорската книжка на Уилсън Тени.

Трийсет и пет годишен, среден на ръст, гладко избръснат, дълги, светлокестеняви коси.

Подстригал се е си е пуснал брада. И друг освен мен се опитваше да се дегизира.

Бейкър, Тени и Зина.

Вероятно и още някои.

Клуб за убийства.

Домът на Зина беше убежище. Скривалище.

Замислих се за атмосферата на събирането.

Ядене, пиене, веселба. Никаква параноя или подозрителност. Повечето членове на „Мета“ нямаха представа с какво се забавляват отцепниците.

Игри... Тени се бе усамотил и четеше. Както бе правил в парка, където бе отвлечен Реймънд.

Самотник... Слязъл е долу с Уесли Бейкър.

Импровизирана конференция на клуба в клуба.

Тясна, малка, злокачествена клетка.

Бейкър и Тени в спалнята на Зина, зад заключената врата. Зина се вбеси, но не протестира.

Знаеше, че вътре са шефовете.

Бейкър — водачът. Заради обаянието и полицейския си опит.
Учител, инструктор по полицейски методи.
Имаше ли по-добър от него да подрони авторитета на полицията?
Учители и ученици...
Бейкър и Нолан...
Код седем за проститутки?
Две ченгета в парка.
Младо момиче удушено и оставено простряно на земята.
Почистване на следите.
Лесна работа за двама мъже.
Дали беше така?
Замислих се за самоубийството на Нолан — толкова публично, самоунизително и извършено пред врага.
И като всяко самоубийство — послание.
Това говореше за разкъсваща душата, задушаваша вина.
Крайното изкупление за непростим грях.
Представител на закона. Запазил бе капчица съвест и величината на провинението го бе обсебила.
Сам бе издал присъдата си.
Но нещо не се вместише. Ако Нолан бе целял изкупление, защо не бе казал на някого за случилото се, защо не бе разобличил другите и не бе предотвратил следващите кръвопролития?
Защото Бейкър и останалите са го държали с нещо... Снимките?
Връзки с непълнолетни проститутки в работно време.
Моментални снимки с „Полароид“, оставени в семеен албум.
Сложени нарочно, за да ги намери Хелена. Не от Нолан. От хора, които не искаха тя да разравя по-надълбоко.
А няколко дни след смъртта му — влизане с взлом в къщата на Нолан и на Хелена. Сега всичко това ми се струваше съвсем логично. Защо по-рано този факт не ме бе обезпокоил?
Защото влизанията с взлом бяха толкова обичайни за Лос Анджелис, колкото и мръсният въздух. Защото Хелена беше моя пациентка и аз нямах право да казвам на никого какво бе говорила по време на сеансите, освен ако не бе изложен на риск човешки живот.
И всичко бе станало както те искаха — аз си затворих устата, а Хелена бе принудена да се откаже от терапията. Да напусне града.

И все пак, във всичко това нямаше логика. Ако Нолан бе изпитвал вина заради убийство, мръсните снимки не биха му попречили да разобличи другите.

Още мислех за тези неща, когато Майло позвъни на вратата.

Той носеше дипломатическото си куфарче и седна до мен.

— Трябва да ти кажа нещо — рекох аз.

— Знам. Дейл. Когато спомена Бейкър, въображението ми се развихри.

Майло отвори куфарчето, извади лист хартия и ми го даде.

— Заради това се забавих един час.

Фотокопие на разписание. Таблица в горната част, няколко колони под код от десет цифри и заглавие „ДОКЛАД ЗА НАРУШЕНИЯТА ПРЕЗ ДЕНЯ“. Отдолу имаше квадратчета, запълнени с цифри.

Колоните имаха надписи: СПЕЦИАЛНО НАБЛЮДЕНИЕ, ЗАДАЧА, ВРЕМЕ НА ДЕНЯ, ИЗТОЧНИК И КОД, МЕСТОНАХОЖДЕНИЕ, ВИД НАРУШЕНИЕ, ОТГОВОРНИК. Името на Бейкър фигурираше във всяко квадратче за отговорник.

— Работният дневник на Бейкър и Нолан — казах аз.

— Доклад за работата им през деня. Трябва да ги предаваш в края на всяко дежурство. Съхраняват ги в участъка една година, после ги прехвърлят в центъра. Това е за деня, в който е била убита Айрит.

Всичко бе написано със съвършено очертани печатни букви и часът бе отбелязан с военна педантичност.

— Прегледен почерк — отбелязах аз.

— Бейкър пише като чертожник.

— Методичен. Човек, който би почистил идеално сцената на престъплението.

Майло изръмжа.

Прочетох доклада.

— Първото повикване е за въоръжен обир.

Той кимна.

— В Уилшър — продължих аз. — Траял е почти час. Сетне повикване 415... Нарушаване на обществения ред, нали?

— Това може да означава всичко. Този път е било до Кънтри Март, но погледни какво пише под вид нарушение. Неустановено. И няма друга информация. Не се е състояло. После са спирали коли. Бейкър много обичаше да глобява. Сетне още едно произшествие без арест. В Палисейдс. След това — обяд.

— В три часа. Късничко.

— През целия ден не са записали код седем. Ако е вярно, имали са почивка.

Очите ми стигнаха до последната бележка преди края на дежурството.

— Пак повикване без произшествие — казах аз. — На Сънсет Булевард, близо до Барингтън. Толкова ли са чести фалшивите обаждания?

— Да. И не само фалшивите обаждания. Много пъти се оказва караница между двама граждани. Полицайте ги успокояват и не извършват арести.

Отново прегледах листа.

— Няма подробности за повикванията, освен къде се намира улицата. Това обичайно ли е?

— Да, щом няма арести. Дори да не беше обичайно, Бейкър е отговорник и няма кой да наднича над рамото му, ако има нещо неясно.

— Обажданията не минават ли през диспечер?

— Да, но гражданите често спират патрулните коли или ченгетата сами забелязват нередностите и съобщават на диспечера.

— Тогава няма начин да удостовериш верността на написаното.

— Не... Нещо друго привлече ли вниманието ти?

Пак прочетох формуляра.

— Някак не е балансиран. Работили са само сутринта. Бейкър е спирал коли, но преди обяд е глобил десет шофьори, а следобед — нито един... Не е записано и какво са правили един час преди края на смяната. Всъщност, повече от час, ако включим повикването от Кънтри Март. Дори повече, ако Бейкър е фалшифицирал целия дневник за следобеда. За времето, през което Айрит е била следена, отвлечена и удушена, Бейкър и Нолан имат идеално алиби — вършели са полицейска работа. Няма начин да го опровергаеш, нито причина да се съмняваш. И двамата в униформи. Партньори. Наблюдават как децата слизат от автобуса, спират се на Айрит и я отвлечат. И двамата са

силни. Бейкър вероятно е избрал удушаване, защото не е искал да прилича на деяние на психопат, а да изглежда като сексуално престъпление и въпреки това да се отличава от сексуалните престъпления.

— Господи — тъжно възкликна Майло. Имаше такъв вид, сякаш всеки момент щеше да се разплаче. — Проклети копелета. Освен това са си осигурили не само едnodневно алиби, а са се подготвили за цели седмици. Убеден съм, че идеята е била на Бейкър. Гнусен, пресметлив лайнар.

— Какво имаш предвид?

Майло стана, тръгна към хладилника, спря и пак седна.

— Прегледах всичките им ежедневни доклади. Същата схема — работа сутринта и спокойствие следобед. Започнало е две седмици преди убийството на Айрит. Преди това са имали равномерно натоварване — повиквания през цялата смяна и код седем и обеди в нормалното време. Две седмици преди убийството на Айрит те са променили разписанието си. И три седмици след това. Ето колко са пресметливи. Господи!

— Три седмици след това. После Бейкър е отишъл в Паркър Сентър, а Нолан е бил прехвърлен в Холивуд. Разделили са се. Сега знаем защо Нолан е бил готов да се откаже от хубавата си работа.

— Спасявал е кожата си.

— Може да има и нещо друго, Майло. Вероятно се е дистанцирал от убийството, защото е започнал да изпитва вина. Убеден съм, че се е самоубил заради това. А Бейкър и другите са взели мерки Хелена да не се рови в тази история.

Разказах му за влизанията с взлом и за снимките на Дейл в семейния албум.

— Проститутки — рече Майло. — Момичета със смугла кожа като Латвия.

— Може би Бейкър го е запознал с Латвия. И Бейкър се е върнал и я е убил. Или някой негов приятел. Само не знам защо Нолан не е разгласил случилото се.

— Хелена. Бейкър е заплашвал, че ще я убие, ако Дейл си отвори устата.

— Да. Има логика. Това би засилило конфликта на Нолан и би го тласнало към самоубийство.

— Е, и кои са другите?

— Зина и може би Малкълм Понсико, докато е променил решението си и е получил смъртоносна инжекция. Вероятно и Фарли Сангър, макар че не го видях на събирането. И със сигурност Уилсън Тени. Защото той беше там.

Аз описах как Тени бе променил външността си.

— Сигурен ли си, че беше той?

— Имаш ли негова снимка от отдел „Моторни превозни средства“?

Майло я извади от куфарчето си.

— Да — казах аз и му я върнах. — Няма съмнение.

— Звучи нереално. Проклет клуб на психопати.

— Клуб в клуба — добавих аз. — Издънка на „Мета“. Шайка извратени привърженици на евгениката, които играят триизмерен шах и се хвалят един друг колко са умни. Оплакват се от упадъка в обществото и един от тях — вероятно Бейкър — решава да направи нещо, защото полицаите са идиоти. Знае го от личен опит. Необходимо е само всеки път да използват различен метод на действие и да разпределят убийствата по райони. Детективите от различните районни управления не общуват помежду си. Защо да не се позабавляват? Или всичко е започнало теоретично — как да извършат идеалното престъпление. И в един момент са го осъществили.

— Развлечения.

— По същество този вид престъпления са тръпка, Майло. Онези типове не може да са мислили сериозно, че ще предизвикат социален ефект. Това са убийства за развлечение, прикрити зад маската на някаква идеология. Удоволствието да покажат колко са гениални. И за да бъдат свръхоригинални, те оставят послание. DVLL. Някаква закодирана шега, която ченгетата няма да забележат. Може би нещо обидно за полицаите. Като окървавените обувки на Реймънд, оставени пред участъка в Нютън. И дори буквите да бъдат забелязани, те знаят, че посланието няма да бъде разгадано.

— Бейкър. Това е точно неговият стил. Езотеричен. Водач на глутницата. Завлича всички в проклетите си игри.

Вената на слепоочието му пулсираше, а очите му блестяха.

— Убийци в сини униформи. По дяволите, Алекс, само това ни трябваше!

— Сега се сещам и за нещо друго. Дали доктор Лейман не прикрива някого? Той ми каза, че Нолан имал проблеми, за които Хелена всъщност не искала да знае. Получих недвусмислено послание да се разкарам. Дори да е знаел, че Нолан е извършил убийство, доктор Лейман не е бил задължен да го докладва, освен ако друга потенциална жертва не е била в непосредствена опасност. Искал е да скрие факта, че пациентът му е мълчал заради себе си и заради полицейското управление. Но тогава защо изобщо спомена нещо? Преди всичко, защо си направи труда да се срещне с мен? И когато бях при него, се опита да размени ролите. Разпитва ме за Хелена. Явно се опитваше да разбере колко знае тя.

Майло се вторачи в мен.

— Проверявал те е? Тогава и той е замесен. Вместо да помогне на Дейл, доктор Лейман го е принудил по някакъв начин да се самоубие?

— Кой може да го направи най-добре от психотерапевта на Дейл? И като консултант на полицията, може да е познавал Уесли Бейкър. Бейкър може да го е препоръчал на Нолан.

— О, боже... Докъде ли стига всичко това? — рече Майло и погледна часовника си. — Къде е Шарави, по дяволите? Не съм го чувал, откакто двамата с Петра проследиха Сангър до хотел „Бевърли Хилс“. Тя е разбрала кой е номерът на стаята на Сангър и се е прибрала вкъщи, а Шарави е продължил следенето сам.

Той извади клетъчния си телефон и набра номера.

— Не отговаря... Добре, хайде още веднъж да обобщим сценария за клуба на убийците. Неколцина задници от „Мета“ се съюзяват и решават да организират различна игра. Колко членове, мислиш, че има клубът?

— Не може да са много. Твърде опасно е да споделиш такава тайна с цяла тълпа.

— И така, Бейкър става главатар и поставя задача на Тени да очисти Реймънд Ортис?

— Може би не точно Реймънд, а някое дете от парка. С недъг. Или Тени сам е изявил желание да го направи и е предложил Реймънд, защото го е виждал и знае, че е със забавено умствено развитие. Тени не е обичал работата си. Бил е мъмрен. Какъв по-добър начин да

натрие носа на шефовете си, от този да използва работата си, за да извърши убийство?

— Мъж в униформа — каза Майло, гледайки снимката на Тени.

— Обикновен на вид мъж в униформа. Расовата дискриминация е и плюс, и минус, и този път е била на страната на Тени. За редовните посетители на парка той е бил само безличен бял мъж.

Майло потърка лице.

— Няма труп, защото Тени е внимавал да не оставя веществени доказателства. После, когато виждат, че полицията не стига доникъде, той, Бейкър и другите оставят окървавените обувки на стъпалата на полицейския участък.

— Изцапани с кръвта, с която са написали DVLL. Значи са го планирали. Вероятно идеята е била на Тени. Или на Бейкър. Убийството не е било толкова чисто като на Айрит, защото, за разлика от Бейкър и Нолан, Тени не се е смятал за вожд с идеали. Само сърдит, изпълнен с омраза човек с предполагаемо висок коефициент на интелигентност, който не е можел да си намери по-хубава работа от метенето на кучешки изпражнения и е ненавиждал света заради това. И тъй като Реймънд е бил момче, Тени може би не е виждал убийството като сексуално престъпление и не е чувствал необходимост да му придава такъв вид. Сграбчил е Реймънд в банята, натикал го е във ваната и го е омаломощил или убил още там. После го е замъкнал някъде и се е отървал от трупа. Сетне е напуснал работата си и е изчезнал.

— Живот при Зина.

— Не и през цялото време. Може би е живял в микробуса или е нощувал при други членове на клуба. При Зина не би стоял дълго. Тя каза, че утре гостите ѝ ще си тръгнат. Имам чувството, че има раздвижване.

— Още едно убийство?

— Може би. Кои райони не са били засегнати досега?

— Половината град. И цялата проклета Долина. Мога пак да говоря с Кармели да издаде онази заповед. От друга страна, разполагаме само с предположения. Нямаме нито едно доказателство. И ако привлечем вниманието на Бейкър, всичко, което евентуално е запазил, ще бъде унищожено и никога няма да имаме възможността да стигнем до истината. По дяволите. Добре, карай по-нататък, Алекс.

Айрит. Бейкър и Дейл. Те дебнат в парка, защото знаят, че там ходят деца?

— Деца инвалиди и със забавено умствено развитие. Тени се измъква безнаказано след убийството на Реймънд и групата решава да отнемат живота на друго дете от парка. Но между убийствата на Реймънд и Айрит има голяма разлика. Тени е работил в парка и познава разположението. Реймънд е бил местно хлапе. Класът му е ходел всеки ден в парка, докато са боядисвали училището, затова Тени е имал достатъчно време да го наблюдава. Може дори да се е срещал с него. Или с някой от приятелите на Реймънд.

Направих му знак да излезем от апартамента. Застанахме на стъпалата отвън.

— Какво има? — попита Майло.

— В случай че не искаш Кармели да чуе това. Оранжерията не е влизала в патрулния район на Бейкър и Дейл. А училището на Айрит е било посещавано само веднъж годишно. Затова, защо Айрит е била избрана за жертва? Бейкър контролира положението. Той умее да манипулира и е комбинативен. Усърдно е фалшифицирал полицейския дневник, затова не вярвам, че е избрал случайна жертва. Защо се е спрял на Айрит? Дали това няма някаква връзка с работата му?

— Кармели?

— И двамата имаме чувството, че от самото начало той е враждебно настроен към полицията. Още когато се запознахме, Кармели направи забележки за некомпетентността на полицията. Предположих, че има предвид липсата на напредък в разследването на убийството на Айрит, но причината може да е била друга. Неприятно преживяване, което е имал с лосанджелиската полиция *преди* убийството на Айрит.

— Спречкване с Бейкър? Нещо, достатъчно неприятно, за да накара Бейкър да убие дъщеря му?

— Идеологически и психически Бейкър вече е бил решил да го направи. Не му е бил необходим силен тласък, само леко побутване. Ако Кармели го е ядосал с нещо, това може да го е подтикнало да действа. И двамата подозираме, че Кармели е от Мосад или нещо подобно. Във всеки случай, той е нещо повече от консул, отговарящ за връзките с обществеността, но това е лицето, което представя официално. През пролетта Кармели организира голям парад по случай

Деня на независимостта на Израел. Полицията в Лос Анджелис сигурно е взела участие. Като охрана. Няма ли да бъде интересно, ако и Бейкър е бил на парада?

Отново влязохме в апартамента. Телефонът звънеше. Вдигнах слушалката.

— Обажда се Даниел. На съседната пряка съм. Може ли да дойда при вас?

— Разбира се.

— Имам ключ. Не е нужно да ми отваряш.

52.

Даниел беше в униформа на електротехник и носеше малка черна раница. Не го бях виждал с такова изражение. Предпазливо. Напрегнато.

— Как мина събирането?

Преди да отговаря, Майло му посочи стол.

— Какво стана със Сангър?

— Не отиде на купона. Проследих го от хотела до центъра. Влезе в сграда на Седма улица, където се срещна с психолог.

— Рун Лейман — казах аз.

Предпазливостта му се изпари. Разказах му за Нолан и Бейкър и за срещата ми с Лейман. За подозренията ми към Лейман.

Даниел седеше със затворени очи. Ръцете му бяха на коленете.

— Лейман е замесен — каза най-сетне той. — Влязох в онази сграда и използвах параболичен микрофон, за да подслушам разговора му със Сангър. Бях в килера. Микрофонът е малък и звукът не беше много качествен. Ако имах наблюдателен пост в някоя съседна сграда, щях да избира нещо по-мощно. Но успях да чуя по-голямата част от разговора.

— Записа ли го? — попита Майло.

Даниел извади от раницата миниатюрна касета. Майло протегна ръка и той му я даде.

— Както казах, качеството е лошо и понякога думите се разбират трудно, но общият смисъл е ясен. Искате ли да обобщя?

— Да.

— Сангър и Лейман са роднини. Братовчеди. Първо говориха за лели, чичовци, деца и за семейното празнуване на Коледа в Кънектикът. Лейман е ерген и Сангър го попита дали чука мацки. Лейман рече: „Едва ли искаш да знаеш“ и се засмя. И Сангър се засмя.

— Дватамата си приличат — казах аз. — Едри, навъсени, безлични и с подпухнали очи. Вероятно са от фамилията Лумис. Нали каза, че сега компанията се ръководи от братовчеди?

— Имената, с които разполагаме, не са Лейман и Сангър, но може и да имаш право... Да, наистина си приличат.

— И още нещо — продължих аз. — Лумис се гордеят, че прародителите им са от колониална Англия. Когато бях в кабинета му, Лейман много се хвалеше с къс сребро, което стояло в Британския парламент.

— Благородническа кръв — отбеляза Майло. — Правиха ли нещо друго, освен да говорят за спомени?

— Боя се, че не споменаха нищо за „Мета“, нито за убийства или за DVLL, макар че имаше множество расистки изявления. „Как е хотелът?“ — попита Лейман. „Не е зле, като се има предвид, че собственикът е тюрбан“ — отговори Сангър. „Това означава ли, че има сто хиляди доларови еврейски банкети?“ Такива неща. После излязоха и отидоха в частния клуб долу. Не можах да измисля начин да се вмъкна там. Дори да го бях сторил, шумните разговори щяха да направят микрофона безполезен. Затова влязох в кабинета на Лейман. Сангър донесе куфарче, но не го изнесе. Намерих го на един стол. Предполагаме, че Сангър осигурява средства за „Мета“, затова очаквах, че ще е пълно с пари, но куфарчето беше празно. В бюрото на Лейман обаче открих чанта с банкноти. Двеста хиляди долара.

— Правилен процес, грешна посока — отбеляза Майло. — Финансите текат от запад на изток. Лейман осигурява средствата.

— Така изглежда — съгласи се Даниел. — Стояха в клуба един час и се върнаха в кабинета, пушейки пури. Имаха доволен вид. Поговориха още, но пак не споменаха „Мета“. Лейман обаче каза, че е разочарован от „групата“. Била се изродила в светски клуб. Надявал се от новото да излезе нещо.

— Новото. Ето я твоята група отцепници — рече Майло.

— Да. Звучеше като име на нещо. Искаш ли да чуеш касетата? — попита Даниел.

— После.

— Като Нова утопия — рекох аз. — В статията си Сангър призовава към това.

Двамата се спогледаха.

— За какво друго говориха? — попита Майло.

— Лейман рече: „Ето ти малък подарък от семейството. Ще ти държи топло известно време“ и двамата се засмяха. Чух, че затвориха

куфарчето и след няколко минути Сангър излезе от кабинета и напусна сградата. Не знам какво е правил после Лейман, защото според мен беше по-важно да следя Сангър. Той се върна в хотела и повече не се появи. Опитах да се обадя в стаята му, но телефонистката каза, че е помолил да не го безпокоят. За всеки случай останах още час и реших, че е заспал. Сетне се обадих пак. Представих се за служител на компанията за коли под наем и се уверих, че утре Сангър заминава. Ще го следя, за да бъда сигурен, после ще го предам на хората от Ню Йорк. Ще им кажа да засилят наблюдението и на Хелга Крейнпул.

— Едно голямо щастливо семейство — каза Майло. — Как се осъществява връзката с Бейкър?

— Вероятно чрез главното управление на полицията в Лос Анджелис — отговорих аз. — Лейман е консултант. Това обяснява и участието на Зина. Тя е била полицейски скаут в Ланкастър. Може би се е кандидатирила и в лосанджелиската полиция, запознала се е с Бейкър и той ѝ е давал частни уроци. Вероятно Нолан Дейл не е бил единственият, който си е падал по малки момичета.

Майло скочи, обиколи стаята и запали пурета.

— Онова, което ме безпокои, е, че името на Лейман досега не се появи в нашето разследване. Съсредоточихме се върху Ню Йорк и Юга заради произхода на семейство Лумис от Луизиана и внезапната смърт на професор Юстас в Мисисипи. Но все си мисля, че съм чувал това име. Така и се оказа. Имаш ли тук „Изопачената наука“? — обърна се към мен Майло.

Кимнах и извадих книгата.

Прелиствайки страниците, той каза:

— Статията на професор Юстас. Един от научните доклади, които той цитира като финансирани от „Лумис“ тъпотии, е написан от Лейман преди десет години в списание на име „Биогенетика и култура“.

— Не съм го чувал.

— Няма го и в библиотеката на Конгреса. Ето обобщението на Юстас.

Прочетох го.

— Интелигентност, престъпност и климат?

— Звучи налудничаво, Алекс.

Според Лейман хората от горещите климатични пояси са наследствено по-глупави и „развратни“ от онези в северните региони, защото по-малко им се е налагало да строят заслони против лошото време и не са развили изтънчена култура. В районите със студен климат могат да се оправят само умни хора с творчески заложби.

— Оцеляване на най-годните.

— Освен това Лейман твърди, че горещият климат изгражда лош нрав, който води до насилие.

Даниел сви и отпусна пръстите на здравата си ръка.

— Юстас разкрива това и след няколко месеца колата му излиза от пътя — каза Майло.

— Има и още нещо за Лейман — рекох аз. — Получил е научната си степен в някакъв университет на име „Нови владения“. Това е една от фабриките за дипломи на „Лумис“, нали?

— Да — отговори Даниел.

— И е стажувал във фондация „Откривател“. Същото име като на бюлетина на „Мета“, в който е отпечатана статията на Сангър. Лейман ми каза, че преди да стане психолог, се е занимавал с бизнес. Повечето книги в кабинета му бяха по мениджмънт, не по клинична психология. Дори издекламира девиза на бизнеса си — „Не е достатъчно да успееш. Трябва и да се провалиш“. Той е посредник на „Лумис“ и си е издействал работа като консултант на полицията.

Майло спря да крачи насам-натам, но продължи да пуши.

— Днес не е хубав ден за полицията — каза той. — Като стана дума за това, Даниел, какво има Кармели против управлението?

— Какво имаш предвид?

Майло се приближи до него.

— Сега не е моментът да бъдеш пестелив на думи, приятелю. Твоят шеф недвусмислено показва, че не харесва лосанджелиската полиция. Спечкал ли се е с някого? Парадът? Или нещо друго?

Даниел потърка очи и съблече якето си. Черният пистолет с корпус от полимер се подаваше от кобура.

— Свързано е с парада. Имаше инструктаж в консулството, ръководен от Зев. За полицаите от Лос Анджелис и за нашите хора. Определяхме периметрите, обсъждахме как да контролираме тълпата и каква да е охраната. Двете страни се споразумяха да разменят информация за терористични заплахи и да поддържат връзка. Зев бе

работил извънредно и не бе виждал семейството си от доста време, затова реши да доведе Лиора и децата в консулството. В онзи ден те го чакаха в коридора, за да ги заведе на обяд. Зев се забави и докато чакали, полицай от Лос Анджелис се приближил до Лиора и Айрит. Одед си играел с детска количка в дъното на коридора. Отначало полицаят се държал приятелски. Опитал се да говори с Айрит, но разбрал, че е глуха и се съсредоточил върху Лиора. Разпитвал я за Израел, за Тел Авив и казал, че е обиколил света.

— Трябва да е бил Бейкър — рече Майло.

— Убеден съм, че си прав — сериозно каза Даниел. — Лиора казала на Зев, че онзи човек я накарал да се почувства неудобно. Държал се твърде свойски и седял при тях, когато би трябвало да е на инструктажа. Но тя мълчала. Лиора си е такава. После неочаквано полицаят започнал да се държи неприлично. В сексуално отношение.

— Нахвърлил се е върху нея?

— Не в буквалния смисъл, Майло. Но Лиора каза, че намеците му били недвусмислени. Тя станала и тръгнала. После казала на Зев и той побеснял. Оплакал се на кмета. Обещали му, че ще отстранят полицая от парада и ще го накажат дисциплинарно.

— Бил е преместен, но не и понижен по звание — казах аз. — Но може би затова още е сержант, въпреки че уж е много умен.

— Бейкър — рече Майло и сви юмрук. — Кучият му син. Ето откъде е познавал Айрит. Знаел е, че е глуха.

Даниел изглеждаше натъжен.

— Но да убие някого... при това дете... заради това...

— Мисли за него като за трасирац куршум — каза Майло. — След като убийството на момчето Ортис е минало идеално, Бейкър и другите задници от Нова утопия решават, че още някой трябва да умре. Няма значение кой, стига да преценят, че е човек, който не заслужава да живее. Алекс ми каза, че въпреки всичките евгенистични глупости, онези хора убиват за удоволствие. А какво по-голямо удоволствие за Бейкър от отмъщението? Госпожа Кармели отблъсква ухажването му, господин Кармели прави така, че да го накажат дисциплинарно, а по една случайност дъщеря им има недъг. Сигурно му се е сторило като карма. Когато го познавах, онзи негодник се занимаваше с източни религии и наляво и надясно говореше за кармата.

Даниел прегърби рамене и се вторачи някъде в кухнята.

— Какво има? — попита Майло.

— Всичко това е толкова... гнусно.

— Всяко убийство има връзка с някого от групата — казах аз. — Понсико и Зина, Реймънд и Тени, Айрит и Бейкър. Нолан Дейл е помогнал в убийството на Айрит. Бейкър го е научил на всякакви неща. Обзалагам се, че Латвиния е била една от сексуалните играчки на Дейл. Може би и на Бейкър. За тях момиче с тъмна кожа и недъг е било нещо, което да използват и после да захвърлят. Бейкър може да я е убил за развлечение или защото е знаела за него и Нолан. Или заради двете.

— А Мелвин Майърс? — попита Даниел.

— Ядосал е с нещо някого от групата — отговорих аз. — Някого от главното управление. Бейкър или Лейман.

Даниел погледна в раницата и извади няколко листа и цветна брошура. Разгледах ги заедно с него.

„Училище по занаяти «Сентрал Сити». Петнайсетгодишна цитадела на надеждата“. Снимките показваха слепи хора, които вървяха с кучета водачи и работеха с компютри.

Специалностите бяха шивачество, занаяти, сглобяване на разни механизми. Имаше списък на спомоществователите и на членовете на управителния съвет. Лекарите, юристи, политици...

Подредени по азбучен ред.

И в средата — Рун Лейман, доктор на науките, консултант по психология.

— Да работи с инвалиди — отбелязах аз. — Сигурно много се е смял. Но трябва да му е било още по-забавно да върти финансови далавери с училището. Явно не е имал проблеми с това.

Майло се втурна към нас и прочете списъка.

— Майърс разбира, че Лейман ограбва училището и заплашва да напише разобличаваща статия. Може би казва на Лейман и дори го изнудва, защото едно от нещата, които не са липсвали на Майърс, е наглостта. Лейман се съгласява да му плати, казва му да се срещнат в уличката и някой — най-вероятно Бейкър — убива Майърс.

Той взе брошурата от Даниел.

— Убийствата са техният начин да смесват работата с удоволствието — каза израелецът.

— Единственият проблем е, че разполагаме само с теория — рече Майло. — Снимките на Нолан са унищожени. Дори да намерим микробуса на Тени в гаража на Зина, нямам никакви доказателства, за да поискам заповед за арест.

— Ами ако притиснем някой от тях? — попитах аз.

— Пълни самопризнания би било отлично, но бих се задоволил и с избличаваща реплика. Нещо, което ще ни даде възможност да се съсредоточим върху един от тях.

— Зина. Тя ораторства за евгеника, но това ми прилича на роля. Не казвам, че Зина е безобидна. Но засега тя се интересува повече от развлечения, отколкото от политика. Утре вечер в десет имам среща с нея. Може би ще успея да я накарам да каже нещо за Нова утопия. Вероятно ще разбере, че е в неин интерес да издаде другите.

Майло се намръщи.

— Колебая се за тази среща, Алекс. Тени те е видял и макар да мислиш, че Бейкър не те е познал, не си сигурен.

— Тени не ме познава, затова няма причина да ме подозира в нищо. Напротив, те вероятно злорадстват, че всичко върви страхотно. Пет убийства и всичките неразкрити. Стават дръзки. Затова ускориша нещата. Ти сам каза, че в половината град и в Долината има хиляди беззащитни инвалиди.

— И твоята среща утре вечер ще промени всичко това?

— Най-малкото може да се окаже връзка с Нова утопия. Зина може да ми каже нещо важно. Има ли друго решение?

Настъпи продължително мълчание.

— Добре — каза Майло. — Само още веднъж, но това ще бъде за последен път. После изчезваш от играта, а ние ще следим Бейкър и Лейман. Хората на Даниел в Ню Йорк ще наблюдават Сангър и Крейнпул. Ще разгледаме и гаража на Зина. Ако микробусът на Тени е там и той се опита да избяга, както ти предполагаш, че смята да направи, ще използвам методите на Бейкър. Ще го спра за нарушение на правилника за движение и ще започна оттам.

— Къде живее Бейкър? — попита Даниел.

— На яхта в пристанището. Казва се „Сатори“.

Обясних му къде се намира кеят.

— „Сатори“ — каза той. — Божествено блаженство.

— Негодникът е професионалист — рече Майло. — Работил е под прикритие в отделите „Нравствен“ и в „Грабежи“, което означава, че разбира от следене.

— Тогава трябва да внимавам — каза Даниел.

— Започни да внимаваш още тази вечер, приятелю. Искам двамата да следим Алекс непрекъснато — от мига, в който тръгне на среща с малката госпожица Убийство, докато се прибере вкъщи. Един пост на нейната улица и друг на склона на хълма зад къщата ѝ.

— Аз мога да наблюдавам от склона.

— Сигурен ли си?

— В Израел се занимавах с алпинизъм. В пещерите в пустинята.

— Скоро ли беше това?

Даниел се усмихна и показа парализираната си ръка.

— Да, скоро. Човек свиква. Противно на онова, което мислят приятелите ни от Нова утопия, животът продължава за всички видове хора.

— Добре. Тук ли ще спиш, Алекс?

— Може и да се прибера вкъщи.

— Ще те следя — каза Майло и се обърна към Даниел. — После отново ще се срещнем тук.

53.

В събота Даниел спа от четири сутринта до осем, събуди се, облече чисти джинси, черна фланелка и най-хубавото си спортно сако — черно, от шевиот, на Хюго Бос, подарък от тъща му за Коледа. Купи си сутрешния вестник, отиде в Марина Дел Рей и тръгна към пристана.

Прикривайки лице с вестника, той потърси яхтата на Бейкър. Не беше трудно да я намери. Описанието на Алекс беше точно.

„Сатори“ беше дълга, лъскава и бяла. Дали бе купена с полицейска заплаता? Или доктор Лейман разпределяше богатството по различни начини?

Даниел вдъхваше океанския въздух и слушаше чайките. От мястото, където стоеше, беше невъзможно да види дали Бейкър е на яхтата. Но щеше да разбере.

Той се разходи по вълнолома, преструвайки се, че разглежда пристана. След двайсет минути Уесли Бейкър излезе на палубата. Носеше чаша кафе. Протегна се и погледна към небето.

Изглеждаше внушителен по бялата фланелка и белите спортни гащета. Загорял от слънцето, мускулист, с очила с позлатени рамки. Истински калифорниец. Нищо необичайно. Хана Аренд би била възхитена...

Бейкър се протегна още веднъж, занесе сгъваем стол на заострения нос на яхтата, седна и вдигна крака на перилата.

Слънчеви бани.

Поредният златен ден за елита.

Даниел положи усилия да се съсредоточи върху наблюдението.

Той се върна в къщата на Латвия преди обяд, каза молитвата си и хапна. Днес нямаше да си позволи вино, само гроздов сок.

Успя да прогони убийците от мислите си в продължение на час, но после не можа да ги избие от главата си.

Майло дойде в два следобед и двамата обсъдиха въоръжението. Американецът прояви най-силен интерес към австрийския пистолет „Глок“ с корпус от полимер — лек, ставаше автоматичен с едно натискане на копчето, пълнителят побираше дващест и два патрона и лесно се зареждаше.

Даниел имаше три глока. Предложи му единия. Майло се замисли, накрая прие и измърмори нещо от сорта, че следващия път, когато пътува със самолет, ще се опита да го вмъкне на борда. Разговаряха за далекобойни оръжия и решиха Даниел да вземе пушка с прибор за нощно виждане, защото ще бъде на склона.

Цяла сутрин Майло преглежда служебното досие на Бейкър. Никъде не бе отбелязано, че преместването му е дисциплинарно наказание. Нямаше информация и за други провинения или понижаване в ранг вследствие оплакването на Зев Кармели. Липсваше документация за инцидента с Лиора Кармели.

— Изобщо не разследват оплакванията — каза Майло.

— Бюрократите са едни и същи навсякъде — рече Даниел.

Майло изръмжа. Тръгна си в три и трийсет.

Планът беше в пет часа Алекс да се обади на Зина Ламбърт, за да потвърди срещата вечерта. Ако усетеше нещо странно, всичко щеше да бъде отложено. Майло се грижеше за приятеля си. Това накара Даниел да се замисли дали не са пропуснали нещо. После се съсредоточи върху наблюдението на склона.

В пет и петнайсет телефонът иззвъня и Майло каза:

— Действаме.

Даниел тръгна в осем и трийсет. Беше достатъчно тъмно, за да се скрие, но имаше много време, преди Алекс да пристигне в десет.

Израелецът беше облечен в лек черен панталон, черна риза и черна плетена шапка, а отгоре — дълго черно сако. В подплатата беше скрита пушката, в джобовете — пистолетът и боеприпасите, а в раницата — параболичния микрофон, няколко малки гранати, флакони със сълзотворен газ и бойният нож от дните му в армията.

Даниел усещаше прилив на адреналин и се чувстваше малко смешно. Големият страшен командос. Като нинджите, които синовете му обичаха да гледат. Бе уверил Майло, че ще се справи. Тук не

ставаше дума за освобождаване на заложници, а само да стои на склона, да слуша, да записва и после да се прибере вкъщи.

Той тръгна към вратата и в същия миг телефонът иззвъня.

Пак ли беше Майло? Промяна в плановете?

— Да?

— Приятна седмица — поздрави го Зев Кармели с традиционното пожелание след Шабат.

— И на теб, Зев.

— Трябва да те видя, Даниел.

— Кога?

— Веднага.

— Боя се, че...

— Веднага — повтори Кармели.

— Имам работа...

— Знам каква работа имаш. Ще дойдеш тук, в консулството. Изпратил съм шофьор да те вземе. Спрял е зад тойотата ти. Между другото, двете й гуми са спукани.

— Зев...

— И не си помисляй да се измъкваш през задната врата, Шарави. Наблюдават я.

— Правиш огромна...

Линията прекъсна. Даниел остави слушалката. В стаята влязоха двама млади мъже — единият рус, другият чернокош. Черни костюми, бели ризи, разкопчани на врата. Той ги познаваше по физиономия и по име. Бяха от охраната на консулството. Дов и Ишар. Не ги беше чул да влизат. Кармели знаеше, че телефонното обаждане ще отвлече вниманието му.

— Добър вечер — каза Дов.

И на теб, задник такъв.

— Имате ли представа какво правите?

Те свиха рамене.

Ишар се усмихна и каза:

— Изпълняваме заповеди. Кой казва, че най-дисциплинираните са германците.

54.

Майло седеше зад бюрото си в участъка в Западен Лос Анджелис, когато капитан Хюбър го повика.

Хюбър пишеше и не вдигна глава, нито каза нещо. Оплешивялото петно на главата му беше розово и леко люспесто.

— Сър.

— Днес е щастливият ти ден, Стърджис. Среца в центъра със заместник-шефа Уикс. Какво си направил? Престъпление ли си разкрил?

— Кога?

— Сега. Веднага. Дори са изпратили кола и шофьор — грамаден афроамериканец. Чака те пред кабинета ми. Много са ти се вдигнали акциите.

Хюбър спря да пише, но пак не вдигна глава.

— Може би одобряват действията ти, разнообразието. Хубави неща. Не бъди толкова мрачен.

Капитанът така и не го погледна в очите, затова нямаше представа какво е изражението на Майло.

— Аз...

Хюбър рязко вдигна глава. На лицето му бе изписан гняв. Обаждането на Уикс го бе изненадало. Бе го заварило неподготвен.

Майло изведнъж разбра защо и стомахът му се сви.

— Какво има, Стърджис?

— Тръгвам.

— Да, добре. Има ли напредък в разследванията ти?

— В кои?

— Във всичките.

— Справяме се.

— Хубаво. Не ги карай да чакат. Затвори вратата, като излизаш.

55.

Двамата мъже претърсиха Даниел, изпразниха джобовете му и го настаниха на задната седалка на колата на консулството, притиснат между тях. Той усещаше дъха им с мирис на тютюн, съзнавайки, че няма начин да избяга. Престори се, че е спокоен. Закараха го в консулството, заведоха го в кабинета на Зев Кармели и останаха да пазят пред вратата.

Даниел седеше и се питаше дали Зев ще се появи.

Чувстваше се като идиот, защото не бе обърнал внимание на очевидното. Как не го разбра? Как можа да стане така?

Отричай всичко.

Дали и Майло бе възпрепятстван? Колко далеч стигаше това?

Даниел се надяваше, че срещата на Алекс със Зина ще мине без произшествия. Психологът само щеше да се срещне с онова смахнато момиче и да се върне в апартамента в Джийнсий.

Но Алекс щеше да очаква да го следят отблизо.

Даниел си спомни невъзмутимото лице на Бейкър. Онзи тип бе извършил толкова много убийства и спокойно се печеше на слънцето, необезпокояван от нищо.

На хора като него изобщо не им пукаше.

Той огледа кабинета на Зев. Видя нещо, което можеше да помогне, пхна го в джоба си и потропа на вратата.

Дов отвори и попита:

— Какво има?

— Искам да отида до тоалетната.

— Сигурен ли си?

— Както кажеш, войнико. Мога да се изпикая и на бюрото.

Дов се усмихна, хвана го за ръката и го заведе до съседната врата.

Не беше необходимо да го претърсват отново. Първият обиск беше достатъчен.

— Приятно прекарване — пожела му Дов.

Даниел влезе, уринира, пусна крана, извади клетъчния телефон, който бе взел от бюрото на Кармели и набра познат номер. Време беше само за едно обаждане.

— Ало?

— Джийн? Аз съм. Не мога да говоря дълго. Нуждая се от помощта ти.

Дов потропа на вратата и попита:

— Хей, да не се удави? Колко време ти трябва да се изпикаеш?

— Почакай, докато станеш на моите години и ще видиш — извика Даниел.

— Вярно е — рече Джийн.

56.

Зина беше в книжарницата, когато се обадох да потвърдя срещата.

— Колко си галантен, Андрю.

— Само исках да се уверя, че не си твърде уморена от купона.

— Аз? Съвсем не. Напротив, преливам от енергия. Ще приготвя спагети с миди, салатата „Цезар“ и грозде.

— Умееш и да готвиш?

— О, разбира се — засмя се тя. — Ще оставя ключ под празната саксия до вратата. Ще бъда готова.

В девет и трийсет облякох униформата на Андрю — сива риза, широк сив панталон и същото спортно сако. Същият одеколон.

Беззвездна нощ, забулено небе. Въздухът миришеше на влажна хартия.

Стигнах до Сънсет. Булевардът гъмжеше от захвърлени хартиени носни кърпи, мирис на кожени дрехи и заблуди, минаващи за надежда. На изток от Уестърн пейзажът се промени — тъмни сгради, сенчести ъгли. Всичко беше мрачно, мръсно и твърде тихо.

Шофирах машинално и бавно. В десет часа поех по Лирик и изкачих криволичещия път, на който сега нямаше коли.

Рондо Виста беше тиха като морга. Гаражът на Зина беше затворен и пред къщата ѝ бе спрял автомобил — розов „Тъндърбърд“, модел 1958 година, с бял гюрук, с избледняла боя и очукан.

Сигурно беше неин.

През прозореца се процеждаше същата оскъдна светлина. Дали Зина подготвяше подходяща атмосфера?

Паркирах фолксвагена и тръгнах към вратата. Пътеката беше тъмна, а изсъхналите увивни растения потрепваха от нощния ветреца. Изпитвайки необяснима тръпка от срещата, аз бръкнах под саксията и намерих ключа.

От къщата се чуваше музика.
Електрически китари, свирещи бавно.
Хубава, мечтателна музика.
Зина явно подготвяше обстановката.

Отключих вратата. Очаквах, че Зина ще бъде в спалнята на долния етаж и вероятно ще е закачила някаква остроумна бележка, насочваща ме към плюшените играчки.

Тя беше в хола.
Осветена от една-единствена слаба синя крушка.
Сценичен ефект.
Гола. Легнала на дивана.

Очите ѝ бяха широко отворени от нетърпение. Дребното ѝ бяло тяло със съвършени очертания изглеждаше перлено на бледата светлина. Зърната ѝ бяха розови и възбудени, твърде големи за малките гърди. Черните ѝ коси бяха разпилени. Краката бяха разтворени достатъчно, за да предложат гледка към изрусения триъгълник между бедрата. Едната ѝ ръка беше простряна на дивана, а другата положена на плоския, гладък стомах.

Долових мирис на миди, но в кухнята беше тъмно.
Нямаше встъпителна част. Как ли да се измъкна от това...
— Здравей — казах аз.

Тя не отговори. Нито помръдна.

Приближих се до нея и едва тогава видях примката около врата ѝ. Медна тел, впила се толкова дълбоко в нежната ѝ плът, че беше незабележима.

Широко отворени сини очи. Не блестяха прелъстително. Последната изненада.

Обърнах се да избягам и в същия миг две силни ръце ме сграбчиха отзад.

Ударът с коляно по гръбнака предизвика силна болка и накара краката ми да се огънат.

После усетих ръце на врата си. И отново болка — този път различна — и тилът ми експлодира.

57.

Шофьорът на Майло се казваше Ърнест Боудри — черен като въглен, трийсетинагодишен, хубав, невъзмутим, ревностен баптист, с четинести мустаци, които сякаш бяха подстригани с лазер, и врат с обиколка четирийсет и пет сантиметра.

Колата беше син форд без опознавателни знаци, паркиран в гаража на Западното районно управление. Двамата се приближиха до нея и Боудри отвори вратата на Майло, после седна зад волана.

Той управляваше умело колата. Шофирането беше едно от любимите му занимания. Като дете мечтаеше да стане професионален състезател, докато някой му каза, че сред тях няма чернокожи.

Полицейското радио беше включено, но Боудри не го слушаше. Изкара форда от гаража и се отправи към шосе 405.

— В центъра ли? — попита Майло.

— Да.

— За какво става дума?

Боудри не отговори. Дори да знаеше, той беше достатъчно умен, за да държи устата си затворена. Шосе 405 беше пълно с коли и фордът се придвижваше бавно.

Майло повтори въпроса си.

— Нямам представа, сър.

— За шефа Уикс ли работиш?

— Да.

— Е, толкова години съм в полицията, но сега за пръв път ме возят. Днес явно е щастливият ми ден.

— Така изглежда.

— Добре. Тогава ще се облегна назад и ще се наслаждавам на пътуването.

Стърджис протегна крака и затвори очи.

— По дяволите. Господи — възкликна след малко той.

Боудри погледна вдясно и видя, че Майло се превива.

— О, боже, не мога да...

Стърджис изохка и сложи едната си ръка на гърдите, а с другата се опита да разхлаби вратовръзката.

— Какво има? — попита шофьорът.

— Стомахът... гърдният кош... Вероятно са само газове... От онази помия, която ядох на обяд... Ох, пак се започва... Господи, колко боли...

Майло отново се преви, сякаш нещо го прониза. Държеше се за лявата страна на гърдите. Разхлаби връзката си и едно от копчетата на ризата му се скъса и изтрака в таблото.

— Добре ли сте?

— Да... Карай към Паркър Сентър... Може би там имат... Знаем ли. Ох, по дяволите!

Дългите му крака се сковаха. Стърджис затвори очи. Лицето му беше сивкавобяло и изкривено от болка.

— По-рано ставало ли ви е така? — попита Боудри, опитвайки се да запази самообладание.

Майло силно изохка.

— Сър, имали ли сте...

— Ох! Господи... Закарай ме... Ох! Ах!

Стърджис изопна гръб, прехапа устни и започна да диша учестено.

— Ще ви закарам в болница — каза Боудри.

— Не, само до...

— Нямам избор, сър... Коя е най-близката болница? А, да, „Сийдър“. Дръжте се.

— Не, не. Нищо ми няма... Ох!

Боудри премина в крайната лява лента и настъпи газта. С дясната ръка взе микрофона, за да докладва спешен случай.

От кабинета на заместник-шефа Уикс не отговори никой. Разбира се, те му бяха казали да заведе Стърджис право в заседателната зала на петия етаж. Щяло да има съвещание на най-добрите детективи. Боудри нямаше представа какъв е вътрешният номер на залата. Дали да не се свърже с централата на Паркър Сентър? Не, те бяха дали ясно да се разбере, че съвещанието е секретно. Това означаваше, че му се доверяват за нещо повече от шофирането и вероятно го очакват поголеми и хубави перспективи...

През това време Майло стенеше и пъшкеше така, сякаш всеки момент щеше да умре. Беше пълен. Вероятно не правеше гимнастика и се тъпчеше с всякакви боклуци. Този път късметът изневери на Ърнест Боудри. Години наред той бе живял спокойно. Отглеждаше децата си и вършеше работата си без засечка. Долорес беше щастлива, че някой смахнат не го бе застрелял. Чичо му също бе започнал като шофьор и беше станал сержант въпреки расизма в управлението. И чичо му, и роднините казваха, че умен млад човек като Боудри ще се издигне още по-високо.

Но може би шофирането беше точно обратното — лош късмет и проклятие. Искаше му се сърдечният пристъп на Стърджис да спре, да се окаже, че са само газове и детективът отново да започне да диша нормално...

Мълчание. О, не...

— Добре ли сте?

Майло не отговори. Но още дишаше. Боудри виждаше, че гърдите му се надигат.

— Всичко е наред — успокой го той. — Ще се погрижим за теб. Вече пристигнахме.

Лицето на Стърджис отново се изкриви от болка. Беше се изпънал на седалката и се свличаше надолу.

До „Сийдър“ оставаха няколко километра.

Не умирай тук, човече. Нека поне да стигнем дотам.

Стърджис се умълча, но изглеждаше по-зле. Дишаше ли още? Да му направи ли изкуствено дишане? Не, разбира се, не. В болницата имаше толкова много лекари...

— Пристигнахме. Дръж се, човече — каза Боудри и спря на паркинга.

Остави двигателя на колата да работи, хукна към рецепцията и изкрещя на сънливия служител, че полицаи се нуждае от помощ.

„Сийдър“ беше пълна с болни възрастни хора и пострадали от инциденти. Преди служителят да отговори, Боудри се завтече покрай тях и сграбчи първите хора в бели престилки, които видя — медицинска сестра и лекарка — и тримата се завтекоха към форда.

— Къде е? — попита червенокосата лекарка, която не изглеждаше на повече от шестнайсет години, но на табелката на ревера й пишеше „С. Голдин, интернист“.

— Тук — отговори Боудри и отвори вратата на колата.

Вътре нямаше никого.

Първата му мисъл бе, че Стърджис е получил нов пристъп, отворил е някак вратата, паднал е и е изпъзлял някъде да умре... Той обиколи форда и надникна отдолу.

— Къде е? — повтори лекарката. Изражението ѝ вече беше скептично.

Двете с медицинската сестра се вторачиха в Боудри.

Питаха се какво му има.

Той хукна из паркинга, огледа всяко превозно средство и провери отдолу, като изцапа униформата си, а ризата му се намокри от пот.

Върна се и Голдин отново попита:

— Къде е човекът? Какво става тук?

Боудри дишаше тежко. Гърдите го заболяха.

Запази хладнокръвие, не показвай паника.

— Уместен въпрос — каза той.

Толкова за съветите на семейството. Шофирането наистина беше лош късмет.

58.

Наскоро пенсиониралият се капитан от полицията Юджин Брукър, който бе напълнял с петнайсет килограма и страдаше от лека форма на диабет, без да е зависим от инсулина, вървеше нагоре по хълма.

Старецът и планината. Каква картинка! Когато дъщерите му го питаха как е със здравето, той винаги отговаряше: „Чувствам се като момче“.

Но тази вечер сложи край на лъжата му.

Изненадващото обаждане на Дани, който говореше два пъти по-бързо от обикновено, бе завършило с думите: „Вероятно няма да е нищо особено. Направи каквото можеш, Джийн, но не се излагай на опасност“.

Дани бе вмъкнал телефон в тоалетната на консулството. Защо неговите хора постъпваха така с Дани?

Джийн бавно крачеше по Лирик, криейки се в сенките. Бе оставил колата си долу, на Аполо, и бе взел единствените две оръжия, които му бяха под ръка — стар служебен револвер и деветмилиметров пистолет. По навик почистваше и смазваше револвера, а пистолета държеше в нощното си шкафче. Нямахме пушка, защото и трите вече бяха опаковани в багажа и бяха за пъдпъдъци, не за хора. Имаше и още една причина — пушките биеха на очи.

Нагоре, нагоре, нагоре... Той положи усилия да диша бавно. Откога не беше вършил истинска полицейска работа? Не искаше дори да мисли за това.

Джийн не беше във форма, но гимнастиката беше опасна за диабета.

Той се катереше по склона, стъпвайки безшумно със старите си маратонки „Найк“.

Бе запомнил адреса на Рондо Виста.

Не трябваше да бърза, защото нямаше да направи нищо, ако получи инфаркт.

Пък и едва ли имаше причина да бърза. Дани бе казал, че вероятно нощта ще мине спокойно. Само предпазна мярка заради безопасността на психолога.

Дани нямаше време да му разкаже подробности. Най-важното беше, че ченге на име Бейкър, когото Джийн не познаваше, може би е престъпник, затова да внимава с него. Бейкър карал сааб с гюрук.

Ченге, виновно за всички онези кръвопролития? Освен това Джийн знаеше, че някакво смахнато момиче също участва в играта и психологът беше под прикритие на среща с нея. Но защо бяха избрали психолог за примамка?

Как се бяха досетили Дани и Стърджис за всичко това?

Утре Джийн щеше да разбере. Тази вечер задачата му беше да наблюдава къщата. Ако му се стореше, че има някаква заплаха за психолога, той трябваше да измисли нещо, за да отвлече вниманието на нападателите.

Дори да направи повече, ако се наложеше.

Джийн стигна до Рондо Виста почти останал без дъх. Искаше да се изкашля, но улицата беше толкова тиха, че звукът щеше да се чуе надалеч.

Преди да излезе, Джийн изяде един портокал, за да поддържа нивото на кръвната захар. Може би трябваше да ходи по-често на изследвания, но не обичаше да го бодат с иглата.

Докато стоеше там и търсеше къщата, той усети, че ушите му пулсират. Сякаш кръвното му налягане се повишаваше. Люан почина от инфаркт... Не, глупаво беше да мисли за това... Господи, колко тихо беше тук.

И тъмно. Можеше да те убият и никой да не забележи чак до сутринта... Ето я къщата. Малка, бяла, с тъмни дъски — сиви или сини.

Джийн огледа разположението и спрелите наоколо коли — фолксвагенът „Карман Джиа“, който Дани бе дал на психолога и стар розов тъндърбърд — вероятно на момичето.

Нищо друго, освен няколкото коли, покрай които бе минал, докато изкачваше хълма. Два малки автомобила и едно бяло порше 928. Поршетата и къщите на хълмовете вървяха заедно. Това беше стилът на живот в стария Лос Анджелис, който Джийн така и не вкуси...

Дани му бе казал да търси три неща — микробус „Шевролет“, по всяка вероятност в гаража, сааба на Бейкър и мерцедес, собственост на някакъв друг психолог на име Лейман.

Каква беше цялата тази история, по дяволите?

Джийн внимателно огледа улицата. Нямахше такива коли. Може би бяха в гаража.

Ако още служеше в полицията, той щеше да запише данните на всяко превозно средство в радиус един километър, но сега...

Пенсия.

Джийн осъзна, че диша равномерно и се чувства добре. Пулсирането в ушите, изпотяването и другите предупредителни признаци на предстоящ хипогликемичен шок бяха преминали.

Револверът беше в кобура под мишницата му, а деветмилиметровият пистолет — затъкнат в колана на гърба.

Това беше хубаво. Изпращане, преди да умре от бавна смърт в Аризона.

Джийн се скри зад едно дърво и наблюдава още десет минути, после реши да огледа къщата по-отблизо.

Между дома на смахнатото момиче и съседите ѝ на юг имаше тясна пътечка. От другата страна на каньона светеха още къщи.

Доколкото Джийн виждаше, склонът се спускаше стръмно надолу и вероятно задният двор беше малък.

Дани бе казал, че вероятно Стърджис ще бъде там. Но неизвестно защо Джийн имаше чувството, че детективът няма да дойде.

В гласа на израелеца се долавяше студен, сдържан гняв — нещо необичайно за него...

Стърджис. Джийн не го познаваше. Беше го виждал само от разстояние и детективът не изглеждаше в по-добра форма от самия него. Обикновено човек си мисли, че полицаите са обсебени от телата си. Люан веднъж каза, че ченгетата са най-готините мъже, вероятно защото прекарват много време в гимнастическия салон...

Мислите му изведнъж секнаха. Дали бе чул нещо?

Шумолене?

Не, навсякъде цареше тишина. И нищо около къщата не се беше променило.

Джийн отново я огледа. Отпред нямаше много прозорци, а целият приземен етаж беше под нивото на улицата. Вероятно отзад имаше повече прозорци — заради гледката. Но как да отиде там? Имаше ли пътечка? Трябваше да е човек като Стърджис, за да намери удобна позиция.

Стига лениво любопитство. Идеята беше да стои там. Имаше съвсем малък шанс старите му кокали да усетят раздвижване.

Ако беше жива, Люан щеше да каже нещо от сорта на: „Какви ги вършиш? Не можеш ли да се справиш с критическата възраст по някакъв друг начин, скъпи!“.

Онази нощ, когато я намери на пода в кухнята... Престани. Дори не си помисляй за името ѝ и не си представяй лицето ѝ.

Господи, колко му липсваше.

Джийн реши да мине покрай къщата и да огледа северния край на двора.

Направи една крачка и нещо се опря в гърба му. Някакъв глас прошепна:

— Не мърдай. Дори не мигай. Горے ръцете. Бавно. Зад главата.

Някой го хвана за рамото и го обърна.

По дяволите, помисли Джийн и веднага съчини план — ще прецени противника, ще намери начин да го свари неподготвен и ще го удари...

Човекът беше Стърджис. Изглеждаше бесен. Очите му бяха зелени и ярко блестяха в мрака. Излъчваше напрежение.

Двамата се вторачиха един в друг. От ризата на Майло липсваше копче. На трийсетина сантиметра от носа на Джийн имаше нещо черно — вероятно австрийски пистолет „Глок“.

— Хей — прошепна Джийн. — Вече съм цивилен, но все пак рангът не се ли брой за нещо?

Стърджис продължи да се оглежда.

— Може ли да спусна ръце, детектив?

Майло отмести глока.

— Какво правиш тук, капитане?

Джийн му разказа за обаждането на Даниел. Стърджис не изглеждаше изненадан, само още по-ядосан.

Бяха се опитали да спрат и него, но той успя да се измъкне.

— Наистина ли те хванаха израелците?

Стърджис оголи зъби — нещо като усмивка от филмите на ужасите — и Джийн се зарадва, че насреща му все пак стои ченге.

После прозрението го осени.

— Главното управление? — попита той.

Стърджис не отговори.

— По дяволите... И ти избяга?

— Да, като Худини.

— И сега здравата си загазил.

Майло сви рамене.

— Така животът е по-интересен — каза той и заведе Джийн зад дървото.

— Откога си тук? — попита Джийн.

— Дойдох преди теб.

— Къде си паркирал?

— Поршето.

Не познах, че поршето не е на някого от хълма, помисли Джийн. Толкова за умението ми да отгатвам. Добре че ме пенсионираха.

— Ти и Даниел сте имали план — каза той. — Смяташ ли да се промъкнеш зад къщата?

Стърджис не отговори.

Каква картинка! Джийн беше на това тъмно и тихо място с един хомосексуалист, а това изобщо не го притесняваше. Преди години...

— Даниел трябваше да бъде там с микрофон и касетофон — рече Майло. — Ще отида, но ако пердетата са спуснати, няма да видя нищо. Тази работа никак не ми харесва, но доктор Деллауер вече е в къщата.

— Даниел каза, че вероятно няма да стане нищо особено.

— Да се надяваме. Доктор Деллауер сам предложи да бъде стръв.

— Отдаден е на работата си, а?

— Бедно ти е въображението.

— Знаеш ли, работих по един случай с Шарави. Сериен убиец, преди да започнат да ги наричат така. Не познавам по-добър детектив.

Стърджис продължаваше. Гневните му очи бяха нащрек. Сякаш чуваше неща, които слухът на Джийн не долавяше.

— Е, сега, след като съм тук, поне имаш подкрепление — каза Джийн. — Хайде да уговорим някакви сигнали.

— Трябваше да използваме клетъчни телефони, но и това пропадна. Всичките ми неща останаха вкъщи, като ме хванаха в участъка.

— Освен пистолета.

— Да. Беше в кобура в крачола на панталона ми. Шофьорът не ме претърси. Опитаха се да изглежда като спешно повикване в главното управление по някакъв приятен повод.

— Шофьор. Трябва да се притесняваш, когато те возят.

Стърджис се засмя. Беше много симпатичен. Човек никога не би предположил, че е хомосексуалист.

— Добре, да уговорим сигнали — каза той.

Майло дълго мисли, преди да предложи нещо. Джийн се въздържа, защото Стърджис още беше на активна служба и знаеше повече подробности от него.

— Какво ще кажеш за следното — ти стоиш тук и наблюдаваш колите...

— Сааб с гюрук, микробус „Шевролет“ и мерцедес.

— Добре. Две от тях може да са в гаража, макар че днес идвах тук няколко пъти и не ги видях да влизат, нито да излизат оттам. Ще отида зад къщата и на всеки половин час ще се показвам на пътеката между сградите и ще вдигам ръка, за да ти съобщя, че всичко е наред. Ще ме видиш, защото има светлина от къщите в далечината. Ще вдигна ръка само за секунда, затова трябва да сверим часовниците си. Ако не се покаже, изчакай още пет минути, после ела да провериш какво става. Ако не ме видиш веднага, измисли нещо да отвлечеш вниманието им.

— Да потропам на вратата? Доставка на пица? Или на китайска храна?

Вместо да отговори, Стърджис се огледа още веднъж, макар че Джийн не разбираше защо.

— Да, добре. Каквото измислиш — рече Майло. — И така, да поиграем на шпиони от филмите и да сверим проклетите си часовници.

Двамата свалиха часовниците си. Джийн присвиваше очи, за да види по-добре циферблата, когато някакво неочаквано движение го накара да загуби равновесие. Той има време да види как облечена в

черна ръкавица ръка се стовари върху глока на Стърджис, избивайки го от пръстите му.

Майло падна някъде в мрака. Някой сграбчи Джийн, изви ръце зад гърба му и ги окова в белезници. Същото направиха и със Стърджис. После завързаха устата им с черна кожа.

От сенките изскочиха облечени в черно хора.

Къде ли се бяха скрили...

Най-малко трима от тях бяха въоръжени с картечни пистолети. Джийн ги бе виждал само по време на арест на бандити и никога не бе стрелял с тях, защото, за разлика от други ченгета не си падаше по оръжията.

Мъжете помъкнаха Стърджис нанякъде, а Джийн усети, че го влачат в противоположната посока.

Проклетата безизходица! И сега може би щеше да умре от нещо друго, а не от шибания диабет.

Постъпи адски глупаво. Никога не подценявай противника. А ченге като Бейкър е сериозен противник. Но все пак и Джийн, и Стърджис бяха професионалисти. Как можаха да...

Ръцете, които го държаха, го насочиха надолу по хълма.

— Ш-шт — прошепна един глас в ухото му и Джийн си представи укорителното лице на Люан.

„Да, мила. Провалих се. Скоро ще дойда при теб.“

59.

Клепачите ми се затвориха тежко — досущ метални капаци. В устата си усещах вкус на метал. Беше ми трудно да дишам. Всяко поемане на дъх пронизваше ребрата ми, а болката в главата беше като яркочервено-оранжева експлозия.

Бях зашеметен, но не изгубих съзнание. Опитах се да отворя очи. Клепачите ми бяха натежали. Усетих, че някой ме вдига за китките и глезените. Това означаваше, че са най-малко двама. Слизахме по стълби. Вероятно надолу към спалнята.

Сложиха ме на нещо.

Парфюмът на Зина. Леглото на Зина.

Почувствах тежест на китките, глезените и корема. Сякаш върху мен седеше голямо куче.

Изщракване на закопчалки. Не можех да се движа.

Усещах пареща и пронизваща болка в тила, все едно някаква ларва с остри зъби разсичаше черепа ми и гризейки, искаше да излезе...

Студено убождане. Инжекция.

Отново се опитах да отворя очи. Видях сребриста светлина, после клепачите ми пак се спуснаха.

Но всичко беше наред, защото Майло и Даниел знаеха какво става. Даниел подслушваше.

После се запитах защо не бях чул никакъв звук, откакто влязох в къщата и казах здравей на Зина.

Дали Майло и Даниел мислеха, че тя ме люби спонтанно и тихо?

Или не чуваха какво става? Повреда в апаратурата. Случваха се такива неща. Падаха дори космически совалки.

Дали пък не чакаха сигнал от мен?

Не можех да движа устни.

Почивай, успокой се и възвърни силите си.

Планът беше да дръпна пердетата на хола. Дали фактът, че не го бях сторил ги бе разтревожил?

Къде бяха Майло и Даниел?
Трябваше да кажа нещо за параболичния микрофон.
Беше ми адски трудно да дишам. И изведнъж пред очите ми
отново падна мрак.

Свестих се. Нямах представа колко време съм бил в безсъзнание.
Очите ми се отвориха широко и зениците ме заболяха, докато свиквах
с ярката светлина в спалнята.

Видях само тавана — бял и осеян със светли петна.

Светлината идваше от евтина пластмасова лампа.

Надигнах глава, за да видя какво ме притиска надолу. Кожени
ремъци. Широки, кафяви, болнични ремъци като в психиатрията.

Проблясъци на цветове вляво. Опитах се да видя по-добре.
Вратът ми вибрираше от болка, която пронизваше и гръбнака ми,
сякаш ме разрязваха с нож.

Кажи *нещо* за проклетия микрофон.

Езикът ми бе омекнал и станал безполезен.

Напрегнах се още малко, за да видя какво представлява цветът
вляво.

Очи. Бели очи с безизразни черни ириси.

Мъртви очи. Стъклени.

Плюшени играчки. Цял куп. Зад тях — завеса.

Мечета. Грамадна панда с поклащаща се глава. Герои от филмите
на Дисни. Кит убиец...

Колекцията на Зина... Онзи изненадан поглед. Бях помислил, че
е отворила широко очи от сексуална възбуда...

Жицата около врата й, изцапана със засъхнала кръв, на
милиметри от обезглавяване.

Размърдах се и ремъците стегнаха гърдите, ръцете и пищялите
ми.

Но дишах по-леко.

— Добре — казах аз.

Дали беше достатъчно силно за микрофона?

Опитах да се отпусна. Да се стегна. Да събера енергия да говоря.

Докато се мъчех да произнеса друга едносрична дума, едно лице
засенчи светлината.

Пръсти докоснаха левия ми клепач, вдигнаха го и го пуснаха. Нещо четинесто погъделичка носа ми. Лицето беше толкова близо, че не можех да фокусирам погледа си върху него.

Пепеляворуса брада.

Дъх на ферментирала храна. Червеникава кожа. Снежинки пърхот.

Насреща ми дишаше обрасла с косми уста — гореща и противна. Пъпка в гънката между ноздрата и бузата.

После главата се отдалечи и аз видях Уилсън Тени, отново облечен във ватена блуза — този път зелена и с надпис ФЕСТИВАЛ НА ИЗКУСТВАТА В ИЛИНОЙС.

— Той се събуди.

— Бързо се съвзе — чу се друг глас.

— Трябва да е в добра форма. Това е ползата от добродетелния живот — рече Тени.

Сетне лицето му се премести вдясно и изчезна. Появи се друго — гладко избръснато, червендалесто и загоряло от слънцето.

Уесли Бейкър скръсти ръце на гърдите си и се вторачи в мен с лек интерес. Стъклата на очилата му блестяха. Беше с розова риза — закопчана догоре и безупречно чиста. Ръкавите му бяха навити до лактите на ръцете с бронзов загар.

В дясната си ръка държеше малка спринцовка, пълна с нещо прозрачно.

— Калиев хлорид? — попитах аз заради микрофона, но от устата ми излязоха нечленоразделни звуци.

— Говорът ще се възвърне след няколко минути — каза Бейкър. — Дай малко време на централната си нервна система да се съвземе.

Тени се изсмя грубо някъде зад мен.

— Калиев хлорид — повторих аз. Мисля, че този път думите се чува по-ясно.

— Не искаш да се отпуснеш, а? — рече Бейкър. — Явно умееш да се съпротивляваш. При това си и умен, доколкото разбирам. Жалко, че нямахме възможност да говорим за сериозни неща.

Може би ще го сторим сега, помислих аз.

Опитах се да го кажа. Резултатът беше поредица от звуци, подобни на цвъртене на мишка. Къде бяха Даниел и Майло?

Правеха запис. За доказателство. Но... те никога не биха ме изоставили.

— Погледни колко кротък изглежда, Уили — каза Бейкър. — Създадохме истински шедьовър.

Тени застана до него. Той изглеждаше ядосан, но Бейкър се усмихваше.

— Зина... беше сложена... много артистично — рекох аз. Думите бяха почти съвършено ясни. — Като „Голата маха“ на Гоя.

— Истински ценител на изкуството — отбеляза Бейкър.

— В идеална поза...

— Целият ѝ живот беше поза — каза Тени.

— Защо я убихте? — Добре. Езикът ми се бе свил до нормалния размер.

Тени се намръщи и погледна Бейкър, който потърка брадичката си и се наведе над мен.

— А защо да не я убием?

— Тя беше... вярваща.

Той вдигна пръст, за да ми направи знак да мълча. Като учител. Майло бе казал, че Бейкър обича да изнася лекции. Трябваше да го накарам да продължи да говори, за да запишат всичко на касетофона.

— Тя беше влагалище — каза той. — Контейнер с крайници.

Тени се изсмя.

— Зина възбуждаше тази тленна змия с чукане — рече той и докосна ципа на панталона си.

Изражението на Бейкър беше като на отегчен, но търпелив родител.

— Ужасни думи, Уили — каза той, после ми се усмихна. — Това може да смачка самочувствието ти, но Зина изобщо не подбираше. Кажи му какъв беше девиза ѝ, Уили.

— Няма лош пенис.

— Тя беше стръв — казах аз. — За Понсико, за мен... И може би за други.

— Стръв — повтори Бейкър. — Ловил ли си риба?

— Не.

— Чудесно занимание. Чист въздух, бистри води. Залагаш стръвта. За съжаление дори най-добрата стръв омеква след дълга употреба.

— Малкълм Понсико — рекох аз. — Загубил е ентузиазма си...

— Липсваше му всеотдайност — прекъсна ме Тени. — Немощна пъстърва, така да се каже. Скоро стана ясно, че смърди.

— Уили — смъмри го Бейкър. — И доктор Деллауер ще ти каже, че настойчивата и неподходяща игра на думи е симптом на раздразнителност. Нали?

— Да.

Думата прозвуча съвършено. Поне за моите уши. Главата ми се проясни.

— По-добре ли се чувстваш? — попита Бейкър, сякаш разбра това.

Той размаха спринцовката, после чух издрънчаване на метал, когато я сложи някъде. Кожените ремъци спираха кръвообращението и тялото ми сякаш се отделяше от мен. Или това усещане се дължеше на опиата.

— С какви случаи се занимаваш? — попита ме Тени. — Депресия или мания?

— Мания — отговорих аз. — И хипомания.

— Хм. — Той поглади брадичката си. — Моята специалност пък е да слагам подкожни инжекции. Вероятно защото имам способността да влизам под кожата на хората.

Той се изсмя. Бейкър се усмихна.

— Може би затова съм раздразнителен. И настроенията ми се менят в зависимост от рибата, за която съм заложил стръв.

— Колко остроумно — отбелязах аз.

Тени се изчерви и аз си представих Реймънд Ортис с окървавените обувки.

— На твое място не бих го дразнил — майчински рече Бейкър. — Той не реагира добре на дразненето.

— С какво го е подразнил Реймънд Ортис?

Тени оголи жълтите си зъби. Бейкър се обърна с гръб към мен.

— Искаш ли да му кажем, Уили?

— Защо да си правим труда? — отвърна Тени. — Не изпитвам необходимост да пречиствам душата си. Да успокоявам съвестта си, изповядвайки какво сторих на онази глупава малка скарида. Везните на правосъдието са балансирани. Няма бисери на мъдростта. Предпочитам да си затворя устата като риба.

Изведнъж брадата му застрашително надвисна над мен и ръката му се вкопчи във врата ми.

— Добре — каза той, разпръсквайки слюнка. — Щом настояваш. Противният малък дегенерат съсипа качеството на живота ми. Как ли? Като цапаше банята. Неизбежно. Неумолимо. Всеки път, когато я използваше, той я мърсеше. Разбираш ли?

Тени ме стисна по-силно и Бейкър каза:

— Уили.

Отново ми причерня пред очите и сега вече разбрах, че нещо не е наред. Майло никога не би допуснал нещата да стигнат дотук. Пръстите на Тени отслабиха хватката си. Очите му бяха влажни и кървясали.

— Глупавият дребосък с объркана ДНК не знаеше как да използва тоалетната хартия. Той и всички онези сакати, ненормални недоразвити копелета — продължи Тени, после се обърна към Бейкър. — Метафората не е ли идеална за онова, което не е наред с обществото, сержант? Те серат върху нас, а ние почистваме.

— Значи си го убил в банята? — рекох аз.

— Къде другаде?

— А окървавените обувки...

— Само се замисли какво правеше той с моите обувки! Писна ми да стъпвам в мръсотията! Не ми плащаха за това.

Пръстите му отново докоснаха врата ми, после Тени рязко се дръпна и се отдалечи. Чух стъпки и отваряне и затваряне на врата.

Останах сам с Бейкър.

— Вратът ме боли — казах аз, подхвърляйки поредната реплика за микрофона, но надеждата ми гаснеше. — Не може ли да разхлабиш ремъците?

Той поклати глава. Спринцовката пак беше в ръката му.

— Калиев хлорид — повторих аз. — Също като с Понсико.

Бейкър не отговори.

— Обувките на Реймънд — продължих аз. — Няма нищо случайно, за всичко има причина. Убийството на Айрит е направено така, че да изглежда като сексуално престъпление. Майка й те е мислила за сексуален агресор, затова отмъщението е трябвало да има сексуален нюанс. Но ти си искал да се отличаващ от останалите перверзни типове. Ти и Нолан. Той си е паднал по малки момичета.

Бейкър отново ми показа гърба си.

— Двамата ли убихте Айрит? Защото мисля, че си споделял предпочитанията на Нолан. Малки момичета. Смугли. Като Латвия. Сам ли я очисти, или с помощта на Тени? Или с някой друг, когото нямам удоволствието да познавам?

Той не помръдна.

— Като например Понсико. Нолан не е имал желание да го направи. Нещо по-важно, имал е остатъци от съвест. Изпратил си го при Лейман, но това не е помогнало. Как му попречи да не те издаде?

Нямаше отговор.

— Сестрата. Казал си му какво ще сториш с нея, ако той посегне на някой друг, освен на себе си. И ако Нолан не се беше самоубил, ти щеше да се погрижиш за него, нали?

Лявото му рамо трепна.

— Смятай го за евтаназия. Той страдаше от неизлечимо заболяване.

— Какво?

— Злокачествени угризения на съвестта — ухили се той. — Сега ще трябва да видим сметката и на сестрата. Защото може да си й казал нещо.

— Не съм.

— Кой друг знае, освен Стърджис?

— Никой.

— Добре. Ще се погрижим за това... Винаги съм харесвал Северна Каролина. Страната на конете. Преди години отглеждах чистокръвни породи.

— Защо ли не съм изненадан?

Бейкър се обърна и се усмихна.

— Конете са изключително силни. И как само ритат.

— Колкото повече убийства, толкова по-забавно.

— Имаш право.

— Тогава идеологията... евгениката няма нищо общо с това, така ли?

Той поклати глава.

— Махни онова, което смяташ за мотиви и мотивация, Алекс, и ще остане тъжната истина — всички ние вършим определени неща, само защото ги умеем.

— Убил си хора, за да докажеш, че можеш да се измък...

— Не да докажа, а защото *можеш*. Все едно да си бъркаш в носа, когато мислиш, че никой не те гледа. Колко мравки си стъпкал през живота си? Милиони? Десетки милиони? Колко време си прекарал, съжалявайки за факта, че си извършил геноцид на мравки?

— Мравките и хората...

— Всичко е тъкан, органична материя — миш-маш от въглерод. Било е толкова просто, докато един ден се появяваме ние, висшите маймуни, и усложняваме нещата със суеверието си. Махни господ от равенството и остава материята — пикантна и апетитна като най-изискания сос. Всичко е тъкан. Преходно. Това обаче не означава, че не си измислям оправдания. Всеки го прави. За теб това са мравките. Вероятно би пощадил и змия. Някой друг не би го сторил. Трети теглят чертата при гръбначните, бозайниците с козина — какъвто там е критерият им кое животно е мило, симпатично или свещено. Не можеш да го разбереш, освен ако не си пътувал и не си се запознал с различните начини на мислене. В Банкок — красив, морално разложен и много страшен град — срещнах един човек, майстор готвач, с китайски касапски сатър. Работеше в луксозен хотел, приготвяше банкети за туристи и политици, но преди това е имал собствен ресторант в района на пристанището, където не ходят туристи. Силата му беше в рязането — с невероятна скорост. Няколко пъти пушихме опиум заедно и аз постепенно спечелих доверието му. Каза ми, че още от дете се е научил да борави с ножове. От трийсет години реже най-различни неща — морски охлюви, скакалци, скарриди, жаби, змии, говеда, агнета, маймуни. Знаеш каква е кулминационната точка. Всичко се разцепва под ножа.

— Тогава защо си правиш труда да набелязваш мишени? — попитах аз. — Щом това е игра, защо не нанасяш ударите произволно?

— Подобряването на състоянието изисква време.

— Войниците се нуждаят от логична причина.

— Войниците — насмешливо повтори той.

— И ти си им предложил низша тъкан. Мравки.

— Нищо не съм предлагал на никого. Глухотата е по-низша от слуха, забавеното умствено развитие — по-низше от интелекта, неспособността да си избършеш задника — по-низша от изучаването

на философия. В почистването на дома има истинска ценностна система.

— Нова утопия — казах аз, опитвайки се да говоря ясно и спокойно. *Слушаше* ли някой? — Оцеляване на най-годните.

Бейкър отново поклати глава.

— Спести ми сантименталното си състрадание. Без най-годните *няма* оцеляване. Умствено изостаналите не откриват лекарства за различните болести. Болните от церебрален паралич не пилотират реактивни самолети. Има ли твърде много негодни, ние няма да живеем, а ще бъдем принудени да вегетираме и да ги търпим. Така както Уили е бил принуден да понася онази тоалетна.

Той махна очилата си и ги почисти с носна кърпа. Къщата беше тиха.

— Хубава смес — отбелязах аз. — Елитна философия и садистични развлечения.

— Развлеченията са приятно нещо. За какво друго ни остава да живеем на този свят?

Бейкър отново вдигна спринцовката. Не идваше помощ. Само можех да се опитам да спечеля още време.

— Мелвин Майърс — рекох аз. — Слепец, който иска да води нормален живот. Какъв беше грехът му? Научил е нещо за Лейман, докато си играел с компютрите? Злоупотреби? Отклоняване на големи суми за Нова утопия?

Той се усмихна широко.

— Ах, каква ирония. Пари, предназначени за малоценните, най-сетне използвани продуктивно. Майърс, онова място... Патетична история.

— Майърс е бил интелигентен.

— Все едно.

— Увредена тъкан.

— Разваленото месо може да се преработи, но остава негодно за консумация. Слепите не водят слепи, а тях ги водят като селскостопански животни.

Бейкър насочи спринцовката към тавана и изпръска част от течността. Някой пусна водата в тоалетната. Разнесоха се стъпки.

— Пфу, вече не искам мексиканска храна — чу се гласът на Тени.

Бейкър почука с пръст спринцовката.

Нямаше спасение.

Даниел, Майло... как можахте да ме изоставите?

Тялото ми започна да трепери.

— Не се надявай, че ще се измъкнеш... — започнах аз.

— Надеждата няма нищо общо с това — прекъсна ме Бейкър. — Онова, което знаеш, са само предположения. Нямах доказателства. Същото се отнася и за Стърджис. Играта трябва да свърши. Ето един истински тест дали си вярващ — има ли откъден живот? Ей сега ще разбереш. Или може би не.

Той се усмихна.

— А DVLL? „Дявол“ ли означава това? Вие сте новите дяволи?

Светлината от тавана се отрази в иглата, която заискря в бяло.

Бейкър сви устни. Ядоса се.

— Колко чужди езика говориш? — попита той.

— Малко испански. Учил съм и латински.

— Аз говоря единайсет.

— Нали си обиколил света.

— Пътуването обогатява.

— На какъв език са буквите DVLL?

— На немски. Няма равни на германците по отношение на принципите. Езикът им е жизнен. Няма и следа от безполезна галска апатичност.

Забележките на Зина за френския. Повтаряше като папагал думите на своя гуру.

Иглата се спусна надолу.

— Е, и какво означават буквите? — попитах аз.

Даниел, Майло... Границите на приятелството... Поредната заблуда...

Бейкър не отговори. Бе станал сериозен, почти тъжен.

— Калиев хлорид — опитах аз за трети път. — Волнонаемен екзекутор. Държавата поне предлага транквиланти.

— Държавата предлага и последна вечеря, молитва и превръзка за очите, защото е неискрена. Играта ѝ да се преструва на хуманна — каза Тени и силно се изсмя. — Държавата обикновено дезинфектира мястото на убождането с иглата. От какво предпазва осъдения на смърт? Държавата е задник.

— Не се притеснявай — обърна се към мен Бейкър. — Сърцето ти ще се пръсне. Няма да продължи дълго.

— Прах при прахта, въглерод при въглерода.

— Умно. Жалко, че нямахме възможност да прекараме заедно по-качествено време.

— Екзекуция — рекох аз. Едва сдържах вика, който се надигаше в гърлото ми. — Какво престъпление съм извършил?

— О, Алекс. Толкова съм разочарован от теб. Ти все още не разбираш нищо.

— Какво да разбирам?

Бейкър тъжно поклати глава.

— Няма престъпления. Има само грешки.

— Тогава защо си станал полицай?

— Защото полицейската работа предлага много възможности.

— Да се сдобиеш с власт.

— Не. Властта е за политиците. Полицията предлага избор. Възможности. Ред и безредие, престъпление и наказание. Игра по правилата на мошеник картоиграч.

— Кога да пасуваш и кога да теглиш карти — рекох аз. Стегни се, печели всяка секунда, не гледай иглата. Робин... — Кого да арестуваш, кого да пуснеш.

— Точно така. Развлечения.

— Кой да живее и кой да умре. Колко още човека си убил?

— Отдавна престанах да ги броя. Защото това няма значение. Най-важното, Алекс, е, че всичко има значение и същевременно нищо няма значение.

— Тогава защо си правиш труда да ме убиваш?

— Защото искам.

— Защото можеш.

Той се приближи до мен.

— Нито един от тях не липсва никому... Няма последици. Нищо не се промени. Осъзнах онова, което трябваше да знам преди години — усещането е всичко. Човек прекарва времето си по възможно най-трудния начин. Обичам да чистя.

— Метач — казах аз и когато той не отговори, добавих: — Елитът премахва боклука.

— Няма елит. Само онези с по-малко недостатъци. И Уили, и аз един ден ще станем храна за червеите като всички други.

— Но червеите ще поумнеят — ухили се Тени. — Ще се видим на партия шах в ада. Дъската е от теб.

— Усещането е всичко — казах аз на Бейкър.

Той пак остави спринцовката и разкопча ризата си.

Гърдите му бяха загорели от слънцето и неокосмени. Гротеска от опустошена плът.

Десетки белези. Някои тънки като конци, други — релефни и дълбоки.

Бейкър гордо ги показва, после закопча ризата си.

— Смятах се за бяло платно и реших да рисувам. Моля те, не ми говори за милост.

— Кажи ми поне какво е DVLL.

— О, това ли — презрително рече той. — Цитат от хер Шикелгрубер. Нескопосаните му акварели са посредствени, но е умеел да се изразява добре.

— „Моята борба“? — попитах аз.

Той се наведе над лицето ми. Сладникав дъх, измита със сапун и вода кожа. Как ли понасяше Тени?

— Die Vernichtung Lebensunwerten Leben. Живот, който не заслужава да се живее. Което, опасявам се, важи и за теб.

Тени хвана дясната ми ръка и я прикова към дюшека. О, Майло, този негодник има право — в крайна сметка нищо няма значение. И все пак, не беше честно.

Пръстите му потупаха извивката на ръката ми, за да изпъкне вената.

Бейкър вдигна спринцовката и каза:

— Приятен инфаркт.

Робин... Мамо... Недей да крещиш... Подготви се. Нервната ми система рухна. В главата ми задрънчаха звънчета...

Нищо.

Бейкър се изправи. Разтревожен.

Отново звън.

Звънецът на вратата.

— По дяволите — изруга Тени.

— Отида да видиш кой е, Уили. И внимавай.

Иглата изчезна от погледа ми и на нейно място се появи картечен пистолет.

Бейкър огледа стаята.

На външната врата пак се позвъни. Някой потропа. Сетне отново позвъни.

Чух, че Тени се качва по стълбите.

Гласове.

На Тени и още един — тънък.

Жена?

— Не — каза Тени. — Сбъркали сте...

Бейкър вдигна пистолета и се приближи до вратата.

Пак се чу женският глас. Ядосан.

— Казвам ви, че тук... — рече Тени.

После се разнесе приглушено мънкане, което можеше да означава само едно. Още стъпки, тичане. Бейкър насочи картечния пистолет към вратата.

Зад него се чу трясък от строшено стъкло. Пердетата се разтвориха и стреляйки, в стаята нахлуха няколко мъже.

Бейкър така и не ги видя. Розовата му риза се обагри в тъмночервено, а главата се разложи в червено-кафява мъгла.

Лицето му се покри с червено-бяла пихтия. Черепът се разпадна. Чертите изгубиха целостта си и се превърнаха в течност. Стопиха се. Досуц восьчна фигура.

Гръдният му кош експлодира и меките вътрешности изхвърчаха и плъснаха на стената.

Единият от стрелците изтича към мен. Млад, с остри черти на лицето и черна коса. Бях го виждал. Пазач от консулството. Зад него стоеше едър, пълен, белокоп мъж, облечен в морскосин анцуг. Много по-възрастен. Най-малко на шейсет. Той погледна тялото на Бейкър, после мен.

Младият мъж с лице на ястреб започна да развързва ремъците, но някой го блъсна настрана.

Майло. Разрошен, с влажни очи, изпотен и задъхан.

— Сър — рече младият мъж.

Ръката на Майло още беше на рамото му.

— Изчезвай! Върши си своята работа, а аз — моята.

Младият мъж се поколеба за секунда, сетне излезе.

Майло ме освободи.

— О, Алекс, какъв провал! Проклет идиотски провал! Толкова съжалявам. О, боже, едва не те изтървахме. Никога вече...

— Винаги си бил добър актьор — казах аз.

— Я млъквай! Затвори си устата и почивай. О, господи, толкова съжалявам. Никога вече няма да се оставя да ме убедиш!

— Ти си затваряй устата!

Той ме вдигна на ръце.

Пренесе ме покрай Бейкър, който лежеше в бульон от съсирена кръв. Бялата стая беше осеяна с частици мозък и кости. Трупът на Тени бе прострян до външната врата.

Майло дишаше тежко и учестено и аз му казах, че се чувствам достатъчно добре, за да вървя без неговата помощ.

— Дума да не става — заяви той.

— Нищо ми няма. Пусни ме на земята.

— Добре, но трябва бързо да се махаме оттук. Внимавай да не се спънеш в онова лайно.

Появи се някаква жена. Ниска и набита. Розово лице, месест нос.

Ирина Буджишин, собственичката на езиково училище „Хермес“. В ръката си държеше малък пистолет.

— Няма друг в къщата — каза тя с руския си акцент. — Изведете го оттук и повикайте метачите.

Зад нея се показа мъж, облечен в черно. Около трийсетте, но вече с плешиво теме и кестеняви мустаци и козя брадичка.

И той беше задъхан. Като всички останали.

— Имам кола — с пресипнал глас каза той. Не ме поздрави, макар че се познавахме.

Собственикът на сградата на училището на Ирина. Какво име бе използвал? Фил Лаурел. Като „Лаурел и Харди“.

У всеки има скрита заложба на комедиант.

60.

Качихме се в поршето на Рик.

— Добре ли си? — попита Майло.

— Нищо ми няма.

Бях облян в ледена пот и полагах усилия да не треперя.

Той направи бърз обратен завой и пое надолу по хълма.

— О, боже. Какъв... — започна Майло.

— Забрави за това — прекъснах го аз.

— И още как! Най-големият провал в живота ми. Не искам да го забравя... Как е възможно да съм такъв проклет глупак!

— Какво стана?

— Скроиха ми номер. Внезапна среща със заместник-шефа. Измамиха и Шарави. Неговите хора. Докато разбера... Мислех, че той е нагласил всичко това... Видя ли един възрастен чернокож?

— Капитан Брукър? Онзи, който взе досието и обувките на Реймънд?

— Шарави успял да му се обади от тоалетната на консулството... Човекът се оказа честен.

— Мислиш ли, че шефовете на Шарави ще го накажат?

Майло стигна до Аполо, свърна рязко и настъпи газта.

— Шефовете не обичат да се будалкат с тях... Ще те закарам у нас. Там ще се срещнем с Брукър. Ще се измием и ще се оправим.

— Как се измъкна?

— Престорих се, че получавам инфаркт. Уплаших до смърт лакея на главно управление. Бяха го изпратили да ме кара. Той отиде в „Сийдър“, хукна да търси помощ и аз офейках. Отбих се в източното крило на болницата, намерих Рик и взех поршето му.

Майло още дишаше тежко и лицето му беше бледо.

— Лорънс Оливие — рекох аз.

— Да, може да сменя професията си.

— Успокой се. Не искам да получиш истински инфаркт.

— Не се тревожи. Няма да умра в ръцете ти. Твърде много съм ядосан, за да пукна. Господи, Алекс, това беше най-мръсния номер, който са ми погаждали. Управлението ме изтегли от случая, но аз се провалих, че не го предугадох. Трябваше да се досетя, че Кармели слуша всяка дума. От самото начало знаех, че той урежда всичко.

— Ти предвиди, че израелците ще вземат нещата в свои ръце.

— Да, аз съм проклет пророк. Но глупав. Продължавах да мисля, че Шарави е наемник, когото са изхвърлили. А истината е, че той е като мен — шибана стръв... Голям провал. Напускам. Ще се заломя с нещо спокойно. Нали имам магистърска степен по английски език. Ще преподавам някъде. В начално училище. Но не в Лос Анджелис, където десетгодишни могат да те застрелят, а...

— Какво точно се случи?

— Какво ли? Ами, Брукър и аз бяхме на склона и играехме на шпиони, когато ни хванаха. Двама мъже и онази дребна рускиня. Сложиха ни белезници, преди да разберем какво става. Накрая успяхме да ги убедим, че не сме врагът и те ни освободиха. Заповядаха ни да се разкараме, защото операцията била тяхна. Отказахме, защото не им вярвахме, че ще те спасят. Заявихме, че ще осуетим плановете им, ако не участваме и ние. Блъфирахме, разбира се, защото знаех, че ако спорът продължи, ще се наложи да избягам. Искях да се уверя, че някой те наблюдава.

Той примига. Насълзени ли бяха очите му? Майло ги потърка и се изкашля.

— Съгласиха се да ни включат, но те трябвало да командват. Жената беше главната. Ирина. Съгласи се да участваме, ако „не създаваме проблеми“. Споразумяхме се Брукър, аз и един от тях — чернокосият — да влезем от задната страна на къщата, а тя и другият — отпред. Онзи шибаният собственик, имаше параболичен микрофон като на Шарави, но не работеше добре и докато го оправи, Бейкър беше готов да те... Адски съжалявам, Алекс. Когато те чух да казваш „калиев хлорид“, едва не... Настоях да влезем веднага, а той рече, че чакал сигнал от нея. Тогава го напсувах и той й сигнализира по пейджъра. Тя каза, че е пред вратата и да почакаме още секунда, но аз хукнах към прозореца. Чернокосият се опита да ме спре. Сбихме се и едва не го застрелях. Най-сетне Ирина и собственикът успяха да

проникнат в къщата и очистиха Тени. Ние се втурнахме към Бейкър. Убеден съм, че всички стреляхме в него... Каква бъркотия, Алекс.

Той вкопчи пръсти във волана и ме погледна.

— Но те са доволни. Всичко стана така, както го бяха планирали. И сега няма да има арести.

61.

По новините не съобщиха нищо, освен някаква измислена история за Уилсън Тени.

Некрологът на Уесли Бейкър, починал от инфаркт, бе отпечатан само в полицейския бюлетин.

Бейкър имаше право за едно — малко неща имаха последици.

Повече не видях Даниел.

— И Кармели е заминал — каза Майло. За една седмица ме посети пет пъти. Беше започнал да пие повече. Опитах се да изглеждам добре и го уверявах, че ми няма нищо. — Цялото семейство — той, съпругата и синът му. А сега, за яхтата на Бейкър. Ходих до яхтклуба и шефът на пристанището ми каза, че Бейкър продал яхтата на някакъв тип с акцент, който решил да я закара в Нюпорт.

От джобовете ми бяха изчезнали всички документи за самоличност на името на Андрю Дезмънд. Дрехите дадох на благотворителна организация.

— Как вървят нещата в управлението? — попитах аз.

— Още твърдят, че ме обичат.

Майло седеше на масата в кухнята и шумно ядеше сандвич с говеждо месо. С неподправен апетит.

Някои неща имаха значение.

— Какво мислиш, че е станало с Даниел?

— Иска ми се да вярвам, че не са го наказали, но... Опитах да се свържа с Брукър, но е заминал някъде... Даниел е добър полицай, Алекс. До последния момент правеше точно каквото искаха от него.

— Да идентифицира мишената.

— Даниел изпълняваше ролята на хрътка за тях. Също като мен. Надушва дирите и посочва. Използваха и двама ни да посочим пляката, после доведоха щурмовите кучета да я убият.

— Отмъщение — казах аз. — Кармели е чул всичко. Включително защо Бейкър е избрал Айрит. Разбрал е, че не става дума

за произволно безумие. Питам се какво ли въздействие му е оказало всичко това.

— Кой знае... Обзалагам се, че не е казал на съпругата си.

Усмихнах се.

— Защо се смееш?

— На изпълнението ти. Господин Инфаркт. Бягството на непокорното ченге.

Майло се потупа по гърдите и завъртя очи.

— Страхотен си — рекох аз. — Е, разкажи ми за повишението. И защо.

— Преместиха ме от Западен Лос Анджелис. Дават ми един от онези малки самостоятелни общински центрове по престъпността, които създават из целия град. Титлата е „детектив по тежки престъпления“. Престрелки и други гадости навсякъде в града. Обещаха ми, че няма да се занимавам с бюрокрация и ще имам пълната подкрепа на управлението.

— Звучи добре.

Той потърка лице.

— Аз не се заблуждавам, Алекс. Те не ме искат в никой участък. И знам много добре, че това има две страни — или ще е най-доброто, което ми се е случвало досега, или ще ме изолират. Ако е второто, ще се оправя някак. Увеличиха и заплатата ми и обещаха, че до една година ще стана лейтенант.

— И все пак, звучи добре. А сега кажи защо.

— Официалната причина е, че отдавна се готвели да го направят. Срещата със заместник-шефа била заради това. Хората по върховете казали добра дума за мен. Заради високо ниво на разкриваемост на престъпленията.

— Кармели. Не е искал да се изпречваш на пътя му.

— Кармели и главното управление. Истинската причина е, че трябва да ми затворят устата. Защото Кармели им е разказал за Бейкър и за Нова утопия и какво е смятал да направи, а те не са му попречили.

— Общи интереси. Последното, от което се е нуждаела полицията в Лос Анджелис, е било ченге психопат и убиец.

— Чиста работа, Алекс. Не мога да кажа, че и аз предпочитам да се срещна с Бейкър в съда.

— А историята, че са щели да арестуват Тени за убийството на Реймънд, Ортис и Латвиния и за смъртта му по време на престрелка с полицията, успокоява до известна степен семействата на жертвите. Жалко, че тялото на Реймънд никога няма да бъде намерено.

— Казали са на родителите му, че Тени го е изгорил. Бил направил самопризнания, преди да посегне към пистолета си.

— Удобно — отбелязах аз.

Майло се намръщи, извади нещо от джоба си и го сложи на масата.

Две изрезки.

От сутрешния вестник.

Всъщност два вестника с една и съща дата — „Лос Анджелис Таймс“ и „Ню Йорк Таймс“.

ПСИХОЛОГ ЗАГИВА ПРИ ПОЖАР В КЪЩАТА СИ

Санта Моника — Детективи, разследващи причините за пожара, избухнал вчера рано сутринта и убил психолог, казаха, че инцидентът се дължи на повреда в електрическата инсталация. Рун М. Лейман, петдесет и шест годишен, е починал в леглото си от задушаване с пушек по време на пожара в уединен район в каньон Санта Моника. Огънят погълнал къщата и почти два декара от околната растителност. Съседните къщи били пощадени. Постройката имала пожарна аларма, която обаче явно не се е задействала. Лейман бил ерген и работел като консултант в главно управление на полицията в Лос Анджелис, както и в няколко други фондации и институции, сред които училището по занаяти „Сентръл Сити“. Формалностите по погребението очакват обаждане от близките.

В другия репортаж пишеше:

ЗЛОПОЛУКА С ЯХТА ПОГУБВА ДВАМА

Мъж и жена са се удавили вчера в пролив край Лонг Айланд. Полицията смята инцидента за странен. Фарли Сангър, 40, и Хелга Крейнпул, 49, явно са плавали през нощта, когато яхтата им потънала, след като незабелязаната от тях по-рано дупка на дъното се разширила и напълнила шестметровия плавателен съд с вода. „Господин Сангър постоянно плаваше — каза съсед от Манхатън, предпочел да остане анонимен, — но никога през нощта.“ Сангър, адвокат, е бил партньор във фирмата на...

Върнах му изрезките.

— Същия ден и вероятно по същото време — казах аз. — Така загиват невнимателните.

— Те измислят правилата — рече Майло.

62.

Разказах на Робин версия, която я потресе и в същото време я успокои. Тя отново можеше да спи спокойно.

Моят сън беше друг въпрос, но след две седмици и аз започнах да се отпускам.

Никога нямаше да забравя преживяването, но знаех, че трябва да се върна към обичайните си занимания. Да приемам пациенти, да се срещам с деца и да пиша доклади. Да храня рибките и да разхождам кучето.

От време на време мислех за Хелена. За нещата, които тя не знаеше... Понякога невежеството е блаженство.

Мислех и за Даниел. Какво ли бе станало с него?

Запълвах часовете. Вършех обичайните неща, защото това *можех*.

Малкият бял плик, който пристигна един слънчев вторник, беше приятно разнообразие.

Нямаше марка, нито клеймо.

Вътре имаше снимка.

Даниел с красива, слаба жена, горе-долу на неговите години. Беше облечен в бяла риза, черен панталон и сандали, а тя — в широка синя рокля. Беше няколко сантиметра по-ниска от него и имаше къдрави руси коси. Бяха се хванали за ръце.

Около тях имаше три деца.

Прекрасно момиче на около осемнайсет години със смугла кожа, но с руси коси, облечено в маслинозелена военна униформа и две чернокоси момченца с фланелки, къси панталони и ермолки. По-голямото се усмихваше пакостливо, а малкото изглеждаше сериозно, копие на Даниел. Момичето имаше чертите на Даниел и косите на майка си.

Зад тях имаше каменна стена. Големи, груби, златисти камъни.

Нищо друго.

На гърба бе напечатан адрес:

Пинскер стрийт, Ерусалим, Израел

А отдолу:

Догодина в Ерусалим? Винаги си добре дошъл тук.

Служебният ми телефон иззвъня.

— Търси ви някой си господин Брукър, господин Делауер.

— Свържете ме.

— Докторе? Казвам се Джийн Брукър и съм...

— Знам кой сте, капитане. Срещали сме се... за малко.

— Така ли? Както и да е. Обаждам се да ви предам едно съобщение, докторе. От наш общ приятел. Изпратил ви е нещо и иска да знае дали сте го получили.

— Да. Току-що. Идеално подбран момент.

Мълчание.

— Той ми каза да ви предам, че е добре. Мислел, че сигурно се питате как е.

— Вярно е. Много прозорливо от негова страна.

— Да — рече Брукър. — Той винаги е бил прозорлив.

Издание:

Автор: Джонатан Келерман

Заглавие: Оцеляват само силните

Преводач: Весела Еленкова

Година на превод: 1999

Език, от който е преведено: Английски

Издател: ИК ЕРА

Град на издателя: София

Година на издаване: 1999

Тип: Роман

Печатница: „БАЛКАНПРЕС“ ЕАД

Редактор: Цветелина Дечева

Художник: Димитър Стоянов — Димо

Адрес в Библиоман: <https://biblioman.chitanka.info/books/1505>

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.